

NYÍREGYHÁZI MŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM

TÁNCMŰVÉSZETI TAGOZAT HELYI TANTERVE

2020.

TÁNCMŰVÉSZETI TAGOZAT

A Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium Táncművészeti Tagozatának célja, olyan középfokú táncos szakképesítéssel rendelkező szakemberek (néptáncosok, modern táncosok, színházi táncosok) képzése, akik egyfajta "mozgásos anyanyelv" birtokában, esztétikus, kifejező mozdulatok segítségével, az egyén és a közösség együttes élménye révén segítik elő az ember alkotó, kapcsolatteremtő képességének kibontakozását, a művészet lényegét! Képesé válnak a szakképesítéssel betölthető munkakörök elvégzésére, és felsőfokú tanulmányok folytatására.

A képzés egészén végigvonuló alapvető célok:

- a táncművészet megismertetése
- a táncművészetre fogékony, azt értő, szerető egyéniségek nevelése
- a tánc kultúrájának, művészetének terjesztése, tisztelete
- a táncművészet értékeinek megőrzése, átörökítése, terjesztése
- magas fokú mozgáskultúrával, tánctechnikai tudással és előadói képességgel bíró középfokú táncos szakképesítéssel rendelkező táncos képzése
- igényesség kialakítása a szóló,- és kartáncosi feladatok, a próbatermi munka, ill. a hétköznapi életre vonatkozóan is
- az egész életen át tartó tanulás igényének kialakítása
- az önálló munkavégzés, ill. az együttműködő képesség kialakítása

I. A képzés szabályozásának jogi háttere

Készült a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény, valamint a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 5. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján, továbbá a következő rendeletek alapján:

- Országos Képzési Jegyzékről szóló 3/1995. /V.4./ MÜM rendelettel módosított 7/1993. /XII.30./ MÜM rendelet,
- az iskolai rendszerű szakképzés megszervezésére és a gyakorlati képzési helyek létesítésére vonatkozó feltételekről szóló 8/1993. /XII.30./ MÜM rendelet,
- az iskolai rendszerű szakképzésben résztvevő tanulók juttatásairól szóló 9/1993. /XII.30./ MÜM-MKM együttes rendelet,
- a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, a 4/1996. /V.24./ MÜM rendelettel módosított 10/1993. /XII:30./ MÜM rendelet,
- a szakmai követelmények kiadásáról szóló 2/1996. /I.19./ MKM rendelettel módosított 16/1994. /VII. 8./ MKM rendelet.
- a 20/2007. (V.21.) SZMM rendelet a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről,
- a 19/2008. (XII.4) SZMM rendelet a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 20/2007. (V.21) SZMM rendelet módosításáról,
- 25/2010. (V.14.) OKM rendeletben kiadott szakmai és vizsgakövetelmények,
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. Törvény,
- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,

- a 315/2013. (VIII.28.) Kormányrendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól,
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről,
- a(z) 54 212 09 számú, Táncos II. (néptáncos, kortárs-, modern táncos) megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
- A szakképzési kerettantervekről szóló 5/2018. (VII.9.) ITM rendelet szakképzési kerettanterv,
- az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet

II. A szakmai képzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Művészeti szakgimnáziumban - ha van a képzés szakirányának megfelelő egyetemi szintű képzés - a 11. évfolyamtól egyetemi szintű végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező személy láthatja el.

A Néprajzi alapismeretek/Táncfolklorisztika, ill. a Néprajz/Folklorisztika tantárgyakat etnográfusi és a Magyar Táncművészeti Egyetemen szerzett tánctanári végzettséggel, a Bevezetés a tánc történetbe/Tánc történet tantárgyakat a Magyar Táncművészeti Egyetemen szerzett tánctanári végzettséggel rendelkező pedagógus is taníthatja.

Tárgyi feltételek:

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

A képzés során a felsoroltakon kívül szakkönyvek, térképek, fotók, albumok és egyéb segédanyagok szükségesek.

A képzés során a felsoroltakon kívül jó minőségű, nagy teljesítményű sokszorosító berendezés szükséges.

Az elméleti oktatáshoz az annak megfelelően berendezett tanterem szükséges.

A szóbeli vizsgatevékenységhez szakkönyvek, térképek, albumok, fotók szükségesek.

A gyakorlati vizsgatevékenység színpadi vizsgafeladatához színpad, színházi környezet szükséges.

A képzés egészére vonatkozó részletezés:

Az osztályok létszámának megfelelő balett terem (tánc terem), évfolyamonként minimum 1 db., rúd- és tükörendszerrel, izületkímélő padlózattal, hangosító berendezésekkel, CD, DVD és video lejátszóval, televízióval. Ezen kívül a képzéshez szükséges még: projektor, számítógép, szoftverek, videokamera, mikrofon, mikroport, hangszerek, metronóm.

Minden tánc teremhez külön-külön két öltöző, az öltözőkhöz zuhanyzó és WC.

A gyakorlati oktatást végző pedagógusoknak nemek szerint külön tanári öltöző, zuhanyzóval, WC-vel.

A szakmai, színpadi OKJ vizsgákhoz szükséges köztűméria.

A szakmai elméleti és gyakorlati képzéshez szükséges információhordozók (szakkönyvek, hangzó anyagok, video anyagok, képek, internet stb.) gyűjteménye, szakkönyvtári formában.

Számítógéppel ellátott stúdió, audió és video eszközökkel felszerelve a képzés hang és video szükségletének kiszolgálására.

Színpad, színházterem az oktatáshoz, ill. a vizsgaelőadások előkészítéséhez, lebonyolításához.

Az iskolában a kétirányú (közismeret és szakma) terhelés miatt a jelöltek élet- és munkarendje nagymértékben eltér más középiskolákétól. A tanulóknak a képzés speciális rendszeréhez igazodó kollégiumi férőhelyek.

A tantárgyak igényeit az egyes tárgyak programjai tartalmazzák.

Az SZVK-ban és a helyi tantervben szereplő vizsgák, bemutatók, tanulányi utak, versenyek, stb. lebonyolításához zenekari tiszteletdíjra, fellépő jelmezekre (a meglévő jelmezek karbantartására), utazási, -szállítás költségre, a kísérő tanárok törvényben megszabott felügyeleti díjának kifizetésére is szükség van.

III. A képzés célja, feladatai

A táncos olyan egyetemes műveltséggel, magas fokú mozgáskultúrával, tánctechnikai tudással és előadói képességgel rendelkező szakember, aki igényesen valósít meg, ad elő színpadi szóló, vagy kartáncos feladatokat. A táncos tevékenységét a kortárs- modern tánc, a néptánc, a színpadi tánc területén fejti ki és gyakorolja. Modern és néptánc együtteseknél, táncszínházi társulatoknál, valamint színházaknál végezheti művészeti tevékenységét. A táncos feladatát a munkaadó szakmai vezetőjének irányításával végzi, és/vagy vállalt feladatait a megbízó elvárásai szerint önálló tevékenység keretein belül látja el.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- próbarendet értelmezni
- fizikálisan és mentálisan felkészülni a gyakorlatokra, próbákra és előadásokra
- gyakorlaton részt venni
- próbán részt venni
- új darabot betanulni
- régi darabot felújítani
- markírozni (lejáró próbán részt venni)
- színpadot bejárni
- főpróbán részt venni
- előadásban részt venni
- vendégszereplésen, tájelőadáson, turnén részt venni
- mindenütt és mindenkor ugyanolyan intenzitással táncolni

Mindezekon túl:

A képzés egyrészt az adott fizikai lehetőségek feltérképezése után az életkori sajátosságok figyelembevételével olyan, a korszerű követelményeknek megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretátadás, mely eredményeként a növendékek a reprodukív tevékenységen kívül képesek lesznek produktív tevékenységet is folytatni.

A testi, fizikai erőnlétük fejlesztése mellett érik el idő- és térbeli biztonságuknak, mozgásuknak, gondolkodási és elemzési képességeiknek fejlődését is.

A képzés során a specializációs képzés (néptánc; kortárs-, modern tánc; színházi tánc) mellett a növendékek ismerjék meg a táncművészet egyéb ágait is, ezáltal vállaljanak széleslátókörű, érdeklődő szakemberekké.

A szakmai gyakorlati ismeretek mellett szerezzenek megalapozott, korszerű szakmai elméleti ismereteket is.

Mindezek által jól képzett, széles látókörű, speciális ismeretekkel is rendelkező szakemberekké, középfokú táncos (néptáncos, modern táncos, színházi táncos) szakképesítéssel rendelkező táncosokká váljanak.

IV. A tanulók felvételének feltételei

Iskolai előképzettség: Párhuzamos oktatás esetén 8. évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettség.

Beneti kompetenciák: -

Szakmai előképzettség, követelmények: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági vizsga: szükségesek.

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek.

/Arányos testalkat, egyenes tartás, kifejező arc, megnyerő fellépés, jó alkat, hosszú végtagok, megfelelő társág, rugalmasság, biztos tempo és ritmusérzék, megfelelő mozgáskoordináció és mozgásemlekezet./

Szakmai alkalmassági követelmények: szükségesek

A szakmai alkalmassági vizsga tartalma és módja:

A szakmai alkalmassági vizsga felvételi bizottság előtt történik, melyek tagjai a tagozat szakmai tanárai. A bizottság elnöki tisztét a mindenkorai szakmai munkaközösség vezető látja el. A felvételin a felvételiztetők 0-10 pont között értékelik a látottakat, így a gyakorlati alkalmassági vizsgán max. 140 pontot érhet el. Ehhez hozzászámítják az érettségi tantárgyak (magyar nyelv, irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv), valamint az ének-zene és a testnevelés tárgyak jegyeinek átlagát, mely max.70 pont. Az elérhető, kapható maximum pontérték így 210. A fent leírt eljárás során szerzett pontérték alapján rangsorolják a jelölteket.

A felvételi vizsgáig megszerzett táncos ismeretekről szóló bizonyítványokat, okleveleket, érmekeket, stb. a felvételi bizottság figyelembe veheti, de nem köteles azt a felvételin nyújtott teljesítménybe beszámítani.

A felvételin a tagozat pedagógusai által összeállított, bemutatott feladatok kerülnek értékelésre, önálló produkció bemutatása nem szükséges. A felvételi feladatok a jelölt adottságait, ritmusérzékét, mozgáskoordinációját, mozgásemlekezetét, éneklési készségét, fizikai állapotát, szakmai érdeklődését, pályaválasztásának komolyságát vizsgálják. Minden felvételiző, a választott táncműfajtól függetlenül, ugyanazt a feladatsort végzi el, mely általános készségeket és képességeket vizsgál.

A felvételi három fordulós: nagycsoportos megtekintés, kiscsoportos megtekintés, egyéni elbeszélgetés. A felvételire a tagozat által előírt öltözetben kell megjelenni, s az általános iskolai ellenőrzőt, tájékoztatót, valamint 15 népdalból álló listát kell hozni. Aki a nagycsoportos megtekintésen nem felel meg, azt a felvételi többi fordulójára nem kötelező behívni.

Eltanácsolás

Amennyiben a növendék szakmai elméleti és gyakorlati fejlődése önhibájából /pl. igazolatlan mulasztások, mulasztások, fegyelmeztlenségből adódó ismerethiány, az órai munka hanyag végzése, önkontroll hiánya .../ nem megfelelő, s hiányosságok pótlását adott időre nem végzi el, ill. a képzés tempójához nem illeszthető készség – képességbeli hiányok jelennek meg, melyek zavarják az osztályban folyó munkát, veszélyeztetik a más tanulók mentális és egészségügyi épségét,

valamint jogát a tanuláshoz, ezáltal csökkentik a pályán való elhelyezkedésük esélyét, azt a növendéket a szakmai tantüstelet a szülővel való egyeztetés után eltanácsolhatja.

V. A munkaterület rövid, jellemző leírása

A középfokú képzettséggel rendelkező néptáncos, kortárs-, modern táncos, ill. színházi táncos, olyan egyetemes műveltséggel, kimagasló mozgáskultúrával, technikai tudással és szuggesztív előadói képességgel bíró művész, aki alkalmas bármilyen tánc alapú színpadi szóló és kartáncos feladat művészi megvalósítására, előadására. Táncos tevékenységét a néptánc, moderntánc és a színházi tánc területén feje ki és gyakorolja, illetve alapvető ismereteit továbbfejlesztve, más képzési formákban új ismereteket szerezve, a táncművészet más területein is tevékenykedhet.

Közreműködik táncgyűtéseknél és színházaknál.

A táncos feladatát a munkaadó szakmai vezetőjének irányításával végzi, vagy vállalt feladatait a megbízó elvárásai szerint önálló tevékenység keretein belül látja el.

Megszerzett ismeretei birtokában szakmai vezetőként, munkatársként is tevékenykedhet. Tudása alapján képes tanulmányai folytatására a táncművészet felsőfokú végzettséget adó intézményeiben, illetve egyetemes műveltsége alapján más főiskolán, egyetemen.

A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör(ök), foglalkozás(ok), melyeket a 2016 és 2018-ban kezdődő végzettséggel lehet betölteni:

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.3.	3719	Egyéb művészeti és kulturális foglalkozású	Kortárs- modern táncos
3.1.4.			Néptáncos
3.1.5.			Színházi táncos

VI. A képzés struktúrája (2016. és 2018. szeptember 01-én kezdődő képzésekre vonatkozó)

A képzési idő:

Párhuzamos oktatás esetén a képzés időtartama 5 (4+1) tanév, a szakmai elméleti és gyakorlati órák száma maximum 3600 óra.

Kiegészítő képzés esetén a képzés időtartama 2 tanév, a szakmai elméleti és gyakorlati óraszámok összesen 2196 óra.

Elméleti órák aránya 20 %.

Gyakorlati órák aránya 80 %

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

XLII. ELŐADÓMŰVÉS ZET

ágazathoz tartozó

54 212 09 Táncos II. (szakmairány megnevezésével) szakképesítéshez

2016. szeptember 01-jén kezdődő képzésre

A szakképesítés alapadatai (általános – mindhárom szakmairányra érvényben lévő)

A szakképesítés azonosító száma: 54 212 09

Szakképesítés megnevezése: Táncos II. (Néptáncos; Kortárs-, modern táncos; Színházi táncos)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XLII . Előadóművészet

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 160 óra. Az összefüggő gyakorlat óraszámát az évfolyamok között megosztható.
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 80 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: Szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: Szükségesek

A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Projektmenedzsment	Közgazdász, közgazdásztanári, művelődésszervező, művészetmenedzsment felsőfokú vagy felsőfokú végzettség és akkreditált projektmenedzseri tanúsítvány és projektmenedzsment gyakorlat
Rendezvényszervezés	Felsőfokú szakirányú (művelődésszervező, kulturális mediátor, művészetmenedzsment) végzettség vagy felsőfokú végzettség és közművelődési szakember I. vagy II. OKJ-s szakképesítés

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Párhuzamos oktatás esetén felhasználható óraszámok:

Óraszámok alakulása 40 órás héttel, a közismereti 4 vagy 5 órás szabad sáv ajánlott és a heti 5 testnevelés óra felhasználásával, valamint a NAT művészeti óra ajánlott felhasználásával

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama évfolyamonként NÉPTÁNCOS szakmairány

Modul (fő szakképesítés)	Tantárgy	9.		10.		11.		12.		13.	
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
11499-16 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.									0,5	
11498-16 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.									2	
10722-16 Előadó-művészeti tevékenység	Klasszikus balett alapjai		4		4		4		4		4
	Tánc történet	1		1		1		1		1	
10725-16 Néptánc	Néprajz/Tánc- folklorisztika	1		1		1		1		1	
	Zeneismeret	2		1		1				1	
	Művészettörténet									1	
	Molnár technika									0	1
	Táncjelírás										1
	Moderntánc										2
	Társastánc										2
	Repertoár gyak.										4
	Előadó-művészeti gyakorlat		4		4		2		2		2
	Néptánc		6		6		8		7		6
Fő szakképesítés	Színészmesterség										2
	Tánc történet*					1		1			
	Előadó-művészeti gyakorlat*					2		2			
Fő szakképesítés óraszámai hetente		18		17		20		18		30,5	

* Amennyiben 10. évfolyam végén a tanulók nem az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező mellék-szakképesítést választják, helyette a fő szakképesítés ezen tantárgyait tanulják 11-12. évfolyamon.

A Foglalkoztatás I. és Foglalkoztatás II. tantárgyak követelménye a jelzett honlapon találhatóak meg.

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=731#table3

2. számú táblázat
**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja
 évfolyamonként**

NÉPTÁNCOS

Modul (fő szakképesítés)	Tantárgy/témakör	9.		10.		11.		12.		13.		Összes óraszám	
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy		
11499-16 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.									16		16	
	Munkajogi alapismeretek									4		4	
	Munkaviszony létesítése									4		4	
	Álláskeresés									4		4	
	Munkanélküliség									4		4	
11498-16 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.									62		62	
	Nyelvtani rendszerzés 1									7		7	
	Nyelvtani rendszerzés 2									8		8	
	Nyelvi képességfejlesztés									23		23	
	Munkavállalói szókincs									24		24	
10722-16 Előadó- művészeti tevékenység	Klasszikus balett	0	144	0	144	0	144	0	124	0	124	680	
	Klasszikus balett alapjai I.		144									144	
	Klasszikus balett alapjai II.				144							144	
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése I.						144					144	
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése II.								124			124	
	Klasszikus balett gyakorlat										124	124	
	Tánc történet	36	0	36	0	36	0	31	0	31	0	170	
	A tánc keletkezésétől a reneszánsz táncok világáig	36											36
	Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig			36									36
	A romantika másodvirágzástól az újítókig					36							36
	A XX. sz. első felének táncélete							31					31
	Kitekintés a XX. sz. második felének táncéletére										15		15

Kortárs-moderntánc alapjai III.										31	31
Társastánc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	62
Latin és standard táncok alapjai										31	31
Divattáncok alapjai										31	31
Repertoár gyakorlat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	124	124
Műsor összeállítási gyakorlat										93	93
Jelmez és kellékhasználati gyakorlat										31	31
Előadó- művészeti gyakorlat	0	144	0	144	0	72	0	62	0	62	484
A képzés során tanult koreográfiák gyakorlása és bemutatása		108		108		36		31		31	314
Jelmez és kellékhasználati gyakorlat		36		36		36		31		31	170
Néptánc	0	216	0	216	0	288	0	217	0	186	1123
Tánctechnikai képzés, késég,- képesség fejlesztés		108								62	170
A Nyugati táncdialektus táncai		108		72				62			242
A Középső táncdialektus táncai				72		144					216
A Keleti táncdialektus táncai				108		72		124		62	366
Más népek táncai						72		62		62	196
Színészmesterség	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	62
Komplex késég,- képességfejlesztés										31	31
Színészmesterség, testbeszéd és színpadi mozgás										31	31
Tánc történet					36		31				
Előadó- művészeti gyakorlat						72		62			
Fő szakképesítés elméleti óraszámai évente	144		108		144		93		202		691
Fő szakképesítés gyakorlati óraszámai évente		504		504		576		465		744	2793
Össz éves óraszám		644		612		720		558		946	

**TÁNCOS II. (KORTÁRS-MODERN TÁNCOS SZAKMAIRÁNY)
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ**

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

KORTÁRS-MODERN TÁNCOS

Modul (fő szakképesítés)	Tantárgy	9.		10.		11.		12.		13.	
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
I1499-16 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.									0,5	
I1498-16 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.									2	
10722-16 Előadó- művészeti tevékenység	Klasszikus balett alapjai		4		4		4		4		4
	Bevezetés a tánc történetbe	1		1		1		1		2	
10724-16 Kortárs- modern tánc	Klasszikus balett		4		2		2		2		2
	Kortárs modern technikák alapjai I.		2		2		2				
	Kortárs modern technikák alapjai II.		2		2		2				
	Tánctechnikai specializáció I.				1		2		2		4
	Tánctechnikai specializáció II.				2		2		2		4
	Kreatív módszerek								2		4
	Színészmesterség		1				1				
	Művészetek története	2				2		2			1
	Zenei ismeretek			1							1
	Anatómia							1			1
Színpad gyakorlat										4	
Fő szakképesítés	Tánctechnikai specializáció I. *						2				
	Tánctechnikai specializáció II. *								2		
ÖSSZ ÓRASZÁM			16		17		20		18		30,5

* Amennyiben 10. évfolyam végén a tanulók nem az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező mellék-szakképesítést választják, helyette a fő szakképesítés ezen tantárgyait tanulják 11-12. évfolyamon.

A Foglalkoztatás I. és Foglalkoztatás II. tantárgyak követelménye szintén a jelzett honlapon találhatóak meg.

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=731#table3

	Próbatermi táncpróba									62
	Színpadi gyakorlat									62
Fő szakképesítés	Bevezetés a tánc történetbe				1		1			
	Tánctechnikai specializáció II.					2				
	Tánctechnikai specializáció II.							2		
Fő szakképesítés elméleti óraszámai évente		108		72		108		124		233
Fő szakképesítés gyakorlati óraszámai évente			468		468		540		372	

**TÁNCOS II. (SZÍNHÁZI TÁNCOS SZAKMAIRÁNY)
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ**

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

SZÍNHÁZI TÁNCOS

Modul (fő szakképesítés)	Tantárgy	9.		10.		11.		12.		13.	
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
11499-16 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.									0,5	
11498-16 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.									2	
10722-16 Előadó-művészeti tevékenység	Klasszikus balett alapjai		4		4		4		4		4
	Bevezetés a tánc történetbe	1		1		1		1		2	
10726-16 Színházi tánc	Klasszikus balett gyakorlat		4		4		4		5		5
	Kortárs- moderntánc gyakorlat		2		2		2		2		3
	Emelés gyakorlat						2		2		2
	Színházi tánc gyakorlat		1		1		1		2		3
	Néptánc gyakorlat		2		2						2
	Előadó-művészeti gyakorlat										4
	Színészmesterség gyakorlati prezentációval	2		1		1					
	Balettelmélet gyakorlati prezentációval	2		1		1				2	
	Tánc történet müelemzés									1,5	
	Zeneismeret			1							
Fő szakképesítés	Néptánc gyakorlat						2		2		
	Zeneismeret					1					
	Előadó-művészeti gyakorlat							1			
ÖSSZ ÓRASZÁM		19		17		19		19		31	

* Amennyiben 10. évfolyam végén a tanulók nem az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező mellék-szakképesítést választják, helyette a fő szakképesítés ezen tantárgyait tanulják 11-12. évfolyamon.

A Foglalkoztatás I. és Foglalkoztatás II. tantárgyak követelménye szintén a jelzett honlapon találhatóak meg.

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=731#table3

Mellék szakképesítés óraszámai:

Heti óraszámok		9.		10.		11.		12.	
Modul (mellék szakképesítés)	Tantárgy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
11888-16 Előadó- művészeti alapismeretek	Előadó-művészet történet (artistaművészet, színművészet, táncművészet és zeneművészet)	1		1					
	Előadó-művészeti program- és projektszervezés gyakorlata		1						
	Előadó-művészeti előadás gyakorlat				1		1		
11887-16 Kulturális program és projekt szervezése	Projekttervezés és projektmenedzsment	1		1		1		1	
	Projekttervezés és projektmenedzsment gyakorlata				1				
	Rendezvényszervezés					1		1	
	Rendezvényszervezés gyakorlata								1
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés óraszámai hetente (e)		2		2		2		2	
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés óraszámai hetente (gy)			1		2		1		1
ÖSSZ ÓRASZÁM		108		144		108		93	

A mellék szakképesítés tantárgyai, tananyagtartalmi a következő helyen megtekinthetők:
https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=731#table3

A 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 22/A. § (1) alapján a tanuló 10. évfolyam végén nyilatkozik arról, hogy 11-12. évfolyamon a kerettanterv által biztosított képzések közül, a szakgimnáziumi képzésben, választja-e a mellék-szakképeítést.

XLII. ELŐADÓMŰVÉSZET

ágazathoz tartozó

54 212 09 TÁNCOS II. (szakmairány megnevezésével)

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

(az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező mellék-szakképesítéssel)

2018. szeptember 01-jén kezdődő képzésre

A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 212 09

Szakképesítés megnevezése: Táncos II. (Néptáncos; Kortárs-, modern táncos; Színházi táncos)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészetek, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XLII. Előadóművészet

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 120 óra, a 11. évfolyamot követően 40 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 80 óra.

A szakmai gyakorlat megszervezhető a képzési sajátosságok figyelembevételével a képzési folyamat időszakában is. Pl. hétvégi és nyári koncertek, fellépések, táborok, versenyek, kiállítások, művésztelepek, valamint az állam által elismert, vagy az iskola által szervezett nemzetközi szakmai diákcsere formájában is.

A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Projektmenedzsment	Közgazdász, közgazdásztanári, művelődésszervező, művészetmenedzsment felsőfokú vagy felsőfokú végzettség és akkreditált projektmenedzsmeri tanúsítvány és projektmenedzsment gyakorlat
Rendezvényszervezés	Felsőfokú szakirányú (művelődésszervező, kulturális mediátor, művészetmenedzsment) végzettség vagy felsőfokú végzettség és közművelődési szakember I. vagy II. OKJ-s szakképesítés
Repertoár gyakorlat	E tantárgy az osztatlan képzésben szerzett diplomával is tanítható
Előadó-művészeti gyakorlat	E tantárgy az osztatlan képzésben szerzett diplomával is tanítható
Néptánc	E tantárgy az osztatlan képzésben szerzett diplomával is tanítható

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		120 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		40 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2609 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szabályai alapján szervezett párhuzamos képzés szakmai óraszámait a 40 órás időkerethez igazodó és felhasználható óraszámokat és a közismereti képzésre fordítható szabad sáv óraszámait is tartalmazzák. A kerettanterv a szabad időkeretek felhasználására ajánlásokat fogalmaz meg.

A testnevelés órán szereszhető baleseti veszélyeztetettség a Táncos szakképesítést tanuló gyermekek pályájára negatív hatással lehet. Esetükben a fő cél, a mindennapos testnevelés a szakképesítés tartalmából adódóan biztosított.

Táncos II. (Néptáncos)

A 9-12. évfolyamon a heti 5 testnevelés óra a Néptánc tantárgy oktatására fordítható. Ennek megfelelően a 10725-16 azonosító számú Néptánc megnevezésű szakmai követelménymodul Néptánc tantárgyának heti óraszámait 5 órával kiegészítendő.

Táncos II. (Kortárs-, modern táncos)

A 9-12. évfolyamon a heti 5 testnevelés óra a Klasszikus balett, Kortárs-, modern tánctechnikák alapjai I., II. valamint a Tánctechnikai specializáció I. tantárgyak oktatására fordítható. Ennek megfelelően a 10724-16 azonosító számú Kortárs-modern tánc megnevezésű szakmai követelménymodul Klasszikus

balett tantárgyának heti óraszámai 4 órával, a Kortárs-, modern tánctechnikák alapjai I., II. tantárgyak 9-11. évfolyamon heti 1 órával, valamint a Tánctechnikai specializáció I. tantárgy a 12. évfolyamon heti 1 órával kiegészítendő.

Táncos II. (Színházi táncos)

A 9-12. évfolyamon a heti 5 testnevelés óra a Klasszikus balett gyakorlat, és a Kortárs-modern tánc gyakorlat tantárgyak oktatására fordítható. Ennek megfelelően a 10726-16 azonosító számú Színházitánc megnevezésű szakmai követelménymodul Klasszikus balett gyakorlat tantárgyának heti óraszámai 4 órával, és a Kortárs-modern tánc gyakorlat tantárgy heti 1 órával kiegészítendő.

XLII. ELŐADÓMŰVÉSZET – (2018. szeptember 01-vel kezdődő képzésre)

54 212 09 TÁNCOS II. (NÉPTÁNCOS SZAKMAIRÁNY)

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

TÁNCOS II. (Néptáncos szakmairány)			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
Modul száma és megnevezése	Tantárgy neve																		
A fő szakképesítésre vonatkozó: (mellék sz.-re vonatkozó)	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	5	13	5	15	120	4	16	40	4	15	6,5	23,5	18	61	80	6,5	25,5
	Összesen		18	20	20	19		30	79		32								
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés										0,5						0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés										2						2	
10722-16 Előadó-művészeti tevékenység	Klasszikus balett alapjai	fő szakképesítés		4		4			4			4			16				4
	Tánc történet	fő szakképesítés	2		2			2			2		1		8			1	
10725-16 Néptánc	Néprajz/táncfolklórisztika	fő szakképesítés	1		1			1			1		1		4			1	
	Zeneismeret	fő szakképesítés	2		1							1		3				1	
	Művészettörténet	fő szakképesítés			1										1				
	Molnár-technika	fő szakképesítés											1,5						1,5
	Táncjelírás	fő szakképesítés										1						1	
	Moderntánc	fő szakképesítés											2						2
	Társastánc tantárgy	fő szakképesítés											2						2
	Repertoár gyakorlat	fő szakképesítés											4						6
	Előadó-művészeti gyakorlat	fő szakképesítés		3		4		2		2		2		2		6			2
	Néptánc	fő szakképesítés		6		7		5		4		6		9					6
	Színészmesterség	fő szakképesítés											2						2
11888-16 Előadóművészeti alapismeretek	Előadó-művészet történet	* mellék szakképesítés						1			1								
	Előadó-művészeti program-és projektszervezés gyakorlata	* mellék szakképesítés							2			2							

	<i>Előadó-művészeti előadás gyakorlat</i>	* mellék szakképesítés								1									
11887-16 Kulturális program és projekt szervezése	<i>Projektszervezés és projektmenedzsment</i>	* mellék szakképesítés								1									
	<i>Projekttervezés és projektmenedzsment gyakorlata</i>	* mellék szakképesítés								1			1						
	<i>Rendezvényszervezés</i>	* mellék szakképesítés											1						
	<i>Rendezvényszervezés gyakorlata</i>	* mellék szakképesítés											1						
	<i>Előadó-művészeti gyakorlat</i>	fő szakképesítés									2			2					
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése**	<i>Néptánc</i>	fő szakképesítés								3			3						
	<i>Zeneismeret</i>	fő szakképesítés								1			1						

* Mellék-szakképesítés az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező

A mellék szakképesítés tantárgyainak részletes követelménye a Szakképzési Kerettantervek (2018. szeptember 01.) Táncos II. (Néptáncos) képzési dokumentumában található meg. A Foglalkoztatás I. és Foglalkoztatás II. tantárgyak követelménye szintén a jelzett honlapon találhatóak meg.

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=933#table3

** Amennyiben 10. évfolyam végén a tanulók nem az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező mellék-szakképesítést választják, helyette az ágazati szakmai kompetenciák erősítése modulban szereplő tantárgyait tanulják 11-12. évfolyamon.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

		9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13.		2/14.	
Összesen		648		756		720		620		991		2844		991	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Tantárgy/Témakör														
	Foglalkoztatás II.	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	15	0
	Munkajogi alapismeretek									4				4	
	Munkaviszony létesítése									4				4	
	Álláskereső									4				4	
	Munkanélküliség									3				3	
11498 -12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	0	0	0	0	0	0	0	0	62	0	0	0	62	0
	Nyelvtani rendszerezés I									8				8	

	Nyelvtani rendszerezés 2											8				8			
	Nyelvi készségfejlesztés											23				23			
	Munkavállalói szókincs											23				23			
10722-16 Előadó-művészeti tevékenység	Klasszikus balett alapjai	fő szakképesítés	0	144	0	144	0	144	0	124	0	124	0	576	0	124			
	Klasszikus balett alapjai I.		144											144			0		
	Klasszikus balett alapjai II.				144										144			0	
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése I.						144								144			0	
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése II.									124					144			0	
	Klasszikus balett gyakorlat											124						124	
	Tánc történet		72	0	72	0	72	0	62	0	31	0	288	0	31	0			
A tánc keletkezéséről a reneszánsz táncok világáig	72											72				0			
Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig			72										72				0		
A romantika másodvirágzásától az újítókig					72								72				0		
20. század első felének táncélete								62					72				0		
Kitekintés a 20. század második felének táncéletére										31						31	0		
10725-16 Néptánc	Néprajz/táncfolklorisztika	fő szakképesítés	36	0	36	0	36	0	31	0	31	0	144	0	31	0			
	A magyar néprajz alapjai		36											36				0	
	Táncfolklorisztikai alapismeretek				36										36				0
	A magyar nép táji-történeti tagozódása						36								36				0
	A magyar nép táncainak csoportosítási lehetőségei									31					36				0
	A vizsgatevékenység előkészítése											31						31	0
	Zeneismeret	fő sz.	72	0	36	0	0	0	31	0	31	0	104	0	31	0			
	Zeneelmélet-Zenetörténet		72							31				67				0	
	Népzene				36							31		36				0	
	Művészettörténet	fő sz.	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	36	0	0	0	0		

Művészettörténeti és esztétikai alapfogalmak				4									4				0	
Az őskor és az ókor művészetéről				6									6				0	
A középkor művészetéről				8									8				0	
Az újkor művészetéről				10									10				0	
A jelenkor művészetéről				8									8				0	
Molnár-technika		0	0	0	0		0	0		0	0	0	46	46	0		0	46
Egysúly gyakorlatok	fő szakképesítés												12	12				12
Forgáselőkészítő és forgás gyakorlatok													10	10				10
Ugrás előkészítés és ugrások													15	15				15
Kombinációk													9	9				9
Táncjelítés	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	31	0	31	0		31	0
A tánclejegyzés alapfogalmai és rendszere												15		15			15	0
A tánclejegyzés leolvasási gyakorlata												16		16			16	0
Moderntánc		0	0	0	0		0	0		0	0	0	62	62	0		0	62
Kortárs moderntánc alapjai I.													15	15				15
Kortárs moderntánc alapjai II.													16	16				16
Kortárs moderntánc alapjai III.													31	31				31
Társastánc	fő sz	0	0	0	0		0	0		0	0	0	62	62	0		0	62
Latin és standard táncok alapjai; Divattáncok alapjai													62	62				62
Repertoár gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	124	186	0		0	186
Műsor összeállítási gyakorlat													93	62				62
Jelmez és kellékhaznlati gyakorlat													31	124				124
Előadó-művészeti gyakorlat	fő szakképesítés	0	108	0	144		0	72		0	62	0	62	278	216		0	62
A képzés során tanult koreográfiák gyakorlása és bemutatása			72		108			54			46		62	224	162			62

Jelmez és kellékhasználati gyakorlat			36		36			18			16			54	54			0
Néptánc		0	216	0	252		0	180		0	124	0	186	500	324		0	186
Tánctechnikai képzés, készség,- képesség fejlesztés	fő szakképesítés		72		36									36				0
A Nyugati dialektus táncai			72		72						62			36	36			0
A Középső Táncdialektus táncai			72		72			72						36	36			0
A Keleti táncdialektus táncai					72			72			62		124	36	36			0
Más népek táncai								36					62	129	72			0
Színészmesterség			0	0	0	0		0	0		0	0	0	62	62	0		0
Komplex készség,- képességfejlesztés	fő szakképesítés												31	31				31
Színészmesterség, testbeszéd és színpadi mozgás													31	31				31

51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező mellék-szakképesítés

Táncos II. (Néptáncos; Kortárs-, modern táncos; Színházi táncos) fő szakképesítéshez:

Tantárgy		9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Témakör					
11888-16 Előadóművészeti alapismeretek	Előadó-művészet történet	0	0	36	31
	Előadó- művészeti történeti ismeretek, Műelemzés-Kép- és hangfelvételek megtekintése, meghallgatása			36	31
	Előadó-művészeti program- és projektszervezés gyakorlata	0	0	0	62
	Az előadó-művészeti előadások legjellemzőbb helyszínei. Az előadó-művészeti előadások technikai alapismerete			72	62
	Előadó-művészeti előadás gyakorlat	0	0	36	0
	Előadó-művészeti előadások stílusainak gyakorlata, Forgatókönyv készítés gyakorlat			36	
11887-16 Kulturális program és projekt szervezése	Projektszervezés és projektmenedzsment	0	0	36	0
	A projekt jellemzői, projektciklus-menedzsment, Programozás, azonosítás, tervezés, Megvalósítás és kontroll Értékelés és zárás			36	
	Projekttervezés és projektmenedzsment gyakorlata	0	0	36	31
	A projektmunka gyakorlata, A projektet támogató szoftverek használata Pályázatírás			36	31
	Rendezvényszervezés	0	0	0	31

	Rendezvénnyípusok és feltételek, Jogi alapok, Rendezvényi költségvetés készítés, Közönségkapcsolat és marketing- kommunikáció										31		
	Rendezvényszervezés gyakorlata	mellék- szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	31	
	Forgatókönyvírás, Költségvetés készítése, Közönségkapcsolat és médiakommunikáció gyakorlata											31	
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése - NÉPTÁNCOS	Előadó-művészeti gyakorlat	fő szakképesítés							72			62	
	A képzés során tanult koreográfiák gyakorlása és bemutatása								54			46	
	Jelmez és kellékhasználati gyakorlat									18			16
	Néptánc									144			93
	Zeneismeret								36			31	
	Népzene								36				
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése KORTÁRS- ,MODERN TÁNCOS	Tánctechnikai specializáció II.	fő szakképesítés							72			31	
	Kreatív módszerek											62	
	Színpadi gyakorlat								72			62	
	Művészetek története							72			31		
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése SZÍNHÁZI TÁNCOS	Klasszikus balett gyakorlat	fő szakképesítés							108			93	
	Néptánc gyakorlat								72			62	
	A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc								72				
	Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend tanulása											62	
	Tánc történeti - műelemzés											31	
	Balett elmélet gyakorlati prezentációval								36				

54 212 09 TÁNCOS II. (KORTÁRS-, MODERN TÁNCOS SZAKMAIRÁNY)

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama évfolyamonként

TÁNCOS II. (Kortárs-, modern táncos szakmairány)		9.			10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.			
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy				
Modul száma és megnevezése	Tantárgy neve																				
A fő szakképesítésre vonatkozó: (mellék sz.re vonatkozó)	Összesen	A tantárgy kapcsolódása			4	14	3	17	120	4 (4)	16 (16)	40	3 (4)	16 (15)	6,5	23	15	64	80	7,5	23
	Összesen				18	20				20			19		29,5		79			30,5	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés												0,5					0,5		
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés												2					2		
10722-16 Előadó-művészeti tevékenység	Klasszikus balett alapjai	fő szakképesítés				4	4			4			4		4		16			4	
	Bevezetés a tánc történetbe	fő szakképesítés			2		2			2			2		1		8			1	
10724-16 Kortárs-modern tánc	Klasszikus balett	fő szakképesítés				4	4			4			4		2					2	
	Kortárs-, modern technikák alapjai I.	fő szakképesítés				2	2			1							4				
	Kortárs-, modern technikák alapjai II.	fő szakképesítés				2	3			1							5				
	Tánctechnikai specializáció I.	fő szakképesítés					2			2			2		4		4			4	
	Tánctechnikai specializáció II.	fő szakképesítés					2						1		4		4			4	
	Kreatív módszerek	fő szakképesítés													4		1			4	
	Színészmesterség	fő szakképesítés				2											2				
	Művészetek története	fő szakképesítés			2									1		2			2		
	Zenei ismeretek	fő szakképesítés					1							1		1			1		
	Anatómia	fő szakképesítés												1					1		
Színpadgyakorlat	fő szakképesítés													5					5		
11888-16 Előadóművészeti alapismeretek	Előadó-művészet történet	* mellék szakképesítés								1			1								

	<i>Előadó-művészeti program- és projektszervezés gyakorlata</i>	* mellék szakképesítés							2			2						
	<i>Előadó-művészeti előadás gyakorlat</i>	* mellék szakképesítés							1									
11887-16 Kulturális program és projekt szervezése	<i>Projektszervezés és projektmenedzsment</i>	* mellék szakképesítés							1									
	<i>Projekttervezés és projektmenedzsment gyakorlata</i>	* mellék szakképesítés							1			1						
	<i>Rendezvényszervezés</i>	* mellék szakképesítés										1						
	<i>Rendezvényszervezés gyakorlata</i>	* mellék szakképesítés										1						
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése**	Tánctechnikai specializáció II.	fő szakképesítés							2			1						
	Kreatív módszerek	fő szakképesítés										2						
	Színpadi gyakorlat	fő szakképesítés							2			2						
	Művészetek története	fő szakképesítés							2			1						

* Mellék-szakképesítés - 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező

A mellék szakképesítés tantárgyainak részletes követelménye a Szakképzési Kerettantervek (2018. szeptember 01.) Táncos II. (Kortárs-, modern táncos) képzési dokumentumában található meg. A Foglalkoztatás I. és Foglalkoztatás II. tantárgyak követelménye szintén a jelzett honlapon találhatóak meg.

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=933#table3

** Amennyiben 10. évfolyam végén a tanulók nem az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező mellék-szakképesítést választják, helyette az ágazati szakmai kompetenciák erősítése modulban szereplő tantárgyait tanulják 11-12. évfolyamon.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
	Összesen	612		720			720			589		914,5		2844			945	
	Tantárgy/ Témakör																	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0	0	0	0		0	0		0	0	15	0	0	0		15	0
	Munkajogi alapismeretek											4					4	
	Munkaviszony létesítése											4					4	
	Álláskeresés											4					4	
	Munkanélküliség											3					3	
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	0	0	0	0		0	0		0	0	62	0	0	0		62	0
	Nyelvtani rendszerezés 1											8					8	
	Nyelvtani rendszerezés 2											8					8	
	Nyelvi készségfejlesztés											23					23	
	Munkavállalói szokincs											23					23	
10722-16 Előadó-művészeti tevékenység	Klasszikus balett alapjai	0	144	0	144		0	144		0	124	0	124	0	576		0	124
	Klasszikus balett alapjai I.		144												144			0
	Klasszikus balett alapjai II.				144										144			0
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése I.							144							144			0
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése II.										124				144			0
	Klasszikus balett gyakorlata												124					124
	Bevezetés a tánc történetbe	72	0	72	0		72	0		62	0	31	0	288	0		31	0
	A tánc keletkezésétől a reneszánsz táncok világáig	72												72				0
	Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig			72										72				0
	A romantika másodvirágzásától az újjítókig						72							72				0
	20. század első felének táncélete									62				72				0
	Kitekintés a 20. század második felének táncéletére												31					31

10724-16 Kortárs-modern tánc	Klasszikus balett	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	62	0	0		0	62	
	Klasszikus balett I.																		0	
	Klasszikus balett II.																		0	
	Klasszikus balett III.																		0	
	Klasszikus balett IV.																		0	
	Klasszikus balett V.													62					62	
	Kortárs-, modern technikák alapjai I.	fő sz.	0	72	0	72		0	36		0	0	0	0	0	144		0	0	
	Hortom/Graham/Limon alapú és kortárs tánctechnikák alapjai.			72		72			36							144			0	
	Kortárs-, modern technikák alapjai II.	fő sz.	0	72	0	108		0	36		0	0	0	0	0	180		0	0	
	Kontakt/Jazz/Egyéb tánctechnikák alapjai			72		108			36							180			0	
	Tánctechnikai specializáció I.	fő sz.	0	0	0	72		0	72		0	62	0	124	0	144		0	124	
	Hortom/Graham/Limon alapú és kortárs tánctechnikák					72			72			62				144			124	
	Tánctechnikai specializáció II.	fő sz.	0	0	0	72		0	36		0	31	0	124	0	144		0	124	
	Kontakt/Jazz/Egyéb tánctechnikák					72			36			31		124		144			124	
	Kreatív módszerek	fő sz.	0	0	0	0		0	0		0	0	0	124	0	36		0	124	
	Improvizáció/Kompozíció/Repertoire													124		36			124	
	Színészmesterség	fő szakképesítés	0	72	0	0		0	0		0	0	0	0	0	72		0	0	
	Csoportos játék és megjelenítés			16													16			0
	Dráma és színház formanyelvének tanulmányozása			12													12			0
	Történetek feldolgozása			12													12			0
	Rögtönzés és együttműködés			16													16			0
	Színházi műfajok és stílusok tanulmányozása			8													8			0
	A színház összművészeti jellege			8													8			0
	Művészetek története	fő sz.	72	0	0	0		0	0		0	0	31	0	72	0		62	0	
	Művészettörténet		72												72				0	
Táncműelemzés												31					62	0		
Zenei ismeretek	fő sz.	0	0	36	0		0	0		0	0	31	0	36	0		31	0		
Zenetörténet/Zeneelmélet/Ritmus				36								31		36			31	0		

	Anatómia	fő	0	0	0	0		0	0		0	0	31	0	0	0		31	0			
	Sejt, szövettan																				0	
	Nyirokrendszer, emésztőrendszer és légzőszervrendszer																					0
	Idegrendszer																					0
	Az emberi test csontjai, ízületei, szalagjai, Az emberi test izomzata														31							31
	Színpadai gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	155	0	0		0			155	
	Próbatermi táncpróba														93							93
	Színpadai gyakorlat														62							62

	<i>Projekttervezés és projektmenedzsment gyakorlata</i>	* mellék szakképesítés							1			1						
	<i>Rendezvényszervezés</i>	* mellék szakképesítés										1						
	<i>Rendezvényszervezés gyakorlata</i>	* mellék szakképesítés											1					
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése **	Klasszikus balett gyakorlat	fő szakképesítés							3			3						
	Néptánc gyakorlat	fő szakképesítés							2			2						
	Tánc történeti - műelemzés	fő szakképesítés										1						
	Balett elmélet gyakorlati prezentációval	fő szakképesítés							1									

* Mellék-szakképesítés az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező

A mellék szakképesítés tantárgyainak részletes követelménye a Szakképzési Kerettantervek (2018. szeptember 01.) Táncos II. (Színházi táncos) képzési dokumentumában található meg. A Foglalkoztatás I. és Foglalkoztatás II. tantárgyak követelménye szintén a jelzett honlapon találhatóak meg.

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=933#table3

** Amennyiben 10. évfolyam végén a tanulók nem az 51 345 05 Előadóművészeti program- és projektszervező mellék-szakképesítést választják, helyette az ágazati szakmai kompetenciák erősítése modulban szereplő tantárgyait tanulják 11-12. évfolyamon.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
		Összesen	612		720			720			589		945,5		2772			991	
11499-12 Foglalkoztatás	Foglalkoztatás II.	fő sz.	0	0	0	0		0	0		0	0	15	0	0	0		15	0
	Munkajogi alapismeretek												4					4	
	Munkaviszony létesítése												4					4	
	Álláskeresés												4					4	
	Munkanélküliség												3					3	
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	62	0	0	0		62	0
	Nyelvtani rendszerezés 1												8					8	
	Nyelvtani rendszerezés 2												8					8	
	Nyelvi készségfejlesztés												23					23	
	Munkavállalói szókincs												23					23	
10722-16Előadó-művészeti tevékenység	Klasszikus balett alapjai	fő szakképesítés	0	144	0	144		0	144		0	124	0	124	0	576		0	124
	Klasszikus balett alapjai I.			144												144			0
	Klasszikus balett alapjai II.				144											144			0
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése I.						144									144			0
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése II.									124						144			0
	Klasszikus balett gyakorlat												124						124
	Bevezetés a tánc történetbe	fő szakképesítés	72	0	72	0		72	0		62	0	31	0	288	0		31	0
	A tánc keletkezésétől a reneszánsz táncok világáig		72												72				0
	Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig				72										72				0
	A romantika másodvirágzásától az újítókig						72								72				0
20. század első felének táncélete										62				72				0	
Kitekintés a 20. század második felének táncéletére												31						31	0
10726-16	Klasszikus balett gyakorlat	fő sz	0	144	0	180		0	72		0	31	0	186	0	72		0	186
	Alaplépések I.			108											0	36		0	0

Alaplépések II		36		108								0	36		0	0	
Alaplépések III				36								0	0		0	0	
Alapok elmélyítése I.				36		72						0	0		0	0	
Alapok elmélyítése II												0	0		0	0	
Alapok elmélyítése III									31			0	0		0	0	
Emelt szintű kombinációk I.											69	0	0		0	69	
Emelt szintű kombinációk II.											117	0	0		0	117	
Kortárs-moderntánc gyakorlat	0	72	0	72		0	72		0	62	0	93	0	144		0	93
Kortárs-moderntánc gyakorlata I		72											0	36		0	0
Kortárs-moderntánc gyakorlata II				72									0	36		0	0
Kortárs-moderntánc gyakorlata III						726							0	36		0	0
Kortárs-moderntánc gyakorlatnak elmélyítése									62				0	36		0	0
Emeltebb szintű gyakorlatok											93		0	0		0	93
Emelés gyakorlat	0	0	0	0		0	72		0	62	0	62	0	144		0	62
Emelés gyakorlatának alapjai I.							72						0	72		0	0
Emelés gyakorlatának alapjai II									62				0	72		0	0
Emelés gyakorlatának elmélyítése											62		0	0		0	62
Színpadi tánc gyakorlat	0	72	0	72		0	72		0	62	0	93	0	288		0	93
Színpadi tánc gyakorlata I.		72											0	72		0	0
Színpadi tánc gyakorlata II.				72									0	72		0	0
Színpadi tánc gyakorlata I.													0	0		0	0
Színpadi tánc gyakorlatának elmélyítése I.						72							0	72		0	0
Színpadi tánc gyakorlatának elmélyítése II.									62				0	72		0	0
Az elsajátítottak integrálása, magasabb szintre emelése												93	0	0		0	93
Néptánc gyakorlat	0	72	0	72		0	0		0	0		62	0	144		31	62
A dunai táncdialektus ugrós táncai		72											0	72		15	0

A dunai–dialektus csárdásai közül választott tánc				72									0	72		16	0
A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc							72						0	0		0	0
Táncismeret bővítése											62		0	0		0	0
Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend tanulása									62				0	0		0	62
Előadó művészeti gyakorlat	fő sz.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	186	0	0	0	0	186
Előadó művészeti gyakorlat I.												93	0	0		0	93
Előadó művészeti gyakorlat II												93	0	0		0	93
Színészmesterség gyakorlati prezentációval	fő sz.	36	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	72	0	0	0	0
Színészmesterség alapjai		36											36	0		0	0
Helyzetgyakorlatok				36									36	0		0	0
Színpadi játék													0	0		0	0
Balet elmélet gyakorlati prezentációval	fő sz.	0	0	36	0	0	0	0	0	0	31	0	72	0	0	0	0
A balett technika				18									0	0		0	0
Az egyes egységek kiejtése				18									36	0		0	0
A klasszikus balett pózai, Temps lié											15		36	0		0	0
A klasszikus balett emeltebb szintű gyakorlatainak elmélete											16		0	0		0	0
Tánc történeti - műelemzés	fő sz.	0	0	0	0	0	0	31	0	0	0	0	0	0		46	0
A kortárs tánc- táncműelemzés- táncfilmek								31					0	0		46	0
Zeneismeret	fő sz.	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	0	0	0
Zeneismeret alapjai				36									36	0		0	0
Kreatív zene													0	0		0	0

**A 2016. szeptember 01-től érvényben lévő szakképzési kerettantervek alapján
(2018. szeptember 01-től is érvényes)**

A szakképzési kerettantervekről szóló 5/2018. (VII.9.) ITM rendeletben kiadott **Táncos II.** (szakmairány megnevezésével) szakképzési kerettantervben szereplő modulok, a hozzá tartozó tantárgyak, témakörök, a képzési követelmények, megegyeznek a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendeletben meghatározott követelményekkel.

A **Táncos II.** (szakmairány megnevezése) szakmai képzés tantárgyai:

Közös modulok és tantárgyai:

A néptáncos, kortárs-, modern táncos és színházi táncos szakmai képzésben teljesítendő közös követelmények:

10722-16 Előadó-művészeti tevékenység modul

- Klasszikus balett alapjai
- Tánc történet

Témakörök, követelmények:

1. Klasszikus balett alapjai tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A klasszikus balett tanításának célja, a Vaganova metodika szerint, hogy a növendék a képességek, a készségek fokozatos fejlesztésével párhuzamosan elsajátítja alapfokon a klasszikus balett mozgásanyagát, és azt táncosi hivatásának megfelelő szinten alkalmazni tudja. A tananyag betanításának a tempóját, illetve az ütemezését mindig az adott évfolyam adottságai és képességei határozzák meg. Célszerű a zenei kísérethez a megadott metronóm számokat követni és betartani.

Témakörök

1.1 Klasszikus balett alapjai I.

- A helyes testtartás, az en dehors, a lábizomzat, a kartartás kidolgozása, a földön és 45fokon
- A rúd- és középgyakorlatok talpon végezve.
- Az ugrástechnika megalapozása
- A gyakorlatokat a hozzájuk tartozó kar- és fejkíséréssel tanítjuk, megalapozva ezzel a növendékek elemi koordinációs készségét

1.2. Klasszikus balett alapjai II

- A kis és nagy pózok bevezetése rúdnál és középen
- Az elemelt láb helyzeteket középen is tanítjuk. Nehezedő egyensúlyhelyzetek és több mozgáselemet tartalmazó lépések bevezetése
- Megjelennek a két lábról egy lábra érkező ugrások

1.3. Klasszikus balett alapjainak elmélyítése I.

- Az új gyakorlatok megtanításán kívül, az előzőekben elsajátított gyakorlatok továbbfejlesztése, egy részüket fél talpon állva végeztetjük a rúdnál. A fél talpra

emelkedés kidolgozása, illetve a relevé-vel végzett gyakorlatok dinamikájának a megismerése

-A már tanult gyakorlatokat középen, pózokban is megtanítjuk. Alapvető feladat a nagy pózok elsajátítása

-A kis ugrások kidolgozása, tempójuk felgyorsítása

1.3. Klasszikus balett alapjainak elmélyítése II.

-Fő szempont a Balance kidolgozása sur-le-cou-de-pied-ben tartott szabadlábbal rúdnál

-Középen, elkezdjük tanítani a forgást, a Tour sur-le-cou-de-pied-et en dehors és en dedans 1 fordulattal

-Megjelennek a $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ fordulatos ugrások

1.4. Klasszikus balett gyakorlat

- Az állóképesség fejlesztése az izomerő növelése., ezt szolgálják a demi plié-relevé-s, tour lent és en tournant gyakorlatok. Nagy ugrások és az entrechat-k tanítása nagy figyelmet igényel. Fontos az előadásmód fejlesztése, a helyes és tiszta kivitelezés, a koordináció. Az egyes gyakorlatok különböző sajátosságú dinamikájának gyakorlása elengedhetetlen.

Rúdgyakorlatok:

- A már megismert pózokat összekötjük egy gyakorlaton belül.

Fondu 90 fokon

Fondu 90 fokon tombéval előre és hátra

Frappé és double frappé demi plié-relevével előre, oldalra, hátra és pózokban

Rond de jambe en l'air demi plié-relevével

Grand rond 45 fokon demi plié-relevével és demi pliében

Grand rond 90 fokon, féltalpon

Relevé lent és developpé pózokban plié-relevével

Grand battement jeté lábmeztartással előre, oldalra, hátra és pózokban

Balance helyzetek féltalpon, nagy pózokban

Középgyakorlatok:

Fouetté 45 fokon, talpon en dehors, en dedans

Relevé lent pózokban demi plié-relevével

Allongé pózok

Tour lent nagy pózokban és passé helyzetben

Temps lié 90fokon talpon és féltalpon.

Grand battement jeté lábmeztartással irányokban, pózokban

Tourok:

Tour sur le cou de pied II., IV. és V. pozícióból 1 tórral IV. pozícióba érkezve, en dehors és en dedans

Tour posé en dehors, en dedans és váltakozva

Emboité sauté en tournant diagonálban

Allegro:

Temps levé sauté I., II., IV. és V. pozícióban, changement volé

Pas emboité, emboité sauté

Egyes kis ugrásokat teljes (1) fordulattal is gyakoroltatjuk

Pas de chat olasz- és spanyol formák

Temps levé sauté 45 és 90 fokon (színpadi forma)

Pas failli

Grand assemblé előre, oldalra, hátra és pózokban

Grand temps levé sauté 90 fokon, elől, oldalt és hátul tartott szabad lábbal, pózokban is

Sissone fermé 90 fokon oldalra és pózokban

1 Cabriole 45 fokon, előre, oldalra, hátra és pózokban

- A korábban tanult anyag állandó ismétlése, fejlesztése, precizitásának javítása, különböző kombinációk és etűdök tanulása. Egy-egy kombinációba különböző típusú elemeket is elhelyezünk (pl. forgások, díszítő- és kötőelemek adagióban, allegroban). A klasszikus balett előadásmódjának sajátosságaira különösen nagy hangsúlyt fektetünk. Megtanítjuk az eddig tanult diagonál forgásokat körben is. Bővítjük a díszítő- és összekötő lépések körét, használatuk lehetőségeit.

Tourok:

Tour degagé diagonálban és körben

Tour tirebouchonne középen és diagonálban, sorozatban is

Allegro:

Pas courru, *Échappé battu*, Entrechat quatre, *Entrechat royal*, Assemblé battu, *Brisé*
Cabriole 90 fokon, előre, oldalra, hátra és pózokban, *Jeté entrelacé*, Grand fouetté sauté, *Grand jeté croisé- és effacé pózokban*

2. Bevezetés a tánc történetbe tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző tánc történeti korok legfontosabb eseményeit, szemléletét, táncainak stílusát, meghatározó alkotóinak, táncosainak életét, munkásságát. Legyen rálátása a fejlődési folyamatokra, korszakok, alkotók egymásra hatására. Tánc történeti ismereteit képes legyen történeti alapismereteibe ágyazva áttekinteni, valamint általános művészet- és zenetörténeti ismeretekkel összekapcsolni. Fejlessze a tanuló ízlését, tánc- és színházművészet iránti érdeklődését, szeretetét, nyitottságát.

Témakörök

2.1. A tánc keletkezéséről a reneszánsz táncművészet korszakáig

- Mágia és rítus az őskorban, a tánc keletkezése, társadalmi funkciója
Ez az egység a tánc kezdetéről, keletkezéséről szól, az ősi társadalmakban betöltött funkcióiról, ösztönművészeti jellegéről. Felöleli a munka és a tánc, illetve a mágia és a tánc kapcsolatát, az ősi mozdulatábrázolásokat, ősi formákat, a természeti népek tánc kultúráját.

- a tánc történet forrásai
- a tánc keletkezése, társadalmi funkciója
- ősi mozdulatábrázolások
- munkatáncok
- tánc és mágia

- Az ókori birodalmak táncélete

Az egység tartalmazza a nagy ókori civilizációkról fennmaradt, táncsal kapcsolatos ismereteket, a tánc adott kultúrában betöltött szerepét a társadalom kontextusában.

- India táncművészete, az indiai táncok elterjedése: hindu tánc könyvek, táncok fajtái, mudrák.
- Japán táncművészete: táncfajták, NO színház, táncos dinasztiák.

- görög táncművészet: kozmikus tánc, körtáncok, fátyoltánc, Dionüszosz-ünnepek, drámai táncok.
- római táncművészet: mimusok, szaturnáliák, lupercaliák, bacchanáliák, pantomim.

- ***Táncélet Európában a középkortól a reneszánszon át az udvari balettig***

A téma felöleli a tánc történetét a koraközépkori keresztény kultusz terjedésétől a reneszánsz kori itáliai táncmesterekig.

Középkor

- a kereszténység hatása a mindennapi életre és a táncra, a tánc egyházi tilalma
- pogány és barbár elemek továbbélése a keresztény kultúrában
- misztérium játékok
- Danse macabre
- lovagi kultúra és táncformái
- nemesi és paraszti táncok különválása

Reneszánsz

- a reneszánsz esztétikája
- ballo és balletto
- maestro di ballo: Domenico Da Ferrara, Antonio Cornano, Fabritio Caroso
- az új európai táncművészet megalapozása
- intermedium
- commedia dell' arte
- Thoinot Arbeau: Orchésographie

- ***A magyar táncélet a reneszánszban***

Reneszánsz Magyarországon

- Mátyás király és a reneszánsz
- magyarországi táncfajták

2.2. Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig

- Udvari balett

Medici Katalin ünnepélyei

XIV. Lajos udvari balettjeinek látványvilága

- XIV. Lajos, a Napkirály – táncos, mecénás
- alkotók: Beauchamps, Lully, Molière
- 1662. Királyi Táncakadémia
- táncmesterek, táncjelírás: Rameau, Feuillet

- A felvilágosodás hatása a táncművészetre, Jean-Georges Noverre cselekményes balettje és a "Levelek..."

A felvilágosodás hatása miképp jelenik meg a táncművészetben, Noverre munkásságán keresztül veszi végig a korszak újtó törekvéseit.

- előzmények: a tökéletes táncosok, csiszolt technika, olasz virtuozitás
- Noverre élettörténete és munkássága
- Noverre reformtörekvései: a cselekményes balett, dramaturgia, díszlet, jelmez, pantomim és tánc összekapcsolása
- Noverre balettje
- Noverre követői
- Viganò coreodrammája
- A romantikus balett

A romantika mint stílus-teremtő korszak

- Bournonville
- Spicctánc, tündérlények
- a Taglionik (Filippo, Marie) és A Szilfid
- Nemzeti romantika – néptánc - karaktertáncok
- Fanny Elssler
- Perrot, Grisi és a Giselle
- Carlo Blasis és a táncpedagógia
- a késő romantika - Saint-Léon és a Coppélia
 - A magyar táncélet az Operaház megnyitásától

A XVIII. századi magyar táncélet

- Eszterházy esték
- paraszti táncfolklor
- Iskolai színjátszás
- Az első magyar „balétek”
 - **Reformkor**
- reformkori táncos generáció, első hivatásos táncosok
- Saáry Fanny, Aranyváry Emilia – az első magyar prímabalerinák
- az Operaház kezdetei

2.3. A romantika másodvirágzásától az újítókig

- A balett klasszicizálódása Oroszországban

A témát a felőleli a nagy romantikus baletteket a koreográfusaitól, sztárbalerináitól a letisztult klasszikáig, Marius Petipa munkásságáig és az orosz klasszikus balettig.

Orosz klasszika

- Perrot, Saint-Léon, Blasis Oroszországban
- Petipa balettjei
- Csajkovszkij zenéje
- orosz balett csillagok, klasszikus virtuozitás

Gyagilev és az Orosz Balett

Újítások a balett formanyelvén belül. A társzművészetek és a táncművészet kapcsolata Szergej Gyagilev munkásságán keresztül.

- Gyagilev személyisége, kulturális szerepe
- Új orosz művészet, új balettstílus
- Orosz szezonok Párizsban
- Fokin alkotói újításai
- Sztravinszkij szerepe
- kapcsolat az avantgarddal
- komplex előadás
- Nizinszkij – a mozdulat új lehetőségei
- Gyagilev hagyatéka

George Balanchine és a neoklasszikus balett

- Balanchine élete és pályafutása
- fontosabb művei
- a klasszikustól a neoklasszikusig
- a szimfonikus balett fogalma

- Az újítók megjelenése a táncművészetben

A témakör a földrajzilag egymástól elkülönült, vagy éppen egymással szoros ok-okozati összefüggésben álló újító törekvéseket veszi sorra, koreográfusok, táncosok alkotói munkásságán keresztül.

A moderntánc kialakulása Amerikában

- Isadora Duncan
- Martha Graham
- José Limón

Új színpadi törekvések Európában

- Emile-Jacques Dalcroze
- Laban Rudolf
- Kurt Jooss

Magyar mozdulatművészet kialakulása

- Madzsar Alice
- Dienes Valéria
- Szentpál Olga

2.4. A XX. század első felének táncélete

- Néptánc mozgalmak és hivatásos néptánc együttesek Magyarországon

A témakör sorra veszi a hazai néptánc-élet amatőr és professzionális színtereit, bemutatja a hivatásos néptánc együtteseket, és a néptánc mozgalom jelentőségét.

Néptánc, mint a színpadi táncok forrása

-néptáncok az Operaház színpadán

Együttesek:

- Néphadsereg Központi Művészegyüttese
- Magyar Állami Népi Együttes
- Szakszervezetek Országos Tanácsának Központi Művészegyüttese
- Duna Művészegyüttes

Koreográfusok:

- Molnár István
- Rábai Miklós
- Szabó Iván

Néptánc mozgalmak:

- Gyöngyösbokréta

- Az operaház és a vidéki magyar balett együttesek története,

A témakör a magyar hivatásos balett együttesek történetét, koreográfusainak, táncosainak munkásságát öleli fel, bemutatja a hazai táncélet fejlődését.

Operaház

-az Operaház megnyitása, -Luigi Mazzantini, -Nicola Guerra, -külföldi művészek vendégjátéka (Orosz Balett, Isadora Duncan),-Otto Zöbisch, -Brada Ede, -Jan Cieplinski, -Nádasi Ferenc, -Harangozó Gyula, -Seregi László, -Lőrinc György balett igazgatósága, -az Operaház napjainkban

Szegedi Balett

-Lőrinc György, -Imre Zoltán, -Szegedi Kortárs Balett, -Jurónits Tamás,

2.5. Kitekintés a külföldi és hazai alkotók munkájára a XX. században

A témakör áttekinti a XX. század legjelentősebb együtteseit, koreográfusait mind hazai mind nemzetközi viszonylatban, Európában és a tengerentúlon is. A témakörön belül a szakanyag a helyi sajátosságoknak megfelelően szabadon alakítható.

Pécsi Balett

-az együttes létrejöttének háttere, -az együttes alkotói szemlélete, -Eck Imre, -alapító tagok

Győri Balett

-az együttes létrejöttének háttere, alapító tagok, -Markó Iván, -korszakok, -Koreográfiaiak
-vendégkoreográfusok

ExperiDance

-Román Sándor, -Ezeregyév,

Kiemelkedő néptánc alkotók

-Tímár Sándor, -Novák Ferenc, -Kricskovics Antal, -Szigeti Károly, -Györgyfalvai Katalin

-Foltin Jolán, -Diószegi László, -Zsuráfszki Zoltán

Néptánc mozgalmak:

-Táncház mozgalom

2.6. A vizsgatevékenység előkészítése

E témakör egyrészt ismétli és rendszerezi az eddig megszerzett tánc történeti ismereteket, másrészt vizsgahelyzet szimulációval mentálisan is felkészíti a növendékeket a vizsgatevékenységre.

A NEPTÁNCOS szakképzés moduljai és tantárgyai, témakörei:

10725-16 Néptánc

- Néprajz/Táncfolklorisztika
- Zeneismeret
- Művészettörténet
- Molnár technika
- Táncjelírás
- Modern tánc
- Társastánc
- Repertoár gyakorlat
- Előadó-művészeti gyakorlat
- Néptánc
- Színészmesterség

Témakörök, követelmények:

1. Néprajz/Táncfolklorisztika tantárgy:

A tantárgy tanításának célja: A táncfolklorisztika, illetve a hozzá kapcsolódó néprajzi alapismeretek tantárgy **célja** és **feladata** az, hogy a gyakorlati foglalkozásokon elsajátított néptáncmotívumokat a növendékek területileg ill. népcsoportok szerint tudják csoportosítani, valamint ismerjék meg néptáncaik fejlődéstörténetét, típusait.

A növendékek ismerjék meg a néptáncsal kapcsolatos népművészeti műfajokat, népszokásokat, az ünnepköröket!

Az elmélet és a gyakorlat képe együttesen alakítsa ki azt a tudást, amit a tradíció korszerű értelmezésében a néptánc jelent.

A jelölt ismerje:- a néprajz fogalmát, történetét, irányzatait- a népművészeti műfajokat, különös tekintettel a néptáncsal kapcsolatosokra- a magyar nép táji-történeti tagozódását-ünnepköreinket, azok szokásvilágát- táncdialektusaink jellemzőit, táncait- táncaink történeti rétegződését

A jelölt legyen képes:- táncfolklorisztikai, illetve néprajzi alapismereteit alkalmazni táncművelésének során

Témakörök:

1.1. A magyar néprajz alapjai

A néprajz értelmezése, részterületei

Alapvető néprajzi kiadványok

Legjelentősebb táncfolkloristáink, ill. alapvető táncfolklorisztikai kiadványok
Etnogenezis, kultúránk helye Európában, életterünk
Magyarság a Kárpát-medence nagy,- és kistájain
Nép, paraszti tánc - néptánc
Ünnepköreink, s azok szokásvilága.
Az emberi élet nagy fordulóihoz fűződő szokások (születés, házasság, halál)
táncos elemei
A magyar néptáji-történeti tagozódásának okai
A magyarsággal együttélő nemzetiségeink
A határokon túli magyarság Európában

1.2. Táncfolklorisztikai alapismeretek

Táncfolklorisztika a néprajztudományban, A falu táncélete, A tánc hagyományozódása,
Táncalkalmak, Táncrendezés, Táncillem – táncszók, Táncrend, Népelet - néptánc
A magyar néptánc rendszerezési lehetőségei, Martin György és Pesovár Ernő rendszere
alapján, Alapvető táncfolklorisztikai szakkönyvek, lexikonok, Általános ismeretek a folklór
egyéb műfajairól, A néptánc szerepe a közéletben

1.3. A magyar nép táji – történeti tagozódása

Kósa László-Filep Antal műveltségbeli különbségeken alapuló csoportosítása:
etnográfiai (néprajzi) csoportok, etnokulturális csoportok, táji csoportok
A Kárpát-medencében élő magyarság nagytájainak megismerése:
Dunántúl, Alföld, Felföld, Erdély (Moldva, Bukovina)
A Kárpát– medencében élő magyarság tánc szempontjából nevezetes kistjai, etnográfiai, táji
csoportjai.

1.4. A magyar nép táncainak csoportosítási lehetőségei

Pesovár Ernő kronologikus csoportosítása

A régi réteg táncai (rég stílusú táncok): körtáncok, fegyvertáncok, eszközös ,
fásztortáncok, régi férfítáncok (ugrós – legényesek), régi páros táncok (ugrós páros, küzdő
karakterű páros, forgós-forgató páros)

Az új réteg táncai (új stílusú táncok): verbunk (szóló-kötött), csárdás (páros-hármas- kör)

Martin György táncdialektusai:

- Nyugati v. Dunai táncdialektus
- Középső v. Tiszai táncdialektus
- Keleti v. Erdélyi táncdialektus

1.5. A vizsgatevékenység előkészítése

A 9-12. évfolyamon tanultak ismétlése

A néprajzi és a táncfolklorisztikai ismeretek rendszerezése

A hiányosságok pótlása

A vizsga szóbeli vizsgatevékenységéhez szükséges témakörök összegzése

A vizsga szóbeli vizsgatevékenységének imitálása

A vizsgán használandó vagy használható segédanyagok (könyvek, albumok, tárgyak,
térképek, stb) számbavétele

2. Zeneismeret tantárgy:

A tantárgy tanításának célja: A zeneismeret tantárgy tanításának **célja**, hogy a tanulók
korábban megszerzett ismereteit tovább bővítse, rendszerezze és tudatosítsa.

Alakítsa ízlésüket, világítson rá a zene és mozgás összehangolásának lehetőségeire. Alapvető zenei ismerete nélkül nem képzelhető el tudatos, professzionális táncos. Ezért fontos, hogy a tanulók a modulban elsajátítottakat beépítsék gyakorlati munkájukba. Ismereteik kiegészülve történelmi, irodalmi, képzőművészeti tanulmányaikkal megfelelő kultúrtörténeti tájékozottságot nyújtanak számukra.

2.1. Zeneelmélet – Zenetörténet 1.

A jelölt ismerje:

- az egyes zenetörténeti stíluskorszakokat, azok legfőbb jellemzőit
 - a különböző műfajokat az adott stíluskorszakokon belül, az egyes műfajok előadó apparátusát
 - a zene és a többi művészeti ág kapcsolatát és egymásra való hatását
- a zene és tánc kapcsolatát és egymásra gyakorolt hatását
- a zene alkotóelemeit
- a zenei hang tulajdonságait
- az énekhang fajtáit
- a különböző hangeffektusokat, hangszereket
- a különböző ritmusképleteket, ütemfajtákat
- a zenei szakkifejezéseket

Alakítsa ki a tanulóknak az önálló tájékozódás képességét, keltse fel érdeklődésüket és igényüket a zeneirodalom alkotásainak megismerésére és befogadására.

Zenei készségfejlesztés

- a klasszikus zene ritmusképleteinek és ütemfajtáinak megismerése és gyakorlása
- jellegzetes klasszikus témátípusok éneklése, memorizálása
- ritmusdiktálás, dallam visszaéneklés
- az elméleti anyag ritmusainak ismerete, gyakorlása
- a tanult zenetörténeti korszakokból dallamok éneklése, memorizálása
- különleges dallam és ritmusképletek megismerése és gyakorlása

Zeneelméleti – zenetörténeti alapismeretek

- a zenei anyag belső tagolódásának és építkezésének megfigyeltetése, felismertetése
- a zenei azonosság, hasonlóság, különbözőség, ellentétesség
- variáció megismertetése a magyar népzenei anyag segítségével
- az énekhang fajtái
- a klasszikus zene formaalkotó elemei
- klasszikus periódus, két és háromtagúság,
- triós forma, variáció, szonátaforma, rondó forma
- a klasszikus műfajok: szonáta, szimfónia, nyitány, versenymű, oratórium, opera
- a klasszikus kor tánczenéje
- reneszánsz kor hangszeres és vokális zenéje
- a reneszánsz tánczene /pavane, gagliarde, saltarello/
- a barokk kor zenéje, jellemzői
- a barokk kor divatos táncai
- a romantikus zene legfőbb stílusjegyei
- a legjellemzőbb romantikus műfajok egy-egy kiemelkedő szerző művein keresztül
- a kor divatos táncai (mazurka, polonéz, keringő, palotás, verbunk)
- a XX. század zenei irányzatainak megismerése a kor kiemelkedő zeneszerzőinek művein keresztül

2.2. Népzene 2.

A néptáncos szakmai képzettség megszerzésében nagy szerepe van a népzene általános és

regionális ismeretének, mely a néptánc igényes gyakorlatához elengedhetetlenül szükséges. Az egyéni és csoportos éneklés megszerettetése, egy közösséghez, néphez való tartozás érzésének erősítése a népdalokon keresztül.

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a népdalok tájegységenkénti megoszlását
- a különböző előadásmódokat, stílusokat
- a népdalok csoportosításának rendszerező elveit, szempontjait
- a népzene kutatók, gyűjtők munkásságát
- a népi hangszereket
- a népi zenekarok felépítését, területi különbözőségét
- az eredeti anyagok /"adatközlők"/ segítségével a népi éneklési módot
- a népdalcsoport szerkesztésének lehetőségeit, elveit, szabályait
- a népdalelemzés szempontjait
- az instrumentális népzene alapjait, a kontrakíséret és a tánc összefüggéseit.

Alakítsa ki a növendékekben, hogy a népzenei sajátosságok, fontos jellemzők alapján felismerjék egy-egy adott népdal hovartartozását, tájegységhez, táncműpushoz való kötődését..

A magyar népzene kutatás rövid történetének, ill. legjelentősebb népzene kutatóink bemutatásának gyakorlati prezentációja

A népdal, a népzene fogalma; A népzene sajátosságai, jelentősége; Magyarság a zenében; Népzene, néptánc összefüggései; Kik az adatközlők, népi énekesek, népzeneészek?

A népzene kutatás története, jeles alakjai; Népzenei dialektusterületek; Lajta László; Vikár Béla; Kodály Zoltán; Bartók Béla

A népi éneklés technikájának gyakorlása

A népdalelemzés szempontjai

- szerkezet, kadencia, , ambitus, dallamvonal, metria, ritmika, pódia, stb.

A népi éneklés technikájának gyakorlata:

- ráhangolódás; légzéstechnika; hangképzés; előadásmód, díszítési lehetőségek; tempó tartás; partnerhez, zenéhez való igazodás

Népzenei előadásmódok:

- parlando; rubato; parlando-rubato; giusto; poco rubato; quasi giusto; giusto sillabic

A néptánchoz kapcsolódó népdalok éneklésének gyakorlata

A népdalok osztályozása.

Népzenei dialektusterületek

Általános zenei alapismeretek átisméltése:

- Ritmus, ritmusfajták, ritmizálás, ütem, metrum, ütembeosztás, ütemfajták, tempó
- Zenei hang, hangközök, hangsorok
- Előjegyzések, módosító jelek
- Kottaolvasás: 1# , 1b-ig

A Dunai táncdialektus táncaihoz tartozó népdalok

- sárközi, rábaközi, somogyi, nyugati-palóc, kalocsai népdalok, polgári eredetű táncok dallami

A Tiszai táncdialektus táncaihoz tartozó népdalok

- Gömöri, szatmári, nyírségi, dél-alföldi népdalok, polgári eredetű táncok dallami

Az Erdélyi táncdialektushoz tartozó népdalok

- székelyföldi, kalotaszegi, széki, mezőségi, gyimesi, Maros-menti, polgári eredetű táncok dallami

A gyermekdalok általános zenei jellemzői

A sirató stílus és jelentősége

Pentaton, kvintváltó stílus, a páva dallamcsalád

A proporciós eljárás lényege és továbbélése a népdalokban és a táncdallamokban

Az augmentáció fogalma, jelentősége

Népi hangszerek, hangszer együttesek játégyakorlatának megismerése

Egyetlen hangszer: duda, tekerő, citera

Zenekarok: duda + hegedű (általános)

tekerő + klarinét (Dél-Alföld)

klarinét + dob (román)

furulya + koboz (Moldva)

hegedű + ütőgordon (Gyimes)

A hangszerek és zenekarok hangzásvilágának ismerete, jellemzőik

Kíséretmódok: dúvó, esztám

A hangszeres zene összetevői a kontra tükrében: a dúvó és az esztám fajtái, meghatározottságai

Parasztbandák, cigányzenekarok

3. Művészettörténet tantárgy

A tantárgy tanításának célja: A művészettörténet magába foglalja az egyetemes művészettörténet korszakait az őskortól napjainkig, valamint a hazai művészet folyamatát, kezdetektől a jelenig. A tantárgy mintegy keretét és integrációját adja annak az egészben való látás és tudás kialakításának, mely a tánc- és zenetörténeti ismeretekben való elmélyülést szolgálja, ezáltal válik tejjé a növendékek szakmai műveltsége.

A jelölt ismerje:

- a művészettörténet fő stíluskorszakainak egyedi sajátosságait az egyes időszakok szellemiségébe ágyazottan
- a műalkotásokban rejlő gondolatiság, a művészeti üzenet lényegét, ennek összefüggéseit az adott kor természetszemléletével, hitvilágával, társadalmi körülményeivel
- a művészeti alapfogalmakat
- az alapvető esztétikai kategóriákat, törvényeket, az alkotás és befogadás folyamatát
- kezdetektől napjainkig született jelentősebb alkotásokat, művészeti eredményeket

A tanulók legyenek képesek:

- egy adott korszak, művészeti terület keretein belül az értékek közül önállóan választani és azt szakterületükön hasznosítani
- a műalkotásokat értelmezni és ismereteiket alkalmazni.

3.1. Művészettörténeti és esztétikai alapfogalmak

- művészeti ágak (egymásra hatásuk, osztályozásuk stb.)
- műfajok (a műfajok osztályozása, differenciálódása)
- művészeti technikák (festészeti, grafikai, szobrászati, intermediális)
- stílus (stílus kutatás módszerei)
- művészettörténeti módszerek

A művészeti "megismerés" alapvető problémái, (objektív, szubjektív), a művészi visszatükrözés lényege, módszerei, fajtái.

3.2. Az őskor és az ókor művészetéről

Ő s k o r művészete

Az ősember élete; kultúrtörténeti háttér. Animizmus, totemizmus, hasonlósági mágia.

Mozgásbrázolás és a kompozíció problémái.

Az ősközösségi társadalom művészetének “összművészeti” jellege: (mozgás, zene, látvány, képzőművészet egysége)

Ókori kultúrák

Mezopotámia, a két folyam völgyének kultúrája

A vallás és mitológia, az írásbeliség jelentősége.

- Sumér birodalom kultúrája: mitológia, az első várostelepülések (Ur, Gilgames eposz stb.)

Egyiptom

A Nílus-völgy természeti körülményei, életmód és társadalom.

Az egyiptomi birodalom művészettörténetének kronológikus bemutatása röviden.

Prehellén kultúrák

Az Égeikum kultúrája: Kréta, Mykene, Tyryus, Trója

A görög kultúra világa

Archiakus kor:

- a templomtípus kialakulása
- Kurosz és Küré Istenszobor típus jellegzetességei
- a geometrikus vázátípus

Klasszikus kor:

- a klasszikus görög templomtípus kialakulása, fajtái
- a dór, az ión és a korinthuszi oszloprend jellemzői
- a klasszikus időszak szobrászata

Hellenisztikus kor:

- a hellenizmus szobrászata és építészet
- a hellenisztikus festészet és mozaikművészet

Római művészet

Az Etruszk kultúra összefoglalása. /építészet, szobrászat/

Római építészet; újítások: a boltív, a boltozat, a kupola.

- új közösségi épülettípusok és a római villa felépítése /bazilika, fórum, therma, theatrum, amfítheatrum, aqueduct, viaduct, stb./
- magyarországi római emlékek bemutatása
- új szobrászati műfajok kialakulása: köztéri szobrok, lovasszobrok, egyedi és pszichologizáló portrészobrászat, domborműszobrászat.

Ókeresztény és bizánci művészet

Az Ószövetség és az Újszövetség felépítése, rövid egyháztörténet.

Ókeresztény építészet: katakombák művészete, korai faragványok.

A népvándorláskori népek művészete

Ír-kelta, germán, viking, avar, hun, szkíta stb. emlékművek bemutatása.

Sajátosságok: szalagos-indás díszítés, horror vacui díszítési módszer, organikus kifejezőmód.

Magyar honfoglaláskori tárgykultúra bemutatása. Corvinák és az udvari szobrászat és festészet

3.3. A középkor művészetéről

A romanika művészete

Preromanika időszaka: korai szerzetesrendek szerepe

Egyházi és világi építészet a X-XII. század Európájában

* kódexművészet

A magyarországi romanika építészetének, épületdíszítő plasztikájának és festészeti emlékeinek megismertetése

A gótika művészete

A katolikus egyház megújítása. A XII. században és a XIII. század elején alapított új szerzetesrendek szerepe az építészet megújításában

- * “Ille de France” szerepe, a gótikus boltozás és alaprajzi változások
- * kapuzatdíszítő plasztika szerepe
- * belső térhatás: vertikálitás, üvegablak

Magyarországi gótika legszebb emlékei

- * erdélyi és felvidéki gótikus építészet és a szárnyasoltárfestészet

A r e n e s z á n s z m ű v é s z e t e

Társadalmi, gazdasági és vallási viszonyok a XIII-XVI. század Itáliájában.

Városállamok, humanizmus, antikvitás-tisztelet, zene, költészet.

- Trecento:

Az első reneszánsz művész: Giotto munkássága

- Quattrocento:

A művészetek központja: Firenze szellemi élete

Az egyházi és világi építészet egyensúlya.

A festészet nagyjai: Massaccio, Fra Angelico, Piero della Francesca, Mantegna stb.

- Cinquecento

Leonardo da Vinci a “ homo universale”

Michelangelo művészete

Raffaello művészetének bemutatása

Mátyás és a magyar reneszánsz

Palotaépítészet /Visegrád, Buda, Nyék/

Corvinák és az udvari szobrászat és festészet

3.4. Az újkor művészetéről

A b a r o k k m ű v é s z e t e

A római katolicizmus megújulása /jezsuitizmus/

- Művészetek az érzelmi ráhatás szolgálatában
- Róma megújuló szakrális építésze
- Világi építészet: a barokk kastély és a park művészete

Közterek és a városkép /Bernini/

A festészet új feladatai és módszerei: antik mitológia és bibliai témavilág

A magyar barokk építésze, szobrászata és festésze

- kastélyépítészet és templomépítészet
- a magyar barokk festészet

A r o k o k ó m ű v é s z e t e

Művészi érzékenység, nyugtalanság

Rokokó belső tér - egzotikumok

K l a s s z i c i z m u s

A felvilágosodás eszmeköre, felélenkülő érdeklődés az antik kultúra és művészet iránt.

/Winkelmann/

- Építészet: Az antikvitás formavilágának adaptálása az egyházi és világi középítkezésekben /Új középülettípusok: múzeumok, színházak/
- Festészet: antik témák és a történelmi festészet kezdete: David, Goya
- Szobrászat: hűvös ünnepélyesség: Thorwaldsen, Canova

Magyar klasszicizmus

- Építészet: Pollack, Hild, Zitterbach, Péchy életműve
- Festészet, szobrászat: Markó, Barabás, Ferenczy I./

R o m a n t i k a

Történelmi háttér: forradalmak, szabadságharcok. A tárdadalom és a művészetek fokozatos elkülönülése. Szubjektívizmus.

Historizmus és eklektika a magyar építészetben.

A magyar nemzeti romantika festészete: Madarász, Székely, Kovács, Wagner stb.

Impresszionizmus

A modernizmus kezdete, a festészet "forradalma"

A látvány elsőségére épülő ábrázolásmód

Manet, Monet és Renoir művészetének hasonlóságai és különbözőségei

Magyar impresszionista törekvések:

- A barbizoniak, Nagybánya, Paál, Szinyei, Szolnok stb.

Szeccszó

Új világlátás, új anyagok, új technikák, új életérzés

- A nagy magányosok: Csontváry és Gulácsy szimbolizmusa

A klasszikus avantgarde "izmusai"

Kubizmus, expresszionizmus és a Fauves-ok, az orosz és az olasz futurizmus,

szuprematizmus-rayonizmus, a Bauhaus, a Dadaizmus és a Szürrealizmus és a Metafizikus festészet bemutatása a mellékelt táblázat összefüggései alapján.

3.5. A jelenkor művészetéről

Neoavantgarde és posztmodern tendenciák a XX. század második felében

- Absztrakt expresszionizmus
- Tudományos és technicista irányzatok
 - Op Art, Kinetikus és Mobil művészet, Videoinstalláció
- Pop Art és rokonjelenségei
 - Az ellenkultúra; az amerikai és az európai ifjúsági, zenei és irodalmi mozgalmak ismertetése.
- Új realizmus
- Eseményművészetek
 - Akció, Happening, Performansz, Body Art
- Posztmodern tendenciák
 - Újvad festészet, Heftige malerei, Új szenzibilitás, Transzavantgarde, Graffiti

4. Molnár- technika tantárgy

A tantárgy tanításának célja: A Molnár –technika tanításának a célja az, hogy a növendék egyéb, kiegészítő módszerek segítségével is meg tudja ismerni a testét, ill. az autentikus néptánctól eltérő mozgásokkal tud testtudatot, egyensúlyérzékletet és kondíciót fejleszteni. Napjaink előadó művészeti tevékenységéhez elengedhetetlenül fontos, hogy a táncművészek más technikákból szerzett többlettudással rendelkezzenek. A technika megismerésével nemcsak a mozgáskultúra fejlődik, hanem a látásmód, művészeti szemléletmód is szélesedik.

Témakörök

4.1. Egyensúlygyakorlatok

- séta, lassú séta és variációi, lassú séta szintváltásokkal

4.2. Forgás előkészítő és forgás gyakorlatok

- forgástechnika rávezető gyakorlatok, forgás előkészítő gyakorlatok, Forgásgyakorlatok ugrások nélkül, A témakör részletes kifejtése

4.3. Ugrás előkészítés és ugrások

- ugrások helyben, küstörgők, ollók, cifrák forgással, ugrások haladással

4.4. Kombinációk

Az előző témakörökből összeállított, a tanulócsoport képességeihez igazított feladat együttes, mely fokozatosan emelkedő nehézségű gyakorlatokat tartalmaz. Terjedelmük ne haladja meg a 62 ütemet. Ezen kombinációk tartalmazhatják egy-egy témakör összefűzött elemeit, ill. az összes témakörökből kiragadott, egymáshoz köthető gyakorlatokat is.

5. Táncjelírás tantárgy

A tantárgy tanításának célja:

A tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék a mozdulatelemzés, ill. a tánclejegyzés /Laban tánclejegyzés/ alapfogalmait, ill. a megszerzett ismereteik segítségével képesek legyenek a lejegyzett motívumok, folyamatok reprodukálására

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a mozdulatelemzés alapfogalmait, összefüggéseit
- a tánclejegyzés alapfogalmait
- a tánclejegyzés rendszerét
- a tánclejegyzés olvasásának technikáját

Alakítsa ki a tanulóknál:

- az önkontrollon alapuló tudatosságot
- a lejegyzés áttekintésének /egészben látásának/ képességét
- a lejegyzés reprodukálásának igényét

Fejlessze a tanulóknál: a motívumismeretét a leolvasott lejegyzésekkel

Témakörök

5.1. A tánclejegyzés alapfogalmai és rendszere

Alapfogalmak - vonalrendszer
- irányok

Mozdulat- és helyzettípusok jelölése

Kiegészítő jelek

- kapocs, kapcsolójel; ismétlőjelek; távolság csökkenése-növelése; hajlítás-feszítés; lábfej részei; pozíciójelek; dinamikai jelek; testrészek-izületek; páros viszony; táncos-eszköz viszony; fogások; vonatkozási jel részletes kifejtése

5.2. A tánclejegyzés leolvasási gyakorlata

- Az előző témakörben tanultak alapján a Laban tánclejegyző rendszer megismerése, rendszerének, technikájának beazonosítása, gyakorlati tevékenység során.
- Leolvasási gyakorlatok az előző témakörökben megszerzett ismeretek felhasználásával.
- Az ugrások táncleírásból történő rekonstruálása.

6. Kortárs-moderntánc tantárgy

A tantárgy tanításának célja: A klasszikus balettől eltérő, kortárs-moderntánc-technikai gyakorlatsorok megtanításával a komplex táncművészeti ismeretek elérése. Az adott pedagógus, adott tanulókra tudatosan szerkesztett gyakorlat és mozdulatsorai. A bázisgyakorlatok, középgyakorlatok, kis allegrók, diagonális gyakorlatok fejlesszék az izomzatot, a testtudatot, izolációs technika révén a koordinációt, a ritmusérzékletet, a mozgás szótárat, a verbális és non-verbális kommunikációs készséget és a memóriát. A tanulók ismerkedjenek meg a kortárs-moderntánc alapfogalmaival, és speciális gyakorlataival, adott technika jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai világával.

E tárgyat az eltérő nemi szerepek és minták miatt, csoportbontásban kell tanítani.

Témakörök

6.1. Kortárs-moderntánc alapjai I.

A központ helyének, valamint fontosságának megéreztetése.

- Adott technika elsajátításához szükséges alapok megismertetése.
- Az alapgyakorlatok megismertetése, az alapttechnikai elemek alkalmazása.
- A technikára jellemző izolációs képesség kialakítása.
- A testrészek mozgáslehetőségeinek felismertetése, megtapasztalása.
- A térben való mozgás lehetőségeinek előkészítése.
- A térhasználati képesség, készség kialakítása.
- Az alap szakkifejezések megismertetése és értő alkalmazása.

6.2. Kortárs-moderntánc alapjai II.

A témakör feladata az ismeretbővítés, a kortárs-moderntánc speciális gyakorlataival, adott technika jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai világával.

Fejlesztési feladatok

- Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.
- A pozíciók és tempóváltások hangsúlyos alkalmazása.
- Az új tréning gyakorlatok elsajátítása.
- A testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása.
- A forgások előkészítése alapozó forgás előkészítő gyakorlatokkal.
- A térben való elmozdulás lehetőségének bővítése a szintek és irányok kombinációja által

Bázisgyakorlatok

Az összes ízület átmozgatásán van a hangsúly és a gerincoszlop mozgáslehetőségét maximálisan kihasználva.

Középgyakorlatok

A kortárs-moderntánc speciális gyakorlatai. Plié, Relevé, Battement tendu parallel és en dehors, Passé parallel és en dehors, Degagé, Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban, Flat back, Developpé, Enveloppé, Grand battement gyakorlatok.

Izolációs gyakorlatok

A fej és váll izolálása kettő majd négy irányba a középponton mindig áthaladva.

Térbeosztás: térirányok

Összekötő lépések

Ugrások

- Két lábról–két lábra
- Két lábról–egy lábra
- Egy lábról–egy lábra

6.3. Kortárs-moderntánc alapjai III.

A témakör feladata a bázisgyakorlatok, középgyakorlatok, a kis allegrók, diagonális gyakorlatok tovább fejlesztése, ez által a testtudat, izolációs technika révén a koordináció, a ritmusérzék, a mozgás szótár, a verbális és non-verbális kommunikációs készség és a memória fejlesztése. A tanulók az előző témakörök anyagát kombinációkban, komplexebben összeállított gyakorlatokban alkalmazzák. Hangsúlyt helyezünk a pozícióváltásokra, mindezt lassabb, majd gyorsabb tempóban is alkalmazzuk. Ezen kívül, az izolációs gyakorlatok, forgások és a különböző szintek használata kap nagy hangsúlyt.

Fejlesztési feladatok

- az izolációs gyakorlatok komplexebb változatai

- a különböző forgás lehetőségek
 - a gyakorlaton belüli szintváltásokat, dinamikai váltásokat helyben és térben elmozdulva
- Bemelegítő gyakorlatsor:* az ízületek átmozgatása a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználásával

Középgyakorlatok:

Plié, battement tendu, Rond de jambe par terre, Relevé és plié relevé, Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban kar használattal, Flat back, Developpé álló helyzetben, Enveloppé álló helyzetben, Grand battement.

Izoláció

A fej és váll izolálása, egy-egy testrészrel négy irányba, ritmizálva, a középponton áthaladva és a körívek mentén

Térbeosztás: térirányok, fönt-lent helyzetek

Összekötő lépések irányváltásokkal:

- Féltalpon és féltalpról lassan legördülve
- Pas de bourrée
- Triplet

Forgás gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva

7. Társastánc tantárgy

A tantárgy tanításának célja:

A jelöltek táncos magatartásának új kívánalmak szerinti fejlesztése. A tánc újabb műfajával való megismerkedés, illetve alapvető ismeretek megszerzése e témakörből. A néptánc illetve a társastáncok kapcsolatainak és egymásra való hatásainak megismerése.

A tantárgy tanításának **feladata:**

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a társastánc választott műfajainak egyszerű lépésanyagát
- a helyes járást, tartást
- a különböző ritmikai etűdöket, szabályos - szabálytalan formákat, térbeli mozgásokat
- nemzeti táncokat
- a társastánc és a néptánc kapcsolatát

Alakítsa ki:

- a rendszeres, természetes, fegyelmezett munka igényét
- az önálló táncos munkára való alkalmasságot

Fejlessze:

- a növendék fizikai és technikai képességeit
- stílusérzékét
- mozgásmemóriáját, mozgáskoordinációját
- a tánc iránti szeretetét
- igényességet saját teljesítményével szemben

Témakörök

7.1. Latin és standard táncok alapjai

A XIX. század táncai:

- bécsi keringő
- a század huszas éveinek táncai: angol keringő, foxtrott, tangó, swing, charleston

Néhány európai nemzet táncainak megismertetése a tanulókkal:

spanyol, orosz, cseh, lengyel táncok alapvető lépéseinek, motívumainak

Latin-amerikai népek táncai:

szamba, rumba, cha-cha-cha, mambó, szalsza, paso-doble
alapvető lépéseinek, motívumainak elsajátítása.

Egyszerű sorozatok, koreográfiák megtanulása.

7.2. Divattáncok alapjai

– street-dance; boogie-woogie; blues; rock and roll

Egyszerű sorozatok, koreográfiák megtanulása.

8. Repertoár gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja:

Az Repertoár gyakorlat tantárgy tanításának célja az, lehetővé tegye, hogy a próbatermi munka eredményeként megjelenő készségeket, képességeket a növendékekre koreográfiákban, előadások, műsorok formájában összegezzék, ezzel megteremtődik a lehetősége a jövőbeli szakmájuk gyakorlásának.

Ismerjék meg a jelmezek, díszletek, kellékek gyors és pontos, szakszerű használatát, tegyenek gyakorlatot azok kezelésében. A növendékek szerezzenek rutint a vizsgatevékenység színpadi vizsgarésze előtt az ilyen típusú vizsgafeladatokkal kapcsolatosan.

Alakuljon ki a növendékekben az a rövid,- közép és hosszú távú memória, ami képessé teszi őket a különböző terjedelmű darabok színvonalas bemutatására.

Szilárduljon meg a képzés végére a folyamatos koncentráció képessége a koreográfia ismeret területén is.

E tárgyat az eltérő nemi szerepek és minták miatt, csoportbontásban kell tanítani.

E tantárgy az osztatlan képzésben szerzett diplomával is tanítható.

E tárgy tananyagtartalmi az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is. Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

E tárgy tananyagtartalmi az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is lehetnek. Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

Témakörök

8.1. Műsor összeállítási gyakorlat

Elsősorban a néptánc tantárgynál felsorolt tananyagtartalmakból a néprajzi, folklorisztikai hitelességet megőrizve a pedagógusok alkotói szabadságát megőrizve a képzés pillanatnyi állapotának megfelelő számú koreográfiák, etűdök készüljenek, s gyakoroltassanak, készüljenek belőlük műsorok a próbatermi körülmények között.

A képzés során, a más táncműfajok tanulása közben létrejött koreográfiákat, etűdöket is a repertoáron lehet tartani, gyakoroltatni, igény szerint felhasználni.

E tantárgy keretei között van arra lehetőség, hogy a tananyagtartalomban megjelölt táncokon kívül más táncokból is szülessenek alkotások

8.2. Jelmez és kellékháználattal gyakorlat

A műsor hiba nélküli teljesítéséhez a növendékek a próbateremben tanulja meg a gyors, pontos, igényes öltözködést, ill. a kellékekkel való biztonságos és művészi bánásmódot.

9. Előadó-művészeti gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

E tárgy tananyagtartalmi az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is lehetnek. Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

Az Előadóművészi gyakorlat tantárgy tanításának célja az, hogy a próbatermi munka eredményeként megjelenő készségeket, képességeket a növendékek koreográfiák, előadások, műsorok formájában gyakorolhassák, színpadi körülmények között, ezzel mintegy felkészüljenek jövőbeni szakmájukra.

A növendékek ismerjék meg a színház világát, gyakorlati tevékenység közben szembesüljenek a színpad törvényeivel.

Ismerjék meg a jelmezek, díszletek, kellékek gyors és pontos, szakszerű használatát, tegyenek gyakorlatot azok kezelésében.

A növendéke szerezzenek színpadi rutint a vizsga színpadi vizsgarésze előtt az ilyen típusú vizsgafeladatokkal kapcsolatosan.

Alakuljon ki a növendékekben az egyén, a kis,- és a nagycsoport közötti együttműködés képessége, legyenek egymással empatikusak, toleránsak a színpadon.

Alakuljon ki a növendékekben az a rövid,- közép és hosszú távú memória, ami képessé teszi őket a különböző terjedelmű darabok, színpadi művek, műsorok színvonalas bemutatására.

Szilárduljon meg a képzés végére a folyamatos koncentráció képessége a színpadi tevékenységben is.

E tárgyat az eltérő nemi szerepek és minták miatt, csoportbontásban kell tanítani.

E tantárgy az osztatlan képzésben szerzett diplomával is tanítható.

E tárgy tananyagtartalmi az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is. Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

Témakörök

9.1. A képzés során tanult koreográfiák gyakorlása és bemutatása

A néptánc tantárgynál felsorolt tananyagtartalmakból a néprajzi, folklorisztikai hitelességet megőrizve a pedagógusok alkotói szabadságát megőrizve a képzés pillanatnyi állapotának megfelelő számú koreográfiák, etűdök készüljenek, s gyakoroltassanak, adassanak elő.

Mindezeket túl az új törekvéseknek megfelelően a táncszínházi koreográfiák gyakorlását és előadását is el kell végezni. Ezeket a koreográfiákat vagy a táncszínházi műfajban ismert és elismert alkotóktól kell megszerezni, vagy a táncpedagógusok állítják össze.

Készülhetnek tehát, pl.: sárközi, gömöri, rábaközi, székelyföldi, táncszínházi, stb., ill. más népek táncaiból is koreográfiák, melyek rövidebb-hosszabb műsorokban szerepelve elősegítik a megfelelő színpadi, előadóművészi képesség fejlődését, kialakulását.

A képzés során, a más táncműfajok tanulása közben létrejött koreográfiákat, etűdöket is a repertoáron lehet tartani, s igény szerint bemutatni.

E tantárgy keretei között van arra lehetőség, hogy a tananyagtartalomban megjelölt táncokon kívül más táncokból is szülessenek alkotások.

9.2. Jelmez és kellékhaznlati gyakorlat

A műsor hiba nélküli teljesítéséhez a növendékek itt tanulják meg a gyors, pontos, igényes öltözködést, ill. a kellékekkel való biztonságos és művészi bánásmódot.

10. Néptánc tantárgy

A tantárgy tanításának célja:

A néptánc a táncművészet egyik legősintébb, legtermészetesebb, legrégebbi műfaja, minden mozgásos művészet motivikája visszavezethető ezen ősi nyelvezetre. A néptánc népi nemzeti kultúránk megértésének, megőrzésének közérthető formája, mely közérthetősége miatt más népek számára is könnyen befogadható, így a kultúrák közeledését is szolgálja.

A néptánc tantárgy tanításának **célja** az, hogy a tanulók anyanyelvi szinten sajátítsák el a néptánc nyelvezetét. A tanulók legyenek képesek improvizálni, értsék és érezzék a műfaj hangulatát, amit előadásukban éreztetni is tudnak.

A tanulók a képzés során ismerjék meg a magyar nép, nemzetiségeink, s néhány környező nép táncait.

A tanultakat stílusosan, nagy átéléssel tudják alkalmazni koreográfiákban és improvizáció körben is.

Legyenek képesek a táncszínházi törekvések szellemében készülni alkotásokban is közreműködni.

Alakítsa ki a tanulóknak:

- a magyar, nemzetiségeink, környező népek néptáncai iránti érdeklődést
- olyan technikai és előadói felkészültséget, melyen a növendékek őszintén, természetesen tudnak megnyilatkozni a néptánc nyelvezetén,
- a táncok önálló, rögtönzött, hagyományokhoz hű előadásának képességét,
- csoportmunka felelősségtudatát, munkafegyelmét, szellemiségét,
- igényességet a munkában, előadásokon,
- tiszteletet a műfaj , ill. a műfajhoz kapcsolódó új törekvések iránt

Fejlessze a diákok:

- fizikai és pszichés állóképességét,
- technikai ismereteiket,
- a koordinált, ritmikus mozgásosságot
- térlátásukat, helyzetfelismerésüket
- előadókészségét

E tárgy tananyagtartalmait az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is.

Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

E tárgyat az eltérő nemi szerepek és minták miatt, csoportbontásban kell tanítani.

E tárgyat az osztatlan képzésben szerzett diplomával is lehet tanítani.

Témakörök

10.1. Tánctechnikai képzés, készség,- képesség fejlesztés

Minden évfolyamon, minden néptánc foglalkozáson tánctechnikai képzést kell tartani, ez a tréning része!

A feladat fontosságára való tekintettel azonban szükséges a 9. és a 13. évfolyamon további technikai képzést ráépíteni a standardra. Az alapozás miatt a 9. évfolyamon, míg a 13. évfolyamon a sikeres színpadi vizsga elősegítése a cél.

A tánctechnikai képzés terjedjen ki a:

- a. gimnasztika - rendgyakorlatok
- b. speciális gyakorlatok (ugrások, forgások, hajlítások, izolálás, mozgás- és ritmusmemória , mozgáskoordináció stb.)
- c. ritmika – plasztika - dinamika
- d. táncos nyelv
- e. daltanulás
- f. koreográfiai gyakorlat területeire.

10.2. A Nyugati dialektus táncai

Sárvári táncok

- ugrós, verbunk; karikázó; lassú és friss csárdás; eszközös táncok

Rábaközi táncok

- verbunk és dúsz; lassú csárdás; friss csárdás

Somogyi táncok

- ugrós; karikázó; lassú és friss csárdás; eszközös

Kalocsai táncok

- félcelő; mars; lassú és friss csárdás

Polgári táncok a dialektus paraszti táncgyakorlatának megfelelően.

10.3. A Középső Táncdialektus táncai

Gömöri táncok

- karikázó; verbunk; páros verbunk; lassú és friss csárdás, körcsárdás

Szatmári táncok:

- magyar verbunk; lassú és friss csárdás, körcsárdás; botoló

Dél-alföldi táncok:

- oláhos; lassú csárdás; friss csárdás

Polgári táncok a dialektus paraszti táncgyakorlatának megfelelően

10.4. A Keleti táncdialektus táncai⁴

Székelyföldi táncok:

- verbunk; forgató; jártató – lassú csárdás; szöktető – friss csárdás

Maros-menti táncok:

- kapesos; pontozó; szegényes; forduló; szökős

Mezőségi táncok:

- sűrű és ritka legényes; magyar; akasztós; csárdás; szökős; sűrű csárdás; korcsos

Kalotaszegi táncok:

- legényes; verbunk; csárdás; szapora

Gyimesi táncok:

- féloláhos; verbunk; kettős jártatója és sírülője; lassú és sebes magyaros; héjszák

Polgári táncok a dialektus paraszti táncgyakorlatának megfelelően

10.5. Más népek táncai

- Bihar v. Arad megyei román táncok
- Magyarországi román táncok (Elek v. Méhkerék)
- Magyarországi cigány táncok
- Erdélyi cigánytáncok

11. Színészmesterség tantárgy

A tantárgy tanításának célja:

A tánc speciális kifejezési eszközein túlmenően a leendő táncosnak *mutassa meg* azt az utat, amelynek végig gyaloglása feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a jó mester-emberből /a felkészült táncosból/ művész váljon, esélyt adjon az egyénnek arra, hogy éljen a színpadon, hiszen minden előadó-művészet igazi titka ez.

Sajátítsa el a színművészet alapeszközeit /beszéd, testbeszéd/. Tiszta beszédével és kifejező, helyes mozgásával tanulja meg gondolatait, érzelmeit világosan, szépen és pontosan megfogalmazni.

Ismerje meg a legkülönbözőbb színpadi karaktereket.

Tárgy és helyzet improvizációs gyakorlatok révén *fejlessze* rögtönzési képességét, erősítse lélekjelenlétét a színpadon.

Térben és időben *tanuljon meg* biztonságosan mozogni, tudjon eligazodni különféle élethelyzetekben.

Fejlessze asszociációs képességét.

Képes legyen figyelmét hosszú ideig koncentrálni és irányítani saját akarata szerint.

Fejlődjön kapcsolatteremtő képessége a környezetével.

Emlékezőképessége és fantáziája magas fokon *fejlődjön*.

Ismerkedjen meg a színpadtechnika legfontosabb elemeivel, a különféle színházi mesterségekkel.

Témakörök

11.1. Komplex készség,- képességfejlesztés

Látás - színek felismerése, megkülönböztetése és azok különféle társítása

- térbeli tárgyak megfigyelése, utánzása

- élőlények mozgásának megfigyelése, utánzása

Hallás: - különböző hangok felismerése, megkülönböztetése

- az emberi hang sokszínűsége

- a beszéd képessége

Tapintás: - térérzékelés és tájékozódás

- személyek felismerése tapintás révén

- tárgyak és személyek valamilyen tapintási benyomás szerinti csoportosítása

Szaglás: - szubjektív szagérzékelés

- térbeli tájékozódás szagérzékelés alapján

Ízlelés: - ízek felismerése

- szubjektív ízérzékelés

Memória- és fantáziafejlesztés

Ritmusérzék fejlesztése

Térbeli tájékozódás csiszolása, finomítása

A figyelem összpontosítása és irányítása

- saját test felfedezése, megismerése /különböző testrészek, izmok együttes és önálló mozgása/

- a feszítés és lazítás technikája /görcsök feloldása, az alkotásra kész test felkészítése/

- játékos koncentrációs gyakorlatok

- partnerérzékelés

- a bizalom fejlesztése önmagával és partnerekkel szemben

A kapcsolat

- mimika, pantomika, tekintet, gesztusok

Beszédtechnika

- a helyes légzés technikája; beszédgimnasztika; a hangadás; a kiejtés; a hangsúly, hanglejtés; a ritmus; a szünet; a beszédstílus; a színpadi beszéd; a beszédhibák; a hangszínek; a hangerő; a koncentráció; a rádió és a televízió hangja; mikrofon előtt; a lámpaláz

Művészi beszéd

- összetett beszédgyakorlatok; beszédes helyzetgyakorlatok; a versmondás; a prózamondás; vers, mese és próza az audiovizuális médiákban

11.2. Színészmesterség, testbeszéd és színpadi mozgás

Színészmesterség

- tárgy- és helyzetimprovizációk

- önismereti és személyiségfejlesztő játékok
- koncentrációs játékok
- érzékelést fejlesztő és készségfejlesztő játékok
- karakter- és jellemábrázolás
- bizalom- és fantáziafejlesztő játékok
- empátiát erősítő tréning
- interakciós, kapcsolatteremtő játékok
- dramatizálás
- jelenetek
- színházi próbák
- színházi előadás

Testbeszéd, színpadi mozgás

- a mimika; a gesztusok; viselkedési formák; a test fizikai gátlásainak leküzdése; a test legparányibb mozgásának tudatosítása; uralkodás a test izmai fölött; /bemelegítések, állás, járás, megindulás, megállás, lazítás, feszítés, tempótartás, tempóváltoztatás, leülés, felállás, esések, karakterjárások, botlás, ájulás, tárgyak kezelése, összeütközés, verekedés, pofon, leszúrás, stb. .../

A KORTÁRS-, MODERN TÁNCOS szakképzés moduljai és tantárgyai, témakörei:

10724-16 Kortárs-, modern tánc

- Klasszikus balett
- Kortárs-, modern technikák alapjai I.
- Kortárs-, modern technikák alapjai II.
- Tánctechnikai specializáció I.
- Tánctechnikai specializáció II.
- Kreatív módszerek
- Színészmesterség
- Művészetek története
- Zenei ismeretek
- Anatómia
- Színpadi gyakorlat

1. Klasszikus balett tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A klasszikus balett tantárgy tanításának célja, hogy a növendék a képességek, a készségek fokozatos fejlesztésével párhuzamosan elsajátítsa a klasszikus balett mozgásanyagát, és azt táncosi hivatásának megfelelő szinten alkalmazni tudja. A tananyag betanításának a tempóját, illetve az ütemezését mindig az adott évfolyam adottságai és képességei határozzák meg. Célszerű a metronóm számokat követni és betartani.

Témakörök

1.1. Klasszikus balett I.

A helyes testtartás az en dehors, a lábizomzat, a kartartások kidolgozása, valamint pózok elsajátítása a földön és 45 fokon. Az ugrástechnika megalapozása. A rúd- és középgyakorlatokat talpon végeztetjük. A gyakorlatokat a hozzájuk tartozó kar- és fej kísérettel tanítjuk megalapozva ezzel a növendékek elemi koordinációs készségét.

- A rúdgyakorlatok alapelemei
- A középgyakorlatok alapelemei
- A két lábról-két lábra érkező ugrások ismerete

1.2. Klasszikus balett II.

Az új gyakorlatok megtanításán kívül az előző évfolyamban elsajátított gyakorlatok egy részét féltalpon végeztetjük a rúdnál. A már tanult gyakorlatokat középen pózokban is megtanítjuk. Alapvető feladat a nagypózok elsajátítása, a kis ugrások kidolgozása.

- Hangsúlyt fektetünk a balance kidolgozására
- Elkezdjük középen tanítani a forgást, a Tour-sur-le-cou-de-pied-t en dehors és en dedans egy fordulattal.
- Megjelennek a negyed és fél fordulatot ugrások

1.3. Klasszikus balett III.

A rúd -és középgyakorlatokat féltalpra emelkedéssel tanítjuk. A gyakorlatok összetételében megnő a koordináció szerepe, a kombinációk változatosabbak lesznek. Az állóképesség és izomerő fejlesztése az évfolyam fő feladata.

Rúdnál relevék és plié relevék:

- A III. évfolyamban a növendék minden rúdgyakorlatot féltalpon, relevével és plié relevével végez. A relevé és plié relevé mennyiségének helyes összeállítása erősíti meg a növendék súlylábát és teszi képessé a középgyakorlatok és allegrók új feladatainak elvégzésére.

Középen az egyensúly:

- A középgyakorlatok fő feladata a féltalpra emelkedés, az egyensúly biztos elsajátítása. Ebben az évben tanulják az első en tournant gyakorlatokat, a tour sur le cou-de-pied-t minden pozícióból és a diagonál tour-ok egy részét.

Battirozás alapjai:

- Az allegróban, meghatározott gyakorlatokat 1/2 és 1 fordulattal tanulnak. Megjelenik az első 90°-ra nyitott nagy ugrás. A legfontosabb új technika, aminek alapjait a III. évfolyamban kell megtanítani, a battu.

1.4. Klasszikus balett IV.

Ebben az évfolyamban az elsődleges feladat az, hogy a növendék képes legyen a növekvő technikai követelményeket teljesíteni. Erőteljes súlyláb munkát igénylő forgástechnikát kell az évvégéig elsajátítani és azt teljes stabilitással végezni.

Mindennapos munkafolyamatban a cél az előző években elsajátított tudás fokozása, az egyes elemek nehézségi fokának emelése, valamint a színpadi előadásmód a kidolgozása.

- A súlyláb munka további fejlesztése.
- Tour sur-le-cou-de-pied minden formájának gyakorlása a rúdnál és középen, valamint a rúdnál való forgás tanítása a következő évek tananyagát képező emelés technika érdekében. Grand tour-ok fogalma a klasszikus balett táncteknika terén. Valamennyi Grand tour megtanítása.
- Az Allegro tovább fejlődése: petit allegro-, közép ugrás-, valamint a grand allegro-ban. A gyakorlatok összeállítása, a tempók változtatása és a zenekíséret sokszínűsége segíti a növendékeket az előadási képesség fejlesztésében.

1.5. Klasszikus balett V.

A tananyag felöleli mindazokat a lépéseket, amelyek gyakoriak a színpadon, ezek (nevezetesen a fouetté-k, jeté entrelacé, grand jeté, cabriol és az en tournant ugrásformák) és előkészítésük képezi a tananyag gerincét. Kívánatos a tourok mindennapos gyakorlása középen, allegro-ban. A kombinációkat közelíteni kell a színpadi feladatok követelményeihez.

- Feladat a tourok kidolgozása, fejlesztése, a stabil forgáskészség kialakítása. Elengedhetetlen a tourok mindennapos gyakorlása, különböző kombinációkban való alkalmazása rúdnál középen, allegróban és diagonális irányban. Cél a grand tourok biztossá tételéhez a megfelelő izmok megerősítése, beidegzése, a helyes fejkapás gyakorlása, mert ez segíti a technikailag precíz kivitelezés begyakorlását.
- A tananyag gerincét alkotó ugrások elsajátítása, kigyakorlása. Cél a láberő növelése, a különböző minőségű pliék, kar-láb koordináció kidolgozása, hogy a növendékek a battuk, cabriolok, en tournant ugrásokat, technikailag helyes tudják kivitelezni.
- Előadói képesség, előadásmód fejlesztése. Fontos feladat a kar és lábmunka folyamatos, összehangolt koordinációjának kidolgozása. A gyakorlatok lépésanyagának harmonikus, művészi mozgással való elsajátítása. Muzikalitás fejlesztése. A zene és a tánc szoros kapcsolatának tudatosítása. A színpadi követelményeknek megfelelő kombinációkban kell gyakoroltatni.

2. Kortárs-, modern technikák alapjai I. tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja a tanulót megismertetni a Horton, Graham, Limón, Limón alapú kortárs táncteknikák gyakorlataival, szemléletével, stílusával, dinamikai elvárásaival, szakterminológiájával. Fejleszti a tanuló testtudatát, fegyelmét, figyelmét, teljesítő- és állóképességét, megtanítja a modern technikákhoz fontos testközpont használatra, speciális koordinációra, a mozgások zenei beosztására és variációs lehetőségeire.

Elmélyíti a lépések helyes végrehajtásának meghatározó szabályait, a harmonikus, esztétikus kivitelezés módját, a táncos, előadóművészi magatartásformát. Kialakítja a tanulóknál a megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget, munkájuk tudatos kontrollálását, a közös, csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét és a művészi előadásmódra törekvést.

A speciális gyakorlatok, zenei beosztások erősítik a muzikalitást és hozzájárulnak az igényes, esztétikus előadásmódhoz és plasztikus kivitelezéshez.

Témakörök

2.1. Horton technika

Megalapozza a törzsmunkát és balance helyzeteket a technika magabiztos alkalmazásához. A tartás korrekciójával elősegíti a technikára jellemző flat backek és elnyújtott hosszú testvonalak határozott használatát.

Elméleti alapinformációk

- A technika elhelyezése a modern táncteknikák rendszerében
- Alapfogalmak és alappozíciók
- Tartáselemzés, a technika alappillérei
Gyakorlatok alapformái
- Flat back és lateral stretch alapformái
- Flat back különböző karhelyzetekben
- Primitive Squash descent
- Plie stretch
- Deep lunges hajlított és nyújtott térdrel
- Leg swing testsúlyáthelyezéssel
- Balance gyakorlatok, flat back-kel,
Gyakorlatok alapformáinak variációs lehetőségei
- Lateral stretch és flat back kombinációja

- Flat back plievel és relevével
- Lateral stretch irányváltással és deep swinggel, horizontal swing-gel és teljes törzskörrel, teljes törzskörrel, visszafordulással
- Deep lunges contractionnal és release-zel, teljes bodystretch-csel
- Összetett plie gyakorlat flat back-kel különböző pozíciókban (I. és II.)
- Lunge stretch szintváltásokkal, ülő helyzetig fordulva
- Deep swing lassú tempóban fázisonként
- Hinge
 - Diagonál gyakorlatok*
 - Leg swing testsúlyáthelyezéssel és II. pozíción keresztül irányváltással
 - ugrások

2.2. Graham technika

A talajon végzett alapgyakorlatok során fejleszti a tanuló testtudatát, segíti tudatosítani testközpont használatát, mozgásával összehangolni a légzéstechnikát. Megtanulja a különböző, a technikára jellemző ülő és fekvő helyzetekben végzett alapgyakorlatokat. Sajátítsa el a technika szakkifejezéseit.

Álló helyzetben végzett alapgyakorlatok során ismerje meg a tanuló a technika speciális középgyakorlatait, testtartást, dinamikáját, ritmikai jellemzőit. Sajátítsa el a jellemző stiláris jegyeket.

A térben haladó gyakorlatok során fejlődjön a tanuló térérzékelése, a technika haladó gyakorlatainak sajátos térhasználata által.

A tanuló legyen képes felismerni azokat a speciális jellemzőket, mely a Graham technikát elkülöníti a többi modern technikától.

Talajon végzett gyakorlatok

- bounce
- breathing
- a. alapforma
- b. breathing cross (V.) pozícióban, side opening
- c. breathing in spirál
 - contraction
 - a. alapforma: contract-release
 - b. deep contraction alaphelyzetekben
 - IV.pozíció spirál
 - spirális elfordulás
 - contraction-spiral release
 - spiral-contraction-spiral release sorozatok
 - contraction és spirál kombinációk ötvözése

Álló helyzetben végzett gyakorlatok

- plié II.-I. pozíciókban, majd IV.-V. pozíciókban
- pliében contract-release II.-I. pozíciókban
- deep contraction II.-I. pozíciókban
- brushes
- láblendítések, suspension
- pitch, tilt helyzetek, nagy kilendülések, suspension
- pliében contraction- release IV.-V. pozíciókban
- plié-s kombinációkban spirál alkalmazása (contraction-nál, relevében, stb.)
- brushes spirál használatával
- láblendítések, suspension fordulatokkal

Diagonál gyakorlatok

- graham-walk: frontális, spirális
- deep-walk, irányváltásokkal és 1/2 fordulattal is
- triplet
- futások
- lépés minőségek kombinálása
- walks & triplets teljes fordulatokkal
- spirális helyzetek a levegőben
- contraction a levegőben

Ugrások

- két lábról két lábra ugrások
- egy lábról azonos lábra érkező ugrások
- skip (egyik lábról a másikra érkezés), spirállal is

2.3. Limón-alapú és kortárs tánctechnika

A tanulót megismerteti a tradicionális és kortárs Limón technika gyakorlataival, szemléletével, stílusával, dinamikai elvárásaival, sajátos energiahasználatával. Fejleszti a tanuló testtudatát, stílusérzékét, fegyelmét, figyelmét, koordinációs készségét, megtanítja a modern technikákhoz fontos talajhasználatra, gördülékeny kivitelezésre és megfelelő, a testtel harmóniában működő légzéstechnika használatára, a test tudatos elnyújtására és lazítására, az oppozíciókra, felfüggesztésekre. Megismerteti a tanulókkal mozgásanyag variációs lehetőségeit, a mozdulatok helyes végrehajtásának meghatározó szabályait, a harmonikus, esztétikus kivitelezés módját.

Kialakítja a tanulóknál megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget, munkájuk tudatos kontrollálásának képességét, elősegíti a közös, csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét és törekvést a művészi előadásmódra.

A tradicionális Limón tréning során a táncos a testsúly és a lazított izmok használatára koncentrálni különböző alappozíciókban, megtanulja az elernyesztés és elnyújtás során fontos légzéstechnikát.

talajon végzett alapgyakorlatok

- Gerinc szukcesszió
- rugózások
- rugózások elfordulással
- karhasználattal

álló helyzetben végzett gyakorlatok

- álló helyzetben végzett rugózások
- tendu sorozat
- plie sorozatok
- lendítések második pozícióban
- visszarugózások
- oppozíció
- lábfej izolálása
- passé sorozatok
- developpe sorozatok
- támadássorozatok
- Spirális fordulatok
- ejtések
- ugrások

térben haladó gyakorlatok

- a test mint zenekar
- haladó ugrássorozatok
- pique sorozatok

3. Kortárs-, modern technikák alapjai II. tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A képzés célja a jazztánc technika, kontakttánc technika, és valamely más kortárs-, modern táncművészet (pl. európai modern, Cunningham) alapvető mozdulatelemeinek, stílusjegyeinek elsajátítása. A klasszikus balett technikától különböző technikai, stílusbeli, ritmikai és dinamikai különbségek megértése és kivitelezése, a tanuló megismeri a technika gyakorlatait, szemléletét, stílusát, dinamikai elvárásait, képet kap a mozgásanyag variációs lehetőségeiről, a mozdulatok helyes végrehajtásának szabályairól, a harmonikus, esztétikus kivitelezés módjáról és a szakkifejezések tartalmáról, használatáról.

Fejleszti a tanuló testtudatát, fegyelmét, figyelmét, mozgásmemóriáját, koncentrációképességét, koordinációs készségét, muzikalitását és felkészíti a szükséges előadóművészi magatartásformára.

Kialakítja a tanulóknál a megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget, a tudatos kontroll igényét és képességét, a csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét és a törekvést a művészi előadómódrára.

Témakörök

3.1. Kontakttánc technika

Az egyéni és páros gyakorlatokon keresztül a tanuló megtanulja a földön, középhelyzetekben, állásban gurulások variálását, talajtámaszok, gurulások ugrásból, emelések, társ levitelét a földre, ugrások elkapással mozgássorok alkalmazását.

Test tudatossági gyakorlatokat végez partnerrel, megtanulja a súlyáthelyezéseket különböző pozíciókba. Térben haladó gyakorlatokban ugrásokat, gurulásokat, zuhanásokat alkalmaz. A gyakorlatok gurulásokat, eséseket, a fizikai kapcsolat pontjának követését, a súly megtámasztását és átadását tartalmazzák.

A mozgásanyag befelé figyelést és a mozgás folyamata iránti nyitottságot igényel. A tanuló tanulmányozza az érintésből eredő információk fogadását és adását, megfigyeli a test reflexeinek működését. A mozdulatok mozgatóerejét az egyensúlyi helyzetekből való kibillenés. A kontakt improvizáció eltér a többi táncművészetektől, célja a spontán kialakult helyzetekre adott egyedi válasz megtalálása.

- egyéni és páros gyakorlatok földön, középhelyzetekben, állásban
- gurulások variálása, talajtámaszok, gurulások ugrásból, emelések, társ levitele a földre,
- ugrások elkapással mozgássorok alkalmazásával
- Test tudatossági gyakorlatok
- partner grafika és release, súlyáthelyezések különböző pozíciókban
- Térben haladó gyakorlatok
- ugrások, gurulások, zuhanások alkalmazása

3.2. Jazztánc technika

A testi képességek, a fizikai erő és a koncentrációs készség fejlesztését szolgálják. A képzés során képesség szintjéről jártasság szintjére fejlesztik az izolációs technikát. Tudatosítják a testközpont használatát, a kontrakciót és release-t. A tanulók megismerik és biztonságosan alkalmazzák a jazz-technika általános stílusi jegyeit. Erősítő és nyújtó gyakorlatok fejlesztik az életkori sajátosságoknak megfelelően a testi képességeket. A pozíciók és tempóváltások hangsúlyos alkalmazása jellemző, a testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása,

bővülő mozgásrepertoár létrehozása. A forgások előkészítése alapozó forgás előkészítő gyakorlatokkal. A térben való elmozdulás lehetőségének bővítése a térszintek és térirányok használatával.

Gyakorlatok alapformái

- Alappozíciók
- Karhasználat - jazz port de bras
- Lábpozíciók
- A test izolációs lehetőségei
- Törzs-használat: Contrakciók - fajtái, releas-ek, törzshullámok alulról és felülről indítva, body roll-ok
- rotáció
- Csípőhasználat, csípőtolások minden irányban

Középgyakorlatok

- Gördülések, a gerincoszlopot szakaszonként bemelegítő gyakorlatok, hajlások, döntések
- Boka és a talpizmok előkészítése paralel és en dehors pozícióban pliével, relevével
- tendu
- Passé paralel és en dehors pozíciókban karváltásokkal
- Port de bras IV. pozíció grand plié
- Jetté
- Rond de jambe part terre rotációval és karhasználattal, félfordulattal
- ROUNDE jambe en l'air
- Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, paralel és en dehors pozíciókban
- Relevé és plié relevé – paralel és en dehors pozíciókban Twist előkészítő második pozícióból karral
- Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban kar használattal
- Flat back
- Developpé álló helyzetben
- Enveloppé álló helyzetben
- Grand battement tendu
- Balance gyakorlat
- Szotték helyben, fordulattal
- Izolációk: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása – legalább kettő egy idejű alkalmazásával – alapirányokba a síkok mentén, a centrumon mindig áthaladva és ritmizálva
- Összekötő lépések: kombinálva más elemekkel féltalpon, pliében és féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
- Térbeosztás: térirányok, fönt–lent helyzetek
- Összekötő lépések irányváltásokkal:
- Féltalpon és féltalpról lassan legördülve
- Forgás előkészítő gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva
- Pas de bourrée
- Croisé-ból change
- Triplet
- Pivot
- Tombé
- Twist
- Hinge
- Arch
- Forgás gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva
- Ugrások: a jazz stílusra jellemző törzs és kar használattal
- Két lábról – két lábra

- Két lábról – egy lábra
- Egy lábról – két lábra
- Egy lábról – egy lábra
- Egyik lábról a másik lábra
- Diagonál gyakorlatok
- merengue lépés
- grand battement
- haladó lépéskombinációk
- Tour előkészítők
- haladó lépéskombinációk
- Jazz pas de bourrée fél és teljes fordulattal
- Szotték haladva
- Passé tombé
- Triplettek
- Off balance helyzetek passzéval, part terre-rel, tilt
- Chaisse, Keresztlépés (pas croisé)
- Jazzfutás csúsztatott lábbal, karral
- Kick ball change, step ball change
- Pas de bourrée-k színes kombinációi forgásokkal ugrásokkal, irányváltásokkal
- forgások en dehor és en dedans váltással
- Kombinált forgásgyakorlatok
- Összetett diagonál lépésvariációk

3.3. Egyéb kortárs- modern tánctechnika

A tantárgy ajánlást tartalmaz az egyes intézmények tárgyi, személyi lehetőségeihez mérten (pl. európai modern, Cunningham technika).

A tanuló ismerje a technika mozgásanyagát, formai, dinamikai megoldásait és a technika stílusát és előadásmódját. Legyen képes a technika elemeit, gyakorlatait biztonsággal, stílusosan, harmonikusan bemutatni, a helyes testtartás kialakítására, az alapgyakorlatok szabályszerű kivitelezésére, az alaptechnikai elemek alkalmazására, a térben való mozgás lehetőségeinek adott technika rendszerén belüli használatára és az alap szakkifejezések értő alkalmazására.

A Klasszikus balettől eltérő, az adott kortárs-moderntánc-technikai gyakorlatsorok alkalmazása. A bázisgyakorlatok, középgyakorlatok, kis allegrók, diagonális gyakorlatok fejlesztik a mozgáskoordinációt, a testtudatot, a ritmusérzékletet, a mozgás kincset, a non-verbális kommunikációs készséget és a mozgásmemóriát. A tanulók megismerik az adott kortárs-moderntánc szakkifejezéseit, és metodikáját, jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai vonásait. A választott technikának megfelelően tartalmazhat kötött és improvizatív elemeket fejlesztve a növendékek kreativitását, segítve alkotási kedvét. Az alapgyakorlatok során a választott technika szemléletének, térhasználatának, ritmikai és plasztikai elvárásainak megfelelő alapszintű tréninganyag gyakorlása kerül előtérbe.

tréninganyag kombinációkban és komplexebb formában

- A pozíciók és tempóváltások
- Az új dinamikai, plasztikai megoldások
- A testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása.
- A térhasználat kiterjesztése, szintek, irányok variációs lehetőségeivel

Bázisgyakorlatok

Talajgyakorlatok

Középgyakorlatok

Cross the Floor kombinációk

4. Tánctechnikai specializáció I. tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja a tanulót megismertetni a Graham, Horton és Limón-alapú kortánc technikák tréninggyakorlataival, szemléletével, stílusával, dinamikai elvárásaival, speciális koordinációjával, a mozgásanyag variációs lehetőségeivel magasabb szinten, összetettebb formában. Figyelmet fordít a mozdulatok helyes végrehajtásának meghatározó szabályaira és a harmonikus, esztétikus kivitelezés módjára.

Fejleszti a tanuló fizikai képességei mellett (tágság, hajlékonyság, rugalmasság) testtudatát, egyensúlyérzékét, mozgásmemóriáját, koncentrálóképeségét, fegyelmét, figyelmét, stílusérzékét, megtanítja a modern technikákhoz fontos hosszú elnyújtott testvonalak használatára.

Kialakítja a tanulóknál a beidegzett, rendszeres munka természetes igényét, munkafegyelmet, tudatos kontrollt, a közös, csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét.

Témakörök

4.1. Horton technika

Ebben a szakaszban az alapgyakorlatok kombinálási lehetőségei kerülnek előtérbe. A tréninganyag fokozódik, gyakoribb dinamikai váltásokkal, a tér irányainak, váltásainak összetettebb használatával.

talajon és álló helyzetben végzett emelt szintű gyakorlatok

- Deep flat back, relevével és pliével is
- Összetett plie gyakorlat flat back-kel, különböző pozíciókban (IV. és V.)
- Lunge stretch negyedfordulattal kötve side stretch-el
- Hip propulsion
- Coccyx
- elementary balance flat backból kontrakcióval
- Deep swing variációk tempófokozással, folyamatosan
- Spiral hinge

térben haladó emelt szintű gyakorlatok

- Térben haladó mozgáskombinációk a tanult technikai elemek kötésével

Kombináció a Horton technika felhasználásával

- A technika formanyelvén, szellemiségében készült kombinációk, koreográfiák

Ebben a szakaszban az alapgyakorlatok kombinálási lehetőségei kerülnek előtérbe, de nem tréninggyakorlatok szintjén, hanem táncosabb formában, kombinációkba, kompozíciókba fűzve. A tanulónak lehetősége nyílik a táncosabb kombinációkon keresztül megmutatni előadói képességeit is. A kombinációk a gyakorlatsorok kötöttségéhez képest egy szabadabb formában jelenítik meg a technikára jellemző elnyújtott testvonal-használatot, és összetett balance helyzeteket.

4.2. Graham technika

A talajon és álló helyzetben végzett emelt szintű gyakorlatok során a tanuló magabiztosan használja az átmeneteket a különböző térszintek között, a megfelelő, testközpontról indított energiák használatával.

A térben haladó emelt szintű gyakorlatok során fejlődik a tanuló térérzékelése, a technika haladó gyakorlatainak sajátos térhasználata által, a kombinált gyakorlatsorokban a koordinációs készség fejlesztése kerül előtérbe, valamint a megismert alapmozdulatok magabiztos kötése, az energiák tudatos használatával.

Talajon

- IV. pozíció spiral-contraction
- fold pozíció spiral-contraction
- talajról feltolás, fellökés használata
- laterális elmozdulások (fordulás, vetődés)
- back falli
- talajról fel- és visszaereszkedések

Álló helyzetben

- álló gyakorlatok elmozdítása térben
- különböző mozgásminőségek, eltérő dinamikájú mozgások (pl.: lendítés-húzáskombinálása)

Diagonál

- walks I -nél több fordulattal, összetettebb térformákban
- triplets kombinálása forgással, ugrással, magas láblendítéssel, suspension használattal

Ugrás

- ugrások fél fordulattal (helyben és haladva)
- walk & triplets kombinálása ugrásokkal (diagonál)
- nagy ugrások pitch, tilt és contraction helyzetekben (diagonál)

Graham

kombináció/koreográfia

A technika formanyelvén, szellemiségében készült kombinációkban, koreográfiákban a tanuló számot adhat a korábban elsajátított Graham technika-ismereteiről összetettebb formában. Előtérbe kerül a stílusérzék, előadásmód, kifejezőerő. Készíthető a technika formanyelvén és szellemiségében új kompozíció, vagy betanítható részlet valamely Graham műből.

4.3. Limón-alapú és kortárs tánctechnikák

A Limón órákon a táncos állandóan a gravitációt hívja ki maga ellen felhasználva a mozdulatok teljes spektrumát, ami a gravitációs erőtől való szabadság és annak való teljes alávetettség között van, ami a test repülésének pillanata és földre esésének vagy ereszkedésének pillanata között van.

- szukcesszió állandó gyakorlása (bemelegítés) teljes testen
- oppozíció azaz húzóerő és nyújtás(izmok feszítése nélkül)
- súly kezelése
- bounces , swing, esések ismétlése (minden pozícióban)
- mellkas, könyök és váll izolálása a talajon és álló helyzetben
- tendu -gyakorlatok (teljes fordulattal), plié sorozatok (testet kimozdítjuk a központból)
- lendítések második pozícióba
- Próbáljuk megvalósítani a "kettős kitarást" és hozzátenni egy lendítést a felsőtestben
- Passé gyakorlatok, lábfej izolálással
- developpé gyakorlatok hajlásokkal
- tombé minden irányba, később fordulatokkal
- visszarugózásból való emelés gyakorlása a kombinációkon keresztül
- haladó ugrássorok gyakorlása
- Piqué sorozatok

A tréning részeit már kombinált formákban gyakoroltatjuk, karokkal együtt és pozícióváltással végeztetjük. A spirálok, fordulatok nehezítik az anyagot. A növendéknek már tudnia kell

koordinálnia a testét, hogy elsajátíthassa a technikát. Ebben a témakörben már a zenei és ritmikus változásokat is bevezetünk. Gyakori térszint váltásokkal és összetett átmeneti helyzetekkel fűzzük a gyakorlatokat. A kombináció/koreográfia folyamán az elsajátított tréninggyakorlatok által megszerzett tudásra alapozva táncos mozgássorokat tanulnak a növendékek, melyben szóló és csoportos feladatokat egyaránt végeznek.

Tréning

- talajon és álló helyzetben végzett emelt szintű gyakorlatok gyakori térszint váltásokkal és váltott tériirányokkal

Koreográfiák

- A technika formanyelvén, szellemiségében készült kombinációk, koreográfiák

5. Tánctechnikai specializáció II. tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A képzés célja a jazztánc technika, kontakttánc technika, és valamely más kortárs-, modern tánctechnika (pl. európai modern, Cunningham) mozdulatelemeinek elmélyítése, stílusjegyeinek csiszolása. A klasszikus balett technikától különböző technikai, stílusbeli, ritmikai és dinamikai különbségek megértése és kivitelezése, a tanuló a tánctechnikák gyakorlatait, szemléletét, stílusát, dinamikai elvárásait magasabb szinten, összetettebb formában gyakorolja, képet kap a mozgásanyag variációs lehetőségeiről, a mozdulatok helyes végrehajtásának szabályairól, a harmonikus, esztétikus kivitelezés módjáról és a szakkifejezések tartalmáról, használatáról.

Fejleszti a tanuló testtudatát, fegyelmét, figyelmét, mozgásmemóriáját, koncentrálókéességét, koordinációs készségét, muzikalitását és felkészíti a szükséges előadóművészi magatartásformára.

Kialakítja a tanulóknál a megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget, a tudatos kontroll igényét és képességét, a csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét és a törekvést a művészi előadasmódra.

Témakörök

5.1. Kontakttánc technika

A tánc a két mozgásban lévő test közötti kommunikáción alapul, amelyre a fizika törvényei hatnak. A gravitáció, a lendület, a tehetetlenség, a súrlódás befolyásolja a mozgást és kontaktust. A tanuló megtanulja az izom többlet-feszültségeit felszabadítani és a mozgás természetes folyamán teret engedni egy bizonyos minőségű akaratlagosság elhagyásával.

Célja az improvizációs készség által, érintésen keresztül történő kommunikáció a partnerrel, a figyelem, a váratlan helyzetek megoldási képességének, a belső mozgások érzékelésének fejlesztése. A tanuló képes lesz testének tudatosabb használatára, az improvizációkban mozgásainak, reflexeinek és döntéseinek megfigyelésére.

Partnering

A témakör kibontása során az alapszintű kontakt gyakorlatok fokozása, a partnerrel egyre összetettebb, emelt szintű kapcsolódások, partnermunka lép előtérbe, melyet a harmonikus együttműködés elve vezérel.

- partner térben való elmozdítása, talajtól való elszakítása emeléssel, dobással, egyensúlyából való kibillentéssel,
- az érkező partner kifejezése megfogása, talajra kényszerítése,
- talajfogás magabiztos elsajátítása bármely vektoriális irányból.
- A gravitáció felhasználása és az ellene való munka lehetőségeinek kiaknázása
- Kombinációk és jam-ek.

Lifting

A témakör folyamán a partnerrel vagy partnerekkel egyre összetettebb, emelt szintű kapcsolódások, partnermunka lép előtérbe. Cél a partnerrel történő akciók egyre magasabb, lendületesebb, dinamikusabb és összetettebb megoldásai, melyek modern emelésgyakorlatokig fokozódnak.

Emelések pl.

- statikus helyzetből történő emelések
- lendületi energiát felhasználó emelések
- Különböző térszintekig történő emelések
- helyzeti energiát felhasználó emelések
- emelések különböző alátámasztási pontokkal, felületekkel

5.2. Jazztánc technika

A tanuló megismeri a technika speciális emelt szintű gyakorlatait, mozgássorait, a jellemző harmonikus, esztétikus kivitelezés módjait elmélyíti. Képesse válik a technika elemeit biztonsággal, stílusosan bemutatni, a zene és tánc kapcsolatának megteremteni.

Fontos szempont a tudatos légzéstechnika, a koordinációs készség, az egyensúlyérzék és a folyamatos koncentrációs készség fejlesztése. A jazz-technikára jellemző izolációs-, forgás- és ugrástechnika valamint az improvizációs készség fejlesztése, az aszimmetrikus izolált mozgás, a tudatosság, a dinamikus mozgásminőség, az igényes, harmonikus mozgás kialakítása.

Bázis gyakorlatok:

- releve, talon, plié gyakorlat
- boka, térd és csípőízületek melegítése
- plié, gyakorlat
- tendu battement gyakorlat
- battement jeté gyakorlat
- fejjizolációs gyakorlat
- rond de jambe par terre és an l'air gyakorlat
- vállizolációs gyakorlat
- frappe gyakorlat
- mellkas izolációs gyakorlat
- adagio gyakorlat
- grand battement jeté

Középgyakorlatok:

- rond de jambe par terre haladva
- tour gyakorlatok paralelle csípőszéles pozícióból,
- chaine gyakorlat
- Port de bras gyakorlat
- Rond de jambe par terre
- Rond de jambe en l'air
- Developpé–enveloppé adagio és grand battement gyakorlatokba ágyazva
- Attitude parallel és en dehors
- Grand battement parallel és en dehors pozíciókban
- Térben elmozduló grand battement
- Térben elmozduló rond de jambe par terre és en l'air
- Tilt
- Twist
- Hinge
- Arch
- Balance és offbalance helyzetek

- Izolációs gyakorlatok: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása – kettő, később három egyidejű alkalmazásával – ritmizálva, alap irányokba, síkok mentén és köríveken is haladva
- Összekötő lépések kombinálva más elemekkel és különböző szintek használatával egy gyakorlaton belül
- Féltalpon, pliében, piqué plié–féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
- Pas de bourrée
- Pas de bourrée en tournant
- Keresztlépés – as croisé
- Triple
- Pivot
- Tombé
- Soutenu
- Glissade
- Pas couru
- Forgás gyakorlatok helyben és térben elmozdulva, a stílusra jellemző törzs, kar használatával és dinamikával, parallel és en dehors pozíciókban

Kís allegrok:

- Ugrások a jazz stílusra jellemző törzs, kar és dinamika használatával
- A klasszikus balett és paralel lábtartásokkal használt ugrások és azok kombinációi: Két lábról – két lábra – sauté, Két lábról – egy lábra – sissone, Egy lábról – két lábra – assemblé, Egy lábról – egy lábra – sauté, Egyik lábról – a másik lábra – jeté

Diagonál gyakorlatok

Levezető gyakorlatok

- nyújtással, tágitással egybekötött légző gyakorlatok

Jazz kombináció/koreográfia

A témakörben már nem gyakorlatok jelennek meg, hanem kompozíciók, koreográfiák keretein belül térben, dinamikailag, tempóban, és irányváltásokban is magas szinten valósulnak meg a jazztánc művészi törekvései.

A jazz technika formanyelvén, szellemiségében készült kombinációk, koreográfiák betanulása során a tanuló mozgásmemóriája, stílusérzéke kerül előtérbe. A tanuló felhasználja a tér és idő, magasság–mélység és a dinamikai váltások biztonságos alkalmazási lehetőségeit.

A jazz–technikára jellemző izolációs–, forgás– és ugrástechnika valamint az improvizációs készség fejlesztése, az aszimmetrikus izolált mozgás, a tudatosság, a dinamikus mozgásminőség, az igényes, harmonikus mozgás kialakítása a kompozíciókban.

- szóló kompozíció/koreográfiai feladatok
- páros kompozíció/koreográfiai feladatok
- csoportos kompozíció/koreográfiai feladatok

5.3. Egyéb kortárs-, modern tánctechnika

A témakör feladata az előzőekben szerzett ismeretanyag elmélyítése, bővítése, speciális emeltszintű gyakorlatokon keresztül, különös tekintettel az adott technika jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai megoldásaira. A választott technikának megfelelően tartalmazhat kötött és improvizatív elemeket fejlesztve a növendékek kreativitását, segítve alkotási kedvét. Az emelt szintű gyakorlatok során a választott technika szemléletének, térhasználatának, ritmikai és plasztikai elvárásainak megfelelő összetettebb tréninganyag elsajátítása kerül előtérbe.

Tréning gyakorlatok összetett formában

- tréninganyag kombinációkban és komplexebb formában

- A pozíciók és tempóváltások
 - Az új dinamikai, plasztikai megoldások
 - A testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása.
 - A térhasználat kiterjesztése, szintek, irányok variációs lehetőségeivel
- Bázisgyakorlatok összetett formában
 Talajgyakorlatok összetett formában
 Középgyakorlatok összetett formában
 Cross the Floor kombinációk összetett formában

Kombináció

Az előző témakörök anyagainak elmélyítése, új kontextusba helyezése. A tanult mozgásanyag egyre mélyül, a fokozódó minőségi elvárásoknak megfeleltetés a cél. A korábban elsajátított technikai elemek tisztázása, kombinatívabb gyakorlatokkal való fejlesztés. Minőségi tudatos kivitelezés a térben és a különböző szinteken. A témakör tartalma a technika sajátosságainak megfelelő, önálló, csoportos kombinációk, koreográfiák betanulása.

6. Kreatív módszerek tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A Kreatív módszerek tantárgy célja, az improvizáció tudatos alkalmazása, a kompozíciók létrehozásának alapelvei és a korábban elsajátított technikákra alapozva korszerű koreográfiák betanulása. A tanuló saját mozgásmemóriáját, struktúrafelismerő illetve alkotóképességét, kommunikációs eszközeit fejleszti, és megalapozza a lehetőségét annak, hogy a későbbiekben aktív alkotóvá váljon.

A tanuló ismerje a forma, a tér, az idő, a dinamika alkalmazásának lehetőségeit és sajátosságait. Legyen képes a forma, az idő, a tér, a dinamika együttes, komplex alkalmazására, kreatív, kapcsolatteremtő improvizációra, az improvizáció és kompozíció tudatos használatára és önálló és csoport kompozíciók, koreográfiák készítésére, betanulására.

Témakörök

6.1. Improvizáció

Fejleszti a tanuló kreativitását, integrált gondolkodásmódját, testtudatát, az anatómiai ismeretek tudatos, mozgásban történő alkalmazását, az érzelmek mozdulati kifejeződését. A tanulót képessé teszi egyéni jegyeket viselő mozgás-improvizációs folyamatokat létrehozni és önállóan valamint kisebb csoportokban is a szabad improvizációra.

- A test, a tudat és az érzelmek kapcsolatán alapuló egyéni illetve csoportos kooperációt igénylő improvizációs feladatok
- Valamely szabályrendszerre épülő kötött és szabad improvizációk
- Szabálykövetés és szabályteremtés
- Zártkörű improvizációs bemutatók az előadói helyzet megtapasztalása érdekében
- A tér, mint eszközzel való játék fejlesztése (távolságok, irányok, formák, szabad asszociációk alkalmazása)
- A tér-idő kapcsolat élményének megtapasztalása
- Az idő, mint színpadi eszköz feltérképezése (színpadi idő, film idő, real time)
- Az idő, mint eszközzel való játék fejlesztése
- A tér és az idő témában egyéni és csoportos kooperációt igénylő improvizációs feladatok
- Szabályrendszeren alapuló kötött és szabad improvizációk

6.2. Kompozíció

Lehetőséget nyújt a tanulónak saját alkotói folyamata megélésére, alkotói kreativitása kibontakoztatására, kiindulva saját táncosi képességeiből, és a korábban megszerzett szakmai tudásból. A struktúrában való gondolkodás képessége, összetett látásmód fejlesztése kerül előtérbe szóló kompozíciók keretein belül. Lehetőséget ad szóló, páros és csoportos kompozíciók alkotására.

- felismerhető rendszeren alapuló – rövid mozgáskombináció alkotása
- tér és az idő kulturálisan elfogadott szabályainak újraértelmezése,
- a régi modellek új kontextusba helyezése
- Alkotói rendszerek ismertetése, másolása, új alkotói rendszerek, elvek létrehozása
- a tér és az idő kulturálisan elfogadott szabályainak, a társművészetek szerkesztési modelljeinek, egyéni, kiemelkedő megoldásainak adaptációja
- tér szerkeszthetőségének felismerése
- A tér, mint színpadi eszköz feltérképezése (díszlet, színpadi szabályok, perspektíva)
- Az idő, mint absztrakció felismerése
- Zártkörű és nézők számára is nyitott kompozíciók bemutatása a visszajelzés (kritikák) megtapasztalása érdekében
- zenei struktúrák, előadás struktúrák

6.3. Repertoire

A modern repertoire témakör célja, hogy a tanulók megismerjenek a kortárs-moderntánc formanyelvén készült koreográfiákat, a tanult tánctechnikákra épülő szerepeket, és ezek előadásakor színpadi rutinra tegyenek szert. Felhasználható az alkotásban bármely a képzésben megjelenő gyakorlati tantárgy és témakör során megszerzett szakmai ismeret és kompetencia. A koreográfiák, szerepek megjeleníthetők a Graham, Horton, jazz, kortárs jazz, tradicionális és kortárs Limón mozgásanyagával, valamint tartalmazhatnak kontakt technikai elemeket és improvizatív részeket.

A darabok lehetnek rövidebb-hosszabb lélegzetvételűek, szóló, páros, csoportos részekkel. Készülhet aktuálisan az adott osztály, csoport, egyének képességeihez igazítva vagy betanítható valamely koreográfus darabjának részlete. Cél a színpadi szerepformálás lehetőségeinek, helyzeteinek megtapasztalása, rutinszerzés, valamint felkészülés a későbbi, együtteseknél végzendő szakmai feladatokra, próbákra, ráhangolódásra, szerepalakításra és partneri munkára.

7. Színészmesterség tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A színészmesterség tantárgy tanításának célja a játék élményén keresztül történő megértés, valamint a kommunikáció, a kooperáció, a kreativitás fejlesztése, az összetartozás érzésének erősítése. Olyan kreatív folyamat, amely szolgálja a tanulók ön- és társismeretének gazdagodását, segíti az oldottabb és könnyebb kapcsolatépítést és ápolást. A tanulói tevékenységek a gondolatok és érzelmek kifejezését, ezzel együtt különböző drámai és színházi kifejezési formák megismerését, alkalmazásuk elsajátítását és értelmezését szolgálják.

Témakörök

7.1. Csoportos játék és megjelenítés

Gyakorlatok

- Koncentrációs és lazítógyakorlatok (szöveges és szövegmentes légzőgyakorlatok, relaxációs játékok, koncentrációs gyakorlatok az érzékelésfejlesztés, a figyelemtartás és -megosztás, a memóriakapacitás, a reakcióidő csökkentésének fejlesztésére).
- Ön- és társismereti gyakorlatok (önismereti gyakorlatok, ismerkedő és megismerő játékok, interakciós gyakorlatok).
- Páros, kiscsoportos és csoportos egyensúly- és bizalomgyakorlatok.

- Fejlesztő és szinten tartó beszédes gyakorlatok (verbális és nem verbális kommunikációs gyakorlatok).
- Egyéni stílus, karakter, státusz, érzelem, ábrázolása nyelvi és gesztusnyelvi eszközökkel.
- A különféle beszédműfajok és a hatáskeltés eszközeinek alkalmazása a gyakorlatok során.
- A tánc- és mozgásszínházi technikák alapjai (fizikai koncentrációt, testtudatot fejlesztő gyakorlatok, kiscsoportos és csoportos együttműködést igénylő mozgásgyakorlatok).
- A konkrét és absztrahált mozgás közötti különbség tudatosítása.
- Hangulatok kifejezése mozgással
- Stílus, jellem alapfokú ábrázolása mozgással.

Improvizáció

- tanár által megadott téma vagy fogalom, a tanulók által közösen kidolgozott cselekményváz (jelenetváz) alapján.
- Mimetikus improvizációk (pl. mozdulatra, hangeffektusokra, tárgyakkal), hétköznapi élethelyzetek felidézése mozgással és beszéddel, szituációs játékok (befejezetlen történetre, képzőművészeti alkotások reprodukcióival, a szereplők jellegzetes vonásainak megadásával).
- megismert kifejezési formák összefűzésével, illetve alkotó jellegű alkalmazásával.
- Különféle konkrét és metaforikus kifejezőeszközök tudatos alkalmazása (szituációs játékok hangeffektusokra, vázlat megadásával, a valódi érzelmek kimondásának tiltásával).
- Feszültség teli hétköznapi helyzetek megjelenítése és értelmezése; látott vagy hallott történetek feszültségteli jeleneteinek felidézése kiscsoportos improvizációkban.
- Spontán és előkészített mozgásos improvizáció adott zene, téma vagy fogalom alapján.
- Rövid, mozgásos etűdépítés, és különféle feltételekre alapozó improvizációk (pl. versek által keltett hangulatokra épülő improvizációk, szimbolikus mozgásokból építkező improvizációk, zenés etűdök indulatok, hangulatok, érzelmek megadásával).

7.2. A dráma és a színház formanyelvének tanulmányozása

Drámás formanyelvi elemek összefűzése, egymásra építése a kívánt tartalom kifejezése érdekében. A színpadi hatáselemek egyes színházi stílusok, színházi műfajok jellemző jegyeinek azonosítása és alkalmazása saját játékokban.

A különböző drámás konvenciók (pl. állókép, gondolatkövetés, belső hangok, „forró szék“), különböző színházi konvenciók (pl. „félre“, monológ) alkalmazása az improvizációkban és jelenetekben, a figurateremtés folyamatában.

A játékok megbeszélése során a drámás eszközök és a színházi formanyelv elemeinek értelmezése a tanult szakkifejezések alkalmazásával.

Színházlátogatás

7.3. Történetek feldolgozása

- Jeles alakokhoz, eseményekhez, korszakokhoz tartozó élethelyzetek feldolgozása dramatikus tevékenységekkel. Irodalmi művek feldolgozása drámás eszköztár alkalmazásával.
- Saját történetek, érzések, élmények feldolgozása drámajátékos tevékenységformákkal.
- Tudomány- és művészettörténeti korszakok jeles alakjai, kiemelkedő eseményei (irodalom,
- művészetek, matematika, természettudományok).
- Különböző színházi irányzatokat képviselő előadások
- (hivatásos vagy független színházi társulat előadása, annak hiányában gyermek- vagy diákszínjátszó csoportok előadásainak) megtekintése. Előadások elemzése.
- A látott előadások összehasonlító vizsgálata az élmények több szempontú befogadását elősegítő dramatikus tevékenységek során. A színészi, rendezői, dramaturgiai és egyéb

tervezői munka alapszintű elemzése. Színház- és drámaelméleti ismeretek megalapozása a látott előadásokhoz kapcsolódóan. Egyszerűbb tánc- és mozgásszínházi műfajok felismerése.

7.4. Rögtönzés és együttműködés

- Koncentrációs és lazítógyakorlatok. A figyelemmegosztás fejlesztésére irányuló gyakorlatok.
- A figyelemtartás idejének növelésére irányuló gyakorlatok.
- Összetett memóriagyakorlatok.
- Ön- és társismereti fejlesztése, a megismerő, felismerő képesség fejlesztése.
- Összetett kommunikációs és beszédfejlesztő gyakorlatok.
- Kapacitásnövelő légzőgyakorlatok.
- A tánc- és mozgásszínházi technikák alapjai.
- Hangulatok kifejezése mozgással.
- Stílus, jellem ábrázolása mozgással.
- Fizikai koncentrációt, testtudatot fejlesztő gyakorlatok.
- Csoportos együttműködést igénylő mozgásgyakorlatok.
- Gyakorlatok, rögtönzések mozgásstílusok megismerésére, ábrázolására.
- Improvizáció a megismert kifejezési formák összefűzésével, illetve alkotó jellegű alkalmazásával.
- Különböző konkrét és metaforikus kifejezőeszközök tudatos alkalmazása dramatikus tevékenységek során.
- Hétköznapi helyzetek megjelenítése és értelmezése, látott vagy hallott történetek feszültségteli jeleneteinek felidézése egész csoportos és kiscsoportos improvizációkban.
- Improvizáció a megismert színházi stílusok elemeinek alkalmazásával.
- Szituációs gyakorlatok a realista, a jelzések és a túlzó játékstílus eszközeinek alkalmazásával
- Mozdásgör tervezése, mozgásos improvizáció; mozgásos etűdök készítése a mozdulatok ritmusának, tempójának, intenzitásának változtatásával.
- A belső történések és a mozdulat kapcsolatának gyakorlata.
- Gyakorlatok a konkrét és stilizált mozdulatok közötti különbség érzékeltetésére.

7.5. Színházi műfajok és stílusok tanulmányozása

- Színházi műfajok és stílusok tanulmányozása: a történeti műfajok és napjaink színházi műfajai; az egyes színházi stílusok jellemző jegyeinek, kifejezőeszközeinek felismerése
- a látott előadásokban. Ezek alkalmazása saját részvétellel zajló színjátékokban és/vagy dráma munkában.
- Ismerkedés napjaink világszínházi törekvéseivel (színházi előadás megtekintése) Ismerkedés a különböző színházi irányzatokat képviselő előadások sajátosságaival.
- A színpadi tér és használatának lehetőségei, ismerkedés a színpadi térformákkal és használatuk következményeivel.
- A különböző befogadói szerepek megismerése.

7.6. A színház ösztümvészeti jellege

- Improvizációk különböző színházi stílusok elemeinek alkalmazásával. Jelenetek, performance tervezése, kivitelezése a különböző színházi, bábszínházi, drámai, illetve tánc- és mozgásszínházi formák alkalmazásával. Történetmesélés a megismert színházi formákkal.
- Mozdásgör improvizációk zene, szituáció, téma, szöveg vagy vizuális elemek felhasználásával (pl. a mozdulat tempója, ritmusa, intenzitása; belső történet).
- Ismerkedés napjaink világszínházi törekvéseivel. Színház- és drámatörténeti, színház- és drámaelméleti ismeretek.

- A műnemek keveredése, újragondolása a kortársszínházi előadásokban (pl. lírai, epikai elemek, posztdramatikus jegyek).
- Összművészeti sajátosságok; a művészeti ágak viszonya, hierarchiája a látott előadásban.
- Különböző kortársszínházi irányzatokat képviselő előadások (hivatásos vagy független színházi társulat előadása, annak hiányában gyermek- vagy diákszínházi csoportok előadásainak) megtekintése.
- Előadások elemzése.
- Tánc- és mozgásszínházi előadások megtekintése, feldolgozása.

8. Művészetek története tantárgy

A tantárgy tanításának célja

Olyan elméleti tudás átadása, melyet a tanuló hasznosít gyakorlati tantárgyai során. A művészettörténeti és tánc-történeti ismeretek segítik a látott darab megértését.

Ismertesse meg a tanulóval a művészettörténet stíluskorszakainak, irányzatainak egyedi sajátosságait az egyes időszakok szellemiségébe ágyazottan, a művészettörténet folyamának tanulmányai során érintett jelentős alkotásait, alkotóit – korhoz kötötten. A tanuló ismerje a jelentős hazai műemlékeket és műgyűjteményeink anyagát, az egyetemes művészettörténet emléktárájának lelőhelyeit (helység, nagy műgyűjtemény...).

A XX. századi tánc-történet áttekinti a kortárs-moderntánc jelentős alkotóit, darabjait így a táncművészi pályára készülő növendékeket megismerteti a kortárs áramlatok szemléletével, új szakmai törekvések jellegével. A megismerés- és az ismeretanyag feldolgozása révén alakítja és fejleszti a növendékek szakmai- és ösztönző művészeti tájékozódását, valamint előadóművészi látókörének kiszélesítését.

Kialakítja a növendékekben az önálló ismeretszerzés és véleményalkotás képességét- készségét és igényét, a művészeti ágak komplex vizsgálatának, értelmezésének képességét és készségét és az egyéni adaptáció valamint az önálló értékítélet képességét.

A növendékek képessé válnak az adott stílusirányzat meghatározó értékeiből történő önálló választásra és annak egyéni, művészi adaptációjára, önálló koreográfiai- és előadóművészi

Témakörök

8.1. Művészettörténet

A témakör tartalmazza a művészettörténet fogalmát, főbb területeit (építőművészet, plasztika, festészet, grafika, iparművészetek), a megközelítés eszközeit, módszereit. Bemutatja a műalkotásban rejlő gondolatosság lényegét, ennek összefüggését az adott kor természetszemléletével, hitvilágával, társadalmi körülményeivel, a művészi alkotások általános és egyedi ikonográfiai elemeit, a vizuális nyelvet, az egyes művészeti területeken belül a domináns műfajokat, funkciókat, a hazai művészettörténet fontos emlékeit a honfoglalástól napjainkig, az egyetemes művészettörténetbe ágyazottan.

A tanulóknak az önálló tájékozódás, véleményalkotás, ítéletformálás igényét és képességét alakítja ki. Fejleszti mindazokat a képességeket, amelyek a növendékeket a fentiek minél szuverénebb adaptálására alkalmassá teszik (horizontális és vertikális áttekinthetőség, párhuzamok – ellentétek értékelése nagyobb távlatokban).

Az őskor művészete:

- A legkorábbi kőépítmények (Stonehenge, Avebury).
- A termékenységoszobrok (Willendorfi Vénusz).
- A vadászmágia és a barlangfestmények (Altamira, Lascaux).
- A legegyszerűbb használati eszközök (pattintott kőeszközök, agyagedények)

Az ókori kultúrák:

- Az egyiptomi sír- és templomépítészet (masztaba, Gizai piramisok, Karnaki templom). Az egyiptomi szobrászat (Rahotep és Nofret, Írnok, Nofertiti portréi). Az egyiptomi festészet (Halastó, Mocsári vadászat).

- Mezopotámia építésze (Úr-Zikkurat, Babilon-Istár-kapu). Mezopotámia szobrászata, iparművészete (Asszír kapuőrök, Bikafejes hárfa-Ur).

Az ókori görög művészet:

- A görög templomépítészet és az oszloprendek (Athén-Akropolisz).

- A görög szobrászat (Polükleitosz: Lándzsavívó, Pheidiasz: Lovasok a Parthenon frízéről, Mürón: Diszkoszvető, Laokoon-csoport, Szamothrakéi Niké).

- A görög vázafestészet (geometrikus, fekete alakos, vörös alakos vázák).

Az ókori római művészet:

- A római építészet (Róma-Pantheon, Colosseum, vízvezetékek).

- A római szobrászat (Brutus portréja, Marcus Aurelius lovasszobra).

- A rómaialfestészet (Pompei-Misztérium villa freskói).

Az ókeresztény művészet:

- Az ókeresztény bazilika jellemzői (San Apollinare in Classe)

- Az ókeresztény díszítőszobrászat remekei (Jó Pásztor-szobrok, szarkofágok)

- A katakomba- és mozaikfestészet (Róma – Sta Prudenziana-templom; Ravenna – Galla Placidia-mauzóleuma; Ravenna – Theodora-mozaik).

Honfoglalás-kori művészetünk:

- A magyar ötvösművészet kincsei. (Nagyszentmiklósi aranykincs, a galgóci és tiszabeczdéi tarsolylemezek)

A román kor művészete:

- A román kori templomépítészet (jáki templom, bélapátfalvi apátsági templom, pisai dóm épületegyüttese).

- A szobrászat és freskófestészet emlékei (Pécs-Sámson-dombormű, Barcelona-Apostolok csoportja, Bayeux-i kárpit).

- A magyar koronázási ékszerek.

A gótika:

- A gótikus katedrálisok (Chartres, Amiens, Párizs, Köln).

- A gótika szobrászata (Budavári palota szobrai; Kolozsvári testvérek: Szt. György szobra; Szent László-herma A Lőcsei-oltár).

A reneszánsz művészet:

- A trecento festésze (Szent Ferenc freskósorozat).

- A quattrocento (Santa Maria del Fiore templom, Pitti-palota. Donatello: Gattamelata, Mantegna: Pieta. Botticelli: Vénusz születése).

- A cinquecento (Michelangelo: Dávid, Sixtus-kápolna freskói. Leonardo: Az utolsó vacsora, Szent Anna harmadmagával, Mona Lisa; Raffaello: Athéni iskola).

- A németalföldi reneszánsz (Jan van Eyck: Arnolfini házaspár; Dürer: Az apokalipszis lovasai, Önarckép).

- A magyarországi reneszánsz (Bakócz-kápolna. M. S. mester: Mária és Erzsébet találkozása).

A barokk:

- A barokk építészet sajátosságai (II Gesú-templom, Szent Péter-bazilika, Fertőd-Esterházy-kastély).

- A barokk szobrászat (Bernini: Dávid; Donner: Szent Márton és a koldus).

- A barokk festészet (Rembrandt: Éjjeli őrjárat, Önarcképek; Rubens: Levétel a keresztről;

- Velazquez: Bréda átadása, Az udvarhölgyek; Mányoki: II. Rákóczi Ferenc portréja).

A klasszicizmus:

- Építészet (Chalgrin: Arc de Triomphe, Pollack Magyar Nemzeti Múzeum Hild J.: Esztergomi Érseki Székesegyház).
- Szobrászat (Canova: Mária Krisztina főhercegnő síremléke; Ferenczy I: Pásztorlányka).
- Festészet (David: Horatiusok esküje; Barabás M.: Liszt Ferenc portréja).

A romantika:

- A szobrászat és a festészet legjellemzőbb példái (F. Rude: Marseillaise Goya: 1808. május harmadika; Delacroix: Szabadság vezeti a népet).

A realizmus:

- A festészet legjellemzőbb példái (Millet: Kalászszedők; Corot: Emlékezés; Courbet: A műterem; Daumier: A mosónő; Rjepin: Hajóvontatók).

Nemzeti művészetünk a 19. században:

- Steindl I.: Országház; Feszl F.: Vigadó, Ybl M.: Operaház).
- Izsó M.: Táncoló paraszt; Fadrusz J.: Mátyás király-emlékmű; Zala Gy.: Millenniumi emlékmű).
- Székely B.: Egri nők; Munkácsy M.: Ásító inas; Rőzsehordó;
- Paál L.: Nyárfák; Szinyei Merse Pál: Majális).

Múzeumok. Művészeti gyűjtemények:

- Tájékozódás lakóhelyünk és hazánk legfontosabb képzőművészeti kiállítóhelyeiről.
- Kiállítás látogatás
- Könyvtár és más médiumok használata az önálló alkotómunkában

Az impresszionizmus:

- Manet: Az erkély;
- Monet: A roueni székesegyház;
- Degas: A tánc csillaga,
- Renoir: Moulin de la Galette;
- A. Rodin: Gondolkodó.

A posztimpresszionisták:

- Cézanne: A Saint Victoire hegy, Csendélet;
- Van Gogh: Napraforgók, Auvers-i templom, Önportré;
- Gauguin: Tahiti nők,
- T. Lautrec plakátjai.

A szecesszió:

- Gaudi: Sagrada Familia, Lechner Ö.: Iparművészeti Múzeum;
- Klimt: A csók, Mucha plakátok

A modern építészet:

- Wright: Vízesésház;
- Gropius: a Bauhaus épülete Dessauban,
- Le Corbusier: Ronchamp-i kápolna, Marseille-lakóegység,
- Utzon: Sidney – Operaház.

A modern szobrászat:

- Boccioni: Folytonossági formák a térben;
- Tatlin: A 3. internacionálé emlékműterve;
- Duchamp: Palackszárító;
- H. Moore: Fekvő alak.

A modern festészet:

- Picasso: Guernica, Vasaló nő, Braque: Gitáros csendélet; Mondrian: Kompozíció, Chagall: Én és a falum;
- Dali: Égő zsiráf, Warhol: Elvis;
- Vasarely: Alakzat, Zebrák.

A 20. század magyarországi művészete:

- Ferenczy K.: Márciusi est, Hollósy: Rákóczi induló
- Rippl-Rónay: Apám és Piacek bácsi vörösbor mellett
- Csontváry: Magányos cédrus, Szőnyi I.: Zebegény, Este
- Egry J.: Visszhang, Barcsay: Dombos táj
- Kondor B.: Darázskirály
- Medgyessy F.: Anyaság, Pátzay: Kenyérszegő
- Schaár E.: Az utca
- Makovecz : Paks-Szentlélek templom

8.2. Tánc történet

XX. század nagy újítóinak munkássága

A témakör alkalmas arra, hogy a nagy moderntánc újítók és teoretikusok életének, tánctechnikai újításainak, munkásságának alapos tanulmányozására, kibővíti a Bevezetés a tánc történetbe című tantárgy során kapott alapismereteket, speciálisan a kortárs moderntánc szakiránynak megfelelő tartalmakat mélyíti el.

A XX. Század egyetemes tánc története

Előzmények:

- Françoise Delsarte, Émile-Jacques Dalcroze

Az amerikai szabadtánc:

- Loie Fuller, Maud Allan; Isadora Duncan; Denishawn Iskola

A moderntánc amerikai megalapozói:

- Martha Graham; Doris Humphrey; José Limón

Az európai moderntánc:

- Lábán Rudolf; Mary Wigman; Kurt Jooss

Megújulás a balettművészetben:

- Michail Fokin; Václav Nizinszkij; Leonide Massine; Bronislava Nizinszka; George Balanchine;

A Svéd Balett

- Anna Pavlova; Fjodor Lopuhov; Kaszjan Golejzovszkij

Franciaország:

- Roland Petit; Janine Charrat; Maurice Bejart

A tánc újrafogalmazása:

- Alwin Nikolais; Merce Cunningham; Judson Church; Grand Union

Holland Táncszínház:

- Jiri Kylian

Rambert Balett:

- Christopher Bruce; Robert North

Újító törekvések Magyarországon

A témakör alkalmas arra, hogy a magyar moderntánc újítók és teoretikusok életének, tánctechnikai újításainak, munkásságának alapos tanulmányozására, kibővíti a Bevezetés a tánc történetbe című tantárgy során kapott alapismereteket, speciálisan a kortárs moderntánc szakiránynak megfelelő tartalmakat mélyíti el.

A moderntánc magyarországi megalapozói:

- Madzsar Alice; Dienes Valéria; Szentpál Olga

Új szemlélet a balettszínpadon:

- Szegedi, Pécsi, Győri Balett
- Imre Zoltán; Eck Imre; Markó Iván

Napjaink táncművészete

Betekintést ad a kortárs táncélet, működő táncegyüttesek és táncosok munkáiba.

Posztmodern tánc:

- Kontakt improvizáció; *fizikai színház: DV8*; neoavantgarde felé: Twyla Tharp; *Német táncszínház: Pina Bausch, Reinhild Hoffmann, Susanne Linke*

A klasszikus darabok modern feldolgozása:

- Mats Ek; *Matthew Bourne*

Holland, belga új irányzatok:

- Krisztina de Chatel; *Anne Teresa de Keersmaeker*

A balett újraértelmezése:

- William Forsythe

Magyarországi új tánc:

- Goda Gábor; *Berger Gyula*; Angelus Iván; *Bozsik Yvette*; Kovács Gerzson Péter; *Juronits Tamás*

8.3. Táncmű-elemzés

A táncműveszi pályára készülő növendékeket megismerteti a táncművészet története során létrejött darabokkal, azok elemzésén át bővebb képet ad az összefüggésekről, az alkotás-befogadás folyamatáról, hatásmechanizmusáról. A megismerés- és az ismeretanyag feldolgozása révén alakítsa és fejlessze a növendékek szakmai- és ösztönzési tájékozódását, valamint szolgálja előadóműveszi látókörének kiszélesítését.

Megismerteti a tanulókkal a tánc és a társadalmi viszonyok kapcsolatát a koreográfiákon keresztül, képet ad a társadalmi viszonyok, történelmi tényezők alkotókra, alkotásokra gyakorolt hatásáról, az egyetemes- és a magyar táncművészet állomásairól /stílusokszakairól/ mestereiről /stílus/iskoláiról, koreográfusainak jeles darabjairól.

Kialakítja a növendékekben az önálló ismeretszerzés és véleményalkotás képességét-készségét és igényét, a művészeti ágak komplex vizsgálatának, értelmezésének képességét és az egyéni adaptáció képességét, az önálló értékítélet képességét.

A növendékek megismerik az egyetemes- és magyar táncművészet jelentős darabjait, és azok relációit az adott történelmi szituációkra és a legjelentősebb műalkotásokat, alkotó- és előadóművészeket.

A növendékek képessé válnak önálló választásra és véleményalkotásra valamint önálló koreográfiai- és előadóműveszi elemzésre, az ismeretek újraalkotó alkalmazására.

A táncművészet klasszikussá vált darabjai

A témakörben a tanuló áttekintést kap a táncművészet mára már klasszikussá vált, korszakalkotó koreográfiáiról. Azok elemzése során elmélyíti az adott korszakról, stílusról kapott táncművészeti ismereteit, objektív tartalmi formai szempontok szerint elemzi a látott darabot és kiegészíti önálló véleményével. Megtanulja a táncmű-elemzés főbb szempontjait a gyakorlatban hasznosítani, mint néző, befogadó. A tematika ajánlást tartalmaz, tekintettel az egyes intézmények archívumára, a pedagógus a technikai lehetőségekhez mérten választ az alábbi listából, illetve lehetőségeihez mérten bővíti azt.

Ajánlott darabok:

- Filippo Taglioni: Szilfid
- Jules Perrot: Giselle
- Marius Petipa: Diótörő, Hattyúk tava, Csipkerózsika, Bajadér, Don Quijote, Rajmunda
- Michail Fokin: Rózsa lelke, Petruska
- Vaclav Nizsinszkij: Egy faun délutánja

- Kurt Jooss: A zöld asztal
- José Limon: The Moor's Pavane
- Martha Graham: Steps in The Street
- Alvin Ailey: Revelation
- Kenneth MacMillan: Mayerling
- Frederic Ashton: Le Fille Mal Gardee
- Antony Tudor: Orgonáskert
- George Balanchine: A múzsák Apollója

Külföldi Kortárs- modern alkotók darabjai

Ebben a szakaszban a tanuló áttekintést kap a tánc történet számottevő XX. századi koreográfiáiról. Azok elemzése során elmélyíti az adott korszakról, stílusról kapott tánc történeti ismereteit, objektív tartalmi formai szempontok szerint elemzi a látott darabot és kiegészíti önálló véleményével. A modern darabok szemléltetik számára a táncművészet fejlődését, változását, a tánctechnikai és színpadtechnikai újításokat, dramaturgiai változásokat. A tematika ajánlást tartalmaz, tekintettel az egyes intézmények archivumára, a pedagógus a technikai lehetőségekhez mérten választ az alábbi listából, illetve lehetőséghez mérten bővíti azt.

Ajánlott, választható darabok:

- Bronislava Nizinszka: Les Noces
- Vaclav Nizinszkij: Sacre Du Printemps
- Martha Graham: Cave of hart, Maple Leaf Rug, Primitive Mystries, Errand Into The Maze, Acts Of Light
- George Balanchine: Csajkovszkij Pas De Deux, Jewels, Four Temperaments
- Alvin Ailey: Cry
- Merce Cunningham: Point of space
- Roland Petit: Carmen, A fiatal ember és a halál
- Maurice Bejárt: Boleró, Sacre du printemps, Romeo et Juliet, A magányos férfi szimfóniája
- Antonio Gades: Carmen
- Pina Bausch: Sacre du printemps, Cafe Müller
- Jiri Kylián: Petit mort, Falling Angels
- Mats Ek: Csipkerózsika, Hattyúk tava, Giselle
- William Forsythe, DV8, Lalala Human Steps koreográfiái

Hazai alkotók jelentős darabjai

A témakörben a tanuló áttekintést kap a tánc történet számottevő hazai koreográfiáiról. Azok elemzése során elmélyíti az adott korszakról, stílusról kapott tánc történeti ismereteit, objektív tartalmi formai szempontok szerint elemzi a látott darabot és kiegészíti önálló véleményével. A magyar darabok szemléltetik számára a hazai táncművészet fejlődését, változását, a tánctechnikai és színpadtechnikai újításokat, dramaturgiai változásokat. A tematika ajánlást tartalmaz, tekintettel az egyes intézmények archivumára, a pedagógus a technikai lehetőségekhez mérten választ az alábbi listából, illetve amennyiben lehetőség nyílik valódi színházi élményt biztosítva a növendékeknek a tematikába beiktat színházlátogatást is.

- Harangozó Gyula: A csodálatos mandarin, Coppelia
- Seregi László: Spartacus, Sylvia
- Eck Imre: A fából faragott királyfi
- Győri Balett: Markó Iván valamely darabja, vendégkoreográfusok valamely darabja
- Szegedi Kortárs Balett: Carmina Burana, A fából faragott királyfi, Atlantis, stb.
- Aktuális hazai néptánc előadás
- valamint önállóan megtekintett kortárs mű elemzése

9. Zenei ismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismertetése a zenetörténeti korszakokkal és leghíresebb zeneművekkel. Alapvető zeneelméleti ismeretek biztosítása a tanulók számára, hogy azt a gyakorlati munkájuk során felhasználhassák, zeneelméleti és történeti ismereteiket képesek legyenek összekapcsolni a tánc történeti és tánctechnikai ismereteikkel.

Témakörök

9.1. Zenetörténet

A témakör legfőbb célja a táncos növendék zenei érzékenységének fejlesztése, a zeneismeret és a ritmus tantárgy tanításán keresztül. A zeneismeret: a zeneelmélet és ritmus témakörökkel alapozza meg a gyakorlati tárgyakban a zenére táncolás elméleti ismereteit. A művészettörténet, a tánc történet és a táncmű-elemzésnek is része. Tisztában legyen a művészeti korszakok, stílusok általános jellemzőivel, ismerje a zenei műfajokat korszakok szerint, ismerje az adott kor zenei stílusjegyeit, zeneszerzőit, ismert műveit. Tudja a kor táncait, különös tekintettel a balettművekre.

Zenetörténeti korszakok

- őskor- a ritmus és az énekhangok születése
- ókor-indiai, görög zene: hangszerek, hangsorok, ábécés névvel megnevezett hangok
- az ókori görög kultúra egyéb jellemzői: építészet, szobrászat
- középkor: az egyházi zene, a gregorián jellemzői: szillabikus, melizmatikus, éneklési mód, hangszeres zene: táncok
- a szolmizáció eredete, a hangjegyírás története, a többszólamúság megjelenése, építészeti stílusok, épületek
- a reneszánsz: a kor jellemzői a kórusirodalom, alkotók, művek, műfajok. A homofon és a polifon szerkesztésmód. A reneszánsz hangszeres zene.
- a barokk korszak ideje, általános jellemzői: énekes és hangszeres műfajok. A barokk szerkesztésmód: kontraszt leosztás, szekvencia. Zeneszerzők és műveik.
- A bécsi klasszicizmus kora, általános jellemzői
- Klasszikus műfajok: szonáta, szimfónia, vonós négyes
- A klasszikus szimfonikus zenekar összetétele, hangszerei
- A klasszikus formálás fajtái: kéttagú, háromtagú forma, szonáta forma, a periódus
- A kor zeneszerzői: J. Haydn, W.A. Mozart, L.I. Beethoven, zeneszerzői munkásságuk, alkotásaik. Egy-egy ismert mű, részletes ismertetése.
- A romantika kora
- A XIX. századi változások Európában
- A romantika általános jellemzői.
- A zenei irányzatok, műfajok. Stílusjegyek a romantika korában.
- A nemzeti opera, Erkel Ferenc.
- A romantikus hangszeres műfajok: táncok, karakterdarabok, a szimfonikus költemény
- Liszt Ferenc munkássága
- A virtuóz hangszerjátékosok: Chopin, Paganini, Liszt
- A magyaros jelleg kifejezője: a verbunkos.
- Operaszerzők: Verdi, Wagner.
- Táncok a romantikus operákban, balettek a XIX. században.
- 3. Témakör

A XX. század zenéje

- A század általános jellemzői, művészeti irányzatai (festészet, építészet)
- Zenei irányzatok: impresszionizmus, a bécsi iskola, a folklórizmus, a neoklasszicizmus

- Bartók és Kodály munkássága
- A bi- és politonalitás, a tonalitás egész hangú skála.
- A ritmusközpontúság
- A jazz hatás
- Az elektronikus zene
- Táncok a XX. században, balettzenék

9.2. Zeneelmélet

Célja, hogy a tanuló ismerje és tudja alkalmazni a zeneelméleti ismereteit: szolmizálás, hangjegyzés-olvasás. Hangnemek, előjegyzések, ritmus-elemek, ütemfajták.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az adott korszak irodalmi, képzőművészeti alkotásai, stílusjegyei. A táncok karaktere, híres táncegyüttesek, koreográfusok.

zeneelméleti ismeretek

- szolmizáció eredete, módjai (relatív, abszolút)
- a zenei ABC- hangjegyzés, olvasás
- hangsorok (5 fokú, 7 fokú) – a modálisok
- a hang(nemek) közök oktávon belül
- a hangnemek rendszerei: kvintoszlop, kvintkör
- az előjegyzések
- a ritmikai elemek rendszere, ütemfajták

Népzenei ismeretek

- a népdalok típusai: régi és új stílusú népdalok jellemzői
- a népzene témakörei: pl: lakodalmas, jeles napok, stb.
- a hangszeres népzene
- a verbunkos és a csárdás jellemzői

9.3. Ritmus

A témakör célja kialakítani a ritmusérzékét a tanulóban. Az elméleti tudás gyakorlatba való átültetése, az egymástól eltérő, de párhuzamosan futó ritmusok mozdulatok koordinálása.

- Az általános iskolában tanult egyszerű ritmus elemek, és ritmus jelek ismétlése, felelevenítése elméletben és gyakorlatban.
- Az iskolában található ritmushangszerekkel való ismerkedés és azok megszólaltatása.
- Egyszerű ritmus képletek gyakorlása 4/4-ben, negyed, nyolcad, negyed szünet és nyolcad szünet felhasználásával. A gyakorlás két csoportban (két szólam) történik. Az egyik csoport a ritmus képletet üti, a másik csoport pedig a negyedeket mérőütés) üti. Későbbiekben egyszerűbb gyakorlatok kánonban.
- Ritmusérzék fejlesztő gyakorlatok 4/4-ben és 2/4-ben. A gyakorlatok kétszólamúak, háromszólamúak, négyszólamúak. Ritmusgyakorlatok több szólamban. Ritmusgyakorlatok kánonban. A szinkópa mozgáslehetősége a zenében és a táncban, lüktetések eltolásának lehetőségei
- Memóriafejlesztés: a tanár vagy osztálytárs által bemutatott négy vagy nyolc ütemes ritmus, visszatapsolása páros és páratlan metrumban egyaránt, negyed, nyolcad és szünetek felhasználásával, negyed nyolcad és triola, valamint szünetek felhasználásával. Bemutatott hosszabb ritmusképlet visszatapsolása két szólamban.
- Zenehallgatás: menüett, gavott, polonéz, sarabande, gigue, habanera, mazurka, palotás, mambó, salsa, Taiko. A menüett, gavott, polonéz, sarabande, gigue, habanera, mazurka, palotás, mambó, salsa, Taiko ritmuselemeinek vizsgálata. Ütős együttes koncertjének meghallgatása, a hallottak megbeszélése, elemzése.
- Ritmusdiktálás: 2/4-ben, 4/4-ben, 3/4-ben

- Ritmus elemek bővítése triolával, szinkópával, éles és nyújtott ritmussal.
- Kreativitás fejlesztése: adott metrumban kettő-négy-nyolc ütemes ritmus kompozíciókrealálás, improvizáció.
- kompozíció betanulása, gyakorlása.

10. Anatómia tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen használni az anatómia magyar nyelvű kifejezéseit, érteni az emberi mozgásokat működtető mechanizmusokat és mozgásszervek prevenciójára odafigyelni.

Fejleszti a növendékek ritmusérzékét, memóriáját, koncentrációs képességét, kreativitását, a táncos zenei érzékenységét, nyitottságát, véleményformálását-felvállalását és a táncos pálya során elemi fontosságú preventív szemléletet.

A tanulók képessé válnak a "ritmus világ" legfontosabb jelrendszerének egyszerűbb alkalmazására, az egyszerű ütős hangszerek használatára, egy adott stíluskorszak, művészeti terület keretein belül a meghatározó értékek közül önállóan választani és dönteni arról, amit a szakmájukban szuverén módon hasznosítani tudnak, műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni, adaptálni (pl. kor, stílus – meghatározás, műleírás, műelemzés)

Az anatómia magyar nyelvű kifejezéseit felismerik és testük működésének megértésével a sérüléseket megelőzhetik, kivédhetik. A tanuló megismeri az emberi testet működtető mechanizmusokat, elméleti tudása hozzájárul szakmai gyakorlati tevékenységének magabiztos, biztonságos ellátásához

Témakörök

10.1. Sejt, szövet

- Az emberi testet alkotó sejtek felépítése.
- A hám-, kötő-, izom és idegszövet jellemzői, feladatai.

10.2. Nyirokrendszer, emésztőrendszer és légzőszervrendszer

- Az emberi testet behálózó vér keringető rendszer jellemzői, és feladatai.
- Az emésztőrendszer állomásai, azok feladatai. Itt kellene kitérni a táncostól elvárt ételmezési „normákról” és emésztési betegségekről
- A be és kilégzés állomásai, azok feladatai, összefüggésben a mozgással és az izommunka hatékonyságával

10.3. Idegrendszer

- A központi idegrendszer. Érzékszerveink és azok információ-feldolgozó rendszere.

10.4. Az emberi test csontjai és ízületei, szalagjai

- Az emberi test csontjai nagyobb egységekre bontva, úgy mint a törzs, az alsó végtag, a felső végtag és a vállöv, a medence és a koponya csontjai, ízületei azok tengelyei és mozgáshatárai. Sérüléslehetőségek.

10.5. Az emberi test izomzata

- Izomtípusok és azok jellemzőik, Az egyes ízületeket mozgató izmok.
- A tánc közben szerzett sérülések formái és ellátásuk. Lehetséges kóros elváltozások a kiemelten magas fizikai terheléstől.

11. Színpadi gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja, hogy a tanulók felkészüljenek a színpadi feladatokra, színészi játékkal töltsék meg a színpadi koreográfiákat, a tánc kifejezési eszközein túl érzelmi és intellektuális megjelenítő képességgel rendelkezzenek. Különböző színpadi szituációkban fejlessze a tanulók természetes művészi viselkedésmódját, mesterségbeli tudását, a helyes légzéstechnikát, az érzelmek kifejezésmódját, a színpadi karaktereket, stílus- és helyzetgyakorlatokat, felkészüljenek a vizsgára.

A tanulók ismerjék meg a színpadi, táncos szerepeket, és ezek előadásakor színpadi rutinra tegyenek szert. Tanulják meg a szerepek lépésanyagát és művészi kifejezés- és előadásmódját. Tapasztalják meg a színházi körülményeket, a színházi viselkedés szabályait, a közönség előtti fellépés izgalmát, a szerepformálás színpadi eszközeit, helyzetzeit, a karakterek jellemző magatartásformáit, szöveges szerepeket is kifejező artikulációval, megfelelő színvonalon tudjon előadni.

Kialakítja a tanulóban a személyiségük fejlesztésének igényét, személyiségük szabad felvállalását, a színpadi viselkedés fegyelmezett magatartáskövetelményeit, valamint bővíti a kommunikációs lehetőségeket, oldja a gátlásokat.

Fejleszti a tanulók technikai tudását, művészi előadásmódját, stílusérzékét, koncentrálóképeségét, mozgásmemóriáját, muzikalitását, kreativitását, a tánc és a színház iránti szeretetét.

Témakörök

11.1. Próbatermi táncpróba

A Próbatermi próba során a tanuló betanulja és kigyakorolja a színpadra kerülő darabot, szerepének megfelelően lépésanyagát csiszolja, karakter megformálásához szükséges ismereteket felhasználja, technikailag előkészül a színpadi feladatokra. Csoportos, páros vagy szóló koreográfiák betanulásával készül színpadi feladataira

11.2. Színpadi gyakorlat

Cél, hogy a tanuló színpadi gyakorlatra tegyen szert, lehetősége nyíljon a betanult darabokkal, szerepekkel bemutatkozni, felkészülni a szakma elvárásaira. A tanuló a rá szabott szóló illetve kartáncos feladatokkal részt vesz az előadótér bejárásán, színpadpróbán, megtanulja a színpadra lépéshez szükséges előkészületeket, megszokja a közönség előtti szerepléssel járó lelkiállapotot. Színpadi tapasztalatokat szerez.

A folyamat során fejlődik a tanuló önfegyelme, figyelme, interperszonális rugalmassága, nyitottsága.

A témakörben az adott intézmény lehetőségeihez mérten a táncpedagógus, koreográfus által betanított, az adott csoport, egyén képességeihez igazított színpadi koreográfiákat tanul be, és színpadi helyzetekben szerepel vele.

A SZÍNHÁZI TÁNCOS szakképzés moduljai és tantárgyai, témakörei:

10726-16 Színházi tánc

- Klasszikus balett gyakorlata
- Kortárs-, moderntánc gyakorlat
- Emelés gyakorlat
- Színházi tánc gyakorlat
- Néptánc gyakorlat
- Előadó-művészeti gyakorlat

- Színészmesterség gyakorlati prezentációval
- Balettelmélet gyakorlati prezentációval
- Tánc történet, műelemzés
- Zeneismeret

1. Klasszikus balett gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A klasszikus balett oktatásának célja, hogy a növendék a készségek fokozatos fejlesztésével párhuzamosan elsajátítsa a klasszikus balett mozgásanyagát, és azt táncosi hivatásának megfelelő szinten alkalmazni tudja.

Ismertesse meg a tanulókkal

- klasszikus balett lépésanyagát
- speciális koordinációját
- technikai elemeit
- a mozgás kapcsolatát a zenével
- a mozgásanyag variációs lehetőségeit
- a lépések helyes végrehajtásának meghatározó szabályait
- a harmonikus, esztétikus kivitelezés módját
- a táncos, előadóművészi magatartásformát

Alakítsa ki a tanulóknál

- a beidegzett, rendszeres munka természetes igényét
- a megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget
- a munkájuk tudatos kontrollálását
- a közös, csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját
- a technikai hibák önálló korigálásának képességét
- törekvést a művészi előadásmódra

Fejlessze a növendékek

- fizikai képességeit (tágság, hajlékonyság, rugalmasság)
- teljesítő- és állóképességét
- technikai tudását
- stílusérzékét
- dinamikai érzékét, hangsúlyozva a gyakorlatok közti dinamikai különbségeket
- mozgásmemóriáját
- koncentrációképességét
- koordinációs képességét
- muzikalitást
- igényességét az esztétikus előadásmódban és plasztikus kivitelezésben.

Témakörök

1.1. Alaplépések I.

Alaplépések tanulótempóban

Fő szempontok: A helyes testtartás, az en dehors, a lábizomzat, a kartartások kidolgozása, valamint pózok elsajátítása a földön és 45 fokon, az ugrástechnika megalapozása, a rúd- és középgyakorlatok talpon. A gyakorlatokat a hozzájuk tartozó kar- és fejkísérettel tanítjuk, megalapozva ezzel a növendékek koordinációs képességét.

Rúdgyakorlat

Lábhelyzetek; Pliék; Battement tendu; Battement tendu jeté; Retiré; Battement tendu passé par terre; Fondu; Soutenu; Frappé; Petits battements sur le cou-de-pied; Relevé lent; Developpé; Grand battement jeté; Relevé; Hátrahajlás, oldalt hajlás rúddal szemben állva; Balance

Közégyakorlat

Lábhelyzetek; *Kartartások*; Port de bras-k; *Pliék*; *Battement tendu*; *Battement tendu jeté*; *Battement tendu passé par terre*; *Demi rond par terre*; *Fondu*; *Soutenu*; *Frappé*; *Petits battements sur le cou-de-pied*; *Relevé lent*; *Developpé*; *Pózok*; *Grand battement jeté*; *Relevé*; *Balance*; *Pas de bourrée*

Allegro

Temps levé sauté; *Petit échappé*; *Petit changement de pied*; *Assamblé*; *Petit jeté*; *Sissonne simple en face*; *Glissade oldalra*

Alaplépések kombinációi

Az új gyakorlatok megtanításán kívül az elsajátított gyakorlatok egy részét lábujjhegyen állva végeztetjük a rúdnál. A már tanult gyakorlatokat középen pózokban is megtanítjuk. Alapvető feladat a nagy pózok elsajátítása és a kis ugrások kidolgozása.

Rúdgyakorlatok

Battement tendu; *Battement tendu jeté*; *Grand rond de jambe par terre*; *Fondu*; *Soutenu*; *Temps relevé*; *Frappé Flic és flac*; *Petits battements sur le cou-de-pied*; *Demi rond*; *Grand rond*; *Relevé lent pózokban*; *Developpé pózokban*; *Grand battement jeté pointé*; *1/2 fordulat V. és IV. pozícióból*; *Coupé-piqué*; *Fouetté*; *Balance*

Közégyakorlatok

Grand plié; *Battement double-tendu*; *Port de bras-k*; *Battement tendu marché*; *Battement tendu jeté*, *pas par terre*, *pointé*, *marché*; *Grand rond de jambe par terre*; *Fondu*; *Soutenu*; *Frappé*; *Demi rond*; *Grand rond*; *Rond de jambe en l'air*; *Relevé lent*; *Developpé*; *IV. arabesque*; *IV. port de bras*; *Temps lié par terre*; *Grand battement jeté*; *1/2 és 3/4 fordulat V. pozícióból*; *1/2 fordulat IV. pozícióból*; *Balance*; *Glissade 1 fordulattal*; *Pas de bourrée*; *Pas balancé*

Allegro

Temps levé sauté; *Grand échappé*; *Grand changement de pied*; *Assemblé*; *Petit jeté*; *Sissonne simple*; *Sissonne ouverte*; *Sissonne fermé*; *Pas de chat (francia forma)*; *Pas chassé*; *Glissade*

Spiccegyakorlatok

Sus-sous; *Double échappé*; *Échappé IV. pozícióban*; *Sissonne simple*; *Assemblé soutenu*; *Jeté*; *Glissade*; *Temps lié*; *1/2 és 3/4 fordulat*; *Ballonné*

1.2. Alaplépések II.

Alaplépések tanulótempóban

Fő szempontok: A rúd- és közégyakorlatokat lábujjhegyen, illetve relevé-be emelkedéssel tanítjuk. A gyakorlatok összetételében megnő a koordináció szerepe. Ebben az évfolyamban sajátítja el a növendék az en tournant gyakorlatok, a sur le cou-de-pied toru-ok és a battirozás alapvető technikai fogásait.

Rúdgyakorlatok

Battement double tendu, pour batterie; *Battement tendu jeté pointé, développé*; *Fondu*, *Double fondu*; *Soutenu*; *Frappé*; *Flic-flac oldalra*; *Petits battements sur le cou-de-pied, demi pliével*; *Rond de jambe en l'air lábujjhegyen, posé-val, talpon pliével*; *Demi rond*, *Grand rond 90 fokon talpon en dehors és en dedans*; *Relevé lent*, *Developpé pózokban relevével*; *Grand battement jeté passé*; *Balance lábujjhegyen*

Közégyakorlatok

Battement double tendu; *Battement tendu en tournant 1/8 és 1/4 fordulattal*; *Battement tendu jeté en tournant 1/8 és 1/4 fordulattal*; *Grand rond de jambe par terre*; *Fondu és Double fondu tombéval*; *Soutenu 45 fokon*; *Frappé*, *Double frappe*; *Petits battements sur le cou-de-pied*; *Rond de jambe en l'air 1*; *Demi rond*, *Grand rond*; *Relevé lent*; *Developpé*; *Grand battement jeté*

passé, pointé; *Fouetté 1/4 és 1/2 fordulattal pózokban talpon és demi pliében, lábujjhegygel a földet érintve*; *Assemblé soutenu 1/2 és 1 fordulattal*; *Pas de bourrée ballotté 45 fokos pózokban*
Pas de bourrée dessus-dessous; *Pas balancé pózokban*; V. és VI. port de bras

Tour-ok

Prezentáció a tour sur le cou-de-pied-hez II., IV. és V. pozícióból; *Egy tour sur le cou-de pied II., IV. és V. pozícióból*; *Tour sur place en dehors és en dedans*; *Tour pas de bourrée diagonálban*

Allegro

Temps levé sauté volé V. pozícióból; *Échappé IV. pozícióból corisé és effaccée-ban*; *Royal*; *Tour en l'air egy fordulattal*; *Double assemblé pózokban*; *Petit jeté pózokban és oldalra tovahaladással*; *Sissonne simple en tournant 1/2 fordulattal*; *Sissonne ouverte 45 fokon*; *Temps lié sauté*; *Ballonné 45 fokon*; *Pas de basque*; *Pas chassé előre, pózokban*

Spiccyakorlatok

Frappé és doublé frappé spiccen állva a rúdnál; *Doublé échappé IV. pozícióban*; *Échappé 1/4 és 1/2 fordulattal*; *Sissonne simple 1 és 1 fordulattal*; *Sissonne ouverte 45 fokon és developpéval*; *Gilassade 1/2 fordulattal oldalra haladva*

Alaplépések kombinációi

Fő szempontok: A témakör feladata az állóképesség és izomerő fejlesztése. Ezt szolgálják a demi plié-relevé-s, a tour lent és egyéb en tournant gyakorlatok. Az allegro, az első nagy ugrás tanításával és az entrechat-k elsajátításával fokozatosan fejlődik.

Rúdgyakorlatok

Battement tendu en cercle, jeté en cercle; *Battement tendu jeté en deloppé előre, oldalra, hátra*; *Fondu, Frappé*; *Flic-flac en tournant*; *Battement pour batterie*; *Rond de jambe en l'air*; *Demi rond Grand rond*; *Relevé lent, Developpé*; *Developpé ballotté*; *Fouetté*; *Grand battement jeté developpé lábmegtartással*; *Coupé-s félfordulat rúd felé és rúdtól elfordulva*; *Balance lábujjhegyen nagy pózokban és passé helyzetben*

Középgyakorlatok

Battement tendu en cercle, jeté en cercle; *Rond de jambe par terre 1/8-as és 1/4-ed fordulattal*; *Fondu 90 fokon*; *Fouetté 45 fokon*; *Soutenu 90 fokon*; *Frappé, Double frappe*; *Flic-flac en face*; *Petits battements sour le cou-de-pied*; *Demi rond 90 fokon*; *Relevé lent*; *Developpé*; *Allongé pózok*; *Tour lent*; *Temps lié*; *Balance piqué-s rálépéssel kispózokban*; *Grand battement developpé*; *Grand battement jeté*; *Jeté lábujjhegyen félfordulattal oldalra haladva*; *Glissade en tournant 1 fordulattal en dehors és en dedans*; *Pas de bourrée, dessus-dessous en tournant, en suite és dessous en suite, ballotté 1/4 fordulattal en tournant*

Tourok

Preparáció *Tour sur le cou-de-pied-hez II., IV. és V. pozícióból 1 tour-ral*; *Tour sur le cou-de-pied-hez II., IV. és V. pozícióból 2 fordulattal*; *Tour posé en dehors (8)*; *Tour piqué*; *Tour chainé*

Allegro

Temps levé sauté; *Changement vole*; *Échappé battu*; *Entrechat trois*; *Entrechat quatre*; *Petit assamblé vole*; *Assamblé battu*; *Jeté coupé-val*; *Sissonne simple en tournant 1 fordulattal*; *Grand sissonne ouvert nagy pózokban, kivéve IV. arabesque-ban és écartéban*; *Ballonnée 45 fokon*; *Brisé előre és hátra*; *Pas emboité*; *Pas de chat*; *Pas chassée*; *Pas balancé 1 fordulattal*; *Pas chassé előre, pózokban*

Spiccyakorlatok:

(csak egyénileg elbíraltan, a megfelelő anatómiai adottságokkal rendelkező lánynövendékek részére)

Échappé IV. pozícióban 1 fordulattal en tournant; *Grand sissonne ouvert oldalra és pózokban nyújtott szabad lábbal és developpé-val*; *Glissade en tournant 1 fordulattal en dehors és en dedans*; *Ballonne 45 fokon en suite, pózokban, haladva*; *Pas de bourrée lábváltással en tornant*

en dehors és en dedans; *Pas de bourrée dessus-dessous en tournant*; Tour-ok; *Preparáció tour sur le cou-de-pied-hez V. és IV. pozícióból en dehors és en dedans*; Tour sur le cou-de-pied V. és IV. pozícióból 1 fordulattal; *Tour posé en dehors*; Tour piqué diagonálban; *Tour chaîné diagonálban*

1.3. Alaplépések III.

Alaplépések tanulótempóban

Fő szempontok: A súlyláb-munka fokozatosan fejlesztendő, hogy a további témakörök allegroinak biztos és erőteljes kivitelezését elősegítsük. Ebben a témakörben a középgyakorlatok lényegében a grand tourok és nagy ugrások kezdeti formáinak elsajátítását célozzák. Az allegro-ban az új gyakorlatok mellett a pas battuk és egyszerűbb en tournant ugrások elsajátítása, valamint a tourok minél gyakoribb alkalmazása fontos feladat.

Rúdgyakorlat

Grand rond de jambe jeté; *Flic-flac en tournant*; Battement battu; *Rond de jambe en l'air talpon, lábujjhegyen, relevével, plié-relevével és plié-ben befejezve*; Rond de jambe en l'air 90 fokon pőzből pőzba, en dehors és en dedans; *Double rond de jambe en l'air 45 fokon talpon, lábujjhegyen és plié-ben befejezve*; Grand rond 90 fokon plié-relevé-vel; *Developpé tombé, Developpé balance*; Grand battement jeté, balancoire, developpé

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied 1 tour-ral, temps relevé 45 fokon; *Tour 1/2 fordulattal 45 fokon és 90 fokon tartott szabad lábbal*; Tour sur le cou-de-pied 1 tourral

Középgyakorlatok

Fondu 90 fokon tombé-val, 45 fokon dem rondal; *Fouetté 45 fokon plié-relevé-vel, 90 fokon talpon*; Grand fouetté a la seconde-ból; *Soutenu en tournant*; Frappé en tournant talpon; *Doublé frappé en tournant talpon 1/8 és 1/4 fordulatokkal*; Flic-flac kis pőzokból kis pőzba; *Rond de jambe en l'air 90 fokon talpon, lábujjhegyen, en tournant 45 és 90 fokon talpon 1/8 és 1/2 fordulatokkal*; *Grand rond 45 fokon plié-relevé-vel*; *Developpé tombé, ballotté*; *Tour lent écarté-ban és IV. arabesque-en, pőzváltással fouetté-n, grand rond-on és passé-n keresztül*; Battement divisé 'en quart; *Temps lié terre en tournant*; Letérdelés nagy pőzokból és relevé nagy pőzokban térdelésből; *Balance piqué-s rálépéssel nagy pőzokban*; Pas courru ritmizálva

Tour-ok

Preparáció a grand tourokhoz II. és IV. pozícióból; *Grand tour 1 tour-ral*; Preparáció grand port de bras-val és 1 tour IV. pozícióból; *Tour sur le cou-de-pied 1 tour-ral grand plié-ből*; Tour sur le cou-de-pied 1 tour-ral hátul sur le cou-de-pied-ben tartott szabad lábbal; *Tour posé en dedans*; Tour degagé diagonálban

Allegro

Royal vole; *Entrechat quatre vole*; Entrechat cinq; *Assamblé en tournant 1 fordulattal*; Grand assemblé oldalra; *Jeté battu*; Jeté fermé 45 fokon oldalra és pőzokban; *Grand jeté helyből és coupé-s kilépéssel*; Grand sissonne ouvert; *Sissonne ouvert, Sissonne fermé, Sissonné tombé en tournant*; Temps lié sauté; *Ballonné battu*; Pas ballotté; *Rond de jambe en l'air sauté*; Pas emboiét en tournant haladva; *Pas de chat*; Pas failli előre és hátra; *Contre temps hajlított és nyújtott lábbal*; Temps levé sauté; *Cabriole ouverte, fermé*; Tour en l'air

Spiccgyakorlatok

Sissonne ouvert 90 fokon nagy pőzokban tovahaladva; *Rond de jambe en l'air 45 fokon en dehors és en dedans*

Tourok

Tour sur le cou-de-pied 1 tour-ral en dehors és en dedans; *Tour dedagé diagonálban*

Alapok elsajátítása: rúd, középgyakorlat, allegro, forgás

Fő szempontok: A témakör tananyaga érinti azokat a lépéseket, amelyek gyakoriak a színpadon, ezek (nevezetesen a fouetté-k, jeté entrelacé, grand jeté, cabriol és en tournant ugrásformák) és előkészíti azokat. Kívánatos a tour-ok mindennapos gyakorlása közepén, allegro-ban, illetve spiccen. A kombinációkat közelíteni kell a színpadi feladatok követelményeihez.

Rúdgyakorlatok

Fouetté; Hajlás; Grand battement enveloppé, jeté passé-developpé-val, jeté balance; *Balancé 45 fokos grand rond-ban és 45 fokos fouetté után*

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied 2 fordulattal; *Rond de jambe fouetté 1 fordulattal*

Középgyakorlatok

Rond de jambe par terre, en l'air en tournant; *Frappé és double frappe*; Flic-flac kis pózokban en tournant; *Petits battements sur le cou-de-pied*; Grand rond 90 fokon; *Battement divisé en quart*; Hajlások nagy pózokban talpon állva; *Arabesque panché I. arabesque-ben*; Grand pliéből relevé nagy pózokba; *Tour lent pózváltással rond de jambe en l'air-en keresztül*; Grand fouetté; *Temps lié par terre en tournant*; Grand temps lié en tournan; *Renversé croisé Grand battement jeté*; Hajlások előre, oldalra és hátra féltérdelésben

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied; *Grand tour-ok*; Sauté en tournant á la seconde (fiúknak); *Tour posé lábváltással (egy en dehors és egy en dedans)*; Tour sans pose; *Tour piqué, pas de bourrée körben, degage*; Tour tire-bouchonne

Allegro

Petit assamblé, Grand assemble; *Jeté 1 fordulattal oldalra haladva*; Grand jeté glissade-dal és pas courru-vel; *Jeté fermé 90 fokon*; Jeté passé; *Brisé dessus-dessous*; Sissone ouvert; *Grande sissonne ouvert*; Sissonne fermé battu oldalra; *Grand sissonne tombé*; Grand temps lié sauté; *Pas ballotté*; Ballonné 90 fokon; *Rond de jambe en l'air sauté*; Grand temps levé sauté, Grand fouetté sauté; *Jeté entrelacé*; Grande cabriole ouvert; *Grand pas de chat*; Soubresaut

Spiccegyakorlatok

Ballonné; *Grand fouetté*; Grand temps lié; *Changement*; Sauté-k kis pózokban en tournant

Tour-ok

Tour posé lábváltással (egy en dehors és egy en dedans); *Tour piqué körben*; Tour tire-bouchonne

Alaplépések kombináció

Fő szempontok: A témakör tananyaga elmélyíti mindazokat a lépéseket, amelyeket az előző témakörben érintettünk, és gyakoriak a színpadon (fouetté-k, jeté entrelacé, grand jeté, cabriol és en tournant ugrásformák). A tour-ok mindennapos gyakorlása közepén, allegro-ban, illetve spiccen. A kombinációkat közelíteni kell a színpadi feladatok követelményeihez.

Rúdgyakorlatok

Fouetté; Hajlás 90 fokban tartott szabad lábra és szabad lábtól; Grand battement enveloppé, jeté passé-developpé-val, jeté balance; *Balancé 45 fokos grand rond-ban és 45 fokos fouetté után*

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied 2 fordulattal; *Rond de jambe fouetté 1 fordulattal*

Középgyakorlatok

Rond de jambe par terre, en l'air en tournant; *Frappé és double frappe*; Flic-flac kis pózokban en tournant; *Petits battements sur le cou-de-pied 1/8 és 1/4 fordulattal*; Grand rond 90 fokon plié relevé-vel; *Battement divisé en quart*; Hajlások nagy pózokban talpon állva; *Arabesque*

panché I. arabesque-ben; Grand plié-ből relevé nagy pózokba; Tour lent pózváltással rond de jambe en l'air-en keresztül; Grand fouetté; Temps lié par terre en tournant 2 tour sur le cou-de-pied-vel en dehors és en dedans; Grand temps lié en tournant en dehors és en dedans; Renversé croisé en dehors és en dedans; Grand battement jeté; Hajlások előre, oldalra és hátra féltérdelésben

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied; 27. *Grand tour-ok; Sauté en tournant á la seconde (fiúknak); Tour posé lábváltással (egy en dehors és egy en dedans); Tour sans posé en dehors és en dedans; Tour piqué; Tour pas de bourrée körben; Tour degage; Tour tire-bouchonne; Egyszerűbb tour-kombinációk diagonálban*

Allegro

Petit assamblé, Grand assemble; *Jeté 1 fordulattal oldalra haladva; Grand jeté glissade-dal és pas courru-vel; Jeté fermé 90 fokon; Jeté passé; Brisé dessus-dessous; Sissonne ouvert; Grande sissonne ouvert; Sissonne fermé battu oldalra; Grand sissonne tombé; Grand temps lié sauté; Pas ballotté 45 fokon nyújtott lábbal; Ballonné 90 fokon; Rond de jambe en l'air sauté; Grand temps levé sauté; Grand fouetté sauté; Jeté entrelacé; Grande cabriole ouvert; Grand pas de chat hátraemelt lábbal (lányoknak – orosz forma); Grand pas de chat oldalra (fiúknak – olasz forma); Soubresaut*

Spiccgyakorlatok

Ballonné 90 fokon oldalra és pózokban, haladva; *Grand fouetté; Grand temps lié; Changement; Sauté-k kis pózokban en tournant*

Tour-ok

Tour posé lábváltással (egy en dehors és egy en dedans); *Tour piqué körben; Tour tire-bouchonne*

1.4. Alapok elmélyítése I.

Fő szempontok: Az eddig tanultak művészi csiszolása, a technikai képességek és teherbírás további fejlesztése. A középgyakorlatokban kívánatos minél több lábujjhegyen végzett adagio-t gyakoroltatni. Az allegro-ban cél a gyakorlatok hosszának fokozása, az összetettebb en tournant ugrások, valamint az összetettebb battu-k tanítása. A forgásoknál ebben az évfolyamban el kell érni a teljes biztonságot spiccen is.

Rúdgyakorlatok

Flic-flac nagy pózból nagy pózba; *Grand battement jeté en cercle*

Középgyakorlatok

Flic-flac nagy pózból nagy pózba és en tournant nagy pózból nagy pózba; *Arabesque panché III. arabesque-ben; Grand fouetté; Renversé croisé*

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied 2 és 3 tour-ral; *Tour-ok kis pózokban; Tour-ok kis pózokban en suite Tour tire-bouchonne nagy pózból nagy pózba; Grand tour-ok grand plié-ből indítva 1 tour-ral (fiúknak); Grand tour-ok en suite valamennyi pózban (kivéve écarté-ban); Grand tour piqué diagonálban és helyben 1 tour-ral en dehors és en dedans; Tour developpé-tombé diagonálban Sauté en tournant nagy pózokban en suite; Tour piqué 2 turrall en suite diagonálban; Tour degagé 2 tour-ral en suite diagonálban; Tour kombinációk dupla tour-ok alkalmazásával diagonálban; Tour degagé 1 tour-ral körben; Tour tire-bouchonne 2 tour-ral körben*

Allegro

Entrechat six; *Entrechat six de vole; Assemblé battu; Grand assemblé en tournant en suite körben; Grand jeté fondu (orosz forma); Coupé-jeté en tournant diagonálban; Saut be basque Sissonne ouverte battu; Sissonne ouverte en tournant 2 fordulattal (fiúknak); Grand sissonne ouverte en tournant 2 fordulattal (fiúknak); Sissonne renversée; Sissonne fermé battu; Sissonne*

tombé en tournant 2 fordulattal (fiúknak); *Temps de cuisse ouverte*; Temps de cuisse fermée; *Ballonné 45 fokon 1 fordulattal és 1 fordulattal en tournant*; Rond de jambe en l'air sauté; *Grand pas de basque előre*; Tire-bouchonne-sauté 1 fordulattal nagy pózba érkezve (fiúknak) *Grand temps levé sauté-passé*; Grand temps levé sauté-passé; *Grand temps levé 1 fordulattal en tournant*; Grand cabriole fermé; *Grand fouetté effacée sauté*

Nagy ugrások térdelésben befejezve (fiúknak)

Chassé en tournant en suite diagonálban; *Pas emboité en tournant á terre diagonálban*; Pas emboité en tournant körben

Spiccgyakorlatok

Az eddig tanult lépések kombinációinak alkalmazása.

1.5. Alapok elmélyítése II.

Fő szempontok: A kombinációk és a terhelés a színpadi variációk igényeinek kell, hogy megfeleljenek. Súlyponti feladatok a fiúk számára a duplafordulatos nagy ugrások és a nehezített battirozások, a lányok számára a dupla tour-ok spiccen.

Középgyakorlatok

Grand fouetté 1+1/4 fordulatal en tournant en dedans és en dehors; *Arabesque panché IV. arabesque-ben*

Tour-ok

Á la seconde sauté grand tour-okkal kombinálva (fiúknak); *Grand tour-ok suite pózváltással*; Tour kombinációk dupla tour-okkal körben

Allegro

Entrechat – cinq (fiúknak); *Grand assemblé en tournant 2 fordulattal (fiúknak)*; Grand jeté fondu (olasz forma); *Grand jeté pas de chat*; Grand jeté en tournant körben (fiúknak); *Coupé-jeté en torunant kröben*; Temps de cuisse ouverte battu (fiúknak); *Renversé sauté (fiúknak)*; Grand temps levé sauté 1 fordulattal en tournant; *Saut de basque*; Saut de basque 2 fordulattal (fiúknak); *Saut de basque 2 fordulattal nagy pózba érkezve (fiúknak)*; Jeté entrelacé körben; *Double cabriole (fiúknak)*; Grand cabriole-fouetté helyben és diagonálban; *Pas ciseaux*; Tour en l'air 2 fordulattal térdre érkezve (fiúknak); *Revoltade (fiúknak)*

Spiccgyakorlatok

Az eddig tanult lépések kombinációinak alkalmazása.

1.6. Alapok elmélyítése III.

Fő szempontok: Ebben a témakörben befejeződik a tananyag elsajátítása. Cél az eddig tanultak művészi csiszolása, a technikai képességek és teherbírás további fejlesztése. A kombinációk és a terhelés a színpadi variációk igényeinek kell, hogy megfeleljenek. Súlyponti feladatok a fiúk számára a duplafordulatos nagy ugrások és a nehezített battirozások, a lányok számára a dupla tour-ok spiccen.

Középgyakorlatok

Grand fouetté 1+1/4 fordulatal en tournant en dedans és en dehors; *Renversé en dehors en suite*; Arabesque panché IV. arabesque-ben

Tour-ok

Á la seconde sauté grand tour-okkal kombinálva (fiúknak); *Grand tour-ok suite pózváltással*; Grand tour piqué en dedans körben; *Tour kombinációk dupla tour-okkal körben*

Allegro

Entrechat – cinq (fiúknak); *Grand assemblé en tournant 2 fordulattal (fiúknak)*; Grand jeté fondu (olasz forma); *Grand jeté pas de chat*; Grand jeté en tournant; *Grand jeté en tournant körben (fiúknak)*; *Coupé-jeté en torunant kröben*; *Grand sissonne ouverte en tournant 1*

fordulattal pózban fordulva; Sissone simple 2 fordulattal en tournant (fiúknak); Grand sissone ouverte battu nyújtott lábbal (fiúknak); Temps de cuisse ouverte battu (fiúknak); Renversé sauté (fiúknak); Grand temps levé sauté 1 fordulattal en tournant; Grand fouetté sauté 1 és 1 fordulattal en tournant; Saut de basque; Saut de basque 2 fordulattal (fiúknak); Saut de basque 2 fordulattal nagy pózba érkezve (fiúknak); Jeté entrelacé körben; Double cabriole (fiúknak); Grand cabriole-fouetté helyben és diagonálban; Pas de zephyr; Pas ciseaux; Tour en l'air 2 fordulattal térdre érkezve (fiúknak); Dupoa en tournant nagy ugrások térdre érkezve (fiúknak) Revoltade (fiúknak)

Spiccgyakorlatok

Az eddig tanult lépések kombinációinak gyakorlása.

1.7. Emeltebb szintű kombinációk I.

A témakör az eddig tanult lépésanyag gyakorlásával, emeltebb szintű kombinálásával, a tempók gyorsításával foglalkozik. A gyakorlategységek magasabb nehézségi foka, időtartamának megnövekedése jelentenek új feladatot a növendékeknek. Lányoknál hangsúlyt kap a tágság, a forgástechnika és a plasztikus mozgásminőség. Fiúknál a forgások és az ugrások jelentenek fontos feladatot.

Középgyakorlatok

Az eddig tanult lépések emeltebb szintű kombinálása, a tempók gyorsítása.

Tour-ok

Az eddig tanult tourok emeltebb szintű kombinálása, magasabb nehézségi fokra léptetés.

Allegro

Az eddig tanult gyakorlatanyag tempójának, időtartamának növelése.

Spiccgyakorlatok

Az eddig tanult lépések kombinációinak tökéletesítése

1.8. Emeltebb szintű kombinációk II.

Ebben a témakörben válik biztossá a növendékek technikája, érettebbé mozgáskultúrája, előadásmódja. Mindezekben szerepe van minden bizonnyal az izomzat, csontozat végső kialakulásának, a pubertáskori fejlődés befejeződésének. A növendékek fizikai és mentális terhelhetősége ilyenkor a legoptimálisabb. A tananyag ebben az évben az eddig tanult lépések felhasználása, kombinálása, tempójának gyorsítása. Integrálni kell az eddig megszerzett tudásanyagot a bonyolultabb koordinációs feladatokkal, sűrűbb szerkesztésben előforduló nehezebb technikai elemekkel, plasztikus kivitelezésmód igényével.

Középgyakorlatok

Az eddig tanult lépések bonyolultabb koordinációs feladatokkal történő kombinálása, a tempók gyorsítása, a növendékek technikájának tökéletesítése.

Tour-ok

A forgástechnika tökéletesítése. Az eddig tanult tourok emeltebb szintű kombinálása, magasabb nehézségi fokra léptetés a plasztikus kivitelezésmód igényével.

Allegro

Az eddig tanult gyakorlatanyag tempójának, időtartamának növelése a plasztikus kivitelezésmód igényével.

Spiccgyakorlatok

A növendékek technikájának tökéletesítése a plasztikus kivitelezésmód igényével.

2. Kortárs-moderntánc gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A Kortárs-moderntánc gyakorlat tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a növendékeket a kortárs táncművészeti irányzatokkal, azok formanyelvével és mozgásanyagával.

A tantárgy tanításának feladata:

Ismertesse meg a tanulókkal az alapvető testtudat közérzetét

- a Graham technika alapelemeit
- Limón technika alapelemeit
- jazz technika - Matt Mattox alapjait
- a kontakt technika alapjait
- az európai modern mix tréning anyagát
- a felsorolt technikák jellegzetes koordinációját
- a mozgásanyag variációs lehetőségeit
- a lépések végrehajtásának meghatározó szabályait

Alakítsa ki a tanulóknak:

- az eddig ismeretlen formanyelv iránti érdeklődést
- a tudatos különbségtételt a klasszikus balett és modern tánc technikák között
- a megfelelő mozgásdinamikára való törekvést

Fejlessze a növendékek

- technikai tudását
- stílusérzékét

Témakörök

2.1. Kortárs-moderntánc gyakorlata I.

A tanulók ismerkedjenek meg a kortárs-moderntánc alapfogalmaival és speciális gyakorlataival, adott technika jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai világával.

Fejlesztési feladatok

- A központ
- Adott technika alapjainak elsajátítása
- Az alapgyakorlatok, az alaptechnikai elemek alkalmazása.
- A technikára jellemző izolációs képesség kialakítása.
- A testrészek mozgáslehetőségei.
- A térben való mozgás, térhasználat
- Az alap szakkifejezések értő alkalmazása.

1.2 Kortárs-moderntánc gyakorlata II.

Fejlesztési feladatok

- Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.
- A pozíciók és tempóváltások.
- Az új tréning gyakorlatok gyakorlása.
- A mozgásrepertoár bővítése.
- A forgások.
- A térben való elmozdulás a szintek és irányok kombinációja által.

Bázisgyakorlatok

Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.

Középgyakorlatok

Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.

Izolációs gyakorlatok

Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.

Összekötő lépések

Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.

Ugrások

Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.

2.3. Kortárs-moderntánc gyakorlata III.

A bázisgyakorlatok, középgyakorlatok, a kis allegrók, diagonális gyakorlatok tovább fejlesztése. A tanulók az előző témakörök anyagát kombinációkban, komplexebben összeállított gyakorlatokban alkalmazzák. Hangsúlyt helyezünk a pozícióváltásokra, mindezt lassabb, majd gyorsabb tempóban is alkalmazzuk. Ezen kívül, az izolációs gyakorlatok, forgások és a különböző szintek használata kap nagy hangsúlyt.

Fejlesztési feladatok

- az izolációs gyakorlatok komplexebb változatai
- a különböző forgás lehetőségek
- a gyakorlaton belüli szintváltásokat, dinamikai váltásokat helyben és térben elmozdulva

Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználásával

Középgyakorlatok:

Plié, Battement tendu, Rond de jambe par terre, Relevé és Plié relevé, Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban kar használattal, Flat back, Developpé álló helyzetben, Enveloppé álló helyzetben, Grand battement.

Izoláció

A fej és váll izolálása, egy – egy testrészrel négy irányba, ritmizálva, a középponton áthaladva és a körívek mentén

Térbeosztás: térirányok, fönt–lent helyzetek

Összekötő lépések irányváltásokkal:

- Féltaípon és féltaípról lassan legördülve
- Pas de bourrée
- Triplet

Forgás gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva

2.4. Kortárs-moderntánc gyakorlatának elmélyítése

A tanult mozgásanyag egyre mélyülő, minőségi elsajátítása a cél. Az eddig tanultak technikai tisztázása, kombinatívabb gyakorlatokkal való fejlesztés. Minőségi tudatos kivitelezés a térben és a különböző szinteken.

Bemelegítő gyakorlatsor

Az összes ízület átmozgatásán van a hangsúly, a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális kihasználása.

Középgyakorlatok

- Battement tendu és battement tendu jeté parallele és en dehors pozíciókban, pliéekkel, karváltásokkal; *Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallele és en dehors pozíciókban*; Developpé- envelope; Attitude; Adagio; *Grand battement*; Térben elmozduló grand battement; *Twist*; Hinge; *Arche*

Izolációs gyakorlatok

- fej; váll; mellkas; csípő; kar; láb

Forgás gyakorlatok (helyben és térben elmozdulva is)

Összekötő lépések kombinálva más elemekkel

- Féltalpon, pliébe és féltalpról lassan leereszkedve (legördülve); *Pas de bourrée*; Croisé-ból change; *Triplet*; Pivot; *Tombé*

Ugrások a stílusra jellemző törzs és kar használattal

2.5. Emeltebb szintű gyakorlatok

Ebben a témakörben integrálni kell az eddig megszerzett tudásanyagot a bonyolultabb koordinációs feladatokkal, sűrűbb szerkesztésben előforduló nehezebb technikai elemekkel, plasztikus kivitelezésmód igényével.

Bemelegítő gyakorlatsor

Az összes ízület átmozgatásán van a hangsúly és a gerincoszlop mozgáslehetőségeit maximálisan kihasználja.

Középgyakorlatok

Az eddig tanult lépések bonyolultabb koordinációs feladatokkal történő kombinálása, a tempók gyorsítása.

Izolációs gyakorlatok

Az eddig izolációs gyakorlatok bonyolultabb koordinációs feladatokkal történő kombinálása, a tempók gyorsítása.

Forgás gyakorlatok

A forgástechnika tökéletesítése. Az eddig tanult tourok emeltebb szintű kombinálása, magasabb nehézségi fokra léptetés a plasztikus kivitelezésmód igényével.

Összekötő lépések

Az eddig tanult lépések bonyolultabb koordinációs feladatokkal történő kombinálása, a tempók gyorsítása

Ugrások

Az eddig tanult gyakorlatanyag tempójának, időtartamának növelése a plasztikus kivitelezésmód igényével.

3. Emelés gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

Az emelés gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló elsajátítsa a partnerrel való együtt táncolás (pas de deux) technikáját és szabályainak ismeretét. A férfi-női tánckettős a táncművészet minden műfajának minden fontos alkotóeleme, ezért az emelés tantárgy tanítása nélkülözhetetlen a táncművészeti oktatásban.

A tantárgy tanításának feladata:

Ismertesse meg a tanulókkal

* a pas de deux lépésanyagát:

– a pas de deux par terre-t (földön)

– a forgásokat

– a folyamatos és lendületes emeléseket

– a helyes végrehajtás szabályait

– a partnerrel való együtt táncolás alapelveit.

* a lány feladatát a tánckettősben:

– helyes tartás kialakítását

– lendület adását az emelésekhez

– megfelelő tengely biztosítását a forgásokhoz

* a fiú feladatát a tánckettősben:

– hogyan lehet a lány segítségére a par terre (földön) gyakorlatok végrehajtásában

- a megfelelően időzített erő kifejtések alkalmazása a nagy emeléseknél
- hogyan nyújthat segítséget a lánynak a forgásgyakorlatoknál.

Alakítsa ki a tanulóknak

- a maximális egymásra figyelés igényét
- a megfelelő reakciókészségét a partner mozgására
- a türelmes és figyelmes partnerkapcsolatot
- a dinamikai és zenei igényességet

Fejlessze a növendékek

- fizikai erőnlétét (fiúknak)
- segítő technikáját (lányok jól időzített tempóadása, helyes tartása, bátor, határozott hozzáállása)
- koordinációs készségét
- a könnyed előadásmódra való törekvését
- koncentráló képességét a sikeres együttműködés érdekében

Témakörök

3.1. Emelés gyakorlatának alapjai I.

Az első témakörben még nem szerepelnek kiemelések a gyakorlatokban. A legnehezebb feladat a vállra emelés, és a *sissonne simple* egész fordulattal. Főbb gyakorlatanyagok: a páros lassú gyakorlatok (adagiok) és a forgások. A forgás- és az egyensúlygyakorlatoknál elsősorban a táncosnő súlyának tengelyére kell összpontosítani a figyelmet. A forgásoknál a fiúnak el kell sajátítania a forgatás technikáját, és a lánynak tudatosan használni a saját lendületét. Folyamatos emeléseknél a helyes testtartás segíti az együttműködést. A lendületes emeléseknél a földre helyezés folyamatossága kíván nagy figyelmet. Ebben az évben egyszerű gyakorlatok alkalmazásával ajánlatos a növendékeket megismertetni az emelés és a forgatás helyes szempontjaival.

Pas de deux par terre

Hajlások-dőlések

- Hátrahajlás két, majd egy lábon; *Oldalt hajlás két, majd egy lábon*; Kidőlés oldalt, két lábon.

Tour-ok

- *Tour lent-ok*; *Tour sur le cou-de-pied en dehors és en dedans*; *Tour sur le cou-de-pied*
- Lendületes emelések (allegro)

Emelés ugrás közben

- *Grand changement de pied*; *Entrechat-k*; *Temps levé sauté en tournant sur le cou-de-pied* – ben tartott szabadlábbal; *Grand temps levé sauté*; *Grande assablé*; *Grand sissonne ouvert, különböző pózokban*; *Grand jeté glissade-dal*; *Fouetté sauté á la seconde-ból I. arabesque-be*; *Grande cabriole ouverte és fermée előre és hátra*

Elkapás ugrás közben

- A táncosnő két lábról a táncos ölébe ugrok zefir pózba

Dobás ugrás közben

- *Changement dobással.*

Pózváltások emelés közben

- A táncosnő a táncos vállán ül, majd lecsúszik ölébe zefir pózba

3.2. Emelés gyakorlatának alapjai II.

A témakörben a tananyag hatványozottabban nehezedik, most kerül sor a nehéz kiemelésekre. A *par terre* (földön) anyagban a *grand tour-ok* (nagy forgások) következnek. A folyamatos emelések is nehezednek, ezek megoldásában lényeges szerepe van a fiú izomzati fejlettségének,

teherbírásának. A dobások és elkapások sikeres végrehajtásában nagy jelentősége van a lány bátorságának és lélekjelenlétének.

Pas-de-deux par terre

– Hajlások-dőlések; *Kidőlés oldalt egy lábról indítva és lábra visszaérkezve*; Hátrahajlás egy lábon elől nagy pózban tartott szabadlábbal; *Kidőlés hátrahajlással*; Oldalra kidőlés visszahajlással.

Tour-ok

– Tour lent nagy pózban; *Tour sur le cou-de-pied*; Tour tire-bouchonne; *Grand tour en dehors és en dedans különböző pózokban egy, majd két tour-ral.*

Folyamatos emelések

– A táncosnő a táncos karján háton fekszik; *A táncosnő „hal” pózban a táncos combján feszik és lábát a táncos karjának támasztja*; Temps levé sauté egy lábon soubresaut-formában; *Sissonne ouverte spiccre érkezéssel*; Temps levé sauté spiccről indítva en tournant; *A táncos kiemeli a táncosnőt I., II., III. és IV. arabesque pózban*; Kiemelés egy kézzel.

Lendületes emelések

– A táncos kiemeli a táncosnőt „fecske”-ben; *Grand pas de chat előre*; Grand assemble; *Sissonne fermé oldalra és I. arabesque-ben, jobbra-balra többször egymásután*; Ballotté nyújtot és hajlított lábbal; *Grand jeté I. arabesque-ben jobbra-balra többször egymás után*; Jeté entraléce; *Grand sissonne ouverte elől croisé-ban és éffacée-ban*; Jeté entrelacé en rond.

Elkapás ugrás közben

– Jeté entrelacé ölben érkezve zefir pózban.

Dobás ugrás közben

– Tour en l'air dobással; *Grand jeté dobással.*

3.3. Emelés gyakorlatának elmélyítése

Az utolsó témakörben már alig van új anyag, az eddig tanultak kidolgozása és hosszabb lélegzetű etüdükké fűzése jelent bonyolultabb feladatot a növendékeknek.

Pas de deux par terre

– Tour lent pózváltással; *Tour sur le cou-de-pied en dehors és en dedans nagy pózba érkezve 3 tour-ral*; Tour sur le cou-de-pied en dehors és en dedans hátrahajlásba érkezve; *Tour sur le cou-de-pied en dehors „ujjforgatással” elől croisé pózból indítva és nagy pózból indítva és nagy pózba érkezve 3-nál több tour-ral*; Tour tire-bouchonne 3 tour-ral nagy pózba érkezve; *Grand fouetté en tournant.*

Folyamatos emelések (adagio)

– Kiemelés egy kézzel; *Kiemelés két kézzel.*

Lendületes emelések (allegro)

Emelés ugrás közben

– Pas ciseaux; *Grand assemblé en rond*; Grand jeté en tournant; *Grand sissonne ouverte en tournant.*

Elkapás ugrás közben

– A táncosnő földön ülő helyzetből a táncos ölébe ugrik „zefir” pózba; *A táncosnő földön ülő helyzetből jeté entrelacé-val a táncos vállán fekszik*; A táncosnő saut de basque-kal a táncos vállára ugrik.

Dobás ugrás közben

– A táncos a „fecske” pózban kiemelt táncosnőt elkapja ölben „zefir” pózban; *A táncos a „zefir” pózban kiemelt táncosnőt megdobja, majd ölben „zefir” pózban elkapja, miközben a*

táncosnő a másik oldalra fordul; Assemblé en tournant szimplán és duplán ölbe „zefir” pózba érkezve.

Pózváltások emelés közben

– A táncosnő jeté entrelacé-val a táncos vállára fekszik, onnan megállás nélkül átfordul a táncos nyaka körött, és függőleges helyzetbe érkezik („sál”).

4. Színpadi tánc gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A színpadi tánc gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a növendékek megismerjék, és stilizáltan alkalmazni tudják különböző korok színpadra alkalmazott táncait. A stilizált társasági táncoktól egészen napjainkig, s mindezeket stílusosan, megfelelő előadásmódban legyenek képesek bemutatni.

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulókkal

- a tanult táncok alaplépéseit
- a táncok stílusát
- a táncok zeneanyagát
- a korabeli szokásformákat

Alakítsa ki a tanulóknak

- a pontos, stílusos táncolás igényét
- a kötött térformák pontos betartásának igényét
- a csoportmunka egymásra figyelő magatartásformáit
- a kellő munkafegyelmet, szellemiséget
- a művészi előadásmódra való törekvést

Fejlessze a növendékek

- mozgáskultúráját
- stílusérzékét
- koordinációját
- előadó képességét
- színpadi térlátását

Témakörök

4.1. Színpadi tánc gyakorlata I.

A tananyag egy társasági tánc stilizált formája, mely a menüett, a polka, pas polonaise színpadi táncban alkalmazott alaplépéseit foglalja koreográfiába. A színpadi járás, és az alaplépések gyakorlása szólóban, párban, csoportban. Különböző térformák kialakításának gyakorlása, majd etűd formájában történő bemutatása. (A koreográfus tanár mindig vegye figyelembe a fiú-lány arányt a kompozíció elkészítésekor.) Az alaplépések betanulása, gyakorlása, majd etűd formájában történő előadása a vizsgán.

4.2. Színpadi tánc gyakorlata II.

A növendékek ismerjék meg, és stilizáltan alkalmazni tudják egy XIX. sz. magyar úri báli tánc vagy bármilyen XIX. sz. európai tánc stilizált formáját. Nagyobb hangsúlyt kap a stílusos kivitelezés, valamint az etűdök helyett már kisebb lélegzetű koreográfiák, stilizált táncok tanítása.

XIX. sz. magyar úri báli tánc (Palotás)

- alaplépések tanulása (andalgó, tétovázó, csárdás, rida, cifra, legjtő, toborzó, lengető, bölcső, magánforgó, páros forgó)
- lezárók, bokázók tanulása
- lassú és gyors témák

- koreográfia tanulása és gyakorlása

Mazurka (vagy bármilyen XIX. sz. európai tánc stilizált formája az alaplépések megtartásával)

- kargyakorlatok
- kulcsok, lezárók
- színpadi futás (pas courru-dobbantással, csúsztatva)
- alaplépések tanulása
- gyors térformaváltások gyakorlása alaplépések alkalmazásával
- koreográfia betanulása, gyakorlása

4.3. Színpadi tánc gyakorlatának elmélyítése

A fő feladat a bonyolultabb térformákat alkalmazó etűdök, illetve koreográfiák betanulása és pontos kivitelezése. Klasszikus balett elemeit alkalmazó modern koreográfia betanulása és gyakorlása. Modern tánc technika elemeit alkalmazó kortárs-modern koreográfia betanulása és gyakorlása.

4.4. Színpadi tánc gyakorlatának elmélyítése II.

Hangsúlyozott szerep jut a térformák használatának, az egyéni megjelenítésnek (kis szólók alkalmazása). A koreográfiák ötvözhetik a balett-alapú modern tánclépéseket, a musicalekben használt formákat. Nagyon fontos a meggyőző előadásmód motiválása. A tanár által komponált koreográfia gyakorlása, technikai elemeinek egyenkénti kitisztázása, majd gyakorlása a feladat.

4.5. Az elsajátítottak integrálása, magasabb szintre emelése

Az utolsó témakör legfontosabb része az előző években elsajátítottak integrálása. Fő feladat a színpadon alkalmazott koreográfiák betanulása, különböző stílusokban. A koreográfiák ötvözhetik a balett-alapú modern tánclépéseket, a musicalekben használt formákat. Ebben az évben kortárs koreográfiák is részei lehetnek a tananyagának. Fontos, hogy a koreográfus-tanár figyelembe vegye a koreográfiák készítésénél és betanításánál a növendékek technikai felkészültségét és személyes, előadói képességét.

- alaplépések, motívumok betanulása, tisztázása
- technikai elemek biztonságos kivitelezése
- szólisztikus, páros és csoportos feladatok betanulása, kidolgozása
- stílusos előadásmód elsajátítása
- tánc és zene összehangoltságának megvalósítás
- a koreográfia gyakorlása

5. Néptánc gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A néptánc gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a magyar, a magyarországi nemzetiségek és más népek táncait, a táncok lépésanyagát, valamint a tanultakat stílusosan, megfelelő előadásmódban alkalmazni tudják.

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulókkal

- a magyar tánc dialektusokat
- a különböző stílusrétegeket
- a magyarországi nemzetiségek jellemző táncait
- más népek táncait
- a felsoroltak lépésanyagát, stílusát, zeneanyagát

Alakítsa ki a tanulóiban

- az érdeklődést más nemzetek, nemzetiségek tánckultúrája iránt
- a megfelelő munkafegyelmet
- a csoportmunka nélkülözhetetlen szellemiségét
- az egymásra figyelő magatartást
- a művészi előadásmódra való törekvés igényét
- az improvizációs készséget

Fejlessze a növendékek

- ritmus és stílusérzékét
- mozgáskultúráját
- előadói készségét
- koordinációs készségét
- állóképességét

Témakörök

5.1. A dunai táncdialektus ugrós táncai

A dunai táncdialektus eszközös táncai közül választott táncanyag bevezetése (szóló). Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses) páros formában. Az ugrástechnikáknak, a súlyvétel lehetőségeinek, az ugrós táncelemeknek és az összekapaszkodási módoknak a megismertetése. A dunai táncdialektus ugrós–eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése, a tananyag bővítése. Koreográfia betanulása ugrós–eszközös táncok anyagából.

5.2. A dunai–dialektus csárdásai közül választott tánc

A dunai–dialektus csárdásai közül választott tánc bevezetése, tanulása. A verbunk előkészítése, a választott verbunk és csárdás elemeinek, a jellegzetes összekapaszkodási módoknak a megismerése. A dunai táncdialektus ugrós–eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése. /Eszközkezelés: bot és üveg/ A dunai–dialektus csárdásai közül választott tánc elmélyítése. Koreográfia: az ugrós–eszközös táncok- és/vagy a csárdás táncanyagából; vagy a saját táncrégió táncai közül választott anyagból.

5.3. A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc

A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc tanulása, ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek megismertetése. A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc elmélyítése. A tiszai táncdialektus verbunkjai közül választott tánc bevezetése. Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgáslelekezet, a fizikai állóképesség, a dinamikai és stílusérzék fejlesztése. Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése. Koreográfia: a tanult táncanyagból.

5.4. Táncismeret bővítése

Az ugrós és eszközös ugrós táncok ismétlése, táncismeret bővítése. A dunai dialektus verbunkjai közül választott tánc ismeretének bővítése. A csárdások ismétlése, táncismeret bővítése. Tánctechnika: magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok kialakítása és fejlesztése, térben való használata. A legényes és a forgós–forgatós táncok előkészítése. A tiszai dialektus verbunkjai közül választott tánc ismeretének bővítése. A csárdások ismétlése, táncismeret bővítése. A verbunkok ismétlése, táncismeret bővítése. Koreográfia: a tanult táncanyagból.

5.5. Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend tanulása

A legényes és a forgós–forgatós táncok közül választott tánc tanulása. A forgástechnika fejlesztése különböző lábfő-részeken. A páros forgás és forgatás technika fejlesztése. A

stílusjegyek felismerése, elsajátítása és alkalmazása. Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, improvizációs készség, előadói készség, ritmusérzék, fizikai erőnlét, sajátos egyéni karakter kialakítása. A táncos elemek dinamikai különbségeinek megvalósítása, a forgás- és ugrókészség fejlesztése. Az V. évfolyam feladata, hogy a tanuló legyen képes a tanult ismeretek megfogalmazására, az önálló táncos megjelenítésre, improvizációra, a megfelelő táncos magatartás színpadi megjelenítésére, a vizsga követelményeinek teljesítésére. A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint. A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése. Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése. A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása. Koreográfia: a választott táncanyagból.

6. Előadó művészeti gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

- a színpadon történő bemutatkozás biztonságos tánctechnikai és meggyőző előadó-művészeti megvalósítása,
- a táncos munkakör betöltéséhez szükséges színpadi rutin megszerzése
- a megfelelő színpadi magatartás kialakítása

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulót

- a szerepek lépésanyagával
- a szerepek művészi kifejezés- és előadásmódjával
- a színházi működés rendjével
- a színházi előadás mentális és fizikai terhelésével
- a fellépések előtti felkészülés fontosságával és módjával

Fejlessze a tanulót

- tánctechnikai tudását
- előadókészségét
- stílusérzékét, ízlését
- koncentráció-készségét
- mozgásmemóriáját
- kreativitását
- a tánc és színház művészet iránti szeretetét

Témakörök

6.1. Előadó művészeti gyakorlat I.

A képzési idő magában foglalja a heti rendszerességgel, órarendbe épített tanórákat, az év végi vizsgakoncertre és egyéb fellépésekre való felkészülést, betanulást, gyakorlást, azaz a próbák idejét. A tananyag fontos pillére az olyan koreográfia, melynek kiválasztása a tanulók tánctechnikai és előadói felkészültsége szerint történik. A tananyag a tanulók képességeinek megfelelő szóló, duett és csoportos szerepek betanulása. A koreográfiák lehetőség szerint mindenfajta stílust képviselnek, a modern balett, karakter, modern tánc, kortárs tánc, néptánc, klasszikus balett sorából. Az előadó művészeti gyakorlat segít a fellépések rutinját kialakítani és biztonságot szerezni a színpadon.

- koreográfiák betanulása
- a szerepek lépésanyagának betanulása
- a szerepek művészi kifejezés- és előadásmódjával történő munka
- a fellépések előtti felkészülés
- tánctechnikai tudás fejlesztése
- előadókészség fejlesztése

- stílusérzékét, ízlésformálás
- koncentráció készség fejlesztés
- mozgásmemória fejlesztése
- kreativitás fejlesztés

6.2. Előadó- művészeti gyakorlat II.

A témakör fő feladata a képesítő vizsgára történő felkészülés, betanulás, gyakorlás, azaz a próbák ideje. Az egyes táncosok, párok, vagy kisebb csoportok számára komoly egyéni feladatot jelentő koreográfiák elkészítése. Új koreográfiák betanulása, a szerepek önálló kidolgozása. A korábban tanult koreográfiák ismétlése, tánctermben bemutatása. Koreográfiák színpadi bemutatásának előkészítése. Csoportos koreográfia közös készítése, vagy betanulása. A koreográfiák lehetőség szerint mindenfajta stílust képviselnek, a modern balett, karakter, modern tánc, kortárs tánc, néptánc, klasszikus balett sorából. Az előadó művészeti gyakorlat segít a fellépések rutinját kialakítani és biztonságot szerezni a színpadon.

- koreográfiák betanulása
- a szerepek művészi kifejezés- és előadásmódjával történő munka
- a színházi működés rendjének elsajátítása
- a színházi előadás mentális és fizikai terhelésével való ismerkedés
- a fellépések előtti felkészülés
- tánctechnikai tudás fejlesztése
- előadókészség fejlesztése
- stílusérzékét, ízlésformálás
- koncentráció készség fejlesztés
- mozgásmemória fejlesztése
- kreativitás fejlesztés
- a tánc és színház művészet iránti szeretetének kialakítása

7. Színészmesterség gyakorlati prezentációval tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy azokat az alapvető színjátszási készségeket kialakítsa a tanulóknak, amelyek a táncos szakmában a színpadi megjelenítéshez szükségesek.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a helyes beszédtechnikát
- a helyes légzéstechnikát
- a helyes hangsúlyozást, szövegértelmezést
- az egymáshoz való viszonyok szituációs lehetőségeit
- a szerepelemzést
- az alapvető helyzetgyakorlatokat

Alakítsa ki a tanulóknak

- a személyiségfejlődés igényét
- a kommunikációs készség fejlesztésének fontosságát
- a gátlások leküzdésére való törekvést
- az ízléses mértéktartást
- a szereplés jó értelemben vett szeretetét
- a színpadi kreativitást
- a színpadi viselkedés fegyelmezett magatartás formáját

Témakörök

7.1. A színészmesterség alapjai

A témakör fontos része a helyes légzés kialakítása és a beszédtechnika fejlesztése. Az alkalmazott gyakorlatok tartalmazzák az artikuláció, a memória, a koncentráció, a kreatív fantázia fejlődését. A félévi vizsgákon helyzetgyakorlatok bemutatása mellett egyszerű szöveges és zenés helyzetgyakorlatok is szerepelhetnek.

Légzés

- helyes hasi légzés
- kapacitásnövelő légző gyakorlatok
- alap- pót, és lopott levegő vétele
- légzéskonzentráció, terhelés
- mozgással kombinált légző gyakorlatok

Hang

- helyes hangadás
- rezonanciaképzés, rezonanciaterületek
- hangelőrehozás, hangindítás
- középhangsáv beállítása
- hangmagasság, érzelmi ív

Artikuláció, memória, koncentráció

A témakör fontos részét képezik az artikuláció, a memória, a koncentráció, a kreatív fantázia fejlődését célzó gyakorlatok.

Kiejtés

- a néma kiejtése
- magán és mássalhangzók
- beszédhibák javítása

Kifejezés

- légzés, hang és artikuláció
- nyelvi eszközök hatásainak felismerése

Ritmus

- a beszédritmus fejlesztése
- belső ritmusunk
- ritmus improvizáció

7.2. Helyzetgyakorlatok

A témakör azokat az alapvető színjátszási készségeket alakítja ki a tanulóknál, amelyek a táncos szakmában a színpadi megjelenítéshez szükségesek. A tanulók kisebb jelenetek vagy darabrészek gyakorlati prezentálásával foglalkoznak a témakör során.

Szöveges és zenés helyzetgyakorlatok

Mindig az adott osztály képességétől függően, kisebb jelenetek vagy darabrészek kerülnek bemutatásra. Ebben az évben, sor kerülhet a zenés műfajjal való megismerkedésre is. A felkészülést az ehhez kapcsolódó helyzetgyakorlatok kidolgozása jelenti, később térünk át a részlet, vagy jelenet megrendezésére.

Jelenetek vagy darabrészek, zenés műfaj helyzetgyakorlatainak kidolgozása

7.3. Színpadi játék

Ebben az évben a növendékek mélyebb betekintést nyerhetnek a színpadi játék „fogásaiba”, eszközeibe: kellékhasználat, jelmez viselése, be- és kijövetel, poentírozás. A karakterformálás lép előtérbe. Lényeges egy-egy drámai helyzet megoldása, a jellem ábrázolása, és fejlődése a

cél. Ezen túl fontos szempont, hogy a növendékek képességeiknek legjobban megfelelő feladatot kapjanak, így a legjobb teljesítményt nyújthassák

A karakterformálás

Kellékhasználat, jelmez viselése, be- és kijövetel, poentírozás.

8. Balett elmélet gyakorlati prezentációval tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A balett elmélet gyakorlati prezentációval tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók klasszikus balett szigorú szabályait megismerjék és a tantárgy tananyagát tudatosan – ne csak az automatizmus szintjén – alkalmazni tudják.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a klasszikus balett legfontosabb, általános szabályait
- az egyes lépések, gyakorlatok speciális szabályait
- a lépések különböző formáit
- a lépések variálásának lehetőségeit
- az egyes gyakorlatok fizikai készségfejlesztő lehetőségeit
- a gyakorlatokhoz tartozó megfelelő zenei anyag kiválasztásának szabályait
- a gyakorlatok zenére történő alkalmazásának szabályait
- a szakkifejezések jelentését
- a francia szakkifejezések helyes kiejtését, olvasását

Alakítsa ki a tanulóknak

- a zene és a tánc összhangjának igényét
- az önkontrolon alapuló tudatosságot
- a technikai hibák okainak megkeresésére és kiküszöbölésére való igényt

Fejlessze a tanulók

- muzikalitását
- koordinációs készségét
- önállóságát és kreativitását a gyakorlatszerkesztésben
- a szakmával kapcsolatos verbális készségét

Témakörök

8.1. A balett technika

A balett kialakulása. A klasszikus balett gyökerei. A balett-technika helye a világ tánckultúrájában. Az első balett lépések. Az első iskolák. Mi a balett? Balett szakkifejezések. A balettóra viselkedésszabályai. A klasszikus balett óra szerkezete, felépítése, a fokozatosság elve, nagy gyakorlategységei. Lábpozíciók (I., II., III., IV., V.) és a helyes kivitelezés szempontjai. A súlyláb és a szabad láb fogalmi. Spicc. Karpozíciók (előkészítő kartartás, első pozíció, második pozíció, harmadik pozíció. A helyes kartartás szabályai. A karmozdulatok feladata). Helyes kézfejtartás.

A balettóra felépítése

- rúdgyakorlat (célja, helyes rúdfogás, rúdgyakorlatok sorrendje.)
- középgyakorlat (célja, helyes kivitelezése, gyakorlatok sorrendje.)
- kis ugrások (célja, helyes kivitelezése)
- nagy ugrások (célja, helyes kivitelezése)
- spicctechnika (célja, helyes kivitelezése)

8.2. Az egyes egységek kiejtése

Pliék

- Dinamikai tulajdonságaik, fejlesztő hatásuk; *Használatuk sokfélesége*; Fajtaik, koordinációs problémáik.

Relevék

- Relevék spiccen is.

Battement-ok

- Általános jellemzőik, dinamikai tulajdonságaik; *Fajtai: nyújtott battement-ok*; hajlított battement-ok; *A nyújtott battement-ok fajtái*; *A hajlított battement-ok fajtái*

Fondu és soutenu, mint a balettgyakorlatok fontos elemei.

- Jellemzőik, helyük a gyakorlatok sorrendjében; *Jelentőségük*; Fajtaik

Rond-ok

- A különböző lábkörzésfajták ismertetése:
- *rond de jambe par terre*; *rond de jambe en l'air*; *grand rond de jambe jeté*
- A felsorolt fajták különböző variánsai, szabályai, alkalmazási lehetőségei.
- *A demi és grand rond-ok különböző, egymástól nagyon is eltérő dinamikájú alkalmazása.*

8.3. A klasszikus balett pózai, Temps lié

A klasszikus balett pózai

- *croisé-k, éffacée-k, écarté-k*; *Szigorú iránybeli és kartartási szabályaik*; Alkalmazási lehetőségeinek sokfélesége; *Arabaesque és attitude pózok, allongé pózok*

Temps lié

- A koordinációs készség fejlesztésének iskolagyakorlata
- *Formáinak különböző nehézségi foka, ezek áttekintése a tanulmányok kezdetétől a végéig*
- Formái, szabályai, a spiccen végzett temps lié technikai megoldásai
- *Összekötő-lépések.*
- A különböző elemek összefűzésének szabályai.
- *Funkció.*
- A dinamikai váltások lehetőségei általuk.
- *Fajtaik, szabályaik.*

8.4. A klasszikus balett emeltebb szintű gyakorlatainak elmélete

Pas de bourrée

- Alkalmazása a legkülönbözőbb tempójú és dinamikájú gyakorlatokban
- Fajtai, szabályai.
- A spicctechnika alkalmazása.

Fouetté-k

- Általános szabályai.; *Fajtai és azok speciális szabályai.*; A spiccen történő alkalmazás lehetőségei

Tour sur le cou-de-pied en dehors és en dedans

- Preparáció: V., II., IV. pozícióból
- Általános és speciális szabályok, alkalmazási területük
- A spiccen végzett forgások szabályai

Kis allegro-k

- Két lábon végzett ugrások fajtái
- *Két lábról induló, egy lábra érkező kis ugrások fajtái*
- *Egy lábról két lábra érkező ugrások fajtái*
- *Egy lábról induló, egy lábra érkező ugrások fajtái*
- Szabályaik, alkalmazásuk

Battu-k

- Entrechats és battu-vel végzett kis ugrások
- Fajtái, szabályaik, dinamikai tulajdonságuk

Nagy allegro-k

Fajtái, szabályaik

- Az ugrást segítő lépések, és kartartások. A koordináció fontossága
- Az ugrásokból történő földre érkezés szabályai

Diagonál tour-ok

- Fajtái, szabályai, variálási lehetőségei spiccen és féltalpon

Port de bras-k

- A kartartások általános szabályai, összekötései módjai
- A hat port de bras.
- Zenei beosztásuk, hasonlóságuk, különbözőségeik.

Tour lent, grand tour-ok

- Meghatározásuk, dinamikai különbségeik
- A fordulás lehetséges irányai, szigorú szabályozottsága
- En dehors és en dedans szabályai
- A grand tour-ok preparációi és a megérkezés lehetőségei
- Összekapcsolásuk, variálásuk

Mindkét félévben minden óra szerves részét képezi a tanulók önállóan készített, a témához kapcsolódó gyakorlatainak közös elemzése, tanári segítséggel történő kijavítása, valamint a tanult anyag verbális és gyakorlati számonkérése.

9. Tánc történet - műelemzés tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A tánc történet -műelemzés tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a növendékeket a tánc történet emléktárával, és biztosítsa a minél teljesebb vissza- és körültekintés lehetőségét, amit integrálhatnak és hasznosíthatnak.

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a tánc történet fogalmát, domináns műfajait
- az alkotásban rejlő gondolatiság lényegét, ennek összefüggését az adott kor természetszemléletével, hitvilágával, társadalmi körülményeivel
- a művészi alkotások általános és egyedi ikonográfiai elemeit, a vizuális nyelvet, a zene és tánc, a színház és a tánc kapcsolatát
- a hazai tánc történet fontos állomásait, táncosait, koreográfusait

Alakítsa ki a növendékekben:

- az önálló tájékozódás, véleményalkotás igényét és képességét a különböző táncstílusokban
- a különböző művészeti ágak komplex ismeretét
- fejlessze mindazokat a képességeket, amelyek a növendékeket a fentiek, minél szuverénebb adaptálására teszik alkalmassá

Témakörök

9.1. A kortárs tánc- táncműelemzés- táncfilmek

A kortárs tánc kialakulása, társ művészetekkel való viszonya, tendenciái, a tánc kifejezés egyéni útjai. A korai kortárs tánc alkotói. Az idő, a tér és a test feltérképezése. Napjainkban felismerhető tendenciák. Elfordulás az „eszményi”, testtől. Jelmezek, újszerű testtartások, a

nyelv, a hang bevonása, a testi érintkezés újszerű intenzitása. A negatív aspektusok, mint a súly, a teher, a fájdalom, és az erőszak a táncművészetben. A művészi kifejezés kortárs anyagai, technikái, eszközei, módszerei és funkciói. A kortárs táncművészet aktuális kezdeményezései, szereplői, eseményei. Bevezetés a kortárs műelemzés gyakorlatába és módszereibe (a kortárs műelemzés elméleti, történeti és művészettörténeti háttere ismertetése; a kortárs műelemzés alapvető formái).

- A kortárs tánc Franciaországban
- Angol kortárs tánc
- Kortárs tánc az USA-ban
- Magyar kortárs táncművészet

Táncműelemzés

- A Csodálatos mandarin különböző, egymástól lényegesen eltérő felfogásban koreografált változatainak összehasonlítása.
- A Fából faragott királyfi különböző, egymástól lényegesen eltérő felfogásban koreografált változatainak összehasonlítása.
- A Tavaszünnepe különböző, egymástól lényegesen eltérő felfogásban koreografált változatainak összehasonlítása.

Táncfilmek

Film és tánc alapvető jellegzetességei. A műfaj sajátosságai. Egy-egy táncfilm levetítése, elemzése, saját véleményalkotás a műről.

Jellemző stílusjegyek felismerése:

- a mozgáson, előadásmódon
- a díszleten, jelmezen
- a történeten keresztül

10. Zeneismeret tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A zeneismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók általános iskolában szerzett zenei ismereteit tudatosítsa és rendszerezze. Alakítsa ki ízlésüket, világítson rá a zene és a mozgás összehangolásának lehetőségeire.

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a zenetörténet, zeneelmélet alapjait
- a zenében használatos legalapvetőbb fogalmakat
- egyes zenetörténeti stíluskorszakokat, azok legfőbb jellemzőit
- a zene és tánc kapcsolatát és egymásra gyakorolt hatását
- a zene és a többi művészeti ág kapcsolatát és egymásra gyakorolt hatását

Alakítsa ki a tanulóknak az önálló tájékozódás képességét, keltse fel érdeklődésüket és igényüket zeneirodalom klasszikus alkotásainak megismerésére és befogadására.

Témakörök

10.1. Zeneismeret alapjai

Formai ismeretek

- a feldolgozásra kerülő zenei anyag belső tagolódásának megfigyeltetése és felismertetése
- azonosság, hasonlóság, különbözőség, ellentétesség
- népdalok formái
- klasszikus periódus, két- és háromtagúság, triós forma, variáció
- barokk táncművészet típusok
- szonátaforma, rondóforma

– versenymű, nyitány, szimfónia, kamarazenei műfajok, opera

Ritmus, dallam, harmónia

– ritmus és ütemfajták megismerése

– triola, duola, kvintola, poliritmika, osztinató fogalma

Zenediktálás

– ritmusdiktálás

Zenetörténeti ismeretek

– reneszánsz zene előzményei

– a reneszánsz tánczene (pavane, gagliarde, saltarello)

– barokk zene és a korszak divatos táncai

– bécsi klasszicizmus és a kor divatos táncai

– minden korszakból legalább egy jelentős mű zenehallgatással történő megismertetése

A romantika stílusjegyeinek, zeneszerzőinek, alkotásainak megismerése – Schubert, Chopin, Liszt, Wagner, Verdi, Muszorgszkij, Csajkovszkij, Erkel – egy-egy meghatározó művének megismerése, különös tekintettel a romantikus balettekre.

A kor divatos táncai – mazura, polonéz, keringő, palotás, verbunk – a nemzeti romantikusok zenéjében.

A XX. sz. zenéje

– Debussy: Egy faun délutánja

– Ravel: Bolero

– Sztravinszkij: Tűzmarád, Petruska, Tavasz áldozat

– Bartók: Cantata profana, A fából faragott királyfi, Csodálatos mandarin, Divertimento,

Concerto

– Kodály: Galántai táncok, Psalmus Hungaricus

– Orff: Carmina Burana

– Penderecki: Hirosima

– Gershwin: Egy amerikai Párizsban, Kék rapszódia

A XX. sz. zenei irányzatainak megismerése a fent felsorolt művek tükrében.

A két félév alatt szerzett ismeretek összefoglalása, rendezése.

10.2. Kreatív zene

A témakör fő feladata az előző témakörökben tanult gyakorlati alkalmazása, zenei eszközök és azok alkalmazásának megismerése. A tanulók zenei ismereteinek bővítése. Alakítsa ki a tanulóknak az önálló tájékozódás képességét, keltse fel érdeklődésüket és igényüket zeneirodalom klasszikus alkotásainak megismerésére és befogadására.

Fejlesztési feladatok

– Ritmuskészség fejlesztő játékok, függetlenítő gyakorlatok

– A zenei hatáskeltő mechanizmus gyakorlati megismerése és tudatosítása

– A zene és a ritmus dramaturgiája

– Hangok és effektusok dramaturgiája

– Zenei jellemzési lehetőségek megismerése és alkalmazása

– Zenei és színházi műfajok, stílusok formanyelvének összehasonlítása

– Dalok dramatizálása

– Adott történelmi, művészeti korról adekvált, a stíluskorszaknak megfelelő hangszereket és dalanyag válogatása, megtanulása

– Önálló kísérőzene készítése.

Zenehallgatás

Zenei ízlés alakítása, formálása, a zene és a mozgás összehangolásának lehetőségei. Zeneművek belső törvényszerűségei, zenei alkotások elemzése.

2020.szeptember 1-től kezdődő képzésekre

**TÁNCOS II. SZAKKÉPESÍTÉSHEZ
NÉPTÁNCOS**

A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 4 0215 09

A szakképesítés megnevezése: Táncos II.

Szakirány megnevezése: Néptáncos

Tanulmányi terület: Művészet

Iskolai rendszerű képzés esetén az évfolyamok száma: 2 év

A Táncos II. (Néptáncos szakirány) szakképesítés programkövetelmény modulja, tantárgyai, témakörei

Néptánc	
<i>Tantárgyak megnevezése</i>	<i>Témakörök</i>
Klasszikus balett	Klasszikus balett alapjai I.
	Klasszikus balett alapjai II.
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése I.
	Klasszikus balett alapjainak elmélyítése II.
	Klasszikus balett gyakorlat
Tánc történet	A tánc keletkezésétől a reneszánsz táncok világáig
	Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncélethez
	A romantika másodvirágzásától az újítókig
	20. század első felének táncélete
	Kitekintés a 20. század második felének táncéletére
	A vizsgatevékenység előkészítése
Néprajz / táncfolklórisztika	A magyar néprajz alapjai
	Táncfolklórisztika alapismeretek
	A magyar népi táji-történeti tagozódása
	A magyar nép táncainak csoportosítási lehetőségei
	A vizsgatevékenység előkészítése
Zeneismeret	Zeneelmélet- Zenetörténet
	Népzene
Művészettörténet	Művészettörténeti és esztétikai alapfogalmak
	Az őskor és az ókor művészetéről
	A középkor művészetéről
	A újkor művészetéről
	A jelenkor művészetéről
Molnár-technika	Egyensúly gyakorlatok
	Forgáselőkészítő és forgás gyakorlatok
	Ugrás előkészítés és ugrások
	Kombinációk
Táncjelírás	A táncjeljegyzés alapfogalmai és rendszere
	A táncjeljegyzés leolvasási gyakorlata
Modern tánc	Kortárs moderntánc alapjai I.
	Kortárs moderntánc alapjai II.

	Kortárs moderntánc alapjai III.
Társastánc	Latin és standard táncok alapjai
	Divattáncok alapjai
Repertoár	Műsor összeállítási gyakorlat
	Jelmez és kellékhasználati gyakorlat
Előadó- művészeti gyakorlat	A képzés során tanult koreográfiák gyakorlása és bemutatása
	Jelmez és kellékhasználati gyakorlat
Néptánc	Tánctechnikai képzés, készség- és képességfejlesztés
	A Nyugati dialektus táncai
	A Középső Táncdialektus táncai
	A Keleti táncdialektus táncai
	Más népek táncai
Színészmesterség	Komplex készség,- képességfejlesztés
	Színészmesterség, testbeszéd és színpadi mozgás
Szakmai idegen nyelv	Nyelvtani rendszerezés I.
	Nyelvtani rendszerezés II.
	Nyelvi készségfejlesztés
	Munkavállalói szókinccs

A Táncos II. (Néptáncos szakirány) szakképesítés programkövetelmény modulja, a szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Néptáncos szakmairány										
Tantárgyak megnevezése	9.		10.		11.		12.		5/13.	
	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.
	5	13	4	15	3	14	4	13	6	25
Klasszikus balett		4		4		4		4		4
Tánc történet	2		2		2		2		2	
Néprajz / táncfolklorisztika	1		1		1		1		1	
Zeneismeret	2		1				1			
Művészettörténet									1	
Molnár-technika										1
Táncjelírás									1	
Modern tánc										2
Társastánc										2
Repertoár										3
Előadó- művészeti gyakorlat		2		4		3		2		
Néptánc		7		7		7		7		11
Színészmesterség										2
Szakmai idegen nyelv									1	
Össz.óraszám	18		19		17		17		31	

A
Néptánc
megnevezésű

programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

1. Klasszikus balett tantárgy

1.1. A tantárgy tanításának célja

A klasszikus balett tanításának célja, a Vaganova metodika szerint, hogy a növendék a képességek, a készségek fokozatos fejlesztésével párhuzamosan elsajátítja alapfokon a klasszikus balett mozgásanyagát, és azt táncosi hivatásának megfelelő szinten alkalmazni tudja. A tananyag betanításának a tempóját, illetve az ütemezését mindig az adott évfolyam adottságai és képességei határozzák meg. Célszerű a zenei kísérethez a megadott metronóm számokat követni és betartani.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. *Klasszikus balett alapjai I.*

- A helyes testtartás, az en dehors, a lábizomzat, a kartartás kidolgozása, a földön és 45fokon
- A rúd- és középgyakorlatok talpon végezve.
- Az ugrástechnika megalapozása
- A gyakorlatokat a hozzájuk tartozó kar- és fejkísérettel tanítjuk, megalapozva ezzel a növendékek elemi koordinációs készségét

1.3.2. *Klasszikus balett alapjai II.*

- A kis és nagy pózok bevezetése rúdnál és középen
- Az elemelt lábhelyzeteket középen is tanítjuk. Nehezedő egyensúlyhelyzetek és több mozgáselemet tartalmazó lépések bevezetése
- Megjelennek a két lábról egy lábra érkező ugrások

1.3.3. *Klasszikus balett alapjainak elmélyítése I.*

- Az új gyakorlatok megtanításán kívül, az előzőekben elsajátított gyakorlatok továbbfejlesztése, egy részüket féltalpon állva végeztetjük a rúdnál. A féltalpra emelkedés kidolgozása, illetve a relevé-vel végzett gyakorlatok dinamikájának a megismerése
- A már tanult gyakorlatokat középen, pózokban is megtanítjuk. Alapvető feladat a nagy pózok elsajátítása
- A kis ugrások kidolgozása, tempójuk felgyorsítása

1.3.4. *Klasszikus balett alapjainak elmélyítése II.*

- Fő szempont a Balance kidolgozása sur-le-cou-de-pied-ben tartott szabadlábbal rúdnál
- Középen, elkezdjük tanítani a forgást, a Tour sur-le-cou-de-pied-et en dehors és en dedans 1 fordulattal
- Megjelennek a $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ fordulatos ugrások

1.3.5. *Klasszikus balett gyakorlat*

- Az állóképesség fejlesztése az izomerő növelése., ezt szolgálják a demi plié-relevé-s, tour lent és en tournant gyakorlatok. Nagy ugrások és az entrechat-k tanítása nagy figyelmet igényel. Fontos az előadásmód fejlesztése, a helyes és tiszta kivitelezés, a koordináció. Az egyes gyakorlatok különböző sajátosságú dinamikájának gyakorlása elengedhetetlen.

Rúdgyakorlatok

- A már megismert pózokat összekötjük egy gyakorlaton belül.

Fondu 90 fokon

Fondu 90 fokon tombéval előre és hátra

Frappé és double frappé demi plié-relevével előre, oldalra, hátra és pózokban

Rond de jambe en l'air demi plié-relevével

Grand rond 45 fokon demi plié-relevével és demi pliében

Grand rond 90 fokon, féltalpon

Relevé lent és developpé pózokban plié-relevével
Grand battement jeté lábmegtartással előre, oldalra, hátra és pózokban
Balance helyzetek féltalpon, nagy pózokban
Középgyakorlatok:
Fouetté 45 fokon, talpon en dehors, en dedans
Relevé lent pózokban demi plié-relevével
Allongé pózok
Tour lent nagy pózokban és passé helyzetben
Temps lié 90fokon talpon és féltalpon.
Grand battement jeté lábmegtartással irányokban, pózokban

Tour-ok

Tour sur le cou de pied II., IV. és V. pozícióból 1 tourral IV. pozícióba érkezve, en dehors és en dedans
Tour posé en dehors, en dedans és váltakozva
Emboité sauté en tournant diagonálban

Allegro

Temps levé sauté I., II., IV. és V. pozícióban, changement volé
Pas emboité, emboité sauté
Egyes kis ugrásokat teljes (1) fordulattal is gyakoroltatjuk
Pas de chat olasz- és spanyol formák
Temps levé sauté 45 és 90 fokon (színpadi forma)
Pas failli
Grand assemblé előre, oldalra, hátra és pózokban
Grand temps levé sauté 90 fokon, elől, oldalt és hátul tartott szabad lábbal, pózokban is
Sissone fermé 90 fokon oldalra és pózokban
Cabriole 45 fokon, előre, oldalra, hátra és pózokban

-A korábban tanult anyag állandó ismétlése, fejlesztése, precizitásának javítása, különböző kombinációk és etüdek tanulása. Egy-egy kombinációba különböző típusú elemeket is elhelyezünk (pl. forgások, díszítő- és kötőelemek adagióban, allegrobán). A klasszikus balett előadásmódjának sajátosságaira különösen nagy hangsúlyt fektetünk. Megtanítjuk az eddig tanult diagonál forgásokat körben is. Bővítjük a díszítő- és összekötő lépések körét, használatuk lehetőségeit.

Tour-ok

Tour degagé diagonálban és körben
Tour tirebouchonne középen és diagonálban, sorozatban is

Allegro

Pas courru
Échappé battu
Entrechat quatre
Entrechat royal
Assemblé battu
Brisé
Cabriole 90 fokon, előre, oldalra, hátra és pózokban
Jeté entrelacé
Grand fouetté sauté
Grand jeté croisé- és effacé pózokban

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem, táncterem (tanműhely)

2. Bevezetés a tánc történetbe tantárgy

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző tánc történelmi korok legfontosabb eseményeit, szemléletét, táncainak stílusát, meghatározó alkotóinak, táncosainak életét, munkásságát. Legyen rálátása a fejlődési folyamatokra, korszakokra, alkotók egymásra hatására. Tánc történelmi ismereteit képes legyen történelmi alapismereteibe ágyazva áttekinteni, valamint általános művészet- és zenetörténelmi ismeretekkel összekapcsolni. Fejlessze a tanuló ízlését, tánc- és színházművészet iránti érdeklődését, szeretetét, nyitottságát.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a történelem, magyar irodalom, művészet- és zenetörténet, valamint az előadó művészeti gyakorlat tantárgyhoz.

2.3. Témakörök

2.3.1. *A tánc keletkezéséről a reneszánsz táncművészet korszakai*

Ez az egység a tánc kezdeteiről, keletkezéséről szól, felöleli a nagy ókori civilizációkról fennmaradt, táncsal kapcsolatos ismereteket és elvezet az európai, korai középkor keresztény kultuszának terjedésétől a reneszánsz kori itáliai táncmesterekig.

Mágia és rítus az őskorban, a tánc keletkezése, társadalmi funkciója

- a tánc történet forrásai
- a tánc keletkezése, társadalmi funkciója
- ősi mozdulatábrázolások
- mágikus szertartások

Az ókori birodalmak táncélete

- India táncművészete: hindu táncművek, táncok fajtái, mudrák
- görög táncművészet: néptáncok, drámai táncok
- római táncművészet: pantomim

Középkor

- a kereszténység hatása a mindennapi életre és a táncra, a tánc egyházi tilalma
- misztériumjátékok
- danse macabre
- lovagi kultúra és táncformái
- nemesi és paraszti táncok különválása

Reneszánsz

- maestro di ballók (*Domenico da Ferrara, Cesare Negri*)
- *Thoinot Arbeau: Orchésographie*

A magyar táncélet a reneszánsz korában

- *Mátyás* reneszánsz udvara

2.3.2. *Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig*

Ez az egység a színpadi táncművészet kialakulásáról szól a barokk korszaktól kezdődően a felvilágosodáson és a romantikus baletteken keresztül a reformkori magyar táncéletig bezárva.

Barokk táncművészet a reprezentáció jegyében

- udvari balett
- *XIV. Lajos, a Napkirály*

- *Beauchamps, Lully, Molière*
- *Académie Royale de Danse*

A felvilágosodás hatása a táncművészetre

- *Jean-Georges Noverre* életútja és művészete
- *Noverre* reformtörekvései: a cselekményes balett, dramaturgia, díszlet, jelmez, pantomim és tánc összekapcsolása
- *Levelek a táncról és a balettekről*
- *Noverre* követői, *Viganó* coreodrammája

A romantikus balett

- a romantika mint stílussteremtő korszak
- a romantikus balettek tartalmi és formai elemei
- a *Taglioni*-dinasztia (*Filippo, Marie*) és a *Szilfid*
- nemzeti romantika, karaktertáncok
- *Fanny Elssler*
- *Perrot, Grisi* és a *Giselle*
- *Bournonville*
- *Carlo Blasis* és a táncpedagógia
- a késő romantika: *Saint-Léon* és a *Coppélia*

A magyar táncélet az Operaház megnyitásától

A 18. századi magyar táncélet

- *Esterházy* esték

Reformkori magyar táncélet

- reformkori táncos generáció, első hivatásos táncosok és balerinák
- a *Magyar Királyi Operaház* balettegyüttese az intézmény megnyílásakor

2.3.3. A romantika másodvirágzásától az újítókig

A téma felöleli a nagy, orosz klasszikus baletteket *Marius Petipa* művészetétől kezdődően, keresztül vezet az Orosz Balett újításain a szabadtánc és a modern tánc európai és Amerikai Egyesült Államokbeli képviselőinek művészetéig.

Orosz klasszika

- *Petipa* balettjei
- *Csajkovszkij* zenéje
- klasszikus virtuozitás

Gyagilev és az Orosz Balett

- orosz szezonok Párizsban
- *Fokin* alkotói újításai
- *Sztravinszkij* szerepe
- kapcsolat avantgárd művészekkel, komplex előadások
- *Nizsinszkij* – a mozdulat új lehetőségei
- *Massine* és *Nizsinszka* jelentősége
- *Gyagilev* hagyatéka

George Balanchine és a neoklasszikus balett

- *Balanchine* pályafutása
- fontosabb művei
- a neoklasszikus formanyelv

- a szimfonikus balett fogalma

Az újítók megjelenése a táncművészetben

- Szabadtánc mozgalom az Amerikai Egyesült Államokban - *Isadora Duncan*

A moderntánc kialakulása az Amerikai Egyesült Államokban

- *Martha Graham*
- *José Limón*

Új színpadi törekvések Európában

- *Emile-Jaques Dalcroze*
- *Lábán Rudolf*
- *Kurt Jooss*
- *Mary Wigman*

Magyar mozdulattűvészet kialakulása

- *Madzsar Alice*
- *Dienes Valéria*
- *Szentpál Olga*

2.3.4. A XX. század első felének táncélete

A témakör sorra veszi a magyar néptánc amatőr és professzionális színtereit, bemutatja a néptáncmozgalom jelentőségét, a hivatásos néptáncgyütteseket, a néptánc mozgalom jelentőségét és a magyar hivatásos balettegyüttesek történetét, a hazai táncélet fejlődését.

Néptánc mozgalmak és hivatásos néptánc együttesek Magyarországon

Néptánc, mint a színpadi táncok forrása

- néptáncok az Operaház színpadán

Együttesek:

- *Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttese*
- *Magyar Állami Népi Együttes*
- *Szakszervezetek Országos Tanácsának Központi Művészegyüttese*
- *Duna Művészegyüttes*

Koreográfusok:

- *Molnár István*
- *Rábai Miklós*
- *Szabó Iván*

Néptánc mozgalmak:

- Gyöngyösbokréta

Az operaház balettegyüttesének és a vidéki magyar balettegyütteseknek a története

- *Nicola Guerra*
- *külföldi művészek vendéjátéka (Orosz Balett, Isadora Duncan)*
- *Jan Cieplinski*
- *Nádasi Ferenc*
- *Harangozó Gyula*

Szegedi Balettegyüttes

- *Lőrinc György*
- *Imre Zoltán*

Az operaház balettegyüttesének és a vidéki magyar balettegyütteseknek a története

- *Nicola Guerra*
- *külföldi művészek vendégjátéka (Orosz Balett, Isadora Duncan)*
- *Jan Cieplinski*
- *Nádasi Ferenc*
- *Harangozó Gyula*

Szegedi Balettegyüttes

- *Lőrinc György*
- *Imre Zoltán*

2.3.5. Kitekintés a külföldi és hazai alkotók munkájára a XX. században

A témakör áttekinti a 20. század legjelentősebb együtteseit, koreográfusait mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban, Európában és a tengerentúlon is.

Pécsi Balett

- Az együttes létrejöttének háttere
- Az együttes alkotói szemlélete
- *Eck Imre, Tóth Sándor*

Győri Balett

- Az együttes létrejöttének háttere
- *Markó Iván*
- Koreográfiák

Szegedi Kortárs Balett

- *Juronics Tamás*

Kiemelkedő néptáncalkotók és táncházmozgalom

- *Tímár Sándor*
- *Kricskovics Antal*
- *Novák Ferenc*
- *Szigeti Károly*
- *Györgyfalvai Katalin*
- *Foltin Jolán*
- *Zsuráfszki Zoltán*

Magyar Állami Operaház

- *Seregi László* művészete

Európai alkotók a 20. század második felében

- *Maurice Béjart, Jiří Kylián* művészete
- *Ailey* és a dzsessztánc; *musicalek*; *Cunningham* és a posztmodern tánc az USA-ban
- a *nouvelle danse* hulláma Franciaországban
- magyar kortárs táncművészet
- táncfilmek

2.3.6. A vizsgatevékenység előkészítése

E témakör rendszerezi az eddig megszerzett tánc történeti ismereteket és felkészíti a tanulókat a vizsgatevékenységre.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Projektteremmel, számítógéppel, internettel felszerelt szaktanterem

3. Néprajz/Táncfolklorisztika tantárgy

3.1. A tantárgy tanításának célja

A táncfolklorisztika, illetve a hozzá kapcsolódó néprajzi alapismeretek tantárgy célja és feladata az, hogy a gyakorlati foglalkozásokon elsajátított néptáncmotívikát a növendékek területileg ill. népcsoportok szerint tudják csoportosítani, valamint ismerjék meg néptáncaik fejlődéstörténetét, típusait.

A növendékek ismerjék meg a néptáncsal kapcsolatos népművészeti műfajokat, népszokásokat, az ünnepköröket!

Az elmélet és a gyakorlat képe együttesen alakítsa ki azt a tudást, amit a tradíció korszerű értelmezésében a néptánc jelent.

A jelölt ismerje:- a néprajz fogalmát, történetét, irányzatait, a népművészeti műfajokat, különös tekintettel, a néptáncsal kapcsolatosokra- a magyar nép táji-történeti tagozódását- ünnepköreinket, azok szokásvilágát- táncdialektusaink jellemzőit, táncait- táncaink történeti rétegződését

A jelölt legyen képes táncfolklorisztikai, illetve néprajzi alapismereteit alkalmazni táncművelésének során.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Minden a néptáncsal kapcsolatos tantárgy szoros kapcsolatban van ezzel a tárggyal, hiszen a példák és a gyakorlatok anyagainak beazonosítása, rendszerbehelyezése e tantárgy segítségével történik.

E tárgy alkotja azt a keretet, mely a néptánc tantárgyat a hozzá kapcsolódó egyéb tantárgyakkal keretbe foglalja, annak minden témakörével kapcsolatban van.

Mindezek mellett a tantárgy kapcsolatban van a népzenevel, táncműveléssel, ill. a történelem, valamint a magyar irodalom tantárggyal is.

3.3. Témakörök

3.3.1. A magyar néprajz alapjai

A néprajz értelmezése, részterületei

Alapvető néprajzi kiadványok

Legjelentősebb táncfolkloristáink, ill. alapvető táncfolklorisztikai kiadványok

Etnogenezis, kultúránk helye Európában, életterünk

Magyarság a Kárpát-medence nagy,- és kistájain

Nép, paraszti tánc - néptánc

Ünnepköreink, s azok szokásvilága.

Az emberi élet nagy fordulóihoz fűződő szokások (születés, házasság, halál) táncos elemei

A magyar néptánc történeti tagozódásának okai

A magyarsággal együttélő nemzetiségeink

A határokon túli magyarság Európában

3.3.2. Táncfolklorisztikai alapismeretek

Táncfolklorisztika a néprajztudományban

A falu táncélete

A tánc hagyományozódása

Táncalkalmak

Táncrendezés

Táncillem - táncszók

Táncrend

Népelet - néptánc

A magyar néptánc rendszerezési lehetőségei, Martin György és Pesovár Ernő rendszere alapján

Alapvető táncfolklorisztikai szakkönyvek, lexikonok

Általános ismeretek a folklór egyéb műfajairól

A néptánc szerepe a közéletben

3.3.3. A magyar nép táji – történeti tagozódása

Kósa László-Filep Antal műveltségbeli különbségeken alapuló csoportosítása:

etnográfiai (néprajzi) csoportok

etnokulturális csoportok

táji csoportok

A Kárpát-medencében élő magyarság nagytájainak megismerése:

Dunántúl

Alföld

Felföld

Erdély (Moldva, Bukovina)

A Kárpát– medencében élő magyarság tánc szempontjából nevezetes kistájai, etnográfiai, táji csoportjai.

3.3.4. A magyar nép táncainak csoportosítási lehetőségei

Pesovár Ernő kronologikus csoportosítása

A régi réteg táncai (rég stílusú táncok):

- körtáncok
- fegyvertáncok, eszközös pásztortáncok,
- régi férfitáncok (ugrós – legényesek)
- régi páros táncok (ugrós páros, küzdő karakterű páros, forgós-forgató páros)

Az új réteg táncai (új stílusú táncok):

- verbunk (szóló-kötött)
- csárdás (páros-hármas- kör)

Martin György táncdialektusai

1. Nyugati v. Dunai táncdialektus
2. Középső v. Tiszai táncdialektus
3. Keleti v. Erdélyi táncdialektus

3.3.5. A vizsgatevékenység előkészítése

A 9-12. évfolyamon tanultak ismétlése

A néprajzi és a táncfolklorisztikai ismeretek rendszerezése

A hiányosságok pótlása

A vizsga szóbeli vizsgatevékenységéhez szükséges témakörök összegzése

A vizsga szóbeli vizsgatevékenységének imitálása

A vizsgán használandó vagy használható segédanyagok (könyvek, albumok, tárgyak, térképek, stb) számbavétele

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Audió és vizuális eszközökkel, projektorral felszerelt szaktanterem

4. Zeneismeret tantárgy

4.1. A tantárgy tanításának célja

A zeneismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók korábban megszerzett ismereteit tovább bővítsék, rendszerezze és tudatosítsa.

Alakítsa ízlésüket, világítson rá a zene és mozgás összehangolásának lehetőségeire. Alapvető zenei ismerete nélkül nem képzelhető el tudatos, professzionális táncos. Ezért fontos, hogy a tanulók a modulban elsajátítottakat beépítsék gyakorlati munkájukba. Ismereteik kiegészülve történelmi, irodalmi, képzőművészeti tanulmányaikkal megfelelő kultúrtörténeti tájékozottságot nyújtanak számukra.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A zeneismeret órákon tanultak minden gyakorlati tárgyhoz kapcsolhatóak, ill. a magyar irodalom, történelem és művészettörténet tantárgyak tananyagtartalmihoz kapcsolódhat.

4.3. Témakörök

4.3.1. Zeneelmélet – Zenetörténet 1

A jelölt ismerje:

- az egyes zenetörténeti stíluskorszakokat, azok legfőbb jellemzőit
- a különböző műfajokat az adott stíluskorszakokon belül, az egyes műfajok előadó apparátusát
- a zene és a többi művészeti ág kapcsolatát és egymásra való hatását
- a zene és tánc kapcsolatát és egymásra gyakorolt hatását
- a zene alkotóelemeit
- a zenei hang tulajdonságait
- az énekhang fajtáit
- a különböző hangeffektusokat, hangszereket
- a különböző ritmusképleteket, ütemfajtákat
- a zenei szakkifejezéseket

Alakítsa ki a tanulókban az önálló tájékozódás képességét, keltse fel érdeklődésüket és igényüket

a zeneirodalom alkotásainak megismerésére és befogadására.

Zenei készségfejlesztés

- a klasszikus zene ritmusképleteinek és ütemfajtáinak megismerése és gyakorlása
- jellegzetes klasszikus tématispusok éneklése, memorizálása
- ritmusediktálás, dallam visszaéneklés
- az elméleti anyag ritmusainak ismerete, gyakorlása
- a tanult zenetörténeti korszakokból dallamok éneklése, memorizálása
- különleges dallam és ritmusképletek megismerése és gyakorlása
- Zeneelméleti – zenetörténeti alapismeretek
- a zenei anyag belső tagolódásának és építkezésének megfigyeltetése, felismertetése
- a zenei azonosság, hasonlóság, különbözőség, ellentétesség
- variáció megismertetése a magyar népzenei anyag segítségével
- az énekhang fajtái
- a klasszikus zene formaalkotó elemei
- klasszikus periódus, két és háromtagúság,
- triós forma, variáció, szonátaforma, rondó forma
- a klasszikus műfajok: szonáta, szimfónia, nyitány, versenymű, oratórium, opera
- a klasszikus kor tánczenéje
- reneszánsz kor hangszeres és vokális zenéje
- a reneszánsz tánczene /pavane, gagliarde, saltarello/
- a barokk kor zenéje, jellemzői
- a barokk kor divatos táncai
- a romantikus zene legfőbb stílusjegyei
- a legjellemzőbb romantikus műfajok egy-egy kiemelkedő szerző művein keresztül
- a kor divatos táncai (mazurka, polonéz, keringő, palotás, verbunk)
- a XX. század zenei irányzatainak megismerése a kor kiemelkedő zeneszerzőinek művein keresztül

4.3.2. Népzene 2

A néptáncos szakmai képzettség megszerzésében nagy szerepe van a népzene általános és regionális ismeretének, mely a néptánc igényes gyakorlatához elengedhetetlenül szükséges.

Az egyéni és csoportos éneklés megszerettetése, egy közösséghez, néphez való tartozás érzésének erősítése a népdalokon keresztül.

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a népdalok tájegységenkénti megoszlását
- a különböző előadásmódokat, stílusokat
- a népdalok csoportosításának rendszerező elveit, szempontjait
- a népzene kutatók, gyűjtők munkásságát
- a népi hangszereket
- a népi zenekarok felépítését, területi különbözőségét
- az eredeti anyagok /”adatközlők”/ segítségével a népi éneklési módot
- a népdalcsozor szerkesztésének lehetőségeit, elveit, szabályait
- a népdalelemzés szempontjait
- az instrumentális népzene alapjait, a kontrakíséret és a tánc összefüggéseit.

Alakítsa ki a növendékekben, hogy a népzenei sajátosságok, fontos jellemzők alapján felismerjék egy-egy adott népdal hovatartozását, tájegységhez, táncműpushoz való kötődését

A magyar népzene kutatás rövid történetének, ill. legjelentősebb népzene kutatóink bemutatásának gyakorlati prezentációja

A népdal, a népzene fogalma

A népzene sajátosságai, jelentősége

Magyarság a zenében

Népzene, néptánc összefüggései

Kik az adatközlők, népi énekesek, népzene szek?

A népzene kutatás története, jeles alakjai

Népzenei dialektusterületek

Lajta László

Vikár Béla

Kodály Zoltán

Bartók Béla

A népi éneklés technikájának gyakorlása

A népdalelemzés szempontjai:

- szerkezet
- kadencia
- ambitus
- dallamvonal
- metria
- ritmika
- pódia, stb.

A népi éneklés technikájának gyakorlata:

- ráhangolódás
- légzéstechnika
- hangképzés
- előadásmód, díszítési lehetőségek
- tempótartás
- partnerhez, zenéhez való igazodás

Népzenei előadásmódok:

- parlando
- rubato
- parlando-rubato
- giusto
- poco rubato
- quasi giusto

- giusto sillabic

A néptánchoz kapcsolódó népdalok éneklésének gyakorlata

A népdalok osztályozása.

Népzenei dialektusterületek

Általános zenei alapismeretek átisméltése:

- Ritmus, ritmusfajta, ritmizálás, ütem, metrum, ütembeosztás, ütemfajta, tempo
- Zenei hang, hangközök, hangsorok
- Előjegyzések, módosító jelek
- Kottaolvasás: 1#, 1b-ig

A Dunai táncdialektus táncaihoz tartozó népdalok

- sárközi, rábaközi, somogyi, nyugati-palóc, kalocsai népdalok, polgári eredetű táncok dallami

A Tiszai táncdialektus táncaihoz tartozó népdalok

- Gömri, szatmári, nyírségi, dél-alföldi népdalok, polgári eredetű táncok dallami

Az Erdélyi táncdialektushoz tartozó népdalok

- székelyföldi, kalotaszegi, széki, mezőségi, gyimesi, Maros-menti, polgári eredetű táncok dallami

A gyermekdalok általános zenei jellemzői

A sirató stílus és jelentősége

Pentaton, kvintváltó stílus, a páva dallamcsalád

A proporciós eljárás lényege és továbbélése a népdalokban és a táncdallamokban

Az augmentáció fogalma, jelentősége

Népi hangszerek, hangszer együttesek játékgyakorlatának megismerése

Egyetlen hangszer: duda, tekerő, citera

Zenekarok: duda+hegedű(általános)

tekerő + klarinét (Dél-Alföld)

klarinét + dob (román)

furulya + koboz (Moldva)

hegedű + ütőgordon (Gyimes)

A hangszerek és zenekarok hangzásvilágának ismerete, jellemzőik

Kíséretmódok: dűvő, esztám

A hangszeres zene összetevői a kontra tükrében: a dűvő és az esztám fajtái, meghatározottságai

Parasztbandák, cigányzenekarok

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Audió és video berendezéssel, hangosítással, internettel felszerelt szaktanterem

5. Művészettörténet tantárgy

5.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet magába foglalja az egyetemes művészettörténet korszakait az őskortól napjainkig, valamint a hazai művészet folyamatát, kezdetektől a jelenig. A tantárgy mintegy keretét és integrációját adja annak az egészben való látás és tudás kialakításának, mely a tánc- és zenetörténeti ismeretekben való elmélyülést szolgálja, ezáltal válik tejjé a növendékek szakmai műveltsége.

A jelölt ismerje:

- a művészettörténet fő stíluskorszakainak egyedi sajátosságait az egyes időszakok szellemiségébe ágyazottan a műalkotásokban rejlő gondolatiság, a művészeti üzenet

- lényegét, ennek összefüggéseit az adott kor természetszemléletével, hitvilágával, társadalmi körülményeivel
- a művészeti alapfogalmakat
 - az alapvető esztétikai kategóriákat, törvényeket, az alkotás és befogadás folyamatát
 - kezdetektől napjainkig született jelentősebb alkotásokat, művészeti eredményeket

A tanulók legyenek képesek:

- egy adott korszak, művészeti terület keretein belül az értékek közül önállóan választani és azt szakterületükön hasznosítani a műalkotásokat értelmezni és ismereteiket alkalmazni.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz, zeneismeret, néptánc, magyar irodalom, történelem. A művészettörténeti ismeretek kiegészülve történelmi, irodalomtörténeti, esztétika történeti, természettudományos és szakmai ismeretekkel biztosítják az adott életkori szinthez igazodó kultúrtörténeti tájékozottságot.

5.3. Témakörök

5.3.1. Művészettörténeti és esztétikai alapfogalmak

- művészeti ágak (egymásra hatásuk, osztályozásuk stb.)
- műfajok (a műfajok osztályozása, differenciálódása)
- művészeti technikák (festészeti, grafikai, szobrászati, intermediális)
- stílus (stílus kutatás módszerei)
- művészettörténeti módszerek

A művészeti “megismerés” alapvető problémái, (objektív, szubjektív), a művészi visszatükrözés lényege, módszerei, fajtái.

5.3.2. Az őskor és az ókor művészetéről 2

Őskor művészete

Az ősember élete; kultúrtörténeti háttér. Animizmus, totemizmus, hasonlósági mágia. Mozgásábrázolás és a kompozíció problémái.

Az ősközösségi társadalom művészetének “összművészeti” jellege: (mozgás, zene, látvány, képzőművészet egysége)

Ókori kultúrák

Mezopotámia, a két folyam völgyének kultúrája

A vallás és mitológia, az írásbeliség jelentősége.

Sumér birodalom kultúrája: mitológia, az első várostelepülések (Ur, Gilgames eposz stb.)

Egyiptom

A Nílus-völgy természeti körülményei, életmód és társadalom.

Az egyiptomi birodalom művészettörténetének kronológikus bemutatása röviden.

Prehellén kultúrák

Az Égeikum kultúrája: Kréta, Mykene, Tyryus, Trója

A görög kultúra világa

Archiakus kor:

- a templomtípus kialakulása
- Kurosz és Küré Istenszobor típus jellegzetességei
- a geometrikus vázátípus

Klasszikus kor:

- a klasszikus görög templomtípus kialakulása, fajtái
- a dór, az ión és a korinthuszi oszloprend jellemzői
- a klasszikus időszak szobrászata

Hellenisztikus kor:

- a hellenizmus szobrászata és építésze
- a hellenisztikus festészet és mozaikművészet

Római művészet

- Az Etruszk kultúra összefoglalása. /építészet, szobrászat/
- Római építészet; újítások: a boltív, a boltozat, a kupola.
- új közösségi épülettípusok és a római villa felépítése /bazilika, fórum, therma, theatrum, amfiteatrum, aqueduct, viaduct, stb./
- magyarországi római emlékek bemutatása
- új szobrászati műfajok kialakulása: köztéri szobrok, lovasszobrok, egyedi és pszichológizáló portrészobrászat, domborműszobrászat.

Ókeresztény bizánci művészet

Az Ószövetség és az Újszövetség felépítése, rövid egyháztörténet.
Ókeresztény építészet: katakombák művészete, korai faragványok.

A népvándorlási népek művészete

- Ír-kelta, germán, viking, avar, hun, szkíta stb. emlékmű bemutatása.
- Sajátosságok: szalagos-índás díszítés, horror vacui díszítési módszer, organikus kifejezőmód.
- Magyar honfoglaláskori tárgykultúra bemutatása.

5.3.3. A középkor művészetéről

A romantika művészete

Preromanika időszaka: korai szerzetesrendek szerepe
Egyházi és világi építészet a X-XII. század Európájában

- kódexművészet

A magyarországi romanika építészetének, épületdíszítő plasztikájának és festészeti emlékeinek megismertetése

A gótika művészete

A katolikus egyház megújítása. A XII. században és a XIII. század elején alapított új szerzetesrendek szerepe az építészet megújításában

“Ille de France” szerepe, a gótikus boltozás és alaprajzi változások

- kapuzatdíszítő plasztika szerepe
- belső térhatás: vertikálitás, üveglak

Magyarországi gótika legszebb emlékei

- erdélyi és felvidéki gótikus építészet és a szárnyasoltárfestészet

A reneszánsz művészete

Társadalmi, gazdasági és vallási viszonyok a XIII-XVI. század Itáliájában.

Városállamok, humanizmus, antikvitás-tisztelet, zene, költészet.

Trecento:

- Az első reneszánsz művész: Giotto munkássága

Quattrocento:

- A művészetek központja: Firenze szellemi élete
- Az egyházi és világi építészet egyensúlya.
- A festészet nagyjai: Massaccio, Fra Angelico, Piero della Francesca, Mantegna stb.

Cinquecento

- Leonardo da Vinci a “homo universale”
- Michelangelo művészete
- Raffaello művészetének bemutatása

Mátyás és a magyar reneszánsz

- Palotaépítészet /Visegrád, Buda, Nyék/
- Corvinák és az udvari szobrászat és festészet

5.3.4. Az újkor művészetéről 4

A barokk művészete

A római katolicizmus megújulása /jezsuitizmus/

Művészetek az érzelmi ráhatás szolgálatában

Róma megújuló szakrális építésze

Világi építészet: a barokk kastély és a park művészete

Közterek és a városkép /Bernini/

A festészet új feladatai és módszerei: antik mitológia és bibliai témavilág

A magyar barokk építésze, szobrászata és festésze

kastélyépítészet és templomépítészet

a magyar barokk festészet

A rokokó művészete

Művészi érzékenység, nyugtalanság

Rokokó belső tér – egzotikumok

Klasszicizmus

A felvilágosodás eszmeköre, felélenkülő érdeklődés az antik kultúra és művészet iránt.

/Winkelmann/

Építészet: Az antikvitás formavilágának adaptálása az egyházi és világi középítkezésekben

/Új középülettípusok: múzeumok, színházak/

Festészet: antik témák és a történelmi festészet kezdete: David, Goya

Szobrászat: hűvös ünnepélyesség: Thorwaldsen, Canova

Magyar klasszicizmus

Építészet: Pollack, Hild, Zitterbach, Péchy életműve

Festészet, szobrászat: Markó, Barabás, Ferenczy I

Romantika

Történelmi háttér: forradalmak, szabadságharcok. A társadalom és a művészetek fokozatos elkülönülése. Szubjektívizmus.

Historizmus és eklektika a magyar építészetben.

A magyar nemzeti romantika festésze: Madarász, Székely, Kovács, Wagner stb.

Impresszionizmus

A modernizmus kezdete, a festészet “forradalma”

A látvány elsőségére épülő ábrázolásmód

Manet, Monet és Renoir művészetének hasonlóságai és különbözőségei

Magyar impresszionista törekvések:

A barbizoniak, Nagybánya, Paál, Szinyei, Szolnok stb.

Szecesszió

Új világlátás, új anyagok, új technikák, új életérzés

A nagy magányosok: Csontváry és Gulácsy szimbolizmusa

A klasszikus avantgarde “izmusai”

Kubizmus, expresszionizmus és a Fauves-ok, az orosz és az olasz futurizmus, szuprematizmus-rayonizmus, a Bauhaus, a Dadaizmus és a Szürrealizmus és a Metafizikus festészet bemutatása a mellékelt táblázat összefüggései alapján.

5.3.5. A jelenkor művészetéről

Neoavantgárd és posztmodern tendenciák a XX. század második felében

- Absztrakt expresszionizmus
- Tudományos és technicista irányzatok
Op Art, Kinetikus és Mobil művészet, Videoinstalláció

- Pop Art és rokonjelenségei
Az ellenkultúra; az amerikai és az európai ifjúsági, zenei és irodalmi mozgalmak ismertetése.
- Új realizmus
- Eseményművészetek
Akció, Happening, Performansz, Body Art
- Posztmodern tendenciák
Újvad festészet, Heftige malerei, Új szenzibilitás, Transzavantgarde, Graffiti

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Projektorral, szakkönyvekkel felszerelt szaktanterem.

6. Molnár- technika tantárgy

6.1. A tantárgy tanításának célja

A Molnár –technika tanításának a célja az, hogy a növendék egyéb, kiegészítő módszerek segítségével is meg tudja ismerni a testét, ill. az autentikus néptánctól eltérő mozgásokkal tud testtudatot, egyensúlyérzéklet és kondíciót fejleszteni. Napjaink előadó művészeti tevékenységéhez elengedhetetlenül fontos, hogy a táncművészek más technikákból szerzett többlettudással rendelkezzenek. A technika megismerésével nemcsak a mozgáskultúra fejlődik, hanem a látásmód, művészeti szemléletmód is szélesedik.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Klasszikus balett, néptánc, előadó-művészeti gyakorlat, repertoár gyakorlat, testnevelés

6.3. Témakörök

6.3.1. Egyensúlygyakorlatok

- séta
- lassú séta és variációi
- lassú séta szintváltásokkal

6.3.2. Forgás előkészítő és forgás gyakorlatok

- forgástechnika rávezető gyakorlatok
- forgás előkészítő gyakorlatok
- forgásgyakorlatok ugrások nélkül
- a témakör részletes kifejtése

6.3.3. Ugrás előkészítés és ugrások

- ugrások helyben
- küstörgők
- ollók
- cifrák forgással
- ugrások haladással
- a témakör részletes kifejtése

6.3.4. Kombinációk

Az előző témakörökből összeállított, a tanulócsoport képességeihez igazított feladat együttes, mely fokozatosan emelkedő nehézségű gyakorlatokat tartalmaz. Terjedelmük ne haladja meg a 62 ütemet.

Ezen kombinációk tartalmazhatják egy-egy témakör összefűzött elemeit, ill. az összes témakörökből kiragadott, egymáshoz köthető gyakorlatokat is.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balet-terem, táncterem.

7. Táncjelírás tantárgy

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék a mozdulatelemzés, ill. a tánclejegyzés /Laban tánclejegyzés/ alapfogalmait, ill. a megszerzett ismereteik segítségével képesek legyenek a lejegyzett motívumok, folyamatok reprodukálására.

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a mozdulatelemzés alapfogalmait, összefüggéseit
- a tánclejegyzés alapfogalmait
- a tánclejegyzés rendszerét
- a tánclejegyzés olvasásának technikáját

Alakítsa ki a tanulóknak:

- az önkontrollon alapuló tudatosságot
- a lejegyzés áttekintésének /egészben látásának/ képességét
- a lejegyzés reprodukálásának igényét

Fejlessze a tanulók:

- motívumismeretét a leolvasott lejegyzésekkel

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

E tárgy bizonyos fogalmait, elemeit a klasszikus balett tantárgyak tanításakor is használhatjuk, de praktikus kapcsolata igazán a néptáncsal van! Az e tárgy tanulása során szerzett ismeretek ugyanis lehetővé teszik a néptáncos számára az eddig kevésbé ismert és használt leírásból való táncreprodukálást, tanulást.

7.3. Témakörök

7.3.1. A tánclejegyzés alapfogalmai és rendszere

Alapfogalmak

- vonalrendszer
- irányok

Mozdulat- és helyzet típusok jelölése

Kiegészítő jelek

- kapocs, kapcsolójel
- ismétlőjelek
- távolság csökkenése-növelése
- hajlítás-feszítés

- lábfej részei
- pozíciójelek
- dinamikai jelek

7.3.2. *A tánclejegyzés leolvasási gyakorlata*

Az előző témakörben tanultak alapján a Laban tánclejegyző rendszer megismerése, rendszerének, technikájának beazonosítása, gyakorlati tevékenység során. Leolvasási gyakorlatok az előző témakörökben megszerzett ismeretek felhasználásával.

Az ugrások táncleírásból történő rekonstruálása.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem, táncterem (tanműhely)

8. Moderntánc tantárgy

8.1. A tantárgy tanításának célja

A klasszikus balettől eltérő, kortárs-moderntánc-technikai gyakorlatsorok megtanításával a komplex táncművészeti ismeretek elérése. Az adott pedagógus, adott tanulókra tudatosan szerkesztett gyakorlat és mozdulatsorai. A bázisgyakorlatok, középgyakorlatok, kis allegrók, diagonális gyakorlatok fejlesszék az izomzatot, a testtudatot, izolációs technika révén a koordinációt, a ritmusérzéklet, a mozgás szótárat, a verbális és non-verbális kommunikációs készséget és a memóriát. A tanulók ismerkedjenek meg a kortárs-moderntánc alapfogalmaival, és speciális gyakorlataival, adott technika jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai világával.

E tárgyat az eltérő nemi szerepek és minták miatt, csoportbontásban kell tanítani.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Klasszikus balett, testnevelés, zeneismeret, művészettörténet.

8.3. Témakörök

8.3.1. *Kortárs-moderntánc alapjai I.*

A központ helyének, valamint fontosságának megérettetése.

- Adott technika elsajátításához szükséges alapok megismertetése.
- Az alapgyakorlatok megismertetése, az alaptechnikai elemek alkalmazása.
- A technikára jellemző izolációs képesség kialakítása.
- A testrészek mozgáslehetőségeinek felismertetése, megtapasztalása.
- A térben való mozgás lehetőségeinek előkészítése.
- A térhasználati képesség, készség kialakítása.
- Az alap szakkifejezések megismertetése és értő alkalmazása.

8.3.2. *Kortárs-moderntánc alapjai II.2*

A témakör feladata az ismeretbővítés, a kortárs-moderntánc speciális gyakorlataival, adott technika jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai világával.

Fejlesztési feladatok

- Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.
- A pozíciók és tempóváltások hangsúlyos alkalmazása.
- Az új tréning gyakorlatok elsajátítása.
- A testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása.
- A forgások előkészítése alapozó forgás előkészítő gyakorlatokkal.
- A térben való elmozdulás lehetőségének bővítése a szintek és irányok kombinációja által

Bázisgyakorlatok

Az összes ízület átmozgatásán van a hangsúly és a gerincoszlop mozgáslehetőségét maximálisan kihasználva.

Középgyakorlatok

A kortárs-moderntánc speciális gyakorlatai. Plié, Relevé, Battement tendu parallel és en dehors, Passé parallel és en dehors, Degagé, Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban, Flat back, Developpé, Enveloppé, Grand battement gyakorlatok.

Izolációs gyakorlatok

A fej és váll izolálása kettő majd négy irányba a középponton mindig áthaladva. Térbeosztás: térirányok

Összekötő lépések

Ugrások

- Két lábról–két lábra
- Két lábról–egy lábra
- Egy lábról–egy lábra

8.3.3. Kortárs-moderntánc alapjai III.

A témakör feladata a bázisgyakorlatok, középgyakorlatok, a kis allegrók, diagonális gyakorlatok tovább fejlesztése, ez által a testtudat, izolációs technika révén a koordináció, a ritmusérzék, a mozgás szótár, a verbális és non-verbális kommunikációs készség és a memória fejlesztése. A tanulók az előző témakörök anyagát kombinációkban, komplexebben összeállított gyakorlatokban alkalmazzák. Hangsúlyt helyezünk a pozícióváltásokra, mindezt lassabb, majd gyorsabb tempóban is alkalmazzuk. Ezen kívül, az izolációs gyakorlatok, forgások és a különböző szintek használata kap nagy hangsúlyt.

Fejlesztési feladatok

- az izolációs gyakorlatok komplexebb változatai
- a különböző forgás lehetőségek
- a gyakorlaton belüli szintváltásokat, dinamikai váltásokat helyben és térben elmozdulva

Bemelegítő gyakorlatsor:

Az ízületek átmozgatása a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználásával

Középgyakorlatok:

Plié, battement tendu, Rond de jambe par terre, Relevé és plié relevé, Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban kar használattal, Flat back, Developpé álló helyzetben, Enveloppé álló helyzetben, Grand battement.

Izoláció

A fej és váll izolálása, egy–egy testrésszel négy irányba, ritmizálva, a középponton áthaladva és a körívek mentén

Térbeosztás: térirányok, fönt–lent helyzetek

Összekötő lépések irányváltásokkal:

- Félalpon és féltalpról lassan legördülve
- Pas de bourrée
- Triplet

Forgás gyakorlatok:

Helyben és térben elmozdulva

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ballett-terem

9. Társastánc tantárgy

9.1. A tantárgy tanításának célja

A jelöltek táncos magatartásának új kívánalmak szerinti fejlesztése. A tánc újabb műfajával való megismerkedés, illetve alapvető ismeretek megszerzése e témakörből. A néptánc illetve a társastáncok kapcsolatainak és egymásra való hatásainak megismerése.

A tantárgy tanításának feladata:

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a társastánc választott műfajainak egyszerű lépésanyagát
- a helyes járást, tartást
- a különböző ritmikai etűdöket, szabályos – szabálytalan formákat, térbeli mozgásokat
- nemzeti táncokat
- a társastánc és a néptánc kapcsolatát

Alakítsa ki:

- a rendszeres, természetes, fegyelmezett munka igényét
- az önálló táncos munkára való alkalmasságot

Fejlessze:

- a növendék fizikai és technikai képességeit
- stílusérzékét
- mozgásmemóriáját, mozgáskoordinációját
- a tánc iránti szeretetét
- igényességet saját teljesítményével szemben

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néptánc, tánc történet, zeneismeret, klasszikus balett, előadó-művészeti gyakorlat, testnevelés.

9.3. Témakörök

9.3.1. *Latin és standard táncok alapjai*

A XIX. század táncai:

- bécsi keringő
- a század húszas éveinek táncai: angol keringő, foxtrott, tangó, swing, charleston

Néhány európai nemzet táncainak megismertetése a tanulókkal:

- spanyol, orosz, cseh, lengyel táncok alapvető lépéseinek, motívumainak

Latin-amerikai népek táncai:

- szamba, rumba, cha cha cha, mambó, salsa, paso doble
- alapvető lépéseinek, motívumainak elsajátítása.

Egyszerű sorozatok, koreográfiák megtanulása.

9.3.2. *Divattáncok alapjai*

- street-dance
- boogie-woogie
- blues
- rock and roll

Egyszerű sorozatok, koreográfiák megtanulása.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Parkettás borítású táncterem, vagy ha nincs, akkor táncterem, balett-terem

10. Repertoár gyakorlat tantárgy

10.1. A tantárgy tanításának célja

A Repertoár gyakorlat tantárgy tanításának célja az, lehetővé tegye, hogy a próbatermi munka eredményeként megjelenő készségeket, képességeket a növendékekre koreográfiákban, előadások, műsorok formájában összegezzék, ezzel megteremtődik a lehetőség a jövőbeli szakmájuk gyakorlásának.

Ismerjék meg a jelmezek, díszletek, kellékek gyors és pontos, szakszerű használatát, tegyenek gyakorlatot azok kezelésében. A növendékek szerezzenek rutint a vizsgatevékenység színpadi vizsgarésze előtt az ilyen típusú vizsgafeladatokkal kapcsolatosan.

Alakuljon ki a növendékekben az a rövid,- közép és hosszú távú memória, ami képessé teszi őket a különböző terjedelmű darabok színvonalas bemutatására.

Szilárduljon meg a képzés végére a folyamatos koncentráció képessége a koreográfia ismeret területén is.

E tárgyat az eltérő nemi szerepek és minták miatt, csoportbontásban kell tanítani.

E tantárgy az osztatlan képzésben szerzett diplomával is tanítható.

E tárgy tananyagtartalmi az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is. Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

E tárgy tananyagtartalmi az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is lehetnek. Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ez a tárgy a néptánc tantárggyal és annak minden témakörével és óraszámával áll kapcsolatban, hiszen az évközi munkát összegző koreográfiák, ill. a nyári gyakorlaton gyakorolt művek is e tantárgy tanítása közben jönnek létre.

A néptáncon kívül ugyanilyen közvetlenül kapcsolódó tantárgy az össze témakörével és órászámaival a Színészmesterség gyakorlata tantárgy is.

Természetesen a más táncműfajokból készült etűdök, koreográfiák gyakorlására is feladata lehet e tantárgy.

10.3. Témakörök

10.3.1. Műsor összeállítási gyakorlat

Elsősorban a néptánc tantárgynál felsorolt tananyagtartalmakból a néprajzi, folklorisztikai hitelességet megőrizve a pedagógusok alkotói szabadságát megőrizve a képzés pillanatnyi állapotának megfelelő számú koreográfiák, etűdök készüljenek, s gyakoroltassanak, készüljenek belőlük műsorok a próbatermi körülmények között.

A képzés során, a más táncműfajok tanulása közben létrejött koreográfiákat, etűdöket is a repertoáron lehet tartani, gyakoroltatni, igény szerint felhasználni.

E tantárgy keretei között van arra lehetőség, hogy a tananyagtartalomban megjelölt táncokon kívül más táncokból is szülessenek alkotások

10.3.2. Jelmez és kellékhasználati gyakorlat

A műsor hiba nélküli teljesítéséhez a növendékek a próbateremben tanulja meg a gyors, pontos, igényes öltözködést, ill. a kellékekkel való biztonságos és művészi bánásmódot.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Baletterem, táncterem (tanműhely), házi színpad

11. Előadó-művészeti gyakorlat tantárgy

11.1. A tantárgy tanításának célja

E tárgy tananyagtartalmi az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is lehetnek. Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

Az Előadóművészeti gyakorlat tantárgy tanításának célja az, hogy a próbatermi munka eredményeként megjelenő készségeket, képességeket a növendékek koreográfiák, előadások, műsorok formájában gyakorolhassák, színpadi körülmények között, ezzel mintegy felkészüljenek jövőbeni szakmájukra.

A növendékek ismerjék meg a színház világát, gyakorlati tevékenység közben szembesüljenek a színpad törvényeivel.

Ismerjék meg a jelmezek, díszletek, kellékek gyors és pontos, szakszerű használatát, tegyenek gyakorlatot azok kezelésében.

A növendéke szerezzenek színpadi rutint a vizsga színpadi vizsgarésze előtt az ilyen típusú vizsgafeladatokkal kapcsolatosan.

Alakuljon ki a növendékekben az egyén, a kis,- és a nagycsoport közötti együttműködés képessége, legyenek egymással empatikusak, toleránsak a színpadon.

Alakuljon ki a növendékekben az a rövid,- közép és hosszú távú memória, ami képessé teszi őket a különböző terjedelmű darabok, színpadi művek, műsorok színvonalas bemutatására. Szilárduljon meg a képzés végére a folyamatos koncentráció képessége a színpadi tevékenységben is.

E tárgyat az eltérő nemi szerepek és minták miatt, csoportbontásban kell tanítani.

E tantárgy az osztatlan képzésben szerzett diplomával is tanítható.

E tárgy tananyagtartalmait az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is. Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Mivel a képzés színpadi szakemberek képzéséről szól, e tantárgy mintegy gyakorlati összegzése az összes elméleti és gyakorlati tantárgynak, hiszen az ott tanult ismeretek valamilyen formában megjelennek a színpadi produkciókban.

11.3. Témakörök

11.3.1. A képzés során tanult koreográfiák gyakorlása és bemutatása

A néptánc tantárgynál felsorolt tananyagtartalmakból a néprajzi, folklorisztikai hitelességet megőrizve a pedagógusok alkotói szabadságát megőrizve a képzés pillanatnyi állapotának megfelelő számú koreográfiák, etűdök készüljenek, s gyakoroltassanak, adassanak elő.

Mindezeket túl az új törekvéseknek megfelelően a táncszínházi koreográfiák gyakorlását és előadását is el kell végezni. Ezeket a koreográfiákat vagy a táncszínházi műfajban ismert és elismert alkotóktól kell megszerezni, vagy a táncpedagógusok állítják össze.

Készülhetnek tehát, pl.: sárközi, gömöri, rábaközi, székelyföldi, táncszínházi, stb., ill. más népek táncaiból is koreográfiák, melyek rövidebb-hosszabb műsorokban szerepelve elősegítik a megfelelő színpadi, előadóművészi képesség fejlődését, kialakulását.

A képzés során, a más táncműfajok tanulása közben létrejött koreográfiákat, etűdöket is a repertoáron lehet tartani, s igény szerint bemutatni.

E tantárgy keretei között van arra lehetőség, hogy a tananyagtartalomban megjelölt táncokon kívül más táncokból is szülessenek alkotások.

11.3.2. Jelmez és kellékhasználati gyakorlat

A műsor hiba nélküli teljesítéséhez a növendékek itt tanulják meg a gyors, pontos, igényes öltözködést, ill. a kellékekkel való biztonságos és művészi bánásmódot.

A témakör részletes kifejtése

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Táncterem, házi színpad, jól felszerelt jelmez,- és kelléktár.

12. Néptánc tantárgy

12.1. A tantárgy tanításának célja

A néptánc a táncművészet egyik legőszintébb, legtermészetesebb, legrégebb műfaja, minden mozgásos művészet motivikája visszavezethető ezen ősi nyelvezetre. A néptánc népi nemzeti kultúránk megértésének, megőrzésének közérthető formája, mely közérthetősége miatt más népek számára is könnyen befogadható, így a kultúrák közeledését is szolgálja.

A néptánc tantárgy tanításának célja az, hogy a tanulók anyanyelvi szinten sajátítsák el a néptánc nyelvezetét. A tanulók legyenek képesek improvizálni, értsék és érezzék a műfaj hangulatát, amit előadásukban éreztetni is tudnak.

A tanulók a képzés során ismerjék meg a magyar nép, nemzetiségeink, s néhány környező nép táncait. A tanultakat stílusosan, nagy átéléssel tudják alkalmazni koreográfiákban és improvizáció körben is. Legyenek képesek a táncszínházi törekvések szellemében készült alkotásokban is közreműködni.

Alakítsa ki a tanulóknál:

- a magyar, nemzetiségeink, környező népek néptáncai iránti érdeklődést

- olyan technikai és előadói felkészültséget, melyen a növendékek ösztönözésén, természetesen tudnak megnyilatkozni a néptánc nyelvezetén,
- a táncok önálló, rögtönzött, hagyományokhoz hű előadásának képességét,
- csoportmunka felelősségtudatát, munkafegyelmét, szellemiségét,
- igényességet a munkában, előadásokon,
- tiszteletet a műfaj , ill. a műfajhoz kapcsolódó új törekvések iránt

Fejlessze a tanulók:

- fizikai és pszichés állóképességét,
- technikai ismereteiket,
- a koordinált, ritmikus mozgásosságot
- térlátásukat, helyzetfelismerésüket
- előadóképességét

E tárgy tananyagtartalmait az összefüggő nyári gyakorlat anyagai is.

Ezek ütemezéséről az oktatás végző intézmények helyi tantervei rendelkeznek, a képzés helyi tapasztalatai alapján.

E tárgyat az eltérő nemi szerepek és minták miatt, csoportbontásban kell tanítani.

E tárgyat az osztatlan képzésben szerzett diplomával is lehet tanítani.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A néptánc tantárgynak szoros kapcsolatot kell tartani a néprajz, táncfolklorisztika, népzene, gyermekjátékok tantárgyakkal.

- Táncfolklorisztikai alapismeretek
- A magyar nép táji-történeti tagozódása
- A magyar nép táncainak csoportosítási lehetőségei
- A népi éneklés technikájának gyakorlata
- A táncokhoz kapcsolódó népdalok éneklésének gyakorlata

A szakmai önállóság megtartása érdekében a szakképzés 9-13. évfolyamának aspektusában lettek meghatározva a témakörök óraszámjai, ezzel adva lehetőséget a tananyagtartalmaknak és az óraszámoknak a helyi tapasztalatok, hagyományok szerinti variálhatóságára

E tárgy szoros kapcsolatban áll a Repertoár gyakorlat és az Előadó művészeti gyakorlat című tárgyakkal, hiszen az itt készült koreográfiák, tanult táncanyagok is részei lehetnek a repertoár összeállításának, ill. annak színpadi bemutatásának

12.3. Témakörök

12.3.1. Tánctechnikai képzés, készség,- képesség fejlesztés

Minden évfolyamon, minden néptánc foglalkozáson tánctechnikai képzést kell tartani, ez a tréning része.

A feladat fontosságára való tekintettel azonban szükséges a 9. és a 13. évfolyamon további technikai képzést ráépíteni a standardra. Az alapozás miatt a 9. évfolyamon, míg a 13. évfolyamon a sikeres színpadi vizsga elősegítése a cél.

A tánctechnikai képzés terjedjen ki a:

- gimnasztika – rendgyakorlatok
- speciális gyakorlatok (ugrások, forgások, hajlítások, izolálás,
- mozgás- és ritmusmemória , mozgáskoordináció stb.)
- ritmika – plasztika - dinamika
- táncos nyelv
- daltanulás
- koreográfiai gyakorlat területeire.

12.3.2. A Nyugati dialektus táncai

Sárvári táncok

- ugrós, verbunk

- karikázó
- lassú és friss csárdás
- eszközös táncok

Rábaközi táncok

- verbunk és dús
- lassú csárdás
- friss csárdás

Somogyi táncok

- ugrós
- karikázó
- lassú és friss csárdás
- eszközös

Kalocsai táncok

- fércelő
- mars
- lassú és friss csárdás

Polgári táncok a dialektus paraszti táncgyakorlatának megfelelően.

12.3.3. A Középső Táncdialektus táncai

Gömöri táncok

- karikázó
- verbunk
- páros verbunk
- lassú és friss csárdás, körcsárdás

Szatmári táncok

- magyar verbunk
- lassú és friss csárdás, körcsárdás
- botoló

Dél-alföldi táncok

- oláhos
- lassú csárdás
- friss csárdás

Polgári táncok a dialektus paraszti táncgyakorlatának megfelelően

12.3.4. A Keleti táncdialektus tánca

Székelyföldi táncok

- verbunk
- forgató
- jártatós – lassú csárdás
- szöktető – friss csárdás

Maros-menti táncok

- kapcsos
- pontozó
- szegényes
- forduló
- szökős

Mezőségi táncok

- sűrű és ritka legényes
- magyar
- akasztós
- csárdás
- szökős
- sűrű csárdás
- korcsos

Kalotaszegi táncok

- legényes
 - verbunk
 - csárdás
 - szapora
- Gyimesi táncok
- féloláhos
 - verbunk
 - kettős jártatója és sírülője
 - lassú és sebes magyaros
 - héjszák

Polgári táncok a dialektus paraszti táncgyakorlatának megfelelően

12.3.5. Más népek táncai

- Bihar v. Arad megyei román táncok v.
- Magyarországi román táncok (Elek v. Méhkerék) v.
- Magyarországi cigány táncok v.
- Erdélyi cigánytáncok

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett- terem, táncterem (tanműhely, házi színpad)

13. Színészmesterség tantárgy

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tánc speciális kifejezési eszközein túlmenően a leendő táncosnak mutassa meg azt az utat, amelynek végig gyaloglása feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a jó mester-emberből /a felkészült táncosból/ művész váljon, esélyt adjon az egyénnek arra, hogy éljen a színpadon, hiszen minden előadó-művészet igazi titka ez.

Sajátítsa el a színművészet alapeszközeit /beszéd, testbeszéd/. Tiszta beszédével és kifejező, helyes mozgásával tanulja meg gondolatait, érzelmeit világosan, szépen és pontosan megfogalmazni.

Ismerje meg a legkülönbözőbb színpadi karaktereket.

Tárgy és helyzet improvizációs gyakorlatok révén fejlessze rögtönzési képességét, erősítse lélekjelenlétét a színpadon.

Térben és időben tanuljon meg biztonságosan mozogni, tudjon eligazodni különféle élethelyzetekben.

Fejlessze asszociációs képességét.

Képes legyen figyelmét hosszú ideig koncentrálni és irányítani saját akarata szerint.

Fejlődjön kapcsolatteremtő képessége a környezetével.

Emlékezőképessége és fantáziája magas fokon fejlődjön.

Ismerkedjen meg a színpadtechnika legfontosabb elemeivel, a különféle színházi mesterségekkel.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A színház magába foglalja szinte az összes művészeti tevékenységet, hiszen hatásmechanizmusának szolgálatába állítja a zenét, a képzőművészetet, az irodalmat, a kézművességet, a táncot és természetesen a szerepvállalást, amely mindent eldöntő szerepet fog játszani a személyiségformálásban.

Mindegyik előadó-művészeti formára - így a táncra is - érvényesek és kötelezőek a színpad törvényei, a táncosnak is ismernie kell az alapvető színészi eszközöket.

A színjátékoktatás segíteni fogja az összes szakmai tantárgy előadói megjelenítését.

A tárgy jellege miatt a legszorosabb kapcsolatban az Előadó művészi gyakorlat, Repertoár gyakorlat tantárggyal és annak minden témakörével, óraszámával van.

13.3. Témakörök

13.3.1. Komplex készség,- képességfejlesztés

Látás

- színek felismerése, megkülönböztetése és azok különféle társítása
- térbeli tárgyak megfigyelése, utánzása
- élőlények mozgásának megfigyelése, utánzása

Hallás:

- különböző hangok felismerése, megkülönböztetése
- az emberi hang sokszínűsége
- a beszéd képessége

Tapintás:

- térérzékelés és tájékozódás
- személyek felismerése tapintás révén
- tárgyak és személyek valamilyen tapintási benyomás szerinti csoportosítása

Szaglás:

- szubjektív szagérzékelés
- térbeli tájékozódás szagérzékelés alapján

Ízlelés:

- ízek felismerése
- szubjektív ízérzékelés

Memória- és fantáziafejlesztés

Ritmusérzék fejlesztése

Térbeli tájékozódás csiszolása, finomítása

A figyelem összpontosítása és irányítása

- saját test felfedezése, megismerése
/különböző testrészek, izmok együttes és önálló mozgása/
- a feszítés és lazítás technikája
/görcsök feloldása, az alkotásra kész test felkészítése/
- játékos koncentrációs gyakorlatok
- partnerérzékelés
- a bizalom fejlesztése önmagával és partnerekkel szemben

A kapcsolat

- mimika, pantomika, tekintet, gesztusok

Beszédtechnika

- a helyes légzés technikája
- beszédgimnasztika
- a hangadás
- a kiejtés
- a hangsúly, hanglejtés
- a ritmus
- a szünet
- a beszédstílus
- a színpadi beszéd
- a beszédhibák
- a hangszínek
- a hangerő
- a koncentráció
- a rádió és a televízió hangja
- mikrofon előtt
- a lámpaláz

Művészi beszéd

- összetett beszédgyakorlatok
- beszédes helyzetgyakorlatok
- a versmondás
- a prózamonddás
- vers, mese és próza az audiovizuális médiában

13.3.2. Színészmesterség, testbeszéd és színpadi mozgás

Színészmesterség

- tárgy- és helyzetimprovizációk
- önismereti és személyiségfejlesztő játékok
- koncentrációs játékok
- érzékelést fejlesztő és készségfejlesztő játékok
- karakter- és jellemábrázolás
- bizalom- és fantáziafejlesztő játékok
- empátiát erősítő tréning
- interakciós, kapcsolatteremtő játékok
- dramatizálás
- jelenetek
- színházi próbák
- színházi előadás

Testbeszéd, színpadi mozgás

- a mimika
- a gesztusok
- viselkedési formák
- a test fizikai gátlásainak leküzdése
- a test legparányibb mozgásának tudatosítása
- uralkodás a test izmai fölött
/bemelegítések, állás, járás, megindulás, megállás, lazítás, feszítés, tempótartás, tempóváltoztatás, leülés, felállás, esések, karakterjárások, botlás, ájulás, tárgyak kezelése, összeütközés, verekedés, pofon, leszúrás, stb. .../

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Baletterem, táncterem, tanműhely, házi színpad

14. Szakmai idegen nyelv

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjú eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

14.3. Témakörök

14.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra

adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

14.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a tanuló a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a tanuló arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondat szerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

14.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a tanuló rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a tanuló koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

14.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a tanuló folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi.

Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

TÁNCOS II. SZAKKÉPESÍTÉSHEZ KORTÁRS-MODERN TÁNCOS

A szakképesítés alapadatai:

A szakképesítés azonosító száma: 4 0115 09

A szakképesítés megnevezése: Táncos II.

Szakirány megnevezése: Kortárs-modern táncos

Tanulmányi terület: Művészet

Táncos II. – Kortárs-modern tánc szakirányú szakképesítés programkövetelmény modulja, tantárgyai, témakörei

Kortárs-modern tánc	
<i>Tantárgyak megnevezése</i>	<i>Témakörök</i>
Klasszikus balett	Klasszikus balett I.
	Klasszikus balett II.
	Klasszikus balett III.
	Klasszikus balett IV.
	Klasszikus balett IV.
Kortárs- modern technikák alapjai I.	Horton táncteknika alapjai.
	Graham táncteknika alapjai.
	Tradicionális Limon táncteknika alapjai.
Kortárs- modern technikák II.	Kontakttánc technika
	Jazztánc technika
	Egyéb kortárs-modern táncteknikák
Táncteknikai specializáció I.	Horton táncteknika
	Graham táncteknika
	Limon és egyéb kortárs-modern táncteknikák
Táncteknikai specializáció II.	Kontakt/Partnering/Lifting táncteknikák
	Jazz és egyéb kortárs-modern táncteknikák
	Kombinációk/koreográfiák
Kreatív módszerek	Improvizáció/Kompozíció
Színészmesterség	Dráma és színház formanyelvének tanulmányozása
	Színházi műfajok és stílusok tanulmányozása
Zeneismeretek	Zenetörténet
	Ritmus
Anatómia	Sejt, szövetten

	Nyirokrendszer, emésztőrendszer és légzőszervrendszer
	Idegrendszer
	Az emberi test csontjai, ízületei, szalagjai, Az emberi test izomzata
Bevezetés a tánc történetbe	A táncművészet eredete a reneszánsz táncművészet korszakáig
	Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncélethez
	A romantika másodvirágzásától az újítókig
	Kitekintés a külföldi és hazai alkotók munkájára a XX. században
	Táncműelemzés
Repertoire	9/1. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben
	10/2. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben
	11/3. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben
	12/4. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben
	13/5. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben
Szakmai idegen nyelv	Nyelvtani rendszerezés 1. és 2.

**Táncos II. – Kortárs-modern tánc szakirányú szakképesítés programkövetelmény
modulja, a szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként**

Kortárs-modern tánc szakmairány										
Tantárgyak megnevezése	9.		10.		11.		12.		5/13.	
	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.
	4	14	3	16	4	14	3	14	5	26
Klasszikus balett		8		8		6		6		8
Kortárs- modern technikák alapjai I.		2		2		2				
Kortárs- modern technikák II.		2		2						
Tánctechnikai specializáció I.				2		2		2		4
Tánctechnikai specializáció II.						2		2		4
Kreatív módszerek								2		4
Színészmesterség		2								
Zeneismeretek	1		1						1	
Anatómia	1				1				1	
Bevezetés a tánc történetbe	2		2		3		3		2	
Repertoire				2		2		2		6
Szakmai idegen nyelv									1	
Össz.óraszám	18		19		18		17		31	

A
Kortárs-modern tánc
megnevezésű

programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

1. Klasszikus balett tantárgy

1.1. A tantárgy tanításának célja

A klasszikus balett tantárgy tanításának célja, hogy a növendék a képességek, a készségek fokozatos fejlesztésével párhuzamosan elsajátítsa a klasszikus balett mozgásanyagát, és azt táncosi hivatásának megfelelő szinten alkalmazni tudja. A tananyag betanításának a tempóját, illetve az ütemezését mindig az adott évfolyam adottságai és képességei határozzák meg. Célszerű a metronóm számokat követni és betartani.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A klasszikus balett tantárgy ráépül a Klasszikus balett alapjai tantárgyra, kapcsolódik a Bevezetés a tánctörténetbe tantárgyhoz, megalapozza különböző a kortárs-, modern tánctechnikákat. Szoros összefüggésben áll a zenei tanulmányokkal és felhasználja az anatómiai ismereteket.

1.3. Témakörök

1.3.1. *Klasszikus balett I.*

A helyes testtartás az en dehors, a lábizomzat, a kartartások kidolgozása, valamint pózok elsajátítása a földön és 45 fokon. Az ugrástechnika megalapozása. A rúd- és középgyakorlatokat talpon végeztetjük. A gyakorlatokat a hozzájuk tartozó kar- és fej kísérettel tanítjuk megalapozva ezzel a növendékek elemi koordinációs készségét.

- A rúdgyakorlatok alapelemei
- A középgyakorlatok alapelemei
- A két lábról-két lábra érkező ugrások ismerete

1.3.2. *Klasszikus balett II.*

Az új gyakorlatok megtanításán kívül az előző évfolyamban elsajátított gyakorlatok egy részét féltalpon végeztetjük a rúdnál. A már tanult gyakorlatokat közép pózokban is megtanítjuk. Alapvető feladat a nagypózok elsajátítása, a kis ugrások kidolgozása.

- Hangsúlyt fektetünk a balance kidolgozására
- Elkezdjük középben tanítani a forgást, a Tour-sur-le-cou-de-pied-t en dehors és en dedans egy fordulattal.
- Megjelennek a negyed és fél fordulatos ugrások

1.3.3. *Klasszikus balett III.*

A rúd -és középgyakorlatokat féltalpra emelkedéssel tanítjuk. A gyakorlatok összetételében megnő a koordináció szerepe, a kombinációk változatosabbak lesznek. Az állóképesség és izomerő fejlesztése az évfolyam fő feladata.

Rúdnál relevék és plié relevék:

- A III. évfolyamban a növendék minden rúdgyakorlatot féltalpon, relevével és plié relevé-vel végez. A relevé és plié relevé mennyiségének helyes összeállítása erősíti meg a növendék súlylábát és teszi képessé a középgyakorlatok és allegrók új feladatainak elvégzésére.

Középben az egyensúly:

- A középgyakorlatok fő feladata a féltalpra emelkedés, az egyensúly biztos elsajátítása. Ebben az évben tanulják az első en tournant gyakorlatokat, a tour sur le cou-de-pied-t minden pozícióból és a diagonál tour-ok egy részét.

Battirozás alapjai:

- Az allegróban, meghatározott gyakorlatokat 1/2 és 1 fordulattal tanulnak. Megjelenik az első 90°-ra nyitott nagy ugrás. A legfontosabb új technika, aminek alapjait a III. évfolyamban kell megtanítani, a battu.

1.3.4. Klasszikus balett IV.

Ebben az évfolyamban az elsődleges feladat az, hogy a növendék képes legyen a növekvő technikai követelményeket teljesíteni. Erőteljes súlyláb munkát igénylő forgástechnikát kell az évvégéig elsajátítani és azt teljes stabilitással végezni.

Mindennapos munkafolyamatban a cél az előző években elsajátított tudás fokozása, az egyes elemek nehézségi fokának emelése, valamint a színpadi előadásmód a kidolgozása.

- A súlyláb munka további fejlesztése.

- Tour sur-le-cou-de-pied minden formájának gyakorlása a rúdnál és közepén, valamint a rúdnál való forgás tanítása a következő évek tananyagát képező emelés technika érdekében. Grand tour-ok fogalma a klasszikus balett tánctechnika terén. Valamennyi Grand tour megtanítása.

- Az Allegro tovább fejlődése: petit allegro-, közép ugrás-, valamint a grand allegro-ban. A gyakorlatok összeállítás, a tempók változtatása és a zenekíséret sokszínűsége segíti a növendékeket az előadási képesség fejlesztésében.

1.3.5. Klasszikus balett V.

A tananyag felöleli mindazokat a lépéseket, amelyek gyakoriak a színpadon, ezek (nevezetesen a fouetté-k, jeté entrelacé, grand jeté, cabriol és az en tournant ugrásformák) és előkészítésük képezi a tananyag gerincét. Kívánatos a tourok mindennapos gyakorlása közepén, allegró-ban. A kombinációkat közelíteni kell a színpadi feladatok követelményeihez.

- Feladat a tourok kidolgozása, fejlesztése, a stabil forgáskészség kialakítása. Elengedhetetlen a tourok mindennapos gyakorlása, különböző kombinációkban való alkalmazása rúdnál közepén, allegróban és diagonális irányban. Cél a grand tourok biztossá tételéhez a megfelelő izmok megerősítése, beidegzése, a helyes fejkapas gyakorlása, mert ez segíti a technikailag precíz kivitelezés begyakorlását.

- A tananyag gerincét alkotó ugrások elsajátítása, kigyakorlása. Cél a láberő növelése, a különböző minőségű pliék, kar-láb koordináció kidolgozása, hogy a növendékek a battuk, cabriolok, en tournant ugrásokat, technikailag helyes tudják kivitelezni.

- Előadói képesség, előadásmód fejlesztése. Fontos feladat a kar és láb munka folyamatos, összehangolt koordinációjának kidolgozása. A gyakorlatok lépésanyagának harmonikus, művészi mozgással való elsajátítása. Muzikalitás fejlesztése. A zene és a tánc szoros kapcsolatának tudatosítása. A színpadi követelményeknek megfelelő kombinációkban kell gyakoroltatni. A témakör részletes kifejtése

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem

2. Kortárs-, modern technikák alapjai I. tantárgy

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja a tanulót megismertetni a Horton, Graham, Limón, Limón alapú kortárs tánctechnikák gyakorlataival, szemléletével, stílusával, dinamikai elvárásaival, szakterminológiájával. Fejleszti a tanuló testtudatát, fegyelmét, figyelmét, teljesítő- és

állóképességét, megtanítja a modern technikákhoz fontos testközpont használatra, speciális koordinációra, a mozgások zenei beosztására és variációs lehetőségeire.

Elmélyíti a lépések helyes végrehajtásának meghatározó szabályait, a harmonikus, esztétikus kivitelezés módját, a táncos, előadóművészi magatartásformát. Kialakítja a tanulóknak a megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget, munkájuk tudatos kontrollálását, a közös, csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét és a művészi előadásmódra törekvést.

A speciális gyakorlatok, zenei beosztások erősítik a muzikalitást és hozzájárulnak az igényes, esztétikus előadásmódhoz és plasztikus kivitelezéshez.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy megalapozza a képzés során később következő modern technikákat, kapcsolódik a Tánctechnikai specializáció I. tantárgyhoz, mely során az itt megalapozott tánctechnikai tudás kerül bővítésre, elmélyítésre. A technikák tudatos gerinchasználata és harmonikus légzéstechnikája fontos a későbbi kortárs- moderntánc technikai tanulmányok során.

A tantárgy kapcsolatban áll a képzés során megjelenő többi kortárs-, modern technikával, kiegészíti azokat. A Művészetek története tantárggyal szerves egységben áll, a tánc történet és táncmű-elemzés keretein belül összekapcsolódik a gyakorlat és elmélet, feldolgozásra kerül a Graham, Horton és Limón technika megalapozóinak munkája.

2.3. Témakörök

2.3.1. Horton technika

Megalapozza a törzsmunkát és balance helyzeteket a technika magabiztos alkalmazásához. A tartás korrekciójával elősegíti a technikára jellemző flat backek és elnyújtott hosszú testvonalak határozott használatát.

Elméleti alapinformációk

- A technika elhelyezése a modern tánctechnikák rendszerében
- Alapfogalmak és alappozíciók
- Tartáselemzés, a technika alappillérei

Gyakorlatok alapformái

- Flat back és lateral stretch alapformái
- Flat back különböző karhelyzetekben
- Primitive Squash descent
- Plie stretch
- Deep lunges hajlított és nyújtott térddel
- Leg swing testsúlyáthelyezéssel
- Balance gyakorlatok, flat back-kel,

Gyakorlatok alapformáinak variációs lehetőségei

- Lateral stretch és flat back kombinációja
- Flat back plievel és relevével
- Lateral stretch irányváltással és deep swinggel, horizontal swing-gel és teljes törzskörrel, teljes törzskörrel, visszafordulással
- Deep lunges contractionnal és release-zel, teljes bodystretch-csel
- Összetett plie gyakorlat flat back-kel különböző pozíciókban (I. és II.)
- Lunge stretch szintváltásokkal, ülő helyzetig fordulva
- Deep swing lassú tempóban fázisonként
- Hinge

Diagonál gyakorlatok

- Leg swing testsúlyáthelyezéssel és II. pozíción keresztül irányváltással
- ugrások

2.3.2. *Graham technika*

A talajon végzett alapgyakorlatok során fejleszti a tanuló testtudatát, segíti tudatosítani testközpont használatát, mozgásával összehangolni a légzéstechnikát. Megtanulja a különböző, a technikára jellemző ülő és fekvő helyzetekben végzett alapgyakorlatokat. Sajátítsa el a technika szakkifejezéseit.

Álló helyzetben végzett alapgyakorlatok során ismerje meg a tanuló a technika speciális középgyakorlatait, testtartást, dinamikáját, ritmikai jellemzőit. Sajátítsa el a jellemző stiláris jegyeket.

A térben haladó gyakorlatok során fejlődjön a tanuló térérzékelése, a technika haladó gyakorlatainak sajátos térhasználata által.

A tanuló legyen képes felismerni azokat a speciális jellemzőket, mely a Graham technikát elkülöníti a többi modern technikától.

Talajon végzett gyakorlatok

- bounce
- breathing
- a. alapforma
- b. breathing cross (V.) pozícióban, side opening
- c. breathing in spirál
- contraction
- a. alapforma: contract-release
- b. deep contraction alaphelyzetekben
- IV.pozíció spirál
- spirális elfordulás
- contraction-spiral release
- spiral-contraction-spiral release sorozatok
- contraction és spirál kombinációk ötvözése

Álló helyzetben végzett gyakorlatok

- plié II.-I. pozíciókban, majd IV.-V. pozíciókban
- pliében contract-release II.-I. pozíciókban
- deep contraction II.-I. pozíciókban
- brushes
- láblendítések, suspension
- pitch, tilt helyzetek, nagy kilendülések, suspension
- pliében contraction- release IV.-V. pozíciókban
- plié-s kombinációkban spirál alkalmazása (contraction-nál, relevében, stb.)
- brushes spirál használatával
- láblendítések, suspension fordulatokkal

Diagonál gyakorlatok

- graham-walk: frontális, spirális
- deep-walk, irányváltásokkal és 1/2 fordulattal is
- triplet
- futások
- lépés minőségek kombinálása
- walks & triplets teljes fordulatokkal

- spirális helyzetek a levegőben
- contraction a levegőben

Ugrások

- két lábról két lábra ugrások
- egy lábról azonos lábra érkező ugrások
- skip (egyik lábról a másikra érkezés), spirállal is

2.3.3. *Limón-alapú és kortárs tánctechnika*

A tanulót megismerteti a tradicionális és kortárs Limón technika gyakorlataival, szemléletével, stílusával, dinamikai elvárásaival, sajátos energiahasználatával. Fejleszti a tanuló testtudatát, stílusérzékét, fegyelmét, figyelmét, koordinációs készségét, megtanítja a modern technikákhoz fontos talajhasználatra, gördülékeny kivitelezésre és megfelelő, a testtel harmóniában működő légzéstechnika használatára, a test tudatos elnyújtására és lazítására, az oppozíciókra, felfüggesztésekre. Megismerteti a tanulókkal mozgásanyag variációs lehetőségeit, a mozdulatok helyes végrehajtásának meghatározó szabályait, a harmonikus, esztétikus kivitelezés módját. Kialakítja a tanulóknál megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget, munkájuk tudatos kontrollálásának képességét, elősegíti a közös, csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét és törekvést a művészi előadásmódra.

A tradicionális Limón tréning során a táncos a testsúly és a lazított izmok használatára koncentrálni különböző alappozíciókban, megtanulja az elernyesztés és elnyújtás során fontos légzéstechnikát.

talajon végzett alapgyakorlatok

- Gerinc szukcesszió
- rugózások
- rugózások elfordulással
- karhasználattal

álló helyzetben végzett gyakorlatok

- álló helyzetben végzett rugózások
- tendu sorozat
- plie sorozatok
- lendítések második pozícióban
- visszarugózások
- oppozíció
- lábfej izolálása
- passé sorozatok
- developpe sorozatok
- támadássorozatok
- Spirális fordulatok
- ejtések
- ugrások

térben haladó gyakorlatok

- a test mint zenekar
- haladó ugrássorozatok
- pique sorozatok

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem

3. Kortárs-, modern technikák II. tantárgy

3.1. A tantárgy tanításának célja

A képzés célja a jazztánc technika, kontakttánc technika, és valamely más kortárs-, modern tánc technika (pl. európai modern, Cunningham) alapvető mozdulatelemeinek, stílusjegyeinek elsajátítása. A klasszikus balett technikától különböző technikai, stílusbeli, ritmikai és dinamikai különbségek megértése és kivitelezése, a tanuló megismeri a technika gyakorlatait, szemléletét, stílusát, dinamikai elvárásait, képet kap a mozgásanyag variációs lehetőségeiről, a mozdulatok helyes végrehajtásának szabályairól, a harmonikus, esztétikus kivitelezés módjáról és a szakkifejezések tartalmáról, használatáról.

Fejleszti a tanuló testtudatát, fegyelmét, figyelmét, mozgásmemóriáját, koncentrációképességét, koordinációs készségét, muzikalitását és felkészíti a szükséges előadóművészi magatartásformára.

Kialakítja a tanulóknál a megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget, a tudatos kontroll igényét és képességét, a csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét és a törekvést a művészi előadásmódra.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Tantárgy kiegészíti a Kortárs-, modern technikák I.-et és részben kapcsolódik a Klasszikus balett tantárgyhoz. A jazztánc forrásai a Klasszikus balett, a modern technikák és az afro-amerikai folklór. A kontakttánc technika során fontos a páros, csoportos Improvizáció, így szoros összefüggésben áll a Kreatív módszerek tantárggyal. A tantárgy kapcsolódik Művészetek története tárgyban belül a tánc történet és táncmű-elemzés témáihoz, hiszen ezek során megismerik a tanulók az adott tánc technikák tánc történeti hátterét, azok megalkotóit, jelentős személyiségeit. A tantárgy fontos alapját képezi a Kreatív módszerek repertoire anyagának.

3.3. Témakörök

3.3.1. *Kontakttánc technika*

Az egyéni és páros gyakorlatokon keresztül a tanuló megtanulja a földön, középhelyzetekben, állásban gurulások variálását, talajtámaszok, gurulások ugrásból, emelések, társ levitelét a földre, ugrások elkapással mozgássorok alkalmazását.

Test tudatossági gyakorlatokat végez partnerrel, megtanulja a súlyáthelyezéseket különböző pozíciókba. Térben haladó gyakorlatokban ugrásokat, gurulásokat, zuhanásokat alkalmaz. A gyakorlatok gurulásokat, eséseket, a fizikai kapcsolat pontjának követését, a súly megtámasztását és átadását tartalmazzák.

A mozgásanyag befelé figyelést és a mozgás folyamata iránti nyitottságot igényel. A tanuló tanulmányozza az érintésből eredő információk fogadását és adását, megfigyeli a test reflexeinek működését. A mozdulatok mozgatóerejét az egyensúlyi helyzetekből való kibillenés. A kontakt improvizáció eltér a többi tánc technikától, célja a spontán kialakult helyzetekre adott egyedi válasz megtalálása.

- egyéni és páros gyakorlatok földön, középhelyzetekben, állásban
- gurulások variálása, talajtámaszok, gurulások ugrásból, emelések, társ levitele a földre,
- ugrások elkapással mozgássorok alkalmazásával
- Test tudatossági gyakorlatok
- partner grafika és release, súlyáthelyezések különböző pozíciókban
- Térben haladó gyakorlatok
- ugrások, gurulások, zuhanások alkalmazása

3.3.2. *Jazztánc technika*

A testi képességek, a fizikai erő és a koncentrációs készség fejlesztését szolgálják. A képzés során képesség szintjéről jártasság szintjére fejlesztik az izolációs technikát. Tudatosítják a testközpont használatát, a kontrakciót és release-t. A tanulók megismerik és biztonsággal alkalmazzák a jazz-technika általános stiláris jegyeit. Erősítő és nyújtó gyakorlatok fejlesztik az életkori sajátosságoknak megfelelően a testi képességeket. A pozíciók és tempóváltások hangsúlyos alkalmazása jellemző, a testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása. A forgások előkészítése alapozó forgás előkészítő gyakorlatokkal. A térben való elmozdulás lehetőségének bővítése a térszintek és térirányok használatával.

Gyakorlatok alapformái

- Alapozíciók
- Karhasználat - jazz port de bras
- Lábpozíciók
- A test izolációs lehetőségei
- Törzs-használat: Kontrakciók - fajtái, releas-ek, törzshullámok alulról és felülről indítva, body roll-ok
- rotáció
- Csípőhasználat, csípőtölások minden irányban

Középgyakorlatok

- Gördülések, a gerincoszlopot szakaszonként bemelegítő gyakorlatok, hajlások, döntések
- Boka és a talpizmok előkészítése paralel és en dehors pozícióban pliével, relevével
- tendu
- Passé paralel és en dehors pozíciókban karváltásokkal
- Port de bras IV. pozíció grand plié
- Jetté
- Rond de jambe part terre rotációval és karhasználat, félfordulattal
- Ronde jambe en l'aire
- Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, paralel és en dehors pozíciókban
- Relevé és plié relevé – paralel és en dehors pozíciókban Twist előkészítő második pozícióból karral
- Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban kar használattal
- Flat back
- Developpé álló helyzetben
- Enveloppé álló helyzetben
- Grand battement tendu
- Balance gyakorlat
- Szótték helyben, fordulattal
- Izolációk: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása – legalább kettő egy idejű alkalmazásával – alapirányokba a síkok mentén, a centrumon mindig áthaladva és ritmizálva
- Összekötő lépések: kombinálva más elemekkel féltalpon, pliében és féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
- Térbeosztás: térirányok, fönt–lent helyzetek
- Összekötő lépések irányváltásokkal:
- Féltalpon és féltalpról lassan legördülve

- Forgás előkészítő gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva
- Pas de bourrée
- Croisé–ból change
- Triplet
- Pivot
- Tombé
- Twist
- Hinge
- Arch
- Forgás gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva
- Ugrások: a jazz stílusra jellemző törzs és kar használattal
- Két lábról – két lábra
- Két lábról – egy lábra
- Egy lábról – két lábra
- Egy lábról – egy lábra
- Egyik lábról a másik lábra
- Diagonál gyakorlatok
- merengue lépés
- grand battement
- haladó lépéskombinációk
- Tour előkészítők
- haladó lépéskombinációk
- Jazz pas de bourrée fél és teljes fordulattal
- Szotték haladva
- Passé tombé
- Tripletek
- Off balance helyzetek passzéval, part terre-rel, tilt
- Chassé, Keresztlépés (pas croisé)
- Jazzfutás csúsztatott lábbal, karral
- Kick ball change, step ball change
- Pas de bourrée-k színes kombinációi forgásokkal ugrásokkal, irányváltásokkal
- forgások en dehor és en dedans váltással
- Kombinált forgásgyakorlatok
- Összetett diagonál lépésvariációk

3.3.3. *Egyéb kortárs- modern táncteknika*

A tantárgy ajánlást tartalmaz az egyes intézmények tárgyi, személyi lehetőségeihez mérten (pl. európai modern, Cunningham technika).

A tanuló ismerje a technika mozgásanyagát, formai, dinamikai megoldásait és a technika stílusát és előadásmódját. Legyen képes a technika elemeit, gyakorlatait biztonsággal, stílusosan, harmonikusan bemutatni, a helyes testtartás kialakítására, az alapgyakorlatok szabályszerű kivitelezésére, az alaptechnikai elemek alkalmazására, a térben való mozgás lehetőségeinek adott technika rendszerén belüli használatára és az alap szakkifejezések értő alkalmazására.

A Klasszikus balettől eltérő, az adott kortárs-moderntánc-technikai gyakorlatsorok alkalmazása. A bázisgyakorlatok, középgyakorlatok, kis allegrók, diagonális gyakorlatok fejlesztik a mozgáskoordinációt, a testtudatot, a ritmusérzékletet, a mozgás kincset, a non-verbális kommunikációs készséget és a mozgásmemóriát. A tanulók megismerik az adott kortárs-moderntánc szakkifejezéseit, és metodikáját, jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai vonásait. A választott technikának megfelelően

tartalmazhat kötött és improvizatív elemeket fejlesztve a növendékek kreativitását, segítve alkotási kedvét. Az alapgyakorlatok során a választott technika szemléletének, térhasználatának, ritmikai és plasztikai elvárásainak megfelelő alapszintű tréninganyag gyakorlása kerül előtérbe.

tréninganyag kombinációkban és komplexebb formában

- A pozíciók és tempóváltások
- Az új dinamikai, plasztikai megoldások
- A testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása.
- A térhasználat kiterjesztése, szintek, irányok variációs lehetőségeivel

Bázisgyakorlatok

Talajgyakorlatok

Középgyakorlatok

Cross the Floor kombinációk

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem

4. Tánctechnikai specializáció I. tantárgy

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja a tanulót megismertetni a Graham, Horton és Limón-alapú kortárstánc technikák tréninggyakorlataival, szemléletével, stílusával, dinamikai elvárásaival, speciális koordinációjával, a mozgásanyag variációs lehetőségeivel magasabb szinten, összetettebb formában. Figyelmet fordít a mozdulatok helyes végrehajtásának meghatározó szabályaira és a harmonikus, esztétikus kivitelezés módjára.

Fejleszti a tanuló fizikai képességei mellett (tágság, hajlékonyság, rugalmasság) testtudatát, egyensúlyérzékét, mozgásmemóriáját, koncentrálókéességét, fegyelmét, figyelmét, stílusérzékét, megtanítja a modern technikákhoz fontos hosszú elnyújtott testvonalak használatra.

Kialakítja a tanulóknál a beidegzett, rendszeres munka természetes igényét, munkafegyelmet, tudatos kontrollt, a közös, csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy továbbviszi a Kortárs-, modern technikák I. tantárgy keretein belül elsajátított alapttechnikákat. Kiegészíti a Tánctechnikai specializáció II. tantárgy tánctechnikáit, kapcsolódik Művészetek története tárgy keretein belül oktatott tánc történet és táncműelemzés témaköreihez.

4.3. Témakörök

4.3.1. *Horton technika*

Ebben a szakaszban az alapgyakorlatok kombinálási lehetőségei kerülnek előtérbe. A tréninganyag fokozódik, gyakoribb dinamikai váltásokkal, a tér irányainak, váltásainak összetettebb használatával.

talajon és álló helyzetben végzett emelt szintű gyakorlatok

- Deep flat back, relevével és pliével is
- Összetett plie gyakorlat flat back-kel, különböző pozíciókban (IV. és V.)
- Lunge stretch negyedfordulattal kötve side stretch-el

- Hip propulsion
- Coccyx
- elementary balance flat backból kontrakcióval
- Deep swing variációk tempófokozással, folyamatosan
- Spiral hinge

térben haladó emelt szintű gyakorlatok

- Térben haladó mozgáskombinációk a tanult technikai elemek kötésével

Kombináció a Horton technika felhasználásával

- A technika formanyelvén, szellemiségében készült kombinációk, koreográfiák
Ebben a szakaszban az alapgyakorlatok kombinálási lehetőségei kerülnek előtérbe, de nem tréninggyakorlatok szintjén, hanem táncosabb formában, kombinációkba, kompozíciókba fűzve. A tanulónak lehetősége nyílik a táncosabb kombinációkon keresztül megmutatni előadói képességeit is. A kombinációk a gyakorlatsorok kötöttségéhez képest egy szabadabb formában jelenítik meg a technikára jellemző elnyújtott testvonal-használatot, és összetett balance helyzeteket.

4.3.2. **Graham technika**

A talajon és álló helyzetben végzett emelt szintű gyakorlatok során a tanuló magabiztosan használja az átmeneteket a különböző térszintek között, a megfelelő, testközpontról indított energiák használatával.

A térben haladó emelt szintű gyakorlatok során fejlődik a tanuló térérzékelése, a technika haladó gyakorlatainak sajátos térhasználata által, a kombinált gyakorlatsorokban a koordinációs készség fejlesztése kerül előtérbe, valamint a megismert alapmozdulatok magabiztos kötése, az energiák tudatos használatával.

Talajon

- IV. pozíció spiral-contraction
- föld pozíció spiral-contraction
- talajról feltolás, fellökés használata
- laterális elmozdulások (fordulás, vetődés)
- back falli
- talajról fel- és visszaereszkedések

Álló helyzetben

- álló gyakorlatok elmozdítása térben
- különböző mozgásminőségek, eltérő dinamikájú mozgások (pl.: lendítés-húzáskombinálása)

Diagonál

- walks 1 -nél több fordulattal, összetettebb térformákban
- triplets kombinálása forgással, ugrással, magas láblendítéssel, suspension használatával

Ugrás

- ugrások fél fordulattal (helyben és haladva)
- walk & triplets kombinálása ugrásokkal (diagonál)
- nagy ugrások pitch, tilt és contraction helyzetekben (diagonál)

A technika formanyelvén, szellemiségében készült kombinációkban, koreográfiákban a tanuló számot adhat a korábban elsajátított Graham technika-ismereteiről összetettebb formában. Előtérbe kerül a stílusérzék, előadásmód, kifejezőerő. Készíthető a technika formanyelvén és szellemiségében új kompozíció, vagy betanítható részlet valamely Graham műből.

4.3.3. *Limón-alapú és kortárs tánctechnikák*

A Limón órákon a táncos állandóan a gravitációt hívja ki maga ellen felhasználva a mozdulatok teljes spektrumát, ami a gravitációs erőtől való szabadság és annak való teljes alávetettség között van, ami a test repülésének pillanata és földre esésének vagy ereszkedésének pillanata között van.

- szukcesszió állandó gyakorlása (bemelegítés) teljes testen
- oppozíció azaz húzóerő és nyújtás(izmok feszítése nélkül)
- súly kezelése
- bounces , swing, esések ismétlése (minden pozícióban)
- mellkas, könyök és váll izolálása a talajon és álló helyzetben
- tendu -gyakorlatok (teljes fordulattal), plié sorozatok (testet kimozdítjuk a központból)
- lendítések második pozícióba
- Próbáljuk megvalósítani a "kettős kitartást" és hozzátenni egy lendítést a felsőtestben
- Passé gyakorlatok, lábfej izolálással
- developpé gyakorlatok hajlásokkal
- tombé minden irányba, később fordulatokkal
- visszarugózásból való emelés gyakorlása a kombinációkon keresztül
- haladó ugrássorok gyakorlása
- Piqué sorozatok

A tréning részeit már kombinált formákban gyakoroltatjuk, karokkal együtt és pozícióváltással végeztetjük. A spirálok, fordulatok nehezítik az anyagot. A növendéknek már tudnia kell koordinálnia a testét, hogy elsajátíthassa a technikát. Ebben a témakörben már a zenei és ritmikus változásokat is bevezetünk. Gyakori térszint váltásokkal és összetett átmeneti helyzetekkel fűzzük a gyakorlatokat. A kombináció/koreográfia folyamán az elsajátított tréninggyakorlatok által megszerzett tudásra alapozva táncos mozgássorokat tanulnak a növendékek, melyben szóló és csoportos feladatokat egyaránt végeznek.

Tréning

- talajon és álló helyzetben végzett emelt szintű gyakorlatok gyakori térszint váltásokkal és váltott tériirányokkal

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem

5. Tánctechnikai specializáció II. tantárgy

5.1. A tantárgy tanításának célja

A képzés célja a jazztánc technika, kontakttánc technika, és valamely más kortárs-, modern tánctechnika (pl. európai modern, Cunningham) mozdulatelemeinek elmélyítése, stílusjegyeinek csiszolása. A klasszikus balett technikától különböző technikai, stílusbeli,

ritmikai és dinamikai különbségek megértése és kivitelezése, a tanuló a tánctechnikák gyakorlatait, szemléletét, stílusát, dinamikai elvárásait magasabb szinten, összetettebb formában gyakorolja, képet kap a mozgásanyag variációs lehetőségeiről, a mozdulatok helyes végrehajtásának szabályairól, a harmonikus, esztétikus kivitelezés módjáról és a szakkifejezések tartalmáról, használatáról.

Fejleszti a tanuló testtudatát, fegyelmét, figyelmét, mozgásmemóriáját, koncentrálókéességét, koordinációs készségét, muzikalitását és felkészíti a szükséges előadóművészi magatartásformára.

Kialakítja a tanulóknak a megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget, a tudatos kontroll igényét és képességét, a csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját, a technikai hibák önálló korrigálásának képességét és a törekvést a művészi előadómódrára.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Tantárgy kiegészíti a Kortárs-, modern technikák I.-et és részben kapcsolódik a Klasszikus balett tantárgyhoz, a Kortárs-, modern technikák II. tantárgyra épül, annak témaköreit mélyíti. A jazztánc forrásai a Klasszikus balett, a modern technikák és az afro-amerikai folklór. A kontakttánc technika során fontos a páros, csoportos Improvizáció, így szoros összefüggésben áll a Kreatív módszerek tantárggyal. A tantárgy kapcsolódik Művészetek története tárgyhoz belül a tánc történet és táncmű-elemzés témáihoz, hiszen ezek során megismerik a tanulók az adott tánctechnikák tánc történeti háttérét, azok megalkotóit, jelentős személyiségeit. A tantárgy fontos alapját képezi a Kreatív módszerek repertoire anyagának.

5.3. Témakörök

5.3.1. *Kontakt-Partnering-Lifting tánctechnika*

A tánc a két mozgásban lévő test közötti kommunikáción alapul, amelyre a fizika törvényei hatnak. A gravitáció, a lendület, a tehetetlenség, a súrlódás befolyásolja a mozgást és kontaktust. A tanuló megtanulja az izom többlet-feszültségeit felszabadítani és a mozgás természetes folyamának teret engedni egy bizonyos minőségű akaratlagosság elhagyásával.

Célja az improvizációs készség által, érintésen keresztül történő kommunikáció a partnerrel, a figyelem, a váratlan helyzetek megoldási képességének, a belső mozgások érzékelésének fejlesztése. A tanuló képes lesz testének tudatosabb használatára, az improvizációkban mozgásainak, reflexeinek és döntéseinek megfigyelésére.

Partnering

A témakör kibontása során az alapszintű kontakt gyakorlatok fokozása, a partnerrel egyre összetettebb, emelt szintű kapcsolódások, partnermunka lép előtérbe, melyet a harmonikus együttműködés elve vezérel.

- partner térben való elmozdítása, talajtól való elszakítása emeléssel, dobással, egyensúlyából való kibillentéssel,
- az érkező partner kitérés megfogása, talajra kényszerítése,
- talajfogás magabiztos elsajátítása bármely vektoriális irányból.
- A gravitáció felhasználása és az ellene való munka lehetőségeinek kiaknázása
- Kombinációk és jam-ek.

Lifting

A témakör folyamán a partnerrel vagy partnerekkel egyre összetettebb, emelt szintű kapcsolódások, partnermunka lép előtérbe. Cél a partnerrel történő akciók egyre magasabb, lendületesebb, dinamikusabb és összetettebb megoldásai, melyek modern emelésgyakorlatokig fokozódnak.

Emelések pl.

- statikus helyzetből történő emelések
- lendületi energiát felhasználó emelések
- Különböző térszintekig történő emelések
- helyzeti energiát felhasználó emelések
- emelések különböző alátámasztási pontokkal, felületekkel

5.3.2. *Jazztánc technika*

A tanuló megismeri a technika speciális emelt szintű gyakorlatait, mozgássorait, a jellemző harmonikus, esztétikus kivitelezés módjait elmélyíti. Képesé válik a technika elemeit biztonsággal, stílusosan bemutatni, a zene és tánc kapcsolatának megteremténi.

Fontos szempont a tudatos légzéstechnika, a koordinációs készség, az egyensúlyérzék és a folyamatos koncentrációs készség fejlesztése. A jazz–technikára jellemző izolációs–, forgás– és ugrástechnika valamint az improvizációs készség fejlesztése, az aszimmetrikus izolált mozgás, a tudatosság, a dinamikus mozgásminőség, az igényes, harmonikus mozgás kialakítása.

Bázis gyakorlatok:

- releve, talon, plié gyakorlat
- boka, térd és csípőízületek melegítése
- plié, gyakorlat
- tendu battement gyakorlat
- battement jeté gyakorlat
- fejizolációs gyakorlat
- rond de jambe par terre és an l’air gyakorlat
- vállizolációs gyakorlat
- frappe gyakorlat
- mellkas izolációs gyakorlat
- adagio gyakorlat
- grand battement jeté

Középgyakorlatok:

- rond de jambe par terre haladva
- tour gyakorlatok paralelle csípőszéles pozícióból,
- chaine gyakorlat
- Port de bras gyakorlat
- Rond de jambe par terre
- Rond de jambe en l’air
- Developpé–enveloppé adagio és grand battement gyakorlatokba ágyazva
- Attitude parallel és en dehors
- Grand battement parallel és en dehors pozíciókban
- Térben elmozduló grand battement
- Térben elmozduló rond de jambe par terre és en l’air
- Tilt
- Twist
- Hinge
- Arch
- Balance és offbalance helyzetek
- Izolációs gyakorlatok: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása – kettő, később három egyidejű alkalmazásával – ritmizálva, alap irányokba, síkok mentén és köríveken is haladva

- Összekötő lépések kombinálva más elemekkel és különböző szintek használatával egy gyakorlaton belül
- Féltalpon, pliében, piqué plié–féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
- Pas de bourrée
- Pas de bourrée en tournant
- Keresztlépés – as croisé
- Triple
- Pivot
- Tombé
- Soutenu
- Glissade
- Pas couru
- Forgás gyakorlatok helyben és térben elmozdulva, a stílusra jellemző törzs, kar használatával és dinamikával, parallel és en dehors pozíciókban

Kis allegrok:

- Ugrások a jazz stílusra jellemző törzs, kar és dinamika használatával
- A klasszikus balett és paralel lábtartásokkal használt ugrások és azok kombinációi Két lábról – két lábra – sauté, Két lábról – egy lábra – sissone, Egy lábról – két lábra – assemblé, Egy lábról – egy lábra – sauté, Egyik lábról – a másik lábra – jeté

Diagonál gyakorlatok

Levezető gyakorlatok

- nyújtással, tágítással egybekötött légző gyakorlatok

Jazz kombináció/koreográfia

A témakörben már nem gyakorlatok jelennek meg, hanem kompozíciók, koreográfiák keretein belül térben, dinamikailag, tempóban, és irányváltásokban is magas szinten valósulnak meg a jazztánc művészi törekvései.

A jazz technika formanyelvén, szellemiségében készült kombinációk, koreográfiák betanulása során a tanuló mozgásmemóriája, stílusérzéke kerül előtérbe. A tanuló felhasználja a tér és idő, magasság–mélység és a dinamikai váltások biztonságos alkalmazási lehetőségeit.

A jazz–technikára jellemző izolációs–, forgás– és ugrástechnika valamint az improvizációs készség fejlesztése, az aszimmetrikus izolált mozgás, a tudatosság, a dinamikus mozgásminőség, az igényes, harmonikus mozgás kialakítása a kompozíciókban.

- szóló kompozíció/koreográfiai feladatok
- páros kompozíció/koreográfiai feladatok
- csoportos kompozíció/koreográfiai feladatok

5.3.3. *Egyéb kortárs-, modern tánctechnika Témakör 3*

A témakör feladata az előzőekben szerzett ismeretanyag elmélyítése, bővítése, speciális emeltszintű gyakorlatokon keresztül, különös tekintettel az adott technika jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai megoldásaira. A választott technikának megfelelően tartalmazhat kötött és improvizatív elemeket fejlesztve a növendékek kreativitását, segítve alkotási kedvét. Az emelt szintű gyakorlatok során a választott technika szemléletének, térhasználatának, ritmikai és plasztikai elvárásainak megfelelő összetettebb tréninganyag elsajátítása kerül előtérbe.

Tréning gyakorlatok összetett formában

- tréninganyag kombinációkban és komplexebb formában

- A pozíciók és tempóváltások
- Az új dinamikai, plasztikai megoldások
- A testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása.
- A térhasználat kiterjesztése, szintek, irányok variációs lehetőségeivel
- Bázisgyakorlatok összetett formában
- Talajgyakorlatok összetett formában
- Középgyakorlatok összetett formában
- Cross the Floor kombinációk összetett formában

5.3.4. Kombinációk, koreográfiák

Az előző témakörök anyagainak elmélyítése, új kontextusba helyezése. A tanult mozgásanyag egyre mélyül, a fokozódó minőségi elvárásoknak megfeleltetés a cél. A korábban elsajátított technikai elemek tisztázása, kombinatívabb gyakorlatokkal való fejlesztés. Minőségi tudatos kivitelezés a térben és a különböző szinteken. A témakör tartalma a technika sajátosságainak megfelelő, önálló, csoportos kombinációk, koreográfiák betanulása.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem

6. Kreatív módszerek tantárgy

6.1. A tantárgy tanításának célja

A Kreatív módszerek tantárgy célja, az improvizáció tudatos alkalmazása, a kompozíciók létrehozásának alapelvei és a korábban elsajátított technikákra alapozva korszerű koreográfiák betanulása. A tanuló saját mozgásmemóriáját, struktúrafelismerő illetve alkotóképességét, kommunikációs eszközeit fejleszti, és megalapozza a lehetőségét annak, hogy a későbbiekben aktív alkotóvá váljon.

A tanuló ismerje a forma, a tér, az idő, a dinamika alkalmazásának lehetőségeit és sajátosságait. Legyen képes a forma, az idő, a tér, a dinamika együttes, komplex alkalmazására, kreatív, kapcsolatteremtő improvizációra, az improvizáció és kompozíció tudatos használatára és önálló és csoport kompozíciók, koreográfiák készítésére, betanulására.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szorosan kapcsolódik a tanszak több tárgyához, a Kreatív módszerek improvizációja felhasználja a tanuló felhalmozott mozdulatanyagát. A cél hogy a tanulók megtanulják gátlásaik leküzdésével a kreatív szabad improvizációt. A kompozíció az improvizációhoz hasonlóan és tőle elválaszthatatlanul működik. Kiegészítik egymást. A tanult mozdulatokból az improvizációk által tudatosan használva jönnek létre a kompozíciók. Kapcsolódik a képzés során zajló korábbi gyakorlati tantárgyakhoz, a tanuló a felhalmozott mozdulatanyagát használja fel a tantárgy során, így megjelenhetnek a Graham, Horton, Jazz, Limón-alapú kortárs tánctechnikák mozdulatai. A Repertoire témaköre kapcsolódik a Kortárs-, moderntánc alapjai I-II. és a Tánctechnikai specializáció I-II. tantárgyakhoz, épít az ott megszerzett széleskörű tudásra.

6.3. Témakörök

6.3.1. Improvizáció

Fejleszti a tanuló kreativitását, integrált gondolkodásmódját, testtudatát, az anatómiai ismeretek tudatos, mozgásban történő alkalmazását, az érzelmek mozdulati kifejeződését. A tanulót képessé teszi egyéni jegyeket viselő mozgás–improvizációs folyamatokat létrehozni és önállóan valamint kisebb csoportokban is a szabad improvizációra.

- A test, a tudat és az érzelmek kapcsolatán alapuló egyéni illetve csoportos kooperációt igénylő improvizációs feladatok
- Valamely szabályrendszerre épülő kötött és szabad improvizációk
- Szabálykövetés és szabályteremtés
- Zártkörű improvizációs bemutatók az előadói helyzet megtapasztalása érdekében
- A tér, mint eszközzel való játék fejlesztése (távolságok, irányok, formák, szabad asszociációk alkalmazása)
- A tér-idő kapcsolat élményének megtapasztalása
- Az idő, mint színpadi eszköz feltérképezése (színpadi idő, film idő, real time)
- Az idő, mint eszközzel való játék fejlesztése
- A tér és az idő témában egyéni és csoportos kooperációt igénylő improvizációs feladatok
- Szabályrendszeren alapuló kötött és szabad improvizációk

6.3.2. Kompozíció

Lehetőséget nyújt a tanulónak saját alkotói folyamata megélésére, alkotói kreativitása kibontakoztatására, kiindulva saját táncosi képességeiből, és a korábban megszerzett szakmai tudásból. A struktúrában való gondolkodás képessége, összetett látásmód fejlesztése kerül előtérbe szóló kompozíciók keretein belül. Lehetőséget ad szóló, páros és csoportos kompozíciók alkotására.

- felismerhető rendszeren alapuló – rövid mozgáskombináció alkotása
- tér és az idő kulturálisan elfogadott szabályainak újraértelmezése,
- a régi modellek új kontextusba helyezése
- Alkotói rendszerek ismertetése, másolása, új alkotói rendszerek, elvek létrehozása
- a tér és az idő kulturálisan elfogadott szabályainak, a társművészetek szerkesztési modelljeinek, egyéni, kiemelkedő megoldásainak adaptációja
- tér szerkeszthetőségének felismerése
- A tér, mint színpadi eszköz feltérképezése (díszlet, színpadi szabályok, perspektíva)
- Az idő, mint absztrakció felismerése
- Zártkörű és nézők számára is nyitott kompozíciók bemutatása a visszajelzés (kritikák) megtapasztalása érdekében
- zenei struktúrák, előadás struktúrák

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Baliett-terem, táncterem

7. Színészmesterség tantárgy

7.1. A tantárgy tanításának célja

A színészmesterség tantárgy tanításának célja a játék élményén keresztül történő megértés, valamint a kommunikáció, a kooperáció, a kreativitás fejlesztése, az összetartozás érzésének erősítése. Olyan kreatív folyamat, amely szolgálja a tanulók ön- és

társismeretének gazdagodását, segíti az oldottabb és könnyebb kapcsolatépítést és ápolást. A tanulói tevékenységek a gondolatok és érzelmek kifejezését, ezzel együtt különböző drámai és színházi kifejezési formák megismerését, alkalmazásuk elsajátítását és értelmezését szolgálják.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Kreatív módszerek tantárgyhoz kapcsolódik, improvizációra épül és a repertoire során szükséges szerepformálást segíti meg.

7.3. Témakörök

7.3.1. *A dráma és a színház formanyelvének tanulmányozása*

Drámás formanyelvi elemek összefűzése, egymásra építése a kívánt tartalom kifejezése érdekében. A színpadi hatáselemek egyes színházi stílusok, színházi műfajok jellemző jegyeinek azonosítása és alkalmazása saját játékokban.

A különböző drámás konvenciók (pl. állókép, gondolatkövetés, belső hangok, „forró szék“), különböző színházi konvenciók (pl. „félre“, monológ) alkalmazása az improvizációkban és jelenetekben, a figurateremtés folyamatában.

A játékok megbeszélése során a drámás eszközök és a színházi formanyelv elemeinek értelmezése a tanult szakkifejezések alkalmazásával.

Színházlátogatás

7.3.2. *Színházi műfajok és stílusok tanulmányozása*

Színházi műfajok és stílusok tanulmányozása: a történeti műfajok és napjaink színházi műfajai; az egyes színházi stílusok jellemző jegyeinek, kifejezőeszközeinek felismerése

- a látott előadásokban. Ezek alkalmazása saját részvétellel zajló színjátékokban vagy drámamunkában.

- Ismerkedés napjaink világszínházi törekvéseivel (színházi előadás megtekintése) Ismerkedés a különböző színházi irányzatokat képviselő előadások sajátosságaival.

- A színpadi tér és használatának lehetőségei, ismerkedés a színpadi térformákkal és használatuk következményeivel.

- A különböző befogadói szerepek megismerése.

7.3.3. *A színház ösztönművészeti jellege*

Improvizációk különféle színházi stílusok elemeinek alkalmazásával. Jelenetek, performance tervezése, kivitelezése a különböző színházi, bábszínházi, drámai, illetve tánc- és mozgásszínházi formák alkalmazásával. Történetmesélés a megismert színházi formákkal.

- Mozdósos improvizációk zene, szituáció, téma, szöveg vagy vizuális elemek felhasználásával (pl. a mozdulat tempója, ritmusa, intenzitása; belső történet).

- Ismerkedés napjaink világszínházi törekvéseivel. Színház- és drámatörténeti, színház- és drámaelméleti ismeretek.

- A műnemek keveredése, újragondolása a kortárszínházi előadásokban (pl. lírai, epikai elemek, posztdramatikus jegyek).

- Ösztönművészeti sajátosságok; a művészeti ágak viszonya, hierarchiája a látott előadásban.

- Különböző kortárszínházi irányzatokat képviselő előadások (hivatásos vagy független színházi társulat előadása, annak hiányában gyermek- vagy diákszínjátékos csoportok)

- előadásainak) megtekintése.
- Előadások elemzése.
- Tánc- és mozgásszínházi előadások megtekintése, feldolgozása.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett terem, tornaterem, színházterem.

8. Zeneismeretek tantárgy

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy legfőbb célja a táncos növendék zenei érzékenységének fejlesztése, a zeneismeret és a ritmus tantárgy tanításán keresztül.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A zeneismeret: a zenetörténet és ritmus témakörökkel alapozza meg a gyakorlati tárgyokban a zenére táncolás elméleti ismereteit. A tánctörténetnek és a táncműelemzés témaköreinek is része.

8.3. Témakörök

8.3.1. *Zenetörténet*

- Tisztában legyen a művészeti korszakok, stílusok általános jellemzőivel, ismerje a zenei műfajokat korszakok szerint, ismerje az adott kor zenei stílusjegyeit, zeneszerzőit, ismert műveit. Tudja a kor táncait, különös tekintettel a balett művekre.

8.3.2. *Ritmus*

-a tantárgy célja ritmusérzék fejlesztése. Az általános iskolában tanult egyszerű ritmuselemek és ritmusjelek ismétlése. Az elméleti tudás gyakorlatba való átültetése, az egymástól eltérő, de párhuzamosan futó ritmusok mozdulatok koordinálása.

-különböző ütemmutatójú gyakorlatok

-többszólamúság

-zenehallgatás

-különböző stílusú etűdök, ütős hangszereken vagy hangot adó tárgyak segítségével

-zenei kreativitás fejlesztése, adott metrumban kompozíció kreálása

-memóriafejlesztés, hosszabb ritmusképletek visszaadásával

-több szólamú művek előadása

-különböző ütemmutatójú gyakorlatok

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ütős hangszerekkel felszerelt zeneterem

9. Anatómia tantárgy

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen használni az anatómia magyar nyelvű kifejezéseit, érteni az emberi mozgásokat működtető mechanizmusokat és mozgásszervek prevenciójára odafigyelni.

Fejleszti a növendékek ritmusérzékét, memóriáját, koncentrációs képességét, kreativitását, a táncos zenei érzékenységét, nyitottságát, véleményformálását-felvállalását és a táncos pálya során elemi fontosságú preventív szemléletet.

A tanulók képessé válnak a "ritmus világ " legfontosabb jelrendszerének egyszerűbb alkalmazására, az egyszerű ütős hangszerek használatára, egy adott stíluskorszak, művészeti terület keretein belül a meghatározó értékek közül önállóan választani és dönteni arról, amit a szakmájukban szuverén módon hasznosítani tudnak, műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni, adaptálni (pl. kor, stílus – meghatározás, műleírás, műelemzés).

Az anatómia magyar nyelvű kifejezéseit felismerik és testük működésének megértésével a sérüléseket megelőzhetik, kivédhetik. A tanuló megismeri az emberi testet működtető mechanizmusokat, elméleti tudása hozzájárul szakmai gyakorlati tevékenységének magabiztos, biztonságos ellátásához.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy elméleti oldalról szervesen megtámogatja a növendékek Kortárs-, modern technikák I-II. és táncművészeti specializáció I-II. tárgyakban szerzett gyakorlati tudását, segíti őket a preventív gondolkodásban.

9.3. Témakörök

9.3.1. *Sejt, szövet*

- Az emberi testet alkotó sejtek felépítése.
- A hám-, kötő-, izom és idegszövet jellemzői, feladatai.

9.3.2. *Nyirokrendszer, emésztőrendszer és légzőszervrendszer*

- Az emberi testet behálózó vér keringető rendszer jellemzői, és feladatai.
- Az emésztőrendszer állomásai, azok feladatai. Itt kellene kitérni a táncostól elvárt ételmezési „normákról” és emésztési betegségekről
- A be és kilégzés állomásai, azok feladatai, összefüggésben a mozgással és az izommunka hatékonyságával

9.3.3. *Idegrendszer*

- A központi idegrendszer. Érzékszerveink és azok információ-feldolgozó rendszere.

9.3.4. *Az emberi test csontjai és ízületei, szalagjai*

- Az emberi test csontjai nagyobb egységekre bontva, úgy mint a törzs , az alsó végtag , a felső végtag és a vállöv , a medence és a koponya csontjai, ízületei azok tengelyei és mozgáshatárai. Sérüléslehetőségek.

9.3.5. *Az emberi test izomzata*

- Izomtípusok és azok jellemzőik, Az egyes ízületeket mozgató izmok.
- A tánc közben szerzett sérülések formái és ellátásuk. Lehetséges kóros elváltozások a kiemelten magas fizikai terheléstől.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Vetítésre alkalmas, internet hozzáféréssel szaktanterem.

10. Bevezetés a tánc történetbe tantárgy

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző tánc történeti korok legfontosabb eseményeit, szemléletét, táncainak stílusát, meghatározó alkotóinak, táncosainak életét, munkásságát. Legyen rálátása a

fejlődési folyamatokra, korszakok, alkotók egymásra hatására. Tánc történeti ismereteit képes legyen történeti alapismereteibe ágyazva áttekinteni, valamint általános művészet- és zenetörténeti ismeretekkel összekapcsolni. Fejlessze a tanuló ízlését, tánc- és színházművészet iránti érdeklődését, szeretetét, nyitottságát.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a történelem, magyar irodalom, művészet- és zenetörténet, valamint az előadó művészeti gyakorlat tantárgyhoz.

10.3. Témakörök

10.3.1. A táncművészet eredete a reneszánsz táncművészet korszakáig

A táncművészet kezdetei őskortól a középkorig

Reneszánsz

- a reneszánsz esztétikája
- ballo és balletto
- maestro di ballo: Domenico Da Ferrara, Antonio Cornano, Fabritio Caroso
- az új európai táncművészet megalapozása
- intermedium
- commedia dell' arte
- Thoinot Arbeau: Orchésographie

A magyar táncélet a reneszánszban

Reneszánsz Magyarországon

- Mátyás király és a reneszánsz
- magyarországi táncfajták

10.3.2. Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig

Udvari balett

- Medici Katalin ünnepélyei
- XIV. Lajos udvari balettjeinek látványvilága
- XIV. Lajos, a Napkirály – táncos, mecénás
- alkotók: Beauchamps, Lully, Molière
- 1662. Királyi Táncakadémia
- táncmesterek, táncjelírás: Rameau, Feuillet

A felvilágosodás hatása a táncművészetre, Jean-Georges Noverre cselekményes balettje és a "Levelek..."

A felvilágosodás hatása miképp jelenik meg a táncművészetben, Noverre munkásságán keresztül veszi végig a korszak újító törekvéseit.

- előzmények: a tökéletes táncosok, csiszolt technika, olasz virtuozitás
- Noverre élettörténete és munkássága
- Noverre reformtörekvései: a cselekményes balett, dramaturgia, díszlet, jelmez, pantomim és tánc összekapcsolása
- Noverre balettje
- Noverre követői
- Vigano coreodrammája

A romantikus balett

A romantika mint stílus-teremtő korszak

- Bournonville
- Spicctánc, tündérlények
- a Taglionik (Filippo, Marie) és A Szilfid
- Nemzeti romantika – néptánc - karaktertáncok
- Fanny Elssler
- Perrot, Grisi és a Giselle
- Carlo Blasis és a táncpedagógia
- a késő romantika - Saint-Léon és a Coppélia

A magyar táncélet az Operaház megnyitásaig

A XVIII. századi magyar táncélet

- Eszterházy esték
- paraszti táncfolklór
- Iskolai színjátás
- Az első magyar „balétek”

Reformkor

- reformkori táncos generáció, első hivatásos táncosok
- Saáry Fanny, Aranyváry Emilia – az első magyar primabalerinák
- az Operaház kezdetei

10.3.3. A romantika másodvirágzásától az újítókig

A balett klasszicizálódása Oroszországban

A téma felöleli a nagy romantikus baletteket a koreográfusaitól, sztárbalerináitól a letisztult klasszikáig, Marius Petipa munkásságáig és az orosz klasszikus balettig.

Orosz klasszika

- Perrot, Saint-Léon, Blasis Oroszországban
- Petipa balettjei
- Csajkovszkij zenéje
- orosz balett csillagok, klasszikus virtuozitás

Gyagilev és az Orosz Balett

Újítások a balett formanyelvén belül. A társművészetek és a táncművészet kapcsolata Szergej Gyagilev munkásságán keresztül.

- Gyagilev személyisége, kulturális szerepe
- Új orosz művészet, új balettstílus
- Orosz szezonok Párizsban
- Fokin alkotói újításai
- Sztravinszkij szerepe
- kapcsolat az avantgarddal
- komplex előadás
- Nizsinszkij – a mozdulat új lehetőségei
- Gyagilev hagyatéka

George Balanchine és a neoklasszikus balett

- Balanchine élete és pályafutása
- fontosabb művei
- a klasszikustól a neoklasszikusig
- a szimfonikus balett fogalma

Az újítók megjelenése a táncművészetben

A témakör a földrajzilag egymástól elkülönült, vagy éppen egymással szoros ok-okozati összefüggésben álló újító törekvéseket veszi sorra, koreográfusok, táncosok alkotói munkásságán keresztül.

A moderntánc kialakulása Amerikában

- Isadora Duncan
- Martha Graham
- José Limón

Új színpadi törekvések Európában

- Emile-Jacques Dalcroze
- Laban Rudolf
- Kurt Jooss

Magyar mozdulatművészet kialakulása

- Madzsar Alice
- Dienes Valéria
- Szentpál Olga

10.3.4. A XX. század első felének táncélete

Néptánc mozgalmak és hivatásos néptánc együttesek Magyarországon

A témakör sorra veszi a hazai néptánc-élet amatőr és professzionális szintereit, bemutatja a hivatásos néptánc együtteseket, és a néptánc mozgalom jelentőségét.

Néptánc, mint a színpadi táncok forrása

- néptáncok az Operaház színpadán

Együttesek:

- Néphadsereg Központi Művészegyüttese
- Magyar Állami Népi Együttes
- Szakszervezetek Országos Tanácsának Központi Művészegyüttese
- Duna Művészegyüttes

Koreográfusok:

- Molnár István
- Rábai Miklós
- Szabó Iván

Néptánc mozgalmak:

- Gyöngyösbokréta

Az operaház és a vidéki magyar balett együttesek története,

A témakör a magyar hivatásos balett együttesek történetét, koreográfusainak, táncosainak munkásságát öleli fel, bemutatja a hazai táncélet fejlődését.

Operaház

- az Operaház megnyitása
- Luigi Mazzantini
- Nicola Guerra
- külföldi művészek vendégjátéka (Orosz Balett, Isadora Duncan)
- Otto Zöbisch
- Brada Ede
- Jan Cieplinski
- Nádasi Ferenc
- Harangozó Gyula
- Seregi László
- Lőrinc György balett igazgatósága
- az Operaház napjainkban

Szegedi Balett

- Lőrinc György
- Imre Zoltán
- Szegedi Kortárs Balett
- Juronits Tamás

10.3.5. Kitekintés a külföldi és hazai alkotók munkájára a XX. században

A témakör áttekinti a XX. század legjelentősebb együtteseit, koreográfusait mind hazai mind nemzetközi viszonylatban, Európában és a tengerentúlon is. A témakörön belül a szakanyag a helyi sajátosságoknak megfelelően szabadon alakítható.

Pécsi Balett

- az együttes létrejöttének háttere
- az együttes alkotói szemlélete
- Eck Imre
- alapító tagok

Győri Balett

- az együttes létrejöttének háttere, alapító tagok
- Markó Iván
- korszakok
- Koreográfiák
- vendégkoreográfusok

ExperiDance

- Román Sándor
- Ezeregyév

Kiemelkedő néptánc alkotók

- Tímár Sándor
- Novák Ferenc
- Kricskovic Antal

- Szigeti Károly
- Györgyfalvai Katalin
- Foltin Jolán
- Diószegi László
- Zsuráfszki Zoltán
- Néptánc mozgalmak
- Táncház mozgalom

10.3.6. Táncműelemzés a szakiránynak megfelelően a rendelkezésre álló darabokból
Táncművészet különböző korszakaihoz kapcsolódó darabok, meglévő előadások megismerése, tanulmányozása, elemzése

10.3.7. A vizsgatevékenység előkészítése

E témakör egyrészt ismétli és rendszerezi az eddig megszerzett tánc történeti ismereteket, másrészt vizsgahelyzet szimulációval mentálisan is felkészíti a növendékeket a vizsgatevékenységre.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

E témakör egyrészt ismétli és rendszerezi az eddig megszerzett tánc történeti ismereteket, másrészt vizsgahelyzet szimulációval mentálisan is felkészíti a növendékeket a vizsgatevékenységre.

11. Repertoire tantárgy

11.1. A tantárgy tanításának célja

A növendék a repertoire órákon ismerkedik meg a kortárs-modern tánc koreográfiáival, valamint mozgásnyelvével. Feladatai kiterjedhetnek, kartánc, szóló és duett feladatokra. El kell sajátítania a fellépésekre való felkészülést, a fellépés folyamán szükséges viselkedésformát, a szerepformálást, az esetleges partner vagy partnerekkel valamint a közönséggel való kapcsolattartás módját.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A repertoire órák a színházi tánc alapjaira, valamint a tánc technikákra, egyéb tantárgyak technikai elemeire építenek. A szakmai elméleti tantárgyak segítik, hogy a növendék átfogó képet alkothasson az adott szerepéről.

11.3. Témakörök

11.3.1. 9/1. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben

-Az óra feladata az alap modern tánc technikák alaplépéseinek felhasználásával, koreográfiává fűzött csoportos tánc betanításával megalapozni, kialakítani és fejleszteni a növendékek egymásra figyelő magtartásformáját. Mindemellett célja, hogy megismertesse az együtt szempontjait, és azok jelentőségét.

-A repertoire-nak a csoportos tánc koreográfián keresztül az is feladata, hogy fejlessze a térbeli tájékozódást és segítse a színpadi alaphelyzetek gyakorlati megvalósítását.

-A növendékek adottságainak megfelelően megkezdődik az egyszerűbb szóló betanulása. Ennek során a növendékek lehetőséget kapnak a szerepformálásra, az adott táncrészlet stílus jegyeinek gyakorlására. Ezen variációk megformálása közben lehetőségük nyílik a különböző művészi kifejezőeszközök alkalmazására és felhasználási lehetőségeinek bővítésére.

Ez módot ad a gyermek saját egyéniségének felszínre hozatalára, valamint az előadás mód harmonikussá és esztétikussá csiszolására. Ily módon szembesül azzal, hogy hogyan lesz a megformált szerep gazdagabb, az ő alakítása által.

Egyéniség kibontakoztatása szempontjából is fontos a repertoire tantárgy oktatása.

11.3.2. 10/2. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben

- A repertoire-ban szereplő koreográfiák kiválasztásakor figyelembe kell venni, hogy az adott évfolyam anyagtudásával, tudásszintjével megegyezzen. Ezen kívül meghatározó az osztály létszáma és összetétele.

-Különböző kartáncok betanulása. Kiemelt feladat az adott koreográfiák pontos, technikailag, mozdulatilag és zeneileg egyaránt egyszerre történő végrehajtásának kidolgozása. -Együttműködés, az egymásra figyelő magatartás, felelősségtudat kialakítása, a koreográfiák betanulása és kigyakorlása során. A csoportban végzett munka nehézségeinek, szépségeinek és fontosságának megértetése a növendékekkel.

-A művészi előadásmód, az adott koreográfiákra jellemző stílus és magatartásformák elsajátítása.

11.3.3. 11/3. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben

-A repertoire órákon betanult koreográfiák mérhetetlen lehetőséget biztosítanak ennek a tánctechnikának a kidolgozására.

-A növendékek minden évfolyamban elérik azt a tudás szintet, amelynek megfelelő részlet kiemelhető és betanítható a már meglévő balett repertoire-ból.

-Lehetőség adódik arra is, hogy a tantárgyat tanító balettmester maga készítse el az évfolyam számára a koreográfiát, amellyel begyakoroltatja az elsajátított táncelemeket.

-A cél, amely ebben a tantárgyban elérhető, az előadás módjának a tudata. A szerepformálás, a hangulat és a mimikai jegyek használata, illetve a tánctechnika pontos ismerete, ezeken az órákon leginkább összehangolhatóak.

-Célszerű a kisebb-nagyobb tánckari jelenetek betanítása, a térhasználat, illetve a tánckari jelenetekben való együttműködés gyakorlása érdekében.

-Tánckari jelenetek fontossága és szerepe a koreográfiákban és azok fejlesztő hatása a növendék tánctechnikájára.

11.3.4. 12/4. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben

-Cél a növendékekben a feladat iránti egyéni felelősség kialakítása a szereplehetőségeken keresztül.

-Kiemelt feladat a növendékek egyéniségéhez illeszkedő, képességeiknek és tudásszintjüknek megfelelő koreográfia készítése. A tanulókat különböző tánc stílusokkal ismertetik meg.

-Partneri viszony gyakorlása, a partnerekkel való közös munka, együttműködés elsajátítása. Cél a partnerben való bizalom kiépítése, a felelősségtudat, megbízhatóság, az egymásra való odafigyelés megalapozása. Az együtt táncolás, előadás szépségének megismerése.

-Fontos a szerepformálás, a különböző művészi kifejezőeszközök használatának tudatosítása, elmélyítése. Az eltérő tánc stílusokhoz tartozó magatartásformák, előadásmódok gyakorlása. Stílusérzék, előadásmód továbbfejlesztése.

11.3.5. 13/5. évfolyam anyagához tartozó tartalmaknak gyakorlása szerepben

A növendékeknek el kell jutniuk a színpadi formák betanítása során a tökéletes technikai és művészi előadásmódhoz.

-A bonyolult technikai részeket kiemelten külön is gyakoroltatjuk.

-A növendékek befogadó képességéhez alakított időbeli hosszúságú, technikai nehézségű variációk.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Színpad, balett-terem

12. Szakmai idegen nyelv tantárgy

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

12.3. Témakörök

12.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

12.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a tanuló a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a tanuló arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók

és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjú elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

12.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a tanuló rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a tanuló koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

12.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a tanuló folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alap adatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

TÁNCOS II. SZAKKÉPESÍTÉSHEZ SZÍNHÁZI TÁNCOS

A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 4 0215 09

A szakképesítés megnevezése: Táncos II.

Szakirány megnevezése: Színházi táncos

Tanulmányi terület: Művészet

Táncos II. - Színházi tánc szakirányú szakképesítés programkövetelmény modulja, tantárgyai, témakörei

Színházi tánc	
<i>Tantárgyak megnevezése</i>	<i>Témakörök</i>
Klasszikus balett	Alaplépések I.
	Alaplépések II.
	Alaplépések III.
	Alapok elmélyítése I.
	Alapok elmélyítése II.
	Emeltebb szintű kombinációk I.
	Emeltebb szintű kombinációk II.
Kortárs- modern technikák	Kortárs- moderntánc I.
	Kortárs- moderntánc II.
	Kortárs- moderntánc III.
	Kortárs- moderntánc gyakorlatának elmélyítése
	Emeltebb szintű gyakorlatok
Emelés	Modern partnering, kontakttánc technika
	Klasszikus balett pas de deux alapjai
	Emelés gyakorlatának elmélyítése
Színpadi tánc	Színpadi tánc I.
	Színpadi tánc II.
	Színpadi tánc elmélyítése I.
	Színpadi tánc elmélyítése II.
	Az elsajátítottak integrálása, magasabb szintre emelése
Néptánc	A dunai táncdialektus ugrós táncai
	A dunai–dialektus csárdásai közül választott tánc
	A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc
	Táncismeret bővítése
	Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend tanulása
Előadó-művészeti gyakorlat	Előadó-művészeti gyakorlat I.
	Előadó-művészeti gyakorlat II.
Képességfejlesztés	Speciális ízületi mobilitást fejlesztő gyakorlatok
	Aktív hajlékonyságot fejlesztő gyakorlatok
	Koordinációs képességek fejlesztése
Színészmesterség	A színészmesterség alapjai
	Helyzetgyakorlatok
	Színpadi játék
Balettelmélet	A balett technika
	Az egyes egységek kiejtése

	A klasszikus balett pózai, Temps lié
	A klasszikus balett emeltebb szintű gyakorlatainak elmélete
Tánc történet	A tánc keletkezésétől a reneszánsz táncművészet korszakáig
	Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncélethez
	A romantika másodvirágzásától az újítókig
	A 20. század első felének táncélete Magyarországon
	Kitekintés a külföldi és hazai alkotók munkájára a 20. század második felében
	A vizsgatevékenység előkészítése
Zeneismeret	Zeneismeret alapjai
	Kreatív zene
Szakmai idegen nyelv	Nyelvtani rendszerezés I.
	Nyelvtani rendszerezés II.
	Nyelvi készségfejlesztés
	Munkavállalói szókincs

Táncos II. – Színházi tánc szakirányú szakképesítés programkövetelmény modulja, a szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámát évfolyamonként

Színházi tánc szakirány										
Tantárgyak megnevezése	9.		10.		11.		12.		5/13.	
	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.	e.	gy.
	4	14	4	15	3	15	3	14	5	26
Klasszikus balett		8		8		7		7		8
Kortárs- modern technikák						4		3		3
Emelés								2		2
Színpadai tánc		2		2		2		2		2
Néptánc		2		2		2				2
Előadó-művészeti gyakorlat										6
Képességfejlesztés		2		2						
Színészmesterség				1						2
Balettelmélet	1		1		1		1		2	
Tánc történet	2		2		2		2		2	
Zeneismeret	1		1						1	
Szakmai idegen nyelv										1
Össz.óraszám	18		19		18		17		31	

A
Színházi tánc
megnevezésű

programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

13. Klasszikus balett gyakorlat tantárgy

13.1. A tantárgy tanításának célja

A klasszikus balett oktatásának célja, hogy a növendék a készségek fokozatos fejlesztésével párhuzamosan elsajátítsa a klasszikus balett mozgásanyagát, és azt táncosi hivatásának megfelelő szinten alkalmazni tudja.

Ismertesse meg a tanulókkal

- klasszikus balett lépésanyagát
- speciális koordinációját
- technikai elemeit
- a mozgás kapcsolatát a zenével
- a mozgásanyag variációs lehetőségeit
- a lépések helyes végrehajtásának meghatározó szabályait
- a harmonikus, esztétikus kivitelezés módját
- a táncos, előadóművészi magatartásformát

Alakítsa ki a tanulóknál

- a beidegzett, rendszeres munka természetes igényét
- a megfelelő munkafegyelmet, szellemiséget
- a munkájuk tudatos kontrollálását
- a közös, csoportmunka helyes, egymásra figyelő magatartásformáját
- a technikai hibák önálló korrigálásának képességét
- törekvést a művészi előadásmódra

Fejlessze a növendékek

- fizikai képességeit (tágság, hajlékonyság, rugalmasság)
- teljesítő- és állóképességét
- technikai tudását
- stílusérzékét
- dinamikai érzékét, hangsúlyozva a gyakorlatok közti dinamikai különbségeket
- mozgásmemóriáját
- koncentrációképességét
- koordinációs képességét
- muzikalitást
- igényességét az esztétikus előadásmódban és plasztikus kivitelezésben.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A klasszikus balett mozgás anyagának és technikájának alapjait, végrehajtási szabályait az emelés gyakorlat tantárgy (Klasszikus balett pas de deux témakör) tananyaga is alkalmazza, technikai követelményei azonosak. A Balettelmélet gyakorlati prezentációval tantárgy a klasszikus balett szabályait megismerteti, valamint elősegíti a tananyag tudatos alkalmazását.

13.3. Témakörök

13.3.1. Alaplépések I.

Fő szempontok: A helyes testtartás, az en dehors, a lábizomzat, a kartartások kidolgozása, valamint pózok elsajátítása spiccel a földön, az ugrástechnika megalapozása, a rúd- és középgyakorlatok talpon. A gyakorlatokat a hozzájuk tartozó kar- és fejkísérettel tanítjuk, megalapozva ezzel a növendékek koordinációs készségét.

Rúdgyakorlat

Lábhelyzetek

Pliék

Battement tendu +puor batterie

battement tendu demi pliével

Battement tendu jeté

Retiré V. pozícióból sur le cou de pied-be és passéba

Battement tendu passé par terre

Fondu 45 fokon

Frappé

Rond de jambe en l'air en dehors és en dedans

Sur le cou de pied és passé helyzetek

Petits battements sur le cou-de-pied

Relevé lent 45 és 90 fokon

Developpé 45 és 90 fokon

Grand battement jeté

Relevé I.-II.-V. pozícióban

Hátrahajlás, oldalt hajlás rúddal szemben állva

Mély hajlások rúd mellett

Balance I.-II.-V.pozícióban

Középgyakorlat

Lábhelyzetek

Kartartások

Port de bras-k

Pliék

Battement tendu

Battement tendu jeté

Battement tendu passé par terre

Rond de jambe par terre

Fondu

Soutenu

Frappé

Petits battements sur le cou-de-pied

Relevé lent

Developpé

Temps lié par terre en dehors és en dedans

Temps lié par terre hajlással en dehors és en dedans

Pózkod spiccel a földön kivéve ecarté és IV. arabesque
Grand battement jeté
Relevé I.II.V. pozícióban
Balance
Pas de bourrée lábváltással en dehors és en dedans

Allegro

Temps levé sauté
Petit échappé
Petit changement de pied
Assamblé
Sissonne simple en face
Glissade oldalra

13.3.2. Alaplépések II.

Alaplépések tanulótempóban

Fő szempontok: A rúd- és középgyakorlatokat lábujjhegyen, illetve relevé-be emelkedéssel tanítjuk. A rúd és középgyakorlatokat pózokban végezzük 45 és 90 fokon. A gyakorlatok összetételében megnő a koordináció szerepe. Ebben az évfolyamban sajátítja el a növendék az en tournant gyakorlatokat, a tour sur le cou-de-pied alapjait és a battírozás alapvető technikai fogásait.

Rúdgyakorlatok

Battement double tendu
Battement tendu pózokban kis és nagy kartartásokkal
Battement tendu jeté pózokban kis és nagy kartartásokkal
Battement tendu jeté pointé, développé
Grand ron de jambe par terre
Fondu, és double fondu féltalpra emelkedéssel+ fondu tombé előre és hátra
Fondu 90 fokon talpon és féltalpon
Soutenu 45 és 90 fokon talpon és féltalpon
Frappé és double frappé relevével és plié relevével féltalpon
Frappé féltalpon +pózokban és double frappé féltalpon
Flic-flac oldalraféltalpon sur le cou de pied-be befejezve
Petits battements sur le cou-de-pied, féltalpon egyenletesen és ritmizálva
Rond de jambe en l'air lábujjhegyen, posé-val+, talpon pliével
Demi rond, és grand rond 90 fokon talpon en dehors és en dedans
Relevé lent, développé pózokban relevével
Rond de jambe en l'air 45 fokon pliével, pliébe érkezve, és plié relevével+ poséval
Temps relevé talpon és féltalpon
Grand rond 90 fokon féltalpon+ demi rond plié relevével
Grand battement jeté pózokban és gr. battement jeté pointé+ gr. battement jeté passé par terre
Fouetté lábujjhegygel a földet érintve+45 fokon plié relevével en dehors és en dedans
Balance lábujjhegyen rendkívüli sur le cou de pied-ben+ 45 fokon tartott lábbal
½ fordulat V. és IV. pozícióban en dehors és en dedans

Középgyakorlatok

Grand plié IV. pozícióban

Battement double tendu
Battement tendu marché
Battement tendu pózokban
Battement tendu jeté pózokban
Battement tendu en tournant 1/8 és 1/4 fordulattal
Battement tendu jeté en tournant 1/8 és 1/4 fordulattal
Grand rond de jambe par terre croiséból croiséba
Fondu és double fondu tombéval
Fondu talpon 90 fokon pózokban
Soutenu 45 fokon+90 fokon pózokban
Rond de jambe en l'air formák
Frappé, double frappé
Petits battements sur le cou-de-pied
Demi rond, 90 fokon grand rond 45 fokon
Relevé lent és developpé pózokban+ ecartéban és IV. arabesque-ben
Ecarté 45 fokon+ 90 fokon talpon
IV. arabesque spiccel a földön+ 90 fokon talpon
Grand temps lié
Grand battement jeté pointé
Grand battement jeté pózokban
Fouetté 1/4 és 1/2 fordulattal pózokban talpon és demi pliében, lábujjheggyel a földet érintve
Assemblé soutenu 1/2 és 1 fordulattal
Pas de bourrée ballotté 45 fokos pózokban
Pas de bourrée dessus-dessous
Pas balancé en face és 1/4 fordulattal
IV.-V.-VI.port de bras

Tour-ok

Preparáció tour sur le cou-de-pied-hez II., IV. és V. pozícióból
Egy tour sur le cou-de pied II., IV. és V. pozícióból
Tour sur place en dehors és en dedans
Tour pas de bourrée diagonálban
Tour chainé
Tour piqué

Allegro

Temps levé sauté IV. pozícióban
Sauté volé V. pozícióban előre és hátra
Temps levé sauté egy lábón sur le cou de pied-ben tartott szabad lábbal
Échappé IV. pozícióból corisé és effaccée-ban
Grand echappé, grand changement 1/4 és 1/2 fordulattal
Tour en l'air egy fordulattal
Assemblé pózokban
Glissade pózokban
Double assemblé pózokban
Petit jeté
Sissonne simple pózokban assembléval zárva
Sissonne ouverte 45 fokon + pózokban
Sissonne fermé

Temps lié sauté
Ballonné 45 fokon
Pas de chat
Pas de basque
Pas chassé előre, pózokban

Spicgyakorlatok

Frappé és doublé frappé spiccen állva a rúdnál
Doublé échappé IV. pozícióban
Échappé 1/4 és 1/2 fordulattal
Sissonne tombé+temps lié sauté
Sissonne simple 1 és 1 fordulattal
Sissonne ouverte 45 fokon és developpéval
Gilassade 1/2 fordulattal oldalra haladva

13.3.3. Alaplépések III.

Alaplépések tanulótempóban

Fő szempontok: A súlyláb-munka fokozatosan fejlesztendő, hogy a további témakörök allegroinak biztos és erőteljes kivitelezését elősegítsük. Ebben a témakörben a középgyakorlatok lényegében a grand tourok és nagy ugrások kezdeti formáinak elsajátítását célozzák. Az allegro-ban az új gyakorlatok mellett a pas battuk és egyszerűbb en tournant ugrások elsajátítása, valamint a tourok minél gyakoribb alkalmazása fontos feladat.

Rúdgyakorlat

Battement tendu en cercle nyújtott súlylábban és demi pliével
Battement tendu jeté enveloppé
Fondu tombéval 90 fokon
Double frappé ¼ és ½ fordulattal poséban befejezve
Grand rond de jambe jeté
Relévé lent és developpé plié relevével
Grand rond lábujjhegyen
Developpé ballotté 45 és 90 fokon
Fouetté 90 fokon plié relevével
Flic-flac en tournant
Battement battu
Rond de jambe en l'air 90 fokon pózból pózba, en dehors és en dedans
Double rond de jambe en l'air 45 fokon talpon, lábujjhegyen és plié-ben befejezve
Grand rond 90 fokon plié-relevé-vel
Developpé tombé
Grand battement jeté, balancoire,+developpé + lábmegtartással

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied 1 tour-ral, temps relevé 45 fokon
Tour 1/2 fordulattal 45 fokon és 90 fokon tartott szabad lábbal
Tour sur le cou-de-pied 1 tourral

Középgyakorlatok

Fondu 90 fokon tombé-val, 45 fokon

Fouetté 45 fokon plié-relevé-vel, 90 fokon talpon
Grand fouetté a la seconde-ból I. arabesque-be
Soutenu en tournant
Frappé en tournant talpon
Doublé frappé en torunant talpon 1/8 és 1/4 fordulatokkal
Flic-flac kis pózokból kis pózba
Rond de jambe en l'air 90 fokon talpon, lábujjhegyen, en tournant 45 és 90 fokon talpon 1/8 és 1/2 fordulatokkal
Grand rond 45 fokon plié-relevével
Developpé tombé+, ballotté
Relevé lent és developpé relevével ecartéban és IV. arabesque-ben
Tour lent pózokban és passé helyzetben
Temps lié terre en tournant
Grand battement jeté pointé ecartéban és IV. arabesque-ben
Letérdelés nagy pózokból és relevé nagy pózokban térdelésből
Balance piqué-s rálépéssel nagy pózokban
Pas courru ritmizálva
Pas de bourré-ken tournant

Tour-ok

Preparáció a grand tourokhöz II. és IV. pozícióból
Grand tour 1 tour-ral
Preparáció grand port de bras-val és 1 tour IV. pozícióból
Tour sur le cou-de-pied 1 tour-ral grand plié-ből
Tour sur le cou-de-pied 1 tour-ral hátul sur le cou-de-pied-ben tartott szabad lábbal
Tour posé en dehors és dedans
Tour degagé diagonálban

Allegro

Échappé battu
Entrechat trois
Entrechat quatre
Petit assamblé volé
Royal volé
Entrechat quatre volé
Entrechat cinq
Assamblé battu
Jeté coupé-val
Sissonne simple en tournent 1 fordulattal
Assamblé battu
Jeté coupé-val
Sissonne simple en tournent 1 fordulattal
Grand assamblé oldalra
Jeté battu
Jeté fermé 45 fokon oldalra és pózokban
Grand jeté helyből és coupé-s kilépéssel
Grand sissonne ouvert
Sissonné tombé en tournant
Temps lié sauté en tournant
Rond de jambe en l'air sauté

Pas failli előre és hátra
Contre temps hajlított és nyújtott lábbal
Tour en l'air

Spiccgyakorlatok

Sissonne ouvert 90 fokon nagy pózokban tovahaladva
Rond de jambe en l'air 45 fokon en dehors és en dedans

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied 1 tour-ral en dehors és en dedans
Tour dedagé diagonálban

13.3.4. Alapok elmélyítése I.

Fő szempontok: Az eddig tanultak művészi csiszolása, a technikai képességek és teherbírás további fejlesztése. A középgyakorlatokban kívánatos minél több lábujjhegyen végzett adagio-t gyakoroltatni. Az allegro-ban cél a gyakorlatok hosszának fokozása, az összetettebb en torunant ugrások, valamint az összetettebb battu-k tanítása. A forgásoknál ebben az évfolyamban el kell érni a teljes biztonságot spiccen is.

Rúdgyakorlatok

Flic-flac en tournant nagy pózból nagy pózba
Grand battement jeté en cercle+ lábujjhegyen+ relevével
Tour sur le cou de pied 45fokon tartott szabad lábbal indítva
Tour ½ fordulattal 45 és 90 fokon tartott szabad lábbal
Tour sur le cou de pied nagy pózba befejezve talpon, lábujjhegyen és pliében

Középgyakorlatok

Flic-flac nagy pózból nagy pózba és en tournant nagy pózból nagy pózba
Fondu 45 fokon demi rond-dal és tartott szabad lábbal en tounant
Rond de jambe en l'air lábujjhegyen+ talpon en tournant
Developpé ballotté
Tour lent pózváltással
Arabesque panché III. arabesque-ben
Grand fouetté-k
Renversé croisé en dehors és en dedans

Tour-ok

Tour sur le cou-de-pied 2 és 3 tour-ral
Tour-ok kis pózokban
Tour-ok kis pózokban en suite
Tour tire-bouchonne nagy pózból nagy pózba
Grand tour-ok grand plié-ből indítva 1 tour-ral (fiúknak)
Grand tour-ok en suite valamennyi pózban (kivéve écarté-ban)
Grand tour piqué diagonálban és helyben 1 tour-ral en dehors és en dedans
Tour developpé-tombé diagonálban
Sauté en tournant nagy pózokban en suite
Tour piqué 2 tourral en suite diagonálban
Tour degagé 2 tour-ral en suite diagonálban

Tour kombinációk dupla tour-ok alkalmazásával diagonálban
Tour degagé 1 tour-ral körben
Tour tire-bouchonne 2 tour-ral körben

Allegro

Entrechat six
Grand assemblé en tournant $\frac{1}{2}$ és 1 fordulattal
Grand jeté fondu (orosz forma)
Coupé-jeté en tournant diagonálban
Saut be basque
Sissonne ouverte battu
Sissonne ouverte en tournant Sissonne renversée
Sissonne fermé battu
Sissonne tombé en tournant 2 fordulattal (fiúknak)
Temps de cuisse ouverte
Temps de cuisse fermée
Ballonné 45 fokon en tournant
Grand pas de basque előre
Tire-bouchonne-sauté 1 fordulattal nagy pózba érkezve (fiúknak)
Grand temps levé sauté-passén keresztül nagy pózba
Grand temps levé 1 fordulattal en tournant
Grand cabriole fermé
Grand fouetté effacée sauté
Chassé en tournant en suite diagonálban
Pas emboité en tournant á terre diagonálban
Pas emboité en tournant körben

Spiccgyakorlatok

Az eddig tanult lépések kombinációinak alkalmazása.

13.3.5. Alapok elmélyítése II.

Fő szempontok: Ebben a témakörben befejeződik a tananyag elsajátítása. Cél az eddig tanultak művészi csiszolása, a technikai képességek és teherbírás további fejlesztése. A kombinációk és a terhelés a színpadi variációk igényeinek kell, hogy megfeleljenek. Súlyponti feladatok a fiúk számára a duplafordulatos nagy ugrások és a nehezített battírozások, a lányok számára a dupla tour-ok spiccen.

Középgyakorlatok

Grand fouetté 1+1/4 fordulatal en tournant en dedans és en dehors
Rensersé en dehors en suite
Arabesque panché IV. arabesque-ben

Tour-ok

Á la seconde sauté grand tour-okkal kombinálva (fiúknak)
Grand tour-ok suite pózváltással
Grand tour piqué en dedans körben
Tour kombinációk dupla tour-okkal körben

Allegro

Entrechat – cinq (fiúknak)
Grand assemblé en tournant 2 fordulattal (fiúknak)
Grand jeté fondu (olasz forma)
Grand jeté pas de chat
Grand jeté en tournant
Grand jeté en tournant körben (fiúknak)
Grand sissonne ouverte battu nyújtott lábbal (fiúknak)
Temps de cuisse ouverte battu (fiúknak)
Renversé sauté (fiúknak)
Grand temps levé sauté 1 fordulattal en tournant
Grand fouetté sauté 1 és 1 fordulattal en tournant
Saut de basque
Saut de basque 2 fordulattal (fiúknak)
Saut de basque 2 fordulattal nagy pózba érkezve (fiúknak)
Jeté entrelacé körben
Double cabriole (fiúknak)
Pas ciseaux
Tour en l'air 2 fordulattal térdre érkezve (fiúknak)
Dupoa en tournant nagy ugrások térdre érkezve (fiúknak)
Revoltade (fiúknak)

Spicgyakorlatok

Az eddig tanult lépések kombinációinak gyakorlása.

13.3.6. Emeltebb szintű kombinációk I.

A témakör az eddig tanult lépésanyag gyakorlásával, emeltebb szintű kombinálásával, a tempók gyorsításával foglalkozik. A gyakorlategységek magasabb nehézségi foka, időtartamának megnövekedése jelentenek új feladatot a növendékeknek. Lányoknál hangsúlyt kap a tágság, a forgástechnika és a plasztikus mozgásminőség. Fiúknál a forgások és az ugrások jelentenek fontos feladatot.

Középgyakorlatok

Az eddig tanult lépések emeltebb szintű kombinálása, a tempók gyorsítása.

Tour-ok

Az eddig tanult tour-ok emeltebb szintű kombinálása, magasabb nehézségi fokra léptetés.

Allegro

Az eddig tanult gyakorlatanyag tempójának, időtartamának növelése.

Pas ciseaux
Tour en l'air 2 fordulattal térdre érkezve (fiúknak)
Revoltade (fiúknak)
Coupé-jeté en tournant körben
Grand sissonne ouverte en tournant 1 fordulattal pózban fordulva
Sissone simple 2 fordulattal en tournant (fiúknak)
Grand cabriole-fouetté helyben és diagonálban
Pas de zephir

Spicgyakorlatok

Az eddig tanult lépések kombinációinak tökéletesítése

13.3.7. Emeltebb szintű kombinációk II.

Ebben a témakörben válik biztossá a növendékek technikája, érettebbé mozgáskultúrája, előadásmódja. Mindezekben szerepe van minden bizonnyal az izomzat, csontozat végső kialakulásának, a pubertáskori fejlődés befejeződésének. A növendékek fizikai és mentális terhelhetősége ilyenkor a legoptimálisabb. A tananyag ebben az évben az eddig tanult lépések felhasználása, kombinálása, tempójának gyorsítása. Integrálni kell az eddig megszerzett tudásanyagot a bonyolultabb koordinációs feladatokkal, sűrűbb szerkesztésben előforduló nehezebb technikai elemekkel, plasztikus kivitelezésmód igényével.

Rúdgyakorlatok

Grand battement jeté en cercle

Középgyakorlatok

Renversé en dehors en suite

Grand tour-ok en suite+ en suite pózváltással

Az eddig tanult lépések bonyolultabb koordinációs feladatokkal történő kombinálása, a tempók gyorsítása, a növendékek technikájának tökéletesítése.

Tour-ok

A forgástechnika tökéletesítése. Az eddig tanult tour-ok emeltebb szintű kombinálása, magasabb nehézségi fokra léptetés a plasztikus kivitelezésmód igényével.

Allegro

Az eddig tanult gyakorlatanyag tempójának, időtartamának növelése a plasztikus kivitelezésmód igényével.

Spiccgyakorlatok

A növendékek technikájának tökéletesítése a plasztikus kivitelezésmód igényével.

14. Kortárs-moderntánc gyakorlat tantárgy

14.1. A tantárgy tanításának célja

A Kortárs-moderntánc gyakorlat tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a növendékeket a modern és kortárs táncművészeti irányzatokkal, azok formanyelvével és mozgásanyagával.

A tantárgy tanításának feladata:

Alakítsa ki a tanulóknak az alapvető testtudat közérzetét a

- *Graham*,

- *Limón*,

- *Cunningham*.

- jazz (*Matt Mattox, Lester Horton, Raza Hammadi vagy afro*),

- release alapú,

- *kontakt partnering és improvizáció,*
- *az európai modern tánc és/vagy*
- *egyéb mix technikák alapelemeinek megismerésén keresztül.*

Ismertesse meg a tanulókkal a fentiek közül tanított technikák

- jellegzetes koordinációját,
- a mozgásanyag végrehajtásának meghatározó szabályait és annak variációs lehetőségeit.

Alakítsa ki a tanulóknál:

- az eddig ismeretlen formanyelv iránti érdeklődést
- a tudatos különbségtételt a klasszikus balett és az egyes modern tánc technikák között is
- a megfelelő mozgásminőségre való törekvést

Fejlessze a növendékek

- technikai tudását
- stílusérzékét

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A kortárs-moderntánc gyakorlat tantárgy a modern tánc formanyelvére épül. Nem hasonlítható a többi szakmai tantárgy formanyelvéhez, de előadói, szellemiségi, állóképességi és koncentrációs, fegyelmezettségi elvárásaiban megegyezik az összes tánc szakmai tantárgy követelményeivel. A klasszikus balett az elevációt – emelkedést – érvényesíti, a modern tánc a gravitációt hangsúlyozza. A balett mozdulatai mesterségesen kialakított mozdulatok, míg a kortárs - modern tánc mozgásnyelve a természetes emberi mozgáson alapul.

14.3. Témakörök

14.3.1. Kortárs-moderntánc gyakorlata I.

A tanulók ismerkedjenek meg a kortárs-moderntánc alapfogalmaival és speciális gyakorlataival, adott technika jellegzetes plasztikai, ritmikai és dinamikai világával.

Fejlesztési feladatok

- A központ
- Adott technika alapjainak elsajátítása
- Az alapgyakorlatok, az alaptechnikai elemek alkalmazása.
- A technikára jellemző izolációs képesség kialakítása.
- A testrészek mozgáslehetőségei.
- A térben való mozgás, térhasználat
- Az alap szakkifejezések értő alkalmazása.

14.3.2. Kortárs-moderntánc gyakorlata II.

Fejlesztési feladatok

- Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.
- A pozíciók és tempóváltások
- Az új tréning gyakorlatok gyakorlása
- A mozgásrepertoár bővítése
- A forgások
- A térben való elmozdulás a szintek és irányok kombinációja által.

Bázisgyakorlatok
történő Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában alkalmazása.

Középgyakorlatok
történő Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában alkalmazása.

Izolációs gyakorlatok
történő Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában alkalmazása.

Összekötő lépések
történő Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában alkalmazása.

Ugrások
történő Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában alkalmazása.

14.3.3. Kortárs-moderntánc gyakorlata III.

A bázisgyakorlatok, középgyakorlatok, a kis allegro-k, diagonális gyakorlatok tovább fejlesztése. A tanulók az előző témakörök anyagát kombinációkban, komplexebben összeállított gyakorlatokban alkalmazzák. Hangsúlyt helyezünk a pozícióváltásokra, mindezt lassabb, majd gyorsabb tempóban is alkalmazzuk. Ezen kívül, az izolációs gyakorlatok, forgások és a különböző szintek használata kap nagy hangsúlyt.

Fejlesztési feladatok

- az izolációs gyakorlatok komplexebb változatai
- a különböző forgás lehetőségek
- a gyakorlaton belüli szintváltásokat, dinamikai váltásokat helyben és térben elmozdulva

Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználásával

Középgyakorlatok:

döntések Plié, Battement tendu, Rond de jambe par terre, Relevé és Plié relevé, Hajlások, pozícióváltásokkal különböző irányokban kar használatával, Flat back, Developpé álló helyzetben, Enveloppé álló helyzetben, Grand battement.

Izoláció

A fej és váll izolálása, egy – egy testrészrel négy irányba, ritmizálva, a középponton áthaladva és a körívek mentén

Térbeosztás: térirányok, fönt–lent helyzetek

Összekötő lépések irányváltásokkal:

1. Féltalpon és féltalpról lassan legördülve
2. Pas de bourrée
3. Triplet

Forgás gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva

14.3.4. Kortárs-moderntánc gyakorlatának elmélyítése

A tanult mozgásanyag egyre mélyülő, minőségi elsajátítása a cél. Az eddig tanultak technikai tisztázása, kombinatívabb gyakorlatokkal való fejlesztés. Minőségi tudatos kivitelezés a térben és a különböző szinteken.

Bemelegítő gyakorlatsor

Az összes ízület átmozgatásán van a hangsúly, a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális kihasználása.

Középgyakorlatok

- Battement tendu és battement tendu jeté paralelle és en dehors pozíciókban, pliékkel, karváltásokkal
- Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, paralelle és en dehors pozíciókban
- Developpé- enveloppé
- Attitude
- Adagio
- Grand battement
- Térben elmozduló grand battement
- Twist
- Hinge
- Arche

Izolációs gyakorlatok

- fej
- váll
- mellkas
- csípő
- kar
- láb

Forgás gyakorlatok (helyben és térben elmozdulva is)

Összekötő lépések kombinálva más elemekkel

- Féltalpon, pliébe és féltalpról lassan leereszkedve (legördülve)
- Pas de bourrée
- Croisé-ból change
- Triplet
- Pivot
- Tombé

Ugrások a stílusra jellemző törzs és kar használattal

14.3.5. Emeltebb szintű gyakorlatok

Ebben a témakörben integrálni kell az eddig megszerzett tudásanyagot a bonyolultabb koordinációs feladatokkal, sűrűbb szerkesztésben előforduló nehezebb technikai elemekkel, plasztikus kivitelezésmód igényével.

Bemelegítő gyakorlatsor

Az összes ízület átmozgatásán van a hangsúly és a gerincoszlop mozgáslehetőségeit maximálisan kihasználja.

Középgyakorlatok

Az eddig tanult lépések bonyolultabb koordinációs feladatokkal történő kombinálása, a tempók gyorsítása.

Izolációs gyakorlatok

Az eddig izolációs gyakorlatok bonyolultabb koordinációs feladatokkal történő kombinálása, a tempók gyorsítása.

Forgás gyakorlatok

A forgástechnika tökéletesítése. Az eddig tanult tour-ok emeltebb szintű kombinálása, magasabb nehézségi fokra léptetés a plasztikus kivitelezésmód igényével.

Összekötő lépések

Az eddig tanult lépések bonyolultabb koordinációs feladatokkal történő kombinálása, a tempók gyorsítása

Ugrások

Az eddig tanult gyakorlatanyag tempójának, időtartamának növelése a plasztikus kivitelezésmód igényével.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tükörrel felszerelt táncterem

15. Emelés gyakorlat tantárgy

15.1. A tantárgy tanításának célja

Az emelés gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló elsajátítsa a partnerrel való együtt táncolás (pas de deux, illetve modern partnering, kontakt tánc) technikáját és szabályainak ismeretét. A tánckettős a táncművészet minden műfajának minden fontos alkotóeleme, ezért az emelés tantárgy tanítása nélkülözhetetlen a táncművészeti oktatásban.

A tantárgy tanításának feladata:

Ismertesse meg a tanulókkal

* a pas de deux, illetve a modern partering, kontakt tánc lépésanyagát:

- a pas de deux par terre-t (földön)
- a forgásokat
- a folyamatos és lendületes emeléseket
- a helyes végrehajtás szabályait
- a partnerrel való együtt táncolás alapelveit.

* az *emelt* feladatát a tánckettősben:

- helyes tartás kialakítását
- lendület adását az emelésekhez
- megfelelő tengely biztosítását a forgásokhoz

* az *emelő* feladatát a tánckettősben:

- hogyan lehet a segítségére a gyakorlatok végrehajtásában
- a megfelelően időzített erő kifejtések alkalmazása az emeléseknél
- hogyan nyújthat segítséget a forgásgyakorlatoknál.

Alakítsa ki a tanulóknak

- a maximális egymásra figyelés igényét
- a megfelelő reakciókészséget a partner mozgására
- a türelmes és figyelmes partnerkapcsolatot
- a dinamikai és zenei igényességet

Fejlessze a növendékek

- fizikai erőnlétét
- segítő technikáját (jól időzített tempóadás, helyes tartás, bátor, határozott hozzáállása)
- koordinációs készségét
- a könnyed előadásmódra való törekvését
- koncentráció képességét a sikeres együttműködés érdekében

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emelés gyakorlat tantárgy legszorosabb kapcsolatban a Klasszikus balett gyakorlat tantárggyal van - annak valamennyi témakörével - a közös mozgásanyag miatt. A kontakt partnering technika ugyanakkor a modern tánctechnikákra és az improvizáció sajátosságaira épít. Minden színpadi koreográfiának – legyen az balett, néptánc, modern vagy kortárs tánc – szerves része a tánckettős, ezért oktatása nélkülözhetetlen a táncművészet iskolarendszerében. A tantárgyat oktató szaktanárnak okvetlenül figyelembe kell vennie a párok összeállításánál és a tananyag kialakításakor a tanulók fizikai adottságait (és együttműködésük szempontjából akár pszichés/mentális állapotukat).

Kapcsolódó közismereti tartalom: biológia (az emberi test anatómiája, állatok mozgáskoordinációja) és fizika (súly, súlypont, erő-ellenerő, lendület, gyorsulás szerepe).

15.3. Témakörök

15.3.1. *Kontakttánc technika*

A gyakorlatokon keresztül a tanuló megtanulja a földön, középhelyzetekben, állásban gurulások variálását, talajtámaszok, gurulások ugrásból, emelések, társ levitelét a földre, ugrások elkapással mozgássorok alkalmazását.

Test tudatossági gyakorlatokat végez partnerrel, megtanulja a súlyátadásokat különböző pozíciókba. Térben haladó gyakorlatokban ugrásokat, gurulásokat, zuhanásokat alkalmaz. A gyakorlatok gurulásokat, eséseket, a fizikai kapcsolat pontjának követését, a súly megtámasztását és átadását tartalmazzák.

A mozgásanyag befelé figyelmet és a mozgás folyamata iránti nyitottságot igényel. A tanuló tanulmányozza az érintésből eredő információk fogadását és adását, megfigyeli a test reflexeinek működését. A mozdulatok mozgatóerejét az egyensúlyi helyzetekből való kibillenés. A kontakt improvizáció eltér a többi tánctechnikától, célja a spontán kialakult helyzetekre adott egyedi válasz megtalálása.

- egyéni és páros, illetve triós, csoportos gyakorlatok földön, középhelyzetekben, állásban
- gurulások variálása, talajtámaszok, gurulások ugrásból, emelések, társ levitele a földre
- ugrások elkapással mozgássorok alkalmazásával
- test tudatossági gyakorlatok
- partner grafika és release, súlyáthelyezések különböző pozíciókban
- térben haladó gyakorlatok
- ugrások, gurulások, zuhanások alkalmazása

15.3.2. Emelés gyakorlatának alapjai

Az első témakörben még nem szerepelnek kiemelések a gyakorlatokban. Főbb gyakorlatanyagok: a páros lassú gyakorlatok (adagiok), a forgások és a folyamatos emelések, melyek fokozatosan nehezednek. A forgás- és az egyensúlygyakorlatoknál elsősorban a táncosnő súlyának tengelyére kell összpontosítani a figyelmet. A forgásoknál a fiúnak el kell sajátítania a forgatás technikáját, és a lánynak tudatosan használni a saját lendületét. Folyamatos emeléseknél a helyes testtartás segíti az együttműködést. A lendületes emeléseknél a földre helyezés folyamatossága kíván nagy figyelmet.

Pas de deux par terre

Hajlások-dőlések

- Hátrahajlás két, majd egy lábon
- Oldalt hajlás két, majd egy lábon
- Kidőlés oldalt, két lábon
- Kidőlés oldalt egy lábról indítva és egy lábra visszaérkezve
- Kidőlés hátrahajlással
- Oldalt kidőlés visszahajlással

Tour-ok

- Tour lent valamennyi pózban en dehors és en dedans
- Tour lent croisé és effacée pózban és arabesque-ben
- Tour lent pózváltással
- Tour sur le cou-de-pied /egy, majd két tour-ral/
- Tour sur le cou-de-pied nagy pózba érkezve
- Tour sur le cou-de-pied ujjforgatással
- Tour sur le cou-de-pied („lekapós” indítással)
- Tour sur le cou-de-pied csuklóforgatással

- Tour tire- bouchon két tour-ral nagy pózba érkezve

Folyamatos emelések

- Emelés ülbe ülő helyzetben
- Emelés ölbe zefír pózban
- Emelés vállra

Lendületes emelések (allegro)

Emelés ugrás közben

- Grand changement de pied
- Entrechat-k
- Temps levé sauté en tournant sur le cou-de-pied-ben tartott szabadlábbal
- Grand temps levé sauté hátul effacée-ba emelt szabadlábbal
- Grand temps levé sauté tovahaladással
- Grand assamblé.
- Grand sissonne ouvert, különböző pózokban.
- Grand jeté glissade-dal.
- Jeté entrelacé
- Fouetté sauté á la seconde-ból I. arabesque-be
- Grand cabriole ouverte és fermée előre és hátra
- A táncos kiemeli a táncosnőt „fecské”-ben.
- Grand pas de chat előre

Elkapás ugrás közben

- Jeté entrelacé ölben érkezve zefír pózban
- Tour en l’air dobással

Dobás ugrás közben

- Changement dobással.

Pózváltások emelés közben

- A táncosnő a táncos vállán ül, majd lecsúszik ölbe zefír pózba

15.3.3. Emelés gyakorlatának elmélyítése

A témakörben a tananyag hatványozottabban nehezedik, most kerül sor a nehéz kiemelésekre. A par terre (földön) anyagban a grand tour-ok (nagy forgások) következnek. A folyamatos emelések is nehezednek, ezek megoldásában lényeges szerepe van a fiú izomzati fejlettségének, teherbírásának. A dobások és elkapások sikeres végrehajtásában nagy jelentősége van a lány bátorságának és lélekjelenlétének. Az eddig tanultak kidolgozása és hosszabb lélegzetű etűdökké fűzése bonyolultabb feladatot jelent a növendékeknek.

Pas de deux par terre

- Tour lent pózváltással
- Grand tour en dehors és en dedans különböző pózokban egy, majd két tour-ral.
- Tour sur le cou-de-pied en dehors és en dedans hátrahajlásba érkezve
- Tour sur le cou-de-pied en dehors „ujjforgatással” elől croisé pózból indítva és nagy pózból indítva és nagy pózba érkezve
- Grand fouetté en tournant.

Folyamatos emelések (adagio)

- A táncosnő „hal” pózban a táncos combján feszik és lábát a táncos karjának támasztja
- Temps levé sauté egy lábon soubresaut-formában.
- A táncos kiemeli a táncosnőt I., II., III. és IV. arabesque pózban
- Kiemelés egy kézzel

Lendületes emelések (allegro)

Emelés ugrás közben

- Sissonne fermé oldalra és I. arabesque-ben, jobbra-balra többször egymásután.
- Ballotté nyújtott és hajlított lábbal.
- Grand jeté I. arabesque-ben jobbra-balra többször egymás után
- Grand sissonne ouverte elől croisé-ban és éffacée-ban
- Pas ciseaux
- Grand assemblé en rond
- Grand jeté en tournant

Elkapás ugrás közben

- A táncosnő földön ülő helyzetből a táncos ölébe ugrik „zefír” pózba
- A táncosnő földön ülő helyzetből jeté entrelacé-val a táncos vállán fekszik
- A táncosnő saut de basque-kal a táncos vállára ugrik

Dobás ugrás közben

- A táncos a „zefír” pózban kiemelt táncosnőt megdobja, majd ölben „zefír” pózban elkapja, miközben a táncosnő a másik oldalra fordul.
- Assemblé en tournant szimplán ölbe „zefír” pózba érkezve
- Grand jeté dobással.

Pózváltások emelés közben

- A táncosnő jeté entrelacé-val a táncos vállára fekszik, onnan megállás nélkül átfordul a táncos nyaka körött, és függőleges helyzetbe érkezik („sál”).

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balet terem

16. Színpadi tánc gyakorlat tantárgy

16.1. A tantárgy tanításának célja

A színpadi tánc gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a növendékek megismerjék, és stilizáltan alkalmazni tudják különböző korok színpadra alkalmazott táncait. A stilizált társasági táncoktól egészen napjainkig, s mindezeket stílusosan, megfelelő előadásmódban legyenek képesek bemutatni.

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulókkal

- a tanult táncok alaplépéseit
- a táncok stílusát
- a táncok zeneanyagát
- a korabeli szokásformákat

Alakítsa ki a tanulóknak

- a pontos, stílusos táncolás igényét
- a kötött térformák pontos betartásának igényét
- a csoportmunka egymásra figyelő magatartásformáit
- a kellő munkafegyelmet, szellemiséget
- a művészi előadásmódra való törekvést

Fejlessze a növendékek

- mozgáskultúráját
- stílusérzékét
- koordinációját
- előadó képességét
- színpadi térlátását

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A klasszikus balett gyakorlat témaköreinek plasztikus, esztétikus mozgáskövetelményei is érvényesülnek a színpadi tánc gyakorlata tantárgy tanítása során. Az emelés gyakorlat tantárgy témaköreinek technikai elemeit is alkalmazzuk. Tánc történeti ismeretek, valamint a korabeli divat megismertetése segíti a történelmi korok táncainak stílusos előadásmódját. A modern tánc technikai elemei is megjelennek a kompozíciók során.

16.3. Témakörök

16.3.1. Színpadi tánc gyakorlata I.

A tananyag egy társasági tánc stilizált formája, mely a menüett, a polka, vagy a waltzer színpadi táncban alkalmazott alaplépéseit foglalja koreográfiába. A színpadi járás, és az alaplépések gyakorlása szólóban, párban, csoportban. Különböző térformák kialakításának gyakorlása, majd etűd formájában történő bemutatása. A növendékek ismerjék meg, és stilizáltan alkalmazni tudják a XIX. sz. magyar úri báli tánc stilizált formáját vagy a XX. század modern társastáncai közül a szaktanár által választott táncok alaplépéseit és kombinációit. A második félévben nagyobb hangsúlyt kap a stílusos kivitelezés, valamint az etűdök helyett már kisebb lélegzetű koreográfiák, stilizált táncok tanítása. A modern társastáncok esetében a stílusnak megfelelő, páros vagy formációs kivitelezés tekintettel a fiú-lány arányra.

16.3.2. Színpadi tánc gyakorlata II.

A tananyag célja, hogy a tanulók a XX. század társastáncainak minél teljesebb megismerése által, átfogó képet kapjanak a táncművészet egészéről. A tantárgy sajátos eszközeivel segítse a tanulók személyiségének formálását.

A XX. századi modern társastáncok közül választható:

Standard táncok:

- Angol Keringő
- Tangó
- Bécsi Keringő
- Slow Fox
- Quickstep

Különös tekintettel a tartásra, lábtechnikára és partneringre.

Latin-amerikai táncok:

- Cha-cha-cha
- Samba
- Rumba
- Paso Doble
- Jive

Különös tekintettel a csípőmozgásra és a partneringre.

16.3.3. Színpadi tánc gyakorlatának elmélyítése

A fő feladat a bonyolultabb térformákat alkalmazó etűdök, illetve színpadon alkalmazott koreográfiák betanulása, pontos kivitelezése és gyakorlása egy választott táncstílusban.

16.3.4. Színpadi tánc gyakorlatának elmélyítése II.

Hangsúlyozott szerep jut a térformák használatának, az egyéni megjelenítésnek (kis szólók alkalmazása). Nagyon fontos a meggyőző előadásmód motiválása. A tanár által komponált koreográfia gyakorlása, technikai elemeinek egyenkénti kitisztázása, majd gyakorlása a feladat.

16.3.5. Az elsajátítottak integrálása, magasabb szintre emelése

Az utolsó témakör legfontosabb része az előző években elsajátítottak integrálása. Fő feladat a színpadon alkalmazott koreográfiák betanulása, különböző stílusokban. Fontos, hogy a koreográfus-tanár figyelembe vegye a koreográfiák készítésénél és betanításánál a növendékek technikai felkészültségét és személyes, előadói képességét.

- alaplépések, motívumok betanulása, tisztázása
- technikai elemek biztonságos kivitelezése
- szólisztikus, páros és csoportos feladatok betanulása, kidolgozása
- stílusos előadásmód elsajátítása
- tánc és zene összehangoltságának megvalósítás
- a koreográfia gyakorlása

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tükörrel felszerelt táncterem

17. Néptánc gyakorlat tantárgy

17.1. A tantárgy tanításának célja

A néptánc gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a magyar, a magyarországi nemzetiségek és más népek táncait, a táncok lépésanyagát, valamint a tanultakat stílusosan, megfelelő előadásmódban alkalmazni tudják.

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulókkal

- a magyar tánc dialektusokat
- a különböző stílusrétegeket
- a magyarországi nemzetiségek jellemző táncait
- más népek táncait

- a felsoroltak lépésanyagát, stílusát, zeneanyagát

Alakítsa ki a tanulóknak

- az érdeklődést más nemzetek, nemzetiségek tánc kultúrája iránt
- a megfelelő munkafegyelmet
- a csoportmunka nélkülözhetetlen szellemiségét
- az egymásra figyelő magatartást
- a művészi előadásmódra való törekvés igényét
- az improvizációs készséget

Fejlessze a növendékek

- ritmus és stílusérzékét
- mozgáskultúráját
- előadói készségét
- koordinációs készségét
- állóképességét

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy páros tánc emeléseinek helyes végrehajtásakor használhatók az Emelés gyakorlat tantárgyban tanultak. A Bevezetés a tánc történetbe tantárgy néptánc foglalkozó fejezetei megvilágítják a néptáncból kifejlődő színpadi tánc történetét.

17.3. Témakörök

17.3.1. A dunai táncdialektus ugrós táncai

A dunai táncdialektus eszközös táncai közül választott táncanyag bevezetése (szóló). Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses) páros formában. Az ugrástechnikáknak, a súlyvétel lehetőségeinek, az ugrós táncelemeknek és az összekapaszkodási módoknak a megismertetése. A dunai táncdialektus ugrós–eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése, a tananyag bővítése. Koreográfia betanulása ugrós–eszközös táncok anyagából.

17.3.2. A dunai–dialektus csárdásai közül választott tánc

A dunai–dialektus csárdásai közül választott tánc bevezetése, tanulása. A verbunk előkészítése, a választott verbunk és csárdás elemeinek, a jellegzetes összekapaszkodási módoknak a megismerése. A dunai táncdialektus ugrós–eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése. /Eszközkezelés: bot és üveg/ A dunai–dialektus csárdásai közül választott tánc elmélyítése. Koreográfia: az ugrós–eszközös táncok- vagy a csárdás táncanyagából; vagy a saját táncregió táncai közül választott anyagból.

17.3.3. A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc

A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc tanulása, ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek megismertetése. A tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc elmélyítése. A tiszai táncdialektus verbunkjai közül választott tánc bevezetése. Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a dinamikai és stílusérzék fejlesztése. Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése. Koreográfia: a tanult táncanyagból.

17.3.4. Táncismeret bővítése

Az ugrós és eszközös ugrós táncok ismétlése, táncismeret bővítése. A dunai dialektus verbunkjai közül választott tánc ismeretének bővítése. A csárdások ismétlése, táncismeret bővítése. Tánctechnika: magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok kialakítása és fejlesztése, térben való használata. A legényes és a forgós–forgatós táncok előkészítése. A tiszai dialektus verbunkjai közül választott tánc ismeretének bővítése. A csárdások ismétlése, táncismeret bővítése. A verbunkok ismétlése, táncismeret bővítése. Koreográfia: a tanult táncanyagból.

17.3.5. Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend tanulása

A legényes és a forgós–forgatós táncok közül választott tánc tanulása. A forgástechnika fejlesztése különböző lábfeő-részeken. A páros forgás és forgatás technika fejlesztése. A stílusjegyek felismerése, elsajátítása és alkalmazása. Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, improvizációs készség, előadói készség, ritmusérzék, fizikai erőnlét, sajátos egyéni karakter kialakítása. A táncos elemek dinamikai különbségeinek megvalósítása, a forgás– és ugrókészség fejlesztése. Az V. évfolyam feladata, hogy a tanuló legyen képes a tanult ismeretek megfogalmazására, az önálló táncos megjelenítésre, improvizációra, a megfelelő táncos magatartás színpadi megjelenítésére, a vizsga követelményeinek teljesítésére. A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint. A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése. Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése. A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása. Koreográfia: a választott táncanyagból.

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tükörrel felszerelt táncterem

18. Előadó művészeti gyakorlat tantárgy

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja

- a színpadon történő bemutatkozás biztonságos tánctechnikai és meggyőző előadó-művészeti megvalósítása,
- a táncos munkakör betöltéséhez szükséges színpadi rutin megszerzése
- a megfelelő színpadi magatartás kialakítása

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulót

- a szerepek lépésanyagával
- a szerepek művészi kifejezés- és előadásmódjával
- a színházi működés rendjével
- a színházi előadás mentális és fizikai terhelésével
- a fellépések előtti felkészülés fontosságával és módjával

Fejlessze a tanulót

- tánctechnikai tudását
- előadókészségét
- stílusérzékét, ízlését
- koncentráció készségét

- mozgásmemóriáját
- kreativitását
- a tánc és színház művészet iránti szeretetét

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ez a tantárgy az összes tanított szakmai tantárggyal szoros összefüggésben van, mintegy integrálva alkalmazza azokat.

18.3. Témakörök

18.3.1. Előadó művészeti gyakorlat I.

A képzési idő magában foglalja a heti rendszerességgel, órarendbe épített tanórákat a fellépésekre, versenyekre, előadásokra való felkészülést, betanulást, gyakorlást, azaz a próbák idejét. A tananyag fontos pillére az olyan koreográfia, melynek kiválasztása a tanulók tánctechnikai és előadói felkészültsége szerint történik. A tananyag a tanulók képességeinek megfelelő szóló, duett és csoportos szerepek betanulása. A koreográfiák lehetőség szerint mindenfajta stílust képviselnek, a modern balett, karakter, modern tánc, kortárs tánc, néptánc, klasszikus balett sorából. Az előadó művészeti gyakorlat segít a fellépések rutinját kialakítani és biztonságot szerezni a színpadon.

- koreográfiák betanulása
- a szerepek lépésanyagának betanulása
- a szerepek művészi kifejezés- és előadásmódjával történő munka
- a fellépések előtti felkészülés
- tánctechnikai tudás fejlesztése
- előadókészség fejlesztése
- stílusérzék, ízlésformálás
- koncentráció készség fejlesztés
- mozgásmemória fejlesztése
- kreativitás fejlesztése
- a tánc- és színházművészet iránti szeretetet kialakítása

18.3.2. Előadó- művészeti gyakorlat II.

A témakör fő feladata a képesítő vizsgára történő felkészülés, betanulás, gyakorlás, azaz a próbák ideje. Az egyes táncosok, párok, vagy kisebb csoportok számára komoly egyéni feladatot jelentő koreográfiák elkészítése. Új koreográfiák betanulása, a szerepek önálló kidolgozása. A korábban tanult koreográfiák ismétlése, tánctermben bemutatása. Koreográfiák színpadi bemutatásának előkészítése. Csoportos koreográfia készítése, vagy betanulása. A koreográfiák lehetőség szerint mindenfajta stílust képviselnek, a színházi táncok, kortárs- modern táncok, néptánc, klasszikus balett sorából. Az előadó művészeti gyakorlat segít a fellépések rutinját kialakítani és biztonságot szerezni a színpadon.

- koreográfiák betanulása
- a szerepek művészi kifejezés- és előadásmódjával történő munka
- a színházi működés rendjének elsajátítása
- a színházi előadás mentális és fizikai terhelésével való ismerkedés
- a fellépések előtti felkészülés
- tánctechnikai tudás fejlesztése
- előadókészség fejlesztése
- stílusérzék, ízlésformálás
- koncentráció készség fejlesztés
- mozgásmemória fejlesztése

- kreativitás fejlesztése
- a tánc- és színházművészet iránti szeretet kialakítása

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tükörrel felszerelt táncterem.

19. Képességfejlesztés tantárgy

19.1. A tantárgy tanításának célja

Tágítás, lazítás, az izomzat célirányos erősítése, a testi adottságok fejlesztése a szakmairánynak megfelelően. Készség szinten növeli a test meglévő adottságait. A zene és a test harmóniájának felfedezése. A testalkat szépségét fokozza a mozgás, különösen, ha az művészi hatású és szintű.

A tantárgy anyaga a gimnasztika tantárgyra épül, a klasszikus balett és a torna elemeinek elsajátítását is segíti.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

19.3. Témakörök

19.3.1. *Speciális ízületi mobilitást fejlesztő gyakorlatok*

- Spárgák, térd-váll-spicc hajlékonyságának fejlesztése rúdnál.
- Erősítés.
- Ugrások fejlesztése.
- A test arányainak érvényesülése, az izmok plaszticitása, természetesen az adott táncos tevékenység sajátos kritériumainak megfelelően.
- A célszerű mozgás elősegítése, amelyben a harmónia érvényesül, az izmok, az erő kifejtés összműködése a táncos növendék számára jó érzést, a néző számára a szépség hatását kelti.
- Az érzékszervi funkciók fejlesztése, a jó megfigyelőképesség, ritmusérzék, tempóérzék fejlesztése érdekében.
- A viselkedés esztétikájának megfigyeltetése az esztétikum létrehozása, megteremtése érdekében.
- Ehhez a táncos növendék önállóságának, alkotó elgondolásai (pl. egy taktikai megoldás, egy új gyakorlatkombináció, együttes élmények biztosítása, szervezés...)

19.3.2. *Aktív hajlékonyságot fejlesztő gyakorlatok*

Csípőízület, csípőhorpasz és hasizom erősítő gyakorlatok, törzs- és vállöv erősítő gyakorlatok, hátizom erősítő gyakorlatok, ízületek mozgékonyasága, valamint lábizomzat erősítése és lazítása.

A mozgás szépségét tulajdonképpen az a harmónia kelti életre, amely a mozgás célszerűen megértett és művészi kifejezésre juttatott tartalma, valamint a külső ún. formai elemei között jelenik meg. (a tanuló mozgása, tevékenysége összhangban van a feladattal)

19.3.3. *Koordinációs képességek fejlesztése*

Statikus és ballisztikus, nyújtó hatású gyakorlatok. Erősítő hatású gyakorlatok. A mozgástanulásban, a mozgáskészség megszilárdításában és alkalmazásában fontos feltétel jelentenek a koordinációs képességek. Az előző témakörök anyagának folyamatos gyakorlása révén az alábbi képességek fejlesztése segíti a táncos növendéket a klasszikus balett tantárgy nehezedő anyagának sikeres elsajátításában.

- A reagálás képessége, amely a rövid ideig tartó cselekvésben, rendszerint válaszcselekvésben kap fontos szerepet.

- Az egyensúlyképesség, amellyel változó, illetve labilis helyzetekben megtartjuk, helyreállítjuk egyensúlyunkat,
- A tájékozódás képessége tájékoztat bennünket a testhelyzetekről, helyzetváltozásokról térben és időben, egyúttal alkalmassá teszi az egyént a térbeli–időbeli tájékozódás elővételezésére.
- A ritmusképesség segíti a mozgás téri–idői–dinamikai szerkezetének komplex megragadását, tárolását és elővételezését.

A differenciáló képesség a mozgásfázisok és azok téri–idői–dinamikai megkülönböztetését, behatárolását teszi lehetővé, valamely mozgásfolyamaton belül.

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Táncterem

20. Színészmesterség gyakorlati prezentációval tantárgy

20.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy azokat az alapvető színjátszási készségeket kialakítsa a tanulóknak, amelyek a táncos szakmában a színpadi megjelenítéshez szükségesek.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a helyes beszédtechnikát
- a helyes légzéstechnikát
- a helyes hangsúlyozást, szövegértelmezést
- az egymáshoz való viszonyok szituációs lehetőségeit
- a szerepelemzést
- az alapvető helyzetgyakorlatokat

Alakítsa ki a tanulóknak

- a személyiségfejlődés igényét
- a kommunikációs készség fejlesztésének fontosságát
- a gátlások leküzdésére való törekvést
- az ízléses mértéktartást
- a szereplés jó értelemben vett szeretetét
- a színpadi kreativitást
- a színpadi viselkedés fegyelmezett magatartás formáját

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Minden színpadon szereplő előadóművésznek szüksége van az alapvető mozgáskészség, zenei érzék, ritmusérzék elsajátítására, fejlesztésére. A színészi játék tanulása az összes szakmai, gyakorlati tantárgy előadói megjelenítését segíti.

20.3. Témakörök

20.3.1. A színészmesterség alapjai

A témakör fontos része a helyes légzés kialakítása és a beszédtechnika fejlesztése.

Az alkalmazott gyakorlatok tartalmazzák az artikulációt, a memóriát, a koncentrációt, a kreatív fantázia fejlődését. A félévi vizsgákon helyzetgyakorlatok bemutatása mellett egyszerű szöveges és zenés helyzetgyakorlatok is szerepelhetnek.

Légzés

- helyes hasi légzés
- kapacitásnövelő légző gyakorlatok
- alap- pót, és lopott levegő vétele
- légzéskonzentráció, terhelés
- mozgással kombinált légző gyakorlatok

Hang

- helyes hangadás
- rezonanciaképzés, rezonanciaterületek
- hangelőrehozás, hangindítás
- középhangsáv beállítása
- hangmagasság

Artikuláció, memória, koncentráció

A témakör fontos részét képezik az artikuláció, a memória, a koncentráció, a kreatív fantázia fejlődését célzó gyakorlatok.

Kiejtés

- a néma kiejtése
- magán és mássalhangzók
- beszédhibák javítása

Kifejezés

- légzés, hang és artikuláció
- nyelvi eszközök hatásainak felismerése

Ritmus

- a beszédritmus fejlesztése
- belső ritmusunk
- ritmus improvizáció

20.3.2. Helyzetgyakorlatok

A témakör azokat az alapvető színjátszási készségeket alakítja ki a tanulóknál, amelyek a táncos szakmában a színpadi megjelenítéshez szükségesek. A tanulók kisebb jelenetek vagy darabrészek gyakorlati prezentálásával foglalkoznak a témakör során.

Szöveges és zenés helyzetgyakorlatok

Mindig az adott osztály képességétől függően, kisebb jelenetek vagy darabrészek kerülnek bemutatásra. Ebben az évben, sor kerülhet a zenés műfajjal való megismerkedésre is. A felkészülést az ehhez kapcsolódó helyzetgyakorlatok kidolgozása jelenti, később térünk át a részlet, vagy jelenet megrendezésére. Jelenetek vagy darabrészek, zenés műfaj helyzetgyakorlatainak kidolgozása

20.3.3. Színpadi játék

Ebben az évben a növendékek mélyebb betekintést nyerhetnek a színpadi játék „fogásaiba”, eszközeibe: kellékhasználat, jelmez viselése, be- és kijövetel, poentírozás. A karakterformálás lép előtérbe. Lényeges egy-egy drámai helyzet megoldása, a jellem ábrázolása, és fejlődése a cél. Ezen túl fontos szempont, hogy a növendékek képességeiknek legjobban megfelelő feladatot kapjanak, így a legjobb teljesítményt nyújthassák

A karakterformálás

Kellékhasználat, jelmez viselése, be- és kijövetel, poentírozás.

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, táncterem, házi színpad

21. Balett elmélet gyakorlati prezentációval tantárgy

21.1. A tantárgy tanításának célja

A balett elmélet gyakorlati prezentációval tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók klasszikus balett szigorú szabályait megismerjék és a tantárgy tananyagát tudatosan – ne csak az automatizmus szintjén – alkalmazni tudják.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a klasszikus balett legfontosabb, általános szabályait
- az egyes lépések, gyakorlatok speciális szabályait
- a lépések különböző formáit
- a lépések variálásának lehetőségeit
- az egyes gyakorlatok fizikai készségfejlesztő lehetőségeit
- a gyakorlatokhoz tartozó megfelelő zenei anyag kiválasztásának szabályait
- a gyakorlatok zenére történő alkalmazásának szabályait
- a szakkifejezések jelentését
- a francia szakkifejezések helyes kiejtését, olvasását

Alakítsa ki a tanulóknál

- a zene és a tánc összhangjának igényét
- az önkontrolon alapuló tudatosságot
- a technikai hibák okainak megkeresésére és kiküszöbölésére való igényt

Fejlessze a tanulók

- muzikalitását
- koordinációs készségét
- önállóságát és kreativitását a gyakorlatszerkesztésben
- a szakmával kapcsolatos verbális készségét

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A balett gyakorlatának és elméletének kapcsolata nyilvánvaló. A klasszikus balett lépésanyagát az emelés gyakorlat tantárgy tananyaga is alkalmazza. A két tantárgy végrehajtási szabályai és terminológiája is azonos. A kortárs-moderntánc gyakorlat tantárggyal is kapcsolódik, hiszen a moderntánc technikákban vegyes a terminológia, részben a klasszikus balettre épül, és a gyakorlatok végrehajtási szabályai nagyrészt megegyeznek.

21.3. Témakörök

21.3.1. A balett technika

A balett kialakulása. A klasszikus balett gyökerei. A balett-technika helye a világ tánc kultúrájában. Az első balett lépések. Az első iskolák. Mi a balett? Balett szakkifejezések. A balettóra viselkedésszabályai. A klasszikus balett óra szerkezete,

felépítése, a fokozatosság elve, nagy gyakorlategységei. Lábpozíciók (I., II., III., IV., V.) és a helyes kivitelezés szempontjai. A súlyláb és a szabad láb fogalmai. Spicc. Karpozíciók (előkészítő kartartás, első pozíció, második pozíció, harmadik pozíció. A helyes kartartás szabályai. A karmozdulatok feladata). Helyes kézfejtartás.

A balettóra felépítése

- rúdgyakorlat (célja, helyes rúdfogás, rúdgyakorlatok sorrendje.)
- középgyakorlat (célja, helyes kivitelezése, gyakorlatok sorrendje.)
- kis ugrások (célja, helyes kivitelezése)
- nagy ugrások (célja, helyes kivitelezése)
- spicctechnika (célja, helyes kivitelezése)

21.3.2. *Az egyes egységek kiejtése*

Pliék

- Dinamikai tulajdonságaik, fejlesztő hatásuk.
- Használatuk sokfélesége.
- Fajtáik, koordinációs problémáik.

Relevék

- Relevék spiccen is.

Battement-ok

- Általános jellemzőik, dinamikai tulajdonságaik
- Fajtái: nyújtott battement-ok
- A hajlított battement-ok
- A nyújtott battement-ok fajtái
- A hajlított battement-ok fajtái

Fondu és soutenu, mint a balettgyakorlatok fontos elemei.

- Jellemzőik, helyük a gyakorlatok sorrendjében.
- Jelentőségük.
- Fajtáik

Rond-ok

- A különböző lábkörzésfajták ismertetése:
- Rond de jambe par terre
- Rond de jambe en l'air
- Grand rond de jambe jeté
- A felsorolt fajták különböző variánsai, szabályai, alkalmazási lehetőségei.
- A demi és grand rond-ok különböző, egymástól nagyon is eltérő dinamikájú alkalmazása.

21.3.3. *A klasszikus balett pózai, Temps lié*

A klasszikus balett pózai

- Croisé-k, éffacée-k, écarté-k
- Szigorú iránybeli és kartartási szabályaik
- Alkalmazási lehetőségeinek sokfélesége
- Arabesque és attitude pózok, allongé pózok

Temps lié

- A koordinációs készség fejlesztésének iskolagyakorlata
- Formáinak különböző nehézségi foka, ezek áttekintése a tanulmányok kezdetétől a végéig
- Formái, szabályai, a spiccen végzett temps lié technikai megoldásai

- Összekötő-lépések.
- A különböző elemek összefűzésének szabályai.
- Funkció.
- A dinamikai váltások lehetőségei általuk.
- Fajtáik, szabályaik.

21.3.4. A klasszikus balett emeltebb szintű gyakorlatainak elmélete

Pas de bourrée

- Alkalmazása a legkülönbözőbb tempójú és dinamikájú gyakorlatokban
- Fajtái, szabályai.
- A spicctechnika alkalmazása.

Fouetté-k

- Általános szabályai.
- Fajtái és azok speciális szabályai
- A spiccen történő alkalmazás lehetőségei

Tour sur le cou-de-pied en dehors és en dedans

- Preparáció: V., II., IV. pozícióból
- Általános és speciális szabályok, alkalmazási területük
- A spiccen végzett forgások szabályai

Kis allegro-k

- Két lábon végzett ugrások fajtái
- Két lábról induló, egy lábra érkező kis ugrások fajtái
- Egy lábról két lábra érkező ugrások fajtái
- Egy lábról induló, egy lábra érkező ugrások fajtái
- Szabályaik, alkalmazásuk

Battu-k

- Entrechat-k és battu-vel végzett kis ugrások
- Fajtáik, szabályaik, dinamikai tulajdonságuk

Nagy allegro-k

Fajtái, szabályaik

- Az ugrást segítő lépések, és kartartások. A koordináció fontossága
- Az ugrásokból történő földre érkezés szabályai

Diagonál tour-ok

- Fajtái, szabályai, variálási lehetőségei spiccen és féltalpon

Port de bras-k

- A kartartások általános szabályai, összekötései módjai
- A hat port de bras.
- Zenei beosztásuk, hasonlóságaik, különbözőségeik.

Tour lent, grand tour-ok

- Meghatározásuk, dinamikai különbségeik
- A fordulás lehetséges irányai, szigorú szabályozottsága
- En dehors és en dedans szabályai
- A grand tour-ok preparációi és a megérkezés lehetőségei
- Összekapcsolásuk, variálásuk

Mindkét félévben minden óra szerves részét képezi a tanulók önállóan készített, a témához kapcsolódó gyakorlatainak közös elemzése, tanári segítséggel történő kijavítása, valamint a tanult anyag verbális és gyakorlati számonkérése.

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Baletterem

22. Tánc történet tantárgy

22.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző tánc történeti korok legfontosabb eseményeit, szemléletét, táncainak stílusát, meghatározó alkotóinak, táncosainak életét, művészetét. Legyen rálátása a fejlődési folyamatokra, korszakok, alkotók egymásra hatására. Tánc történeti ismereteit képes legyen történeti alapismereteibe ágyazva áttekinteni, valamint általános művészet- és zenetörténeti ismeretekkel összekapcsolni. A tantárgy fejlessze a tanuló ízlését, tánc- és színházművészet iránti érdeklődését, szeretetét, nyitottságát.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a történelem, magyar irodalom, művészet- és zenetörténet, valamint az előadóművészeti gyakorlat tantárgyhoz

22.3. Témakörök

22.3.1. A tánc keletkezéséről a reneszánsz táncművészet korszakáig

Ez az egység a tánc kezdeteiről, keletkezéséről szól, felöleli a nagy ókori civilizációkról fennmaradt, táncsal kapcsolatos ismereteket és elvezet az európai, korai középkor keresztény kultuszának terjedésétől a reneszánsz kori itáliai táncmesterekig

Mágia és rítus az őskorban, a tánc keletkezése, társadalmi funkciója

- a tánc történet forrásai
- a tánc keletkezése, társadalmi funkciója
- ősi mozdulatábrázolások
- mágikus szertartások

Az ókori birodalmak táncélete

- India táncművészete: hindu tánckönyvek, táncok fajtái, mudrák
- görög táncművészet: néptáncok, drámai táncok
- római táncművészet: pantomim

Középkor

- a kereszténység hatása a mindennapi életre és a táncra, a tánc egyházi tilalma
- misztériumjátékok
- danse macabre
- lovagi kultúra és táncformái

- nemesi és paraszti táncok különválása

Reneszánsz

- maestro di ballók (*Domenico da Ferrara, Cesare Negri*)
- *Thoinot Arbeau: Orchésographie*

A magyar táncélet a reneszánsz korában

- *Mátyás* reneszánsz udvara

22.3.2. Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig

Ez az egység a színpadi táncművészet kialakulásáról szól a barokk korszaktól kezdődően a felvilágosodáson és a romantikus baletteken keresztül a reformkori magyar táncéletig bezárva

Barokk táncművészet a reprezentáció jegyében

- udvari balett
- *XIV. Lajos, a Napkirály*
- *Beauchamps, Lully, Molière*
- *Académie Royale de Danse*

A felvilágosodás hatása a táncművészetre

- *Jean-Georges Noverre* életútja és művészete
- *Noverre* reformtörekvései: a cselekményes balett, dramaturgia, díszlet, jelmez, pantomim és tánc összekapcsolása
- *Levelek a táncról és a balettekről*
- *Noverre* követői, *Viganó* coreodrammája

A romantikus balett

- a romantika mint stílusteremtő korszak
- a romantikus balettek tartalmi és formai elemei
- a *Taglioni*-dinasztia (*Filippo, Marie*) és a *Szilfid*
- nemzeti romantika, karaktertáncok
- *Fanny Elssler*
- *Perrot, Grisi* és a *Giselle*
- *Bournonville*
- *Carlo Blasis* és a táncpedagógia
- a késő romantika: *Saint-Léon* és a *Coppélia*

A magyar táncélet az Operaház megnyitásáig

A 18. századi magyar táncélet

- *Esterházy* esték

Reformkori magyar táncélet

- reformkori táncos generáció, első hivatásos táncosok és balerinák
- a *Magyar Királyi Operaház* balettegyüttese az intézmény megnyílásakor

22.3.3. A romantika másodvirágzásától az újítókig

A téma felöleli a nagy, orosz klasszikus baletteket *Marius Petipa* művészetétől kezdődően, keresztül vezet az Orosz Balett újításain a szabadtánc és a moderntánc európai és Amerikai Egyesült Államokbeli képviselőinek művészetéig

Orosz klasszika

- *Petipa* balettjei
- *Csajkovszkij* zenéje
- klasszikus virtuozitás

Gyagilev és az Orosz Balett

- orosz szezonok Párizsban
- *Fokin* alkotói újításai
- *Sztravinszkij* szerepe
- kapcsolat avantgárd művészekkel, komplex előadások
- *Nizsinszkij* – a mozdulat új lehetőségei
- *Massine* és *Nizsinszka* jelentősége
- *Gyagilev* hagyatéka

George Balanchine és a neoklasszikus balett

- *Balanchine* pályafutása
- fontosabb művei
- a neoklasszikus formanyelv
- a szimfonikus balett fogalma

Az újítók megjelenése a táncművészetben

- Szabadtánc mozgalom az Amerikai Egyesült Államokban - *Isadora Duncan*

A moderntánc kialakulása az Amerikai Egyesült Államokban

- *Martha Graham*
- *José Limón*

Új színpadi törekvések Európában

- *Emile-Jaques Dalcroze*
- *Lábán Rudolf*
- *Kurt Jooss*
- *Mary Wigman*

Magyar mozdulatművészet kialakulása

- *Madzsar Alice*
- *Dienes Valéria*
- *Szentpál Olga*

22.3.4. A 20. század első felének táncélete Magyarországon

A témakör sorra veszi a magyar néptánc amatőr és professzionális színtereit, bemutatja a néptáncmozgalom jelentőségét, a hivatásos néptáncegyütteseket, a magyar hivatásos balettegyüttesek történetét, a hazai táncélet fejlődését .

Néptáncmozgalmak, együttesek, koreográfusok:

- *Gyöngyösbokréta*
- *Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttese*
- *Magyar Állami Népi Együttes*
- *Szakszervezetek Országos Tanácsának Központi Művészegyüttese*

- *Molnár István*
- *Rábai Miklós*

Az operaház balettegyüttesének és a vidéki magyar balettegyütteseknek a története

- *Nicola Guerra*
- külföldi művészek vendégjátéka (*Orosz Balett, Isadora Duncan*)
- *Jan Cieplinski*
- *Nádasi Ferenc*
- *Harangozó Gyula*

Szegedi Balettegyüttes

- *Lőrinc György*
- *Imre Zoltán*

22.3.5. Kitekintés a külföldi és hazai alkotók munkájára a 20. század második felében

A témakör áttekinti a 20. század legjelentősebb együtteseit, koreográfusait mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban, Európában és a tengerentúlon is.

Pécsi Balett

- Az együttes létrejöttének háttere
- Az együttes alkotói szemlélete
- *Eck Imre, Tóth Sándor*

Győri Balett

- Az együttes létrejöttének háttere
- *Markó Iván*
- Koreográfiák

Szegedi Kortárs Balett

- *Juronics Tamás*

Kiemelkedő néptáncalkotók és táncművészek

- *Tímár Sándor*
- *Kricskovics Antal*
- *Novák Ferenc*
- *Szigeti Károly*
- *Györgyfalvai Katalin*
- *Foltin Jolán*
- *Zsuráfszki Zoltán*

Magyar Állami Operaház

- *Seregi László* művészete

Európai alkotók a 20. század második felében

- *Maurice Béjart, Jiří Kylián* művészete
- *Ailey* és a dzsessztánc; *musicalek*; *Cunningham* és a posztmodern tánc az USA-ban
- a *nouvelle danse* hulláma Franciaországban
- magyar kortárs táncművészet
- táncfilmek

22.3.6. A vizsgatevékenység előkészítése

E témakör rendszerezi az eddig megszerzett tánc történeti ismereteket és felkészíti a tanulókat a vizsgatevékenységre.

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Projektteremmel, számítógéppel, internettel, szakkönyvekkel felszerelt szaktanterem

23. Zeneismeret tantárgy

23.1. A tantárgy tanításának célja

A zeneismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók általános iskolában szerzett zenei ismereteit tudatosítsa és rendszerezze. Alakítsa ki ízlésüket, világítsa rá a zene és a mozgás összehangolásának lehetőségeire.

A tantárgy tanításának feladata

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a zenetörténet, zeneelmélet alapjait
- a zenében használatos legalapvetőbb fogalmakat
- egyes zenetörténeti stíluskorszakokat, azok legfőbb jellemzőit
- a zene és tánc kapcsolatát és egymásra gyakorolt hatását
- a zene és a többi művészeti ág kapcsolatát és egymásra gyakorolt hatását

Alakítsa ki a tanulóknál az önálló tájékozódás képességét, keltse fel érdeklődésüket és igényüket a zeneirodalom klasszikus alkotásainak megismerésére és befogadására.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Zeneismeret – kiegészülve a történelmi, irodalmi, színház- és művészettörténeti ismeretekkel – biztosítja az adott életkori szinthez igazodó kultúrtörténeti tájékozottságot. A hatékony munka biztosítja, hogy a növendékek az órákon szerzett ismereteiket képesek beépíteni a szakmai elméleti és gyakorlati órákon szerzett tudásukba.

23.3. Témakörök

23.3.1. Zeneismeret alapjai

Formai ismeretek

- a feldolgozásra kerülő zenei anyag belső tagolódásának megfigyeltetése és felismertetése
- azonosság, hasonlóság, különbözőség, ellentétesség
- népdalok formái
- klasszikus periódus, két- és háromtagúság, triós forma, variáció
- barokk tánc típusok
- szonátaforma, rondóforma
- versenymű, nyitány, szimfónia, kamarazenei műfajok, opera

Ritmus, dallam, harmónia

- ritmus és ütemfajták megismerése

- triola, duola, kvintola, poliritmika, osztinató fogalma

Zenediktálás

- ritmusdiktálás

Zenetörténeti ismeretek

- reneszánsz zene előzményei
- a reneszánsz tánczene (pavane, gagliarde, saltarello)
- barokk zene és a korszak divatos táncai
- bécsi klasszicizmus és a kor divatos táncai
- minden korszakból legalább egy jelentős mű zenehallgatással történő megismertetése

A romantika stílusjegyeinek, zeneszerzőinek, alkotásainak megismerése – Schubert, Chopin, Liszt, Wagner, Verdi, Muszorgszkij, Csajkovszkij, Erkel – egy-egy meghatározó művének megismerése, különös tekintettel a romantikus balettekre.

A kor divatos táncai – mazura, polonéz, keringő, palotás, verbunk – a nemzeti romantikusok zenéjében.

A XX. sz. zenéje

- Debussy: Egy faun délutánja
- Ravel: Bolero
- Sztravinszkij: Tűzmarád, Petruska, Tavaszi áldozat
- Bartók: Cantata profana, A fából faragott királyfi, Csodálatos mandarin, Divertimeno, Conterto
- Kodály: Galántai táncok, Psalmus Hungaricus
- Orff: Carmina Burana
- Penderecki: Hirosima
- Gershwin: Egy amerikai Párizsban, Kék rapszódia

A XX. sz. zenei irányzatainak megismerése a fent felsorolt művek tükrében.

A két félév alatt szerzett ismeretek összefoglalása, rendezése.

23.3.2. *Kreatív zene*

A témakör fő feladata az előző témakörökben tanult gyakorlati alkalmazása, zenei eszközök és azok alkalmazásának megismerése. A tanulók zenei ismereteinek bővítése. Alakítsa ki a tanulóknak az önálló tájékozódás képességét, keltse fel érdeklődésüket és igényüket zeneirodalom klasszikus alkotásainak megismerésére és befogadására.

Fejlesztési feladatok

- Ritmuskészség fejlesztő játékok, függetlenítő gyakorlatok
- A zenei hatáskeltő mechanizmus gyakorlati megismerése és tudatosítása
- A zene és a ritmus dramaturgiája
- Hangok és effektusok dramaturgiája
- Zenei jellemzési lehetőségek megismerése és alkalmazása
- Zenei és színházi műfajok, stílusok formanyelvének összehasonlítása

- Dalok dramatizálása
- Adott történelmi, művészeti korról adekvált, a stíluskorszaknak megfelelő hangszeres és dalanyag válogatása, megtanulása
- Önálló kísérőzene készítése.

Zenehallgatás

Zenei ízlés alakítása, formálása, a zene és a mozgás összehangolásának lehetőségei.
Zeneművek belső törvényszerűségei, zenei alkotások elemzése.

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem, szaktanterem

24. Szakmai idegen nyelv

24.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

24.3. Témakörök

24.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést. Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

24.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a tanuló a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas

lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjú idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a tanuló arra, hogy egy munkahelyi állásinterjú megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjú elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

24.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a tanuló rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókinccset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a tanuló koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

24.3.4. Munkavállalói szókinccs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a tanuló folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv orszáiban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek

elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

VII. Érettségi vizsga szakmai tárgyból

A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról 2017. január 01-től hatályos szabályzatának megfelelően, az ágazaton belüli szakmai vizsgatárgy, a **Táncos ismeretek**, érettségi vizsgájára a Bevezetés a tánc történetbe, valamint a Tánc történet szakma elméleti tárgyak keretén belül történik a felkészítés.

VIII. A szakmai vizsgáztatásra vonatkozó előírások

A SZAKMAI (OKJ) vizsgára bocsátás feltételei:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja alapján, a 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól a 5.§ (4) e) pontjának megfelelően, a 37/2013. (V.28.) EMMI rendeletben kiadott szakmai és vizsgakövetelmények 5. pontjában foglaltak, valamint a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

Mindezeken kívül teljesítetette az évben előírt szakmai gyakorlatát.

A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai megtalálhatóak a következő linken:

Táncos II. (szakmairány megjelölésével) 27/2016. (IX.16) EMMI rendelet

https://www.nive.hu/index.php?option=com_jumi&view=application&fileid=16&tip=szvk_2012

A képesítő vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai megtalálhatóak a következő linken:

Táncos II. (szakmairány megjelölésével) a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 12/2020.(II.7.) Korm. rendelet

<https://ikk.hu/p/szakkepesesites#muveszetek>

INTÉZMÉNYI SZINTEN A SZAKMAI KÉPZÉS ÉRTÉKELÉSNEK ÉS ÉVFOLYAMOK KÖZÖTTI TOVÁBBHALADÁSÁNAK SZABÁLYOZÁSA

Évközi értékelések:

- év közben a szaktanárok az órai teljesítményeket érdemjegyekkel értékelik. Minden hónapban minimum egy érdemjegyet kötelesek adni. A növendékek értékelésnek módjai a következők: írásbeli, szóbeli, gyakorlati.

Félévi és év végi vizsgák szabályai:

- A növendékek a félév ill. az év utolsó két tanítási hetén vizsgát kötelesek tenni szakmai elméletből és szakmai gyakorlatból a Táncművészeti Tagozat által meghatározott rendben. Szakmai elméletből az OKJ-s vizsga elméleti tárgyaiból kötelesek vizsgát tenni. Szakmai gyakorlati tárgyakból a néptáncosok klasszikus balettből és néptáncból, míg a modern táncosok klasszikus balettből és modern táncból kötelesek vizsgázni. A színházi táncosok klasszikus balettből, társastáncból, moderntáncból kötelesek vizsgázni. Az elméleti és a gyakorlati vizsgák témaköreit, az értékelés szempontjait, a szaktanárok a vizsgát megelőző minimum 2 héttel kötelesek közzé tenni. A gyakorlati vizsgákon vizsgabizottság végzi a vizsgáztatást, mely összeállításáról a munkaközösség vezető gondoskodik. A vizsgabizottságba a tagozat tanárain kívül külsős szakember is meghívható. A vizsgajegyekről a vizsgát követő osztályozó értekezleten dönt a vizsgabizottság. A vizsgaeredményeket szóban, v. írásban teszi közre a bizottság közvetlenül a döntés meghozatala után.

Az érdemjegy megítélése félévkor és az év végén:

Szakmai elmélet:

- **félévi érdemjegy** - félévi érdemjegyek alapján kap egy osztályzatot, plussz a félévi vizsgára kap egy osztályzatot, tantárgyanként. E két osztályzat átlaga alapján kap egy érdemjegyet. Ha a két részjegy valamelyike elégtelen, úgy a félévi érdemjegye is elégtelen. A félévi elégtelen osztályzat nem jelenti a tanév sikertelenségét.
- **év végi érdemjegy** - a tanév során kapott összes érdemjegyeinek átlaga, az első és második félév végi vizsgajegyei alapján számított átlag alkotja az osztályzatot. Amennyiben a három részjegyből kettő elégtelen, vagy a három részjegy átlaga nem éri el a 2,00-t, úgy az év végi érdemjegy elégtelen.

Szakmai gyakorlat:

- a **félévi érdemjegyek** alapján kap egy osztályzatot, plussz a félévi záróvizsgára kap egy osztályzatot, tantárgyanként. E két osztályzat átlaga alapján kap egy érdemjegyet, melyet a szakmai tantestület osztályozó értekezlet keretén belül állapít meg. Ha a két részjegy valamelyike elégtelen, úgy a félévi érdemjegye is elégtelen. A félévi elégtelen osztályzat nem jelenti a tanév sikertelenségét.
- **év végén** a tanév során kapott összes érdemjegyeinek átlaga, az első és második félév végi termi gyakorlati vizsgajegyei, plussz a színpadi vizsgajegye alapján számított átlag alkotja az osztályzatot. Amennyiben a négy részjegyből három elégtelen, vagy a négy részjegy átlaga nem éri el a 2,00-t, úgy az év végi érdemjegy elégtelen. Amennyiben a vizsgákon a növendék önhibáján kívül nem tud résztvenni, úgy a vizsgajegy elégtelen, de a félévi, v. év végi osztályzata ne feltétlenül elégtelen, az átlagszámítás adta lehetőség miatt. Amennyiben a vizsgát önhibájából mulasztotta, úgy félévi, v. év végi osztályzata automatikusan elégtelen.

A szakmai gyakorlat értékelési szempontjai:

- Előadóművészi készség
- Színpadi jelenlét
- Technikai képesség

Akinek év végén szakmai gyakorlatból elégtelen osztályzata van, köteles évfolyamot ismételni.

Szakmai gyakorlat 2016. szeptember 01-től

(Az új 2020-as kerettanterv már nem tartalmaz összevont szakmai gyakorlatot)

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Művészeti szakmai gyakorlat 160 óra, mely megszervezhető a képzési sajátosságok figyelembevételével. Pl. hétvégi és nyári koncertek, fellépések, táborok, versenyek, kiállítások, művésztelepek formájában is.

Iskolai rendszerű képzésnél 160 óra szakmai gyakorlat szervezendő (9-10. évfolyamon 120 óra, 11. évfolyamon 40 óra). Az összefüggő gyakorlat óraszama az évfolyamok közt megosztható. A 40 órás szakmai gyakorlat teljesítésének formája:

1. kötelező szakmai kurzus– 25 óra
2. évközi fellépések, műsorok, stb. – 15 óra

Sikertelen évet jelent az is, ha valaki az összefüggő szakmai tanulmányi gyakorlatát nem teljesíti!

TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEK

A képzés tökéletesebbé tételének érdekében, illetve a közösségben történő személyiségfejlesztés miatt szorgalmazzuk - lehetőségeinkhez mérten anyagilag is támogatjuk

- tanulmányi kirándulások (országos, szakmai)
- nyári gyakorlatok, tanfolyamok
- gyűjtések, terepgyakorlatok (hazai, külföldi)
- versenyek szervezését, ill. az ezeken való megjelenést.

Fontosnak tartjuk, hogy tanfolyamainkra, óráinkra, versenyekre meghívjuk szakmánk nagyjait, kiknek tanácsaik, véleményeik döntően befolyásolhatják diákjaink szakmai továbbhaladását.

A műfajjal való széles érintkezés biztosításának érdekében lehetőséget teremtünk jelöltjeinknek nyári szakmai (tánc) táborokban való részvételre, s ezt a tanulmányi munka függvényében lehetőségeinknek megfelelően anyagilag is támogatjuk.

Törekszünk arra, hogy szervezett formában megtekinthessük a szakma jelentősebb eseményeit városi, megyei és országos szinten (pl.: Pulyabál, Szomszédolás, Néptáncantológia, Táncháztalálkozó, Egri Ifjúsági Szólótáncverseny, Békéscsabai Szólótáncverseny stb.)

Figyelemmel kísérjük a szakma aktuális programjait és rendezvényeit, kiemelten kezeljük azokat a korosztályainknak megfelelő szóló, kiscsoportos és csoportos versenyeket, melyeken jelöltjeink egyrészt színpadi rutint, másrészt szakmai ismereteket szerezhettek (pl.: Ifjúsági Szóló- és Néptáncfesztivál, Békéscsabai Szólótáncverseny stb.) Az ezeken való megjelenést lehetőségeink szerint anyagilag is támogatjuk, lehetőséget biztosítunk tehetséggondozó foglalkozásokra, ahol törekszünk a csatlakozó tanulóknak az alkotói kedvet elősegíteni, ösztönözni.

A 9-11. évfolyam 36. 12. évfolyamon 31. tanítási hetén iskolai vizsgakoncertet szervezünk tanulóinknak. A 13. évf. Színpadi vizsgakoncertjét az OKJ vizsga , - és követelményrendszerének megfelelően szervezzük.

Amennyiben a körülmények megengedik, szeptember második hetében összefüggő szakmai gyakorlatot szervezünk a tagozat összes növendékének, mely során a szakmai ismeretek gyarapítása mellett a csoportkohézió, az összetartás kialakítása is a feladat.

Városi, megyei és országos fellépések mellett szorgalmazzuk az országhatárokon túli fellépések szervezését is.

Kötelezővé tesszük,ezáltal a művészeti gyakorlat részeként írjuk elő mindazokat a táncos rendezvényeket, melyek diákjaink szakmai és személyiségfejlesztését elősegíti. A rendezvények kiválasztását aTáncművészeti Tagozat munkaközössége az adott tanév során, a lehetőségeket mérlegelve végzi.

Személyesen és szakmailag is segítjük, támogatjuk a diákok iskolai rendezvényeit (pl.: szalagavató, elsősök avatása, karácsonyi ünnepség, diáknap, táncház, stb.).

Pedagógiai tevékenységünk kulcsfontosságú eleme, hogy a köznevelés során felkutassuk az inventív tehetségeket, segítséget nyújtunk tehetségük kibontakoztatásához, motiváljuk őket, elősegítsük a táncos szakma iránti szenvedélyes vonzalmuk kialakulását, a belső energiáik mozgósítását,ezért tudatosan szervezzük a megjelenést azokon a bemutatkozási lehetőségeken, amelyeken a szakma láthatja növendékeinket pl. minősítő fesztiválok, országos szóló tánc versenyek, stb. Mindezek által egyrészt növeljük tanulóink szakmai műveltségét, alkalmat adunk nekik tájékozódni leendő munkaterületükről, másrészt megmutatva őket a szakmának könnyítjük elhelyezkedési, továbbtanulási lehetőségeiket.

Nem akadályozzuk, sőt örülünk, ha növendékeink más együttesek munkájában is részt vesznek. Mindaddig támogatjuk a jelenlétüket az amatőr világban pl. kikérőkkel való távolmaradás az iskolából, többletmunka, stb..., amíg az a szakmai, v. a közismereti tanulmányi munka elhanyagolásához nem vezet. Az elégtelen tanulmányi munka miatt azonban a szülővel való egyeztetés után a kikérő szerinti iskolából való távolmaradást megtagadhatjuk.

A szakmai bemutatókon való igényes megjelenés érdekében növendékeink az iskola által szervezett tánc csoportokban, együttesekben vesznek részt. Ezek a csoportok tehetséggondozás keretein belül valósulnak meg.